

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

ISSN-1857-9779

БИЛТЕН

НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

Број 1310

Скопје, 1 јули 2024 година

**Издание на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Бул. „Гоце Делчев“ бр. 9, 1000 Скопје**

ПРВИОТ БРОЈ НА БИЛТЕНОТ Е ОБЈАВЕН ВО МАЈ 1957 ГОДИНА

**Уредник на издавачката дејност на УКИМ:
проф. д-р Биљана Ангелова, ректор**

**Уредник на Билтенот:
Илија Богоевски**

**Лектори:
Весна Илиевска-Цветановска
Соња Попоска**

**Техничко уредување:
Зоран Кордоски**

СОДРЖИНА НА БИЛТЕН БРОЈ 1310 ОД 1 ЈУЛИ 2024 ГОДИНА

АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски дисертации (м-р Марија Петрова, м-р Максим Наумовски).....6
2. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Абдулкадр Реџеп, Ангела Тодороска, Јована Стојановиќ, Доротеа Ѓорѓиевска, Огнен Динев, Сања Љубиновска, Ивана Манева, Елена Новеска, Елеонора Решковска, Катерина Шулевска, Сандра Ангелова, Андреа Алтипармакова, Милена Доневска, Христина Давитковска, Доган Чорба, Марта Митева, Ели Трандафиловска, Тадијан Овчаров, Елена Станковска, Иван Арсовски, Бојана Вуковојац, Сања Блажевска, Катерина Јованова, Јована Гиновска, Ева Динев, Елена Стумбова).....7-9

ГРАДЕЖЕН ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област геотехника на Градежниот факултет – Скопје (вонр. проф. д-р Игор Пешевски).....10-26
2. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Антонио Георгиевски, Драгана Бановска, Марио Илиоски, Томе Атанасков).....27

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација Ефикасност и одржливост на социјалните расходи во Европската унија и во Северна Македонија од м-р Ивана Беќирагиќ, пријавена на Економскиот факултет – Скопје.....28-37
2. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски дисертации (м-р Катерина Колева, м-р Мимоза Каса Јашари).....38

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на 18 асистенти по предметот Интерна медицина на Медицинскиот факултет – Скопје (ас. д-р Вангел Нечевски, ас. д-р Анче Волкановска Николовска, ас. д-р Џем Адем, ас. д-р Марија Попова-Лабачевска, ас. д-р Божидар Кочоски, ас. д-р Марио Јованоски, ас. д-р Живко Петровски, ас. д-р Игор Здравковски, ас. д-р Енес Јашари, ас. д-р Енес Шеху, ас. д-р Лидија Ветеровска Миљковиќ, ас. д-р Зоран Јаневски, ас. д-р Ангела Каранфиловиќ, ас. д-р Александра Стевчевска, ас. д-р Афродита Берат Хусеини, ас. д-р Ирена Гиговска Димова, ас. д-р Филип Гучев, ас. д-р Никола Ѓорѓиевски и д-р Жаклина Штерјова Марковска).....39-94
2. Реферат за избор на тројца асистенти по предметот Радиологија на Медицинскиот факултет – Скопје (ас. д-р Соња Николова, ас. д-р Андреа Нанчева Богоевска, ас. д-р Маша Костова).....95-107
3. Реферат за избор на двајца асистенти по предметот Оториноларингологија на Медицинскиот факултет – Скопје, (ас. д-р Ирена Дума Васовска, ас. д-р Марија Докоска).....108-114
4. Реферат за избор на асистент по предметот Микробиологија со паразитологија, на Медицинскиот факултет – Скопје (д-р Даница Ковачева-Трпковска).....115-117

ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација Концептот на друпките според теоријата на Пирие – Киерен во почетното математичко образование од м-р Хабиб Реџеџи, пријавена на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје.....118-124

ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“

1. Рецензија на ракописот **Финансово право** од авторите: проф. д-р Александра Максимовска Стојкова, проф. д-р Јован Зафировски и проф. д-р Елена Нешовска Ќосева.....125-129

ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Абхисхек Бхадраа, Димитар Димоски, Горан Томиќ, Филип Миовски, Стефан Ѓоргиевски).....130

ФАКУЛТЕТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Влијание на подлогата врз вегетативните и репродуктивните карактеристики кај црештата од м-р Никола Сарагиновски**, пријавена на Факултетот за земјоделски науки и храна - Скопје.....131-140

ФАКУЛТЕТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Симона Петреска, Мерџан Бајрами, Катерина Петкова, Тијана Стојановска, Дејан Арсиќ, Петар Цветаноски, Ана Марија Петровска, Мартин Антонов, Владица Јовановски, Тоше Петровски, Стефан Салев, Иван Кузманов, Галена Димеска, Саша Стаменковски, Владислав Бидиков).....141-142

ФАКУЛТЕТ ЗА ЛИКОВНИ УМЕТНОСТИ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Марија Трпеска, Хаџер Ајети, Јоана Арсовска, Јана Николовска, Мартина Спасовска, Елена Димоска, Лина Тренкоска).....143

ФАКУЛТЕТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ

1. Преглед на одобрена тема за изработка на магистерски труд (Милош Младеновиќ).....144

ФАКУЛТЕТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ

1. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (м-р Марко Стевановски).....145

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Отпор и партиципативност во јавната сфера: студија на интерпретативните репертоари и агендите за дејствување на контра-јавностите во Македонија** од м-р Игор Мицевски, пријавена на Филозофскиот факултет - Скопје.....146-157

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“

1. Реферат за избор во наставно-стручно звање во наставно-научните области славистика (Современ руски јазик и Руска цивилизација и култура) (64003) и преведување (Практика на преведувањето) (64022) на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ - Скопје (м-р Ирен Алчевска).....158-167

ИНСТИТУТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА СЕИЗМОЛОГИЈА

1. Рецензија (на македонски и на англиски јазик) за оцена на докторската дисертација **3Д сеизмо-геолошко моделирање на Скопскиот седиментарен басен** од м-р Ирена Ѓорѓеска, пријавена на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија - Скопје.....168-182
2. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (исправка) (м-р Елена Делова).....183

ИНСТИТУТ ЗА СОЦИОЛОШКИ И ПОЛИТИЧКО-ПРАВНИ ИСТРАЖУВАЊА

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Глигор Јовевски, Ленче Мирковска).....184

ИНСТИТУТ ЗА СТОЧАРСТВО И РИБАРСТВО

1. Преглед на одобрена тема за изработка на магистерски труд (исправка) (**Бодан Ѓорговски**).....185

Прилог бр. 5

**ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ ЗА ИЗРАБОТКА НА ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ НА
АРХИТЕКТОНСКИОТ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ ВО СОСТАВ НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ**

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	М-р Марија Петрова	ВЕРТИКАЛНИТЕ ФОРМИ НА НАСЕЛУВАЊЕ ВО МАКЕДОНСКИТЕ ГРАДОВИ КАКО ПРОСТОРЕН, СОЦИЈАЛЕН И КОНСТРУКТИВЕН ФЕНОМЕН – СТАНБЕНИТЕ КУЛИ ОД ВТОРАТА ПОЛОВИНА НА XX ВЕК	THE VERTICAL FORMS OF INHABITATION IN MACEDONIAN CITIES AS A SPATIAL, SOCIAL, AND CONSTRUCTIVE PHENOMENON - THE RESIDENTIAL TOWERS FROM THE SECOND HALF OF THE 20 TH CENTURY	Вонр. проф. д-р Димитар Папастеревски	08-6/57 од 5.6.2024 година
2.	М-р Максим Наумовски	СОСТОЈБИ НА ПЕРИФЕРИЈА, ФИГУРИ НА НАСЕЛУВАЊЕ И ПЕЈЗАЖ НА ПРИМЕРОТ НА СКОПСКА ЦРНА ГОРА	CONDITIONS OF PERIPHERY, FIGURES OF HABITATION AND LANDSCAPE ILLUSTRATED THROUGH SKOPSKA CRNA GORA	Проф. д-р Минас Бакалчев	08-6/58 од 5.6.2024 година

ПРЕГЛЕД
на одобрени теми за изработка на магистерски трудови на
Архитектонскиот факултет во Скопје

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Абдулкадр Реџеп	ЖИВЕЕЊЕ НА БРЕГОТ НА РЕКАТА ОТАВА, ПИСЕК, ЧЕШКА РЕПУБЛИКА	LIVING ON THE RIVER FRONT OF THE OTAVA RIVER, PISEK, CZECH REPUBLIC	Проф. д-р Минас Бакалчев	08-6/53 5.6.2024
2.	Ангела Тодороска	ДОМ ЗА СТАРИ ЛИЦА НА СТРУШКОТО КРАЈБРЕЖЈЕ	HOME FOR THE ERDERLY ON THE STRUGA COAST	Проф. д-р Минас Бакалчев	08-6/53 5.6.2024
3.	Јована Стојановиќ	СОСЕДИ: КАКО ДА ЖИВЕЕМЕ ЗАЕДНО? ЕДНА СТАНБЕНА ГРУПА НА КЕЈОТ НА РЕКА ВАРДАР	NEIGHBOURS: HOW TO LIVE TOGETHER? ONE RESIDENTIAL GROUP ON THE VARDAR RIVERBANK	Проф. д-р Минас Бакалчев	08-6/53 5.6.2024
4.	Доротеа Ѓорѓиевска	ГОСТИНСКА КУЌА ОД МИЈАЧКИОТ КРАЈ – “ГАЛИЧНИК”	GUEST HOUSE FROM THE MIYAK REGION – “GALICNIK”	Проф. д-р Минас Бакалчев	08-6/53 5.6.2024
5.	Огнен Динев	СТУДЕНТСКИ ДОМ ЗА СТУДЕНТИТЕ НА АРХИТЕКТОНСКИОТ И ГРАДЕЖНИОТ ФАКУЛТЕТ ПРИ УКИМ	STUDENT DORMITORY FOR THE STUDENTS OF THE ARCHITECTURE AND CIVIL ENGINEERING FACULTY AT UKIM	Вонр. проф. д-р Саша Тасиќ	08-6/53 5.6.2024
6.	Сања Љубиновска	АРХИТЕКТУРА И ДОМУВАЊЕ ПОКРАЈ РЕКАТА ВАРДАР	ARCHITECTURE AND HOUSING ALONG THE VARDAR RIVER	Вонр. проф. д-р Саша Тасиќ	08-6/53 5.6.2024
7.	Ивана Манева	АРХИТЕКТУРА И ВОДА: ТУРИСТИЧКИ РЕЗОРТ НА БРЕГОТ НА ЕЗЕРО “МЛАДОСТ”	ARCHITECTURE AND WATER: TOURIST RESORT OF THE SHORE OF THE LAKE “MLADOST”	Вонр. проф. д-р Саша Тасиќ	08-6/53 5.6.2024
8.	Елена Новеска	ДЕТСКА ГРАДИНА ВО КИСЕЛА ВОДА, СКОПЈЕ	KINDERGARTEN IN KISELA VODA, SKOPJE	Вонр. проф. д-р Саша Тасиќ	08-6/53 5.6.2024

9.	Елеонора Решковска	ОД КОНЦЕПТ ДО ПРОЕКТ- СПОРТСКО РЕКРЕАТИВЕН ЦЕНТАР ЗА МЛАДИ ВО КИЧЕВО	FROM CONCEPT TO PROJECT – SPORTS AND RECREATION CENTER FOR YOUNG PEOPLE IN KICHEVO	Проф. д-р Михајло Зиноски	08-6/53 5.6.2024
10.	Катерина Шулевска	НОВ МОДЕЛ НА ЦЕНТАР ЗА ТЕРАПИЈА СО УМЕТНОСТ	A NEW MODEL OF ART THERAPY CENTER	Проф. д-р Михајло Зиноски	08-6/53 5.6.2024
11.	Сандра Ангелова	ТЕРМАЛНА БАЊА – КОМПЛЕКС ЗА ОДМОР, РЕЛАКСАЦИЈА И РЕКРЕАЦИЈА	THERMAL BATH – COMPLEX FOR REST, RELAXATION AND RECREATION	Проф. д-р Михајло Зиноски	08-6/53 5.6.2024
12.	Андреа Алтипармакова	„ЗАТВОРЕН СПОРТСКИ КОМПЛЕКС - ПЛИВАЧКИ БАЗЕН“	“INDOOR SPORTS COMPLEX – SWIMMING POOL”	Проф. д-р Михајло Зиноски	08-6/53 5.6.2024
13.	Милена Донеvsка	ИНОВАТИВЕН ЦЕНТАР ЗА РАЗВИВАЊЕ НА ТЕХНИЧКА КУЛТУРА/ КУМАНОВО	INNOVATIVE CENTER FOR DEVELOPING TECHNICAL CULTURE KUMANOVO	Проф. д-р Михајло Зиноски	08-6/53 5.6.2024
14.	Христина Давитковска	ФАРМА ЗА ПЧЕЛИ, ПРОИЗВОДСТВО НА МЕД И МЕДОВИ ПРОДУКТИ	FARM FOR BEES, HONEY PRODUCTION AND HONEY PRODUCTS	Проф. д-р Александар Радевски	08-6/53 5.6.2024
15.	Доган Чорба	ПРЕОБМИСЛУВАЊЕ НА ЗАЕДНИЦАТА: КРАЈБРЕЖЕН ЦЕНТАР ВО СТРУГА	REIMAGINING COMMUNITY: A WATERSIDE HUB IN STRUGA	Проф. д-р Марија Мано-Велеvsка	08-6/53 5.6.2024
16.	Марта Митева	НОВ МЕТАБОЛИЗАМ КАКО ГЕНЕРАТОР НА ГРИЖЛИВИ ЗАЕДНИЦИ	NEW METABOLISM AS A GENERATOR OF CARING COMMUNITIES	Проф. д-р Марија Мано-Велеvsка	08-6/53 5.6.2024
17.	Ели Трандафиловска	ЦЕНТАР НА КРЕАТИВНИ ИНДУСТРИИ ВО ОБЈЕКТОТ НА ПОРАНЕШНА ФАБРИКА ЗА СВИЛА “ИЛИНДЕН” ВО БИТОЛА	CENTER OF CREATIVE INDUSTRIES IN THE BUILDING OF FORMER SILK FACTORY “ILINDEN” IN BITOLA	Вонр. проф. д-р Горан Мицковски	08-6/53 5.6.2024
18.	Тадијан Овчаров	ВЕРТИКАЛНА УРБАНА ФАБРИКА НА УЛИЦА “ПЕРО НАКОВ” ВО СКОПЈЕ	VERTICAL URBAN FACTORY ON “PERO NAKOV” STREET IN SKOPJE	Вонр. проф. д-р Горан Мицковски	08-6/53 5.6.2024

19.	Елена Станковска	АДАПТИВНА РЕУПОТРЕБА НА ПОРАНЕШНИОТ МЛИН “ЖИТО БИТОЛА “- БИТОЛА	ADAPTIVE REUSE OF THE FORMER MILL OF THE “ZHITO-BITOLA” - BITOLA	Вонр. проф. д-р Горан Мицковски	08-6/53 5.6.2024
20.	Иван Арсовски	УРБАНА РЕКВАЛИФИКАЦИЈА НА СЕВЕРО - ЗАПАДНИОТ ГРАДСКИ РАБ НА ГРАД ВЕЛЕС – АЛТЕРНАТИВЕН МОДЕЛ НА НАСЕЛБА	URBAN REQUALIFICATION OF THE NORTHWESTERN URBAN EDGE OF THE CITY OF VELES - AN ALTERNATIVE MODEL OF SETTLEMENT	Проф. д-р Слободан Велевски	08-6/53 5.6.2024
21.	Бојана Вуковојац	ОД 1:1 ДО 1:1000 (РЕ) -ГЕНЕРИРАЊЕ НА НОВ ПРОСТОРЕН МОДЕЛ ВО НЕРАЗВИЕНИТЕ НАСЕЛБИ ПРЕКУ ПРИМЕРОТ НА ШУТО ОРИЗАРИ, СКОПЈЕ	FROM 1:1 TO 1:1000 : (RE)- GENERATING NEW SPATIAL MODEL IN UNDERDEVELOPED URBAN SETTLEMENTS, THE CASE OF SHUTO ORIZARI, SKOPJE	Проф. д-р Слободан Велевски	08-6/53 5.6.2024
22.	Сања Блажевска	РЕВИТАЛИЗАЦИЈА НА ОСНОВНОТО УЧИЛИШТЕ СВ. САВА ВО СТАРОТО ЈАДРО НА ГРАДОТ ОХРИД	REVITALISATION OF ST. SAVA ELEMENTARY SCHOOL IN THE HISTORICAL CORE OF THE CITY OF OHRID	Проф. д-р Елизабета Касапова	08-6/53 5.6.2024
23.	Катерина Јованова	ПАТЕКА ДО ИНКЛУЗИВНОСТА: ПРИСТАПНО ОСНОВНО УЧИЛИШТЕ ЗА СИТЕ ВО НЕГОТИНО	PATHWAY TO INCLUSION: ACCESSIBLE PRIMARY SCHOOL IN NEGOTINO FOR ALL	Проф. д-р Бојан Каранаков	08-6/53 5.6.2024
24.	Јована Гиновска	ТУРИСТИЧКО – ИСТОРИСКИ КОМПЛЕКС ВО ПРИРОДА	TOURISTIC-HISTORICAL COMPLEX IN NATURE	Проф. д-р Бојан Каранаков	08-6/53 5.6.2024
25.	Ева Динев	ПРЕФАБРИКУВАНО САМООДРЖЛИВО МОДУЛАРНО ЕКО-ДОМУВАЊЕ НА КОЖУФ ПЛАНИНА	PREFABRICATED SELF-SUSTAINING MODULAR ECO-HOUSING ON KOZUF MOUNTAIN	Вонр. проф. д-р Димитар Папастеревски	08-6/53 5.6.2024
26.	Елена Стумбова	АРХИТЕКТУРА ВО ПРИРОДА – СМЕСТУВАЊЕ ВО ДРВЕНИ КАБИНИ НА ЕЗЕРО МЛАДОСТ	ARCHITECTURE IN NATURE – ACCOMMODATION IN WOODEN CABINS ON LAKE MLADOST	Вонр. проф. д-р Димитар Папастеревски	08-6/53 5.6.2024

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ГЕОТЕХНИКА
НА ГРАДЕЖНИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Градежен факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 6.6.2024 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област геотехника, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет одржан на 20.6.2024 г. број 02-2/153-181 од 24.6.2024 г., формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Милорад Јовановски, редовен професор на Градежниот факултет во Скопје, д-р Спасен Ѓорѓевски, редовен професор на Градежниот факултет во Скопје и Наум Гапковски, редовен професор во пензија на Градежниот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област геотехника, во предвидениот рок се пријави вонр. проф. д-р Игор Пешевски.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот вонр. проф. д-р Игор Пешевски е роден на 6.5.1984 година, во Штип. Средно образование завршил во Штип. Со високо образование се стекнал на студиите за геологија при Факултетот за природни и технички науки, на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Дипломирал на 14.1.2008 година, со просечен успех 9,48.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2008/09 се запишал на втор циклус (магистерски) студии на насоката за геотехника на Градежниот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Студиите ги завршил во 2009 година, со просечен успех 9,68. На 3.11.2009 година го одбрал магистерскиот труд на тема: „Методологија за примена на интеракциони анализи кај анизотропни карпести маси“ под менторство на проф. д-р Милорад Јовановски.

Докторска дисертација пријавил на 19.3.2014 година на Градежниот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дисертацијата на тема: „Пристап за моделирање на подложноста кон свлекување на теренот со примена на ГИС-технологија“ ја одбрал на 20.2.2015 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Милорад Јовановски редовен професор (ментор); проф. д-р Биљана Аболмасов (екстерен ментор) редовен професор на Рударско-геолошкиот факултет при Универзитетот во Белград; проф. д-р Ванчо Ѓорѓиев, редовен професор; проф. д-р Спасен Ѓорѓевски, редовен професор; проф. Наум Гапковски, професор во пензија. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на науки од научната област геотехника.

Во моментот е вонреден професор. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на УКИМ бр. 1203, од 15.11.2019 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 1096 и Билтенот бр. 1203, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Градежен факултет, кандидатот д-р Игор Пешевски изведува настава и вежби по повеќе предмети на прв, втор и трет циклус студии на студиските програми Градежништво, Геотехника и Геодезија.

Од изборот во звањето вонреден професор, кандидатот бил ментор на 4 дипломски труда.

Во тој период, учествувал како член во комисија за оцена или одбрана на 20 дипломски, 27 магистерски трудови и на две докторски дисертации.

Кандидатот учествувал во подготовка на два универзитетски учебника.

Конкретните активности се наведени во табелата во Анекс 2.

Научноистражувачка дејност

Д-р Игор Пешевски од последниот избор има објавено вкупно 45 научни трудови од областа на геотехниката, од кои: два труда со оригинални научни резултати во научно списание со или без импакт-фактор; четири труда со оригинални научни резултати во научно списание со меѓународен уредувачки одбор; 13 труда со оригинални резултати во зборници на трудови од научен собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји; 12 трудови со оригинални научни/стручни резултати објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир; 14 трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји.

Кандидатот учествувал во два национални и еден меѓународен научен проект.

Воедно, бил ментор на седум магистерски труда.

Кандидатот има рецензирано научни и стручни трудови на повеќе конференции со меѓународен уредувачки одбор и во списанија, од кои дел со импакт-фактор.

Исто така, има одржано и неколку повикани предавања и обуки на семинари.

Називите на трудовите, конференциите, проектите и сл. се дадени во табелата во Анекс 2, со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Игор Пешевски активно е вклучен во стручно-апликативната работа на Градежниот факултет. Врши стручна ревизија на проектна документација, изработува проекти, експертизи и подготвува извештаи од мерења и лабораториски испитувања.

Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во работата на стручни комисии и работни групи при Градежниот факултет, Комората на овластени архитекти и овластени инженери, Институтот за стандардизација, Друштвото за геотехника на Македонија, Меѓународното друштво за механика на карпи и инженерство во карпите (ISRM), и тоа соодветно:

- Комисија за акредитација на лаборатории, Комисија за реакредитација на студиски програми, Менаџер за квалитет на лабораторија (Градежен факултет) и др.;
- Издавање овластувања, изработка на ценовник за инженерски услуги;
- Работна група на ТК11;
- Претседател на Друштво за геотехника, член на Извршен одбор;
- Член на работна група за Ризици и доверливост кај карпести косини при ISRM и др.

Д-р Игор Пешевски бил вклучен во работата на бројни комисии на Градежниот факултет при УКИМ, и тоа како раководител на Катедрата за геотехника, во рамки на Одделот за геотехника, патишта и железници, како и на Лабораторијата за геотехника.

Кандидатот бил член на организационен или програмски одбор на повеќе меѓународни стручни собири.

Подетални информации за наведените активности се дадени во Анекс 2.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот Игор Пешевски континуирано добива позитивни оценки од анонимно спроведените анкети на студентите на Градежниот факултет.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Игор Пешевски. Кандидатот покажува исклучителна активност на полето на афирмација на геотехничката наука кај нас и во светот, учествувајќи многу активно во работата на меѓународните светски здруженија од областа на геотехниката.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Игор Пешевски поседува исклучителни научни, стручни и човечки квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето редовен професор во научната област геотехника.

Според гореизнесеното, Комисијата има особена чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, д-р Игор Пешевски да биде избран во звањето професор во научната област геотехника.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Милорад Јовановски, с.р.

Проф. д-р Спасен Ѓорѓевски, с.р.

Проф. Наум Гапковски, с.р.

**АНЕКС 1
ОБРАЗЕЦ 1**

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Игор Пана Пешевски
Институција: Градежен факултет – Скопје
Научно подрачје: инженерство и технологија
Научно поле: градежништво
Научна област: геотехника 2.01.01.03

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН ПРОФЕСОР

Ред. број	Општи услови:	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус*	/
2	Научен степен-доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: <u>геотехника</u> Назив на научното поле: <u>градежништво</u> Назив на научното подрачје: <u>инженерство и технологија</u>	да
3	Објавени најмалку шест рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	да
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
3.1.1	1. Назив на научното списание: Rivista Italiana di Geotecnica 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, SCImago Journal Rank 3. Наслов на трудот: Landslide characterization in the Polog Region (R.N.Macedonia) by innovative and conventional methods 4. Година на објава: 2021	да
3.1.2	Назив на научното списание: Balkan Journal of Applied Mathematics and Informatics 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco 3. Наслов на трудот: Application of geostatistics in the analysis and adaptation of geotechnical parameters at coal deposits 4. Година на објава: 2023	да
3.1.3	1. Назив на научното списание: Earth Science Informatics [ESIN] 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Web of Science, SCImago Journal Rank	да

	3. Наслов на трудот: Application of geophysical and multispectral imagery data for predictive mapping of a complex geo-tectonic unit: a case study of the East Vardar Ophiolite Zone, North Macedonia 4. Година на објава: 2024	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови.	
3.2.1	1. Назив на научното списание: Geologica Macedonica 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 18 членови, 4 члена од Северна Македонија, Велика Британија 1 член, Словенија 1 член, Бугарија 1 член, Германија 2 члена, Русија 1 член, САД 1 член, Франција 1 член, Србија 2 члена, Швајцарија 1 член, Норвешка 1 член, Чешка 1 член, Австрија 1 член. 3. Наслов на трудот: Assessment of rockfall ditch effectiveness by application of computer simulations, an probabilistic approach 4. Година на објава: 2022	да
3.3	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	
3.3.1	1. Назив на зборникот: Understanding and Reducing Landslide Disaster Risk 2. Назив на меѓународниот собир: World Landslide Forum 2020. 3. Имиња на земјите: Италија, Јапонија, Хрватска, Канада 4. Наслов на трудот: Regional Slope Stability Analysis in Landslide Hazard Assessment Context, North Macedonia 5. Година на објава: 2021	да
3.3.2	1. Назив на зборникот: Challenges in rock mechanics and rock engineering 2. Назив на меѓународниот собир: 15th ISRM Congress 2023 & 72 nd Geomechanics Colloquium. 3. Имиња на земјите: 47 земји 4. Наслов на трудот: Physical modelling of bimrocks in large scale direct shear apparatus 5. Година на објава: 2023	да
4	Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира: 1. Наслов на учебникот, монографијата, практикумот или збирката задачи: Механика на карпи 2. Место и година на објава: Скопје, 2020	да
5	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор: датум и број на Билтен: 15.11.2019, број 1203	да
6	Има способност за изведувачко на високообразовна дејност.	да

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

**АНЕКС 2
ОБРАЗЕЦ**

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Игор Пана Пешевски

Институција: Градежен факултет – Скопје

Научна област: геотехника – 2.01.01.03

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
I	Одржување предавања и вежби	
	Учебна 2019/2020 година	6,75
	<i>Настава на прв циклус студии</i>	
	Геологија и животна средина / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Механика на карпи / 1+1 (1*15*0.04) + (1*15*0.03)	1,05
	Свлечишта / 1+1 (1*15*0.04) + (1*15*0.03)	1,05
	Геотехничка пракса 0+1 (1*15*0.03)	0,45
	Применета хидрогеологија 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Подобрување на карпи / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	<i>Настава на вториот циклус студии</i>	
	Стабилност и санација на косини / 1+0 (1*15*0.05)	0,75
	Геотехнички набљудувања / 1+1 (1*15*0.05) (1*15*0.03)	1,20
	Пракса / 0+1 (1*15*0.03)	0,45
	Учебна 2020/2021 година	5,40
	<i>Настава на прв циклус студии</i>	
	Применета хидрогеологија 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Механика на карпи / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Геотехника кај рударски работи / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Геологија и животна средина / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	<i>Настава на вториот циклус студии</i>	
	Стабилност и санација на косини / 1+0 (1*15*0.05)	0,75
	Пракса / 0+1 (1*15*0.03)	0,45
	<i>Настава на третиот циклус студии</i>	
	Инженерска механика на карпи / 1+0 (1*15*0.06)	0,90
	Транспорт на контаминенти низ порозна средина / 0+1 (1*15*0.06)	0,90
	Учебна 2021/2022 година	8,70
	<i>Настава на прв циклус студии</i>	
	Свлечишта / 1+1 (1*15*0.04) + (1*15*0.03)	1,05
	Геотехнички истражувања / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Основи на геоморфологија / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Инженерска геологија / 1+0 (1*15*0.04)	0,60

	Геохемија на средината / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Подобрување на карпи / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Геологија и животна средина / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Геотехника кај рударски работи / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Применета хидрогеологија / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Механика на карпи / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Настава на вториот циклус студии	
	Проценка на ризици во геотехниката / 1+0 (1*15*0.05)	0,75
	Механика на карпи и градежни објекти / 1+0 (1*15*0.05)	0,75
	Стабилност и санација на косини / 1+0 (1*15*0.05)	0,75
	Учебна 2022/2023 година	2,40
	Настава на прв циклус студии	
	Геологија и животна средина / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Геотехника кај рударски работи / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Механика на карпи / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Применета хидрогеологија / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Учебна 2023/2024 година	5,10
	Настава на прв циклус студии	
	Геохемија на средината / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Геотехнички истражувања / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Инженерска геологија / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Основи на геоморфологија / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Подобрување на карпи / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Применета хидрогеологија / 1+0 (1*15*0.04)	0,60
	Настава на вториот циклус студии	
	Проценка на ризици во геотехниката / 1+0 (1*15*0.05)	0,75
	Геотехника кај рударски работи / 1+0 (1*15*0.05)	0,75
II	Настава во школи и работилници	1,00
	Practical Aspects of Numerical Modeling for Rock Masses Using Rocscience software, Skopje, 1.2.2022	1,00
III	Консултации со студенти	1,00
	(200+160+100+130+110) 507*0.002	1,00
IV	Ментор на дипломска работа	0,80
	4*0,2	0,80
V	Член на комисија за одбрана на докторат	1,40
	2*0,7	1,40
VI	Член на комисија за одбрана на магистратура	8,10
	27*0,3	8,10
VII	Член на комисија за одбрана на дипломска работа	2,00

	20*0,1	2,00
VIII	Позитивно рецензиран универзитетски учебник	6,0
	Автор (Учебник по механика на карпи)	6,0
IX	Интерна скрипта од предавања	16,0
	Стабилност и санација на косини	4,0
	Проценка на ризици во геотехниката	4,0
	Геохемија на средината	4,0
	Геотехника кај рударски работи	4,0
X	Интерна скрипта од вежби	12,0
	Инженерска геологија	3,0
	Механика на карпи	3,0
	Применета хидрогеологија	3,0
	Инженерска механика на карпи	3,0
	Вкупно:	76,65

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
I	Ментор на магистерска работа	14,00
	Компаративна анализа на геотехнички параметри на наоѓалишта на јаглен од различни седиментациони басени, Бојана Неделковска (2020)	2,00
	Пристап за проценка и картирање на потенцијалот за развој на течишта, Симона Димитровска (2021)	2,00
	Геотехничко моделирање на наоѓалишта на јаглен со примена на современи компјутерски техники, Марија Манева (2021)	2,00
	Методологија за управување со ризици од одрони кај постојна патна инфраструктура, Верче Трајчева (2021)	2,00
	Методологија за процена на ризици од течење на земјени маси, Димитар Кондински (2023)	2,00
	Геотехнички услови за изведба на подземни работи во БИМ карпести маси, Христијан Димитриевски (2023)	2,00
	Методологија за избор на локација за одлагалишта со примена на ГИС, Александар Карајованоски (2024)	2,00
II	Учесник во национален научен проект	6,00
	Геометриски деградирање на колосекот кај железнички пруги и нивно одржување	3,00
	Истражување на интеракцијата помеѓу тлото и конструкцијата со примена на иновативни системи за испитување на колови конструкции како дел од инженерските објекти	3,00
III	Учесник во меѓународен научен проект	5,00
	Demonitor (Devil's town monitoring), Prizma Project	5,00
IV	Научни-стручни трудови	107,28
	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот (8,00 + и.ф.)	6,48

	Arnaut, F., Đurić, D., Đurić, U. Samardžić-Petrović, M. & Peshevski, I. Application of geophysical and multispectral imagery data for predictive mapping of a complex geo-tectonic unit: a case study of the East Vardar Ophiolite Zone, North Macedonia. Earth Sci Inform 17, 1625–1644 (2024). https://doi.org/10.1007/s12145-024-01243-4	0.6*(8+2.8) =6.48
	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот (5)	3,00
	Jovanovski, M., Peshevski, I., Gjorgiev, G., Nedelkovska, N., Nicodemo, G., Reale, D., Fornaro, G., Peduto, D. - Landslide characterization in the Polog Region (R.N.Macedonia) by innovative and conventional methods. Rivista Italiana di Geotecnica doi.10.19199/2021.4.0557-1405.007	3,00
	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кои има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови (5,00)	12,00
	Nedelkovska, N., Peševski, I., Jovanovski, M., Papić, J., Gorin, S., Radevski I. Preparation of GIS landslide inventory for the Polog region. Geologica Macedonica, Vol. 34, No. 2, pp. 137–148(2020) https://doi.org/10.46763/GEOL	3,00
	Jovanovski, M., Peshevski, I., Trajanovski, V., Nedelkovska, N. (2020). Influences of natural and man made hazards on road network and elements of risk management strategy. Scientific Journal of Civil Engineering (SJCE) Vol. 9, Issue 2, December 2020 ISSN 1857-839X	3,0
	Ivanovski, S., Peševski, I., Jovanovski, M., Abazi, S., Papić, J., & Velinov, D. (2022). Assessment of rockfall ditch effectiveness by application of computer simulations, an probabilistic approach. Geologica Macedonica, 36(2), 165–175. https://doi.org/10.46763/GEOL22362165i	3,0
	Mancevska, S., Peshevski, I., Velinov, D., Jovanovski, M., Maneva, M., Nedelkovska, B. (2023) Application of geostatistics in the analysis and adaptation of geotechnical parameters at coal deposits. Balkan Journal of Applied Mathematics and Informatics, 6 (2). pp. 7-17. ISSN 2545-4083	3,0
	Труд со оригинални научни резултати, објавен во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји (5,00)	43,00
	Nedelkovska, B., Peshevski, I., Jovanovski, M., Velinov, D., Misajleski, Z. (2021) Regression methods in analysis of geotechnical parameters of coal deposits, Proceedings of the CODEMA 2020 ISBN 978-608-4904-09-0	3,00
	Marjanović, M., Abolmasov, B., Peshevski, I., Reeves, J., Georgievska, I. (2021) Regional Slope Stability Analysis in Landslide Hazard Assessment Context, North Macedonia Example. In: Guzzetti F., Mihalić Arbanas S., Reichenbach P., Sassa K., Bobrowsky P.T., Takara K. (eds) Understanding and Reducing Landslide Disaster Risk. WLF 2020. ICL Contribution to Landslide Disaster Risk Reduction. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-60227-7_29	3,00

	Jovanovski, M., Peshevski, I., Trajanov V., (2022) Geotechnical conditions for construction of road infrastructure, experiences and practices, Proceedings of Second Road Congress. Macedonian road association	4,00
	Ivanovski, S., Peshevski, I., Jovanovski, M., Abazi, S., Velinov, D., (2022) Assessment of the effectiveness of trenches for capturing rockfalls, November 2022, Proceedings of Second Road Congress. Macedonian road association	3,00
	Maneva, M., Peshevski, I., Jovanovski, M., Misaljeski, Z., Velinov, D. (2022) Application of semivariograms and kriging in geotechnical modelling. Proceedings of II Congress of Differential Equations, Mathematical Analysis and Applications CODEMA 2022 X Seminar of Differential Equations and Analysis September 25 - September 28, 2022. ISBN 978-608-4904-04-5	3,00
	Malijanska, N., Atanasova, S., Gjorgjiev, S., Peshevski, I., Velinov, D. (2022) A geographically weighted regression approach in regional model for real estate mass valuation, Proceedings of the CODEMA 2022, (2023), 255-271.	3,00
	Simeonovski, I., Papić, J.Br., Mickovski, S.B., Peševski, I. (2023) Contribution of vegetation to the shearing resistance of soil. 17 th Danube-European Conference on Geotechnical Engineering, Bucharest, 07-09.6.2023	3,00
	Jovanovski, M., Peshevski, I., Nedelkovska, N., Malijanska, A.N. (2023) Gis-based approach in preparation of geotechnical maps for planning of Skopje city development by applying polynomial interpolation, 9th Conference of Croatian Geotechnical Society under auspices of ISSMGE, Geotechnics in Petrinja epicentre, Sisak, May, 2023	3,00
	Jovanovski, M., Peshevski, I., Papich, Br.J., Andreeva. A., Trpenovska L., Stavrevski, J., (2023) Geotechnical zoning maps-prerequisite for design of resilient structures, 20th Conference of Macedonian Structural Engineers, Skopje, September, 2023	3,00
	Jovanovski. M., Peshevski. I., Andreeva A., Trpenovska. L., Stavrevski. J. (2023) Natural and technological hazards - limiting factor for urban and spatial planning, September 2023, Conference: SINARG2023, Nish, Republic of Serbia	3,00
	Jovanovski, M., Papich, Br.J., Peshevski, I. (2023) Physical modelling of bimorock in large scale direct shear apparatus In: Proceedings of the ISRM 15th International Congress on Rock Mechanics and Rock Engineering & 72nd Geomechanics Colloquium – Challenges in Rock Mechanics and Rock Engineering, Schubert, W. & Kluckner, A. (eds), Salzburg, Austria, October 9-14, 2023. Austrian Society for Geomechanics: Salzburg. Pp 2354-2360	4,00
	Jovanovski, M., Peshevski, I., Uzunov V., (2023) Integrated approach in rockfall risk analyses, Proceedings from GEO-EXPO Conference, http://dx.doi.org/10.35123/GEO-EXPO_2023_15 , Mostar, October, 2023	4,00
	Jovanovski, M., Papich, J.Br., Peshevski, I. (2023) Some aspects of ground modelling related to rock masses in the light of Eurocode 7 with practical examples. Geotechnical aspects in civil engineering and earthquake engineering, Vrnjacka banja, November, 2023	4,00
	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир (2,00)	15,8
	Велковска, С., Папиќ, Ј., Пешевски И. (2019) Прифатливи корелации помеѓу теренски и лабораториски испитувања на	1,60

	хидројаловишен песок, 12-то Советување за водостопанство и хидротехника, Скопје, 18-19.10.2019	
	Jovanovski, M., Peshevski, I., Gjorgiev, Gj., Nedelkovska, N., Nicodemo G., Reale, D., Fornaro, G., Peduto, D. (2021) Landslide characterization in the Polog Region (R.N. Macedonia) by innovative and conventional methods. Conference: Mediterranean Symposium on Landslides – MSL2021. DOI: 10.13140/RG.2.2.15994.62406	1,20
	Peshevski, I., Papic, J., Nedelkovska, B., Jovanovska, T., Maneva M. Abazi S. (2021) Engineering-geological and geotechnical investigations and tests in function of mining in Macedonia. Proceedings of the Fourth Macedonian Geological Congress. Pp.95-104.	1,20
	Peshevski, I., Jovanovski, M., Panov, Z., Papic, J., Abazi S., Atanasovska N. A. (2021) Treatment of engineering geology and geotechnics in investigation and exploitation of mineral resources. Proceedings of the Fourth Macedonian Geological Congress. Pp.111-122.	1,20
	Maneva, M. Peshevski I., Petreski, Lj. (2021) Geological modelling of the coal deposit Brod-Gneotino with application of contemporary computer techniques. Proceedings of the Fourth Macedonian Geological Congress. Pp.231-240.	1,60
	Пешевски, И., Богдановски, З., Папиќ, Ј. Бр., Абази, С. (2022) Искуства од геотехничко и геодетско набљудување на хидројаловиштето Тополница во период 2016 – 2021, Втора конференција за хидројаловишта, Штип, 21 – 22.10.2022	1,20
	Jovanovski, M., Garpkovski, N., Peshevski, I., Papic, Br. J. (2022) Tradition of rock mechanics in Macedonia. Proceedings of the Fifth symposium of the Macedonian Association for Geotechnics. ISBN 978-9989-2053-4-7. Pp.1-18.	1,20
	Nikolov, E., Jovanovski, M., Peshevski, I., Veleviski, A., Janevski, B., Milanovski, M., Trajanovski, V. (2022) An approach for rock slope protection on an area near the city of veles. Proceedings of the Fifth symposium of the Macedonian Association for Geotechnics. ISBN 978-9989-2053-4-7. Pp.241-246.	1,20
	Stojanov, R. & Peshevski, I. (2022) Web data mining of landslide information, an experimental study for Macedonia. Proceedings of the Fifth symposium of the Macedonian Association for Geotechnics. ISBN 978-9989-2053-4-7. Pp.821-828.	1,80
	Неделковска, Б., Пешевски, И., Велинов, Д., Папиќ, Ј. (2022) Корелативни анализи на геотехнички параметри кај наоѓалишта на јаглен од различни седиментациони басени во Македонија. Proceedings of the Fifth symposium of the Macedonian Association for Geotechnics. ISBN 978-9989-2053-4-7. Pp.438-444.	1,20
	Малијанска, Н., Ѓорѓиев, Ѓ., Пешевски, И., Јовановски, М., Ѓорѓиев В. (2022) Идентификување на свлечишта во Полошкиот регион преку анализа на просторни модели со висока резолуција. Proceedings of the Fifth symposium of the Macedonian Association for Geotechnics. ISBN 978-9989-2053-4-7. Pp.530-539.	1,20
	Димитровска, С., Пешевски, И., Папиќ, Бр. Ј., Јовановски, М., Ѓорѓиев, Ѓ. (2022) Пристап за проценка и картирање на потенцијалот за развој на течишта, Студија на случај за Полошки плански регион. Proceedings of the Fifth symposium of the Macedonian Association for Geotechnics. ISBN 978-9989-2053-4-7. Pp.631-638.	1,20

	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји (3,00)	27,00
	Peshevski I., Jovanovski, M., Stankovikj, A. (2022) Landslide as a risk for the infrastructure and need for national study for geohazards. Proceedings of 1 st International conference on the occasion of international civil protection day. Changes, challenges and resilience of civil protection during Covid – 19. 16-18 March 2022, Skopje, R. N. Macedonia ISBN 978608-67053-0-5, pp.16-23	2,40
	Папиќ, Ј. Бр., Велковска, С., Пешевски, И., Николиќ, М. (2021) Водопрпусност на хидројаловиштен песок: наоди од испитувања и иновирање на релации; Петти конгрес за брани, Македонски комитет за големи брани, Струга, 2021	1,80
	Jovanovski, M., Papić, J. Br., Peševski, I. (2021) Obrazovanje i profesionalne kvalifikacije u Evrokodu 7: 202X, Geotehnički aspekti građevinarstva, 03-05.11.2021, Vrnjačka Banja, str.492-502	2,40
	Jovanovski, M., Papić, J. Br., Peševski, I., Dimitrievski, T. (2021) Prodor stena u Evrokodu 7, Geotehnički aspekti građevinarstva, 03-05.11.2021, Vrnjačka Banja, str.503-513	1,80
	Nedelkovska, N., Peshevski, I., Jovanovski, M., Papić, J., Radevski, I., Gorin, S. (2022) Shallow landslide susceptibility assessment for the Polog region (Macedonia), 5 th ReSyLAB, 23-25.3.2022, Rijeka	1,80
	Папиќ, Ј. Бр., Димитриевски, Љ., Јовановски, М., Пешевски, И., Гуцуљ, Л. (2022) (Дис)Континуитет во проектирањето на потпорни сидови: поздрав од Еврокод 7! 19. Симпозиум на Друштво на градежни конструктори на Македонија, Охрид, 2022	1,80
	Јовановски, М., Пешевски, И., Папиќ, Ј. Бр. (2022) Еврокод 7 и механика на карпи: проблем или предизвик? 19. Симпозиум на Друштво на градежни конструктори на Македонија, Охрид, 2022	1,80
	Јовановски, М., Папиќ, Ј. Бр., Пешевски, И. (2022) Образование и компетенции – значаен анекс на втората генерација на Еврокод 7. 19. Симпозиум на Друштво на градежни конструктори на Македонија, Охрид, 2022	1,80
	Papić, J. Br., Peševski, I., Strašeski, A., Jovanova, R. (2022) „Geotechnical measures for stabilization of the Aqueduct in Skopje”, 20 th ICSMGE, Sydney, 01-05.6.2022, pp.4455-4460	1,80
	Jovanovski M., Papić Br. J., Peshevski I., Abazi S. (2022) Application of Built back better (BBB) concept in rehabilitation of landslides along Macedonian road network. 12 th International Conference Assessment, Maintenance and Rehabilitation of Structures. Conference proceedings. 29.6. – 01.7.2022. Vrnjacka banja. pp.377-383.	1,80
	Jovanovski, M., Peshevski, I., Gapkovski, N. (2022) Principles for rehabilitation of grout curtain for dam “Kozjak” at river Treska. 12 th International Conference Assessment, Maintenance and Rehabilitation of Structures. Conference proceedings. Editor: Prof. dr Radomir Folić Vrnjačka Banja, 29. jun – 1. jul 2022. At: Vrnjacka banja-Serbia pp.234-243.	2,40
	Papić, J., Peshevski, I., Bogdanovski, Z., Susinov, B. (2022) Monitoring of Tailings Dam Built Over Tailings Pond. 11 th International Symposium on Field Monitoring in Geomechanics, London, 2022	1,80
	Susinov, B., Papić, J., Peshevski, I. (2022) Monitoring of earth-rockfill dam and proposing revitalization measures based on interpretation of	1,80

	monitoring data. 11 th International Symposium on Field Monitoring in Geomechanics, London, 2022	
	Jovanovski, M., Peshevski, I., Papich, J. Br., Abazi, S. (2023) Experiences and practices from application of rockfall remedial works at MKD national road network, XVI National transport infrastructure conference, Varna, 5 – 7.10.2023	1,80
V	Рецензија на научен/стручен труд (0,2)	5,00
	25*0,2 (списанија BOEGx2, Resylabx3, DECGE2023, Journal of geographical institute Jovan Cvijic (SASA)x1, Canadian Geotechnical Journalx1, Remote Sensing-MDPIx1, Geologica Croaticax1, WLFx1, Eurock2023x3, EYGEC2024x5, меѓународни конференции...)	5,00
VI	Учество на научен/стручен собир со реферат (усмена/постер презентација) (2,0/1,0/0,5)	8,50
	Усмена: Медитерански симпозиум за свлечишта 2021 (онлајн), Втора конференција за хидројаловишта – Штип 2022, ISRM конгрес – Салцбург, 2023, Resylab – Белград, 2024 (1*1+3*2)	7,0
	Постер: ДГМ 2022 x2, Втор конгрес за патишта x1	1,5
	Вкупно	145,78

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
I	Експертски активности (1,0)	6,00
	Студија са оценом сигурности изведених конструкција дуж аутопута Е-75 Београд – Ниш – граница са Македонијом (2019) (6*1,0)	6,0
II	Извештаи од теренски и лабораториски испитувања, мерења, набљудувања, технички извештаи и др. (1,0)	43,00
	Извештаи од набљудување на инклинометри во хидројаловиштето „Тополница“ на рудникот за бакар „Бучим“ – Радовиш (2019 – 2023) (6*1,0)	6,0
	Извештај од извршени геотехнички истражувања на 1.11.2022 на хидројаловиштето „Тополница“	1,0
	Извештај од геотехнички теренски и лабораториски испитувања на материјали од хидројаловиште „Тополница“ заради изведба на плато, 2023	1,0
	Извештајот од геотехничките лабораториски испитувања на примероци од јаловински материјал од хидроциклони во рудникот „Саса“, 2021	1,0
	Елаборат за анализа и оцена на стабилноста и функционалноста на брана со придружните објекти и оцена на стабилноста на теренот околу браната и акумулацијата за 2022 година (девет брани) (9*1,0)	9,0
	Извештаи од испитувања на материјали за Автопат Бар – Бољаре (Црна Гора) (2019 – 2021) (4*1,0)	4,0
	Извештај од испитување на материјал за брана во Србија (2022)	1,0
	Елаборат за геотехнички истражувања и испитувања на локалитет Градска Саат кула во Стар Дојран (2020)	1,0
	Елаборат од геотехнички истражувања и испитувања на локација предвидена за изградба на објект со намена А4 (II+3), парцела 1.2 во месноста Карач, Општина Дојран (2023)	1,0

	Извештај од инженерскогеолошки истражувања и испитувања на карпестите маси во рудник за олово и цинк „Тораница“ (2021)	1,0
	Елаборат од геотехнички испитувања и Идеен и Основен проект за јаловиште бр.2 на рудник „Тораница“, К. Паланка. Дел 1. Геотехнички подлоги (2022)	1,0
	Извештај од извршени лабораториски испитувања за потврда на квалитет на глина за изведба на глинено јадро, брана „Отиња“ (2021)	1,0
	Извештај од извршена категоризација на изведените ископи во зона на челен прелив и преливен канал, состојба на ден 28.9.2021, брана „Отиња“ (2022)	1,0
	Годишен елаборат за геотехничката оскултација на теренот и објектот на фабрика за обработка на вода (филтер-станција) – Струмица (2020)	1,0
	Извештај од инженерско-геолошки испитувања и истражувања во рудникот за олово и цинк „Злетово“ на жица бр.3 хор.450-300 и жица бр.12 хор.400-350	1,0
	Извештај од испитување на материјал предвиден за вградување во насипното тело на брана „Конско“ (2022)	1,0
	Извештај од геомеханички истраги и испитувања за зајакнување на Спомен-куќата на академскиот сликар Лазар Личеноски (2022)	1,0
	Елаборат од геотехнички лабораториски испитувања на оксидна руда со мислење и препораки, рудник „Бучим“ (2022)	1,0
	Извештаи од геотехнички лабораториски испитувања на примероци од јаловински песок на хидројаловиште бр.4 на рудник „Саса“ (2021 – 2023) (3*1,0)	3,0
	Извештај од геотехнички лабораториски испитувања на примероци од јаловински материјал од хидроциклони (2021)	1,0
	Извештајот од геотехнички истражувања од SPT и CPTи изведени на хидројаловишта во „Саса“ (2020)	1,0
	Елаборат од изведени геомеханички истражни работи на локација предвидена за изведба на фотоволтаични модули во кругот на Рафинерија „ОКТА“ (2020)	1,0
	Извештаи од набљудување на инклинометрите во Рафинерија „ОКТА“ (2019 – 2021) (3*1,0)	3,0
III	Идеен проект (одговорен проектант = 2,0 / соработник = 1,0)	1,00
	Идејно решение за санација на гасителот и брзотекот од ХЕ Вруток (2020)	1,0
IV	Студија, физибилити-студија (одговорен проектант = 2,0 / соработник = 1,0)	3,00
	Feasibility study on basin-scale sediment management options for the Polog region landslide inventory report (2020)	1,0
	Студија за картирање на свлечишта како резултат на поплави во Пелагонискиот Регион (2020)	1,0
	Студија за просторен план 2021-2040, Природни непогоди и техничко-технолошки хазарди	1,0
V	Главен (основен) проект (одговорен проектант = 4,0 / соработник = 2,0)	10,00
	Стабилизација на инклинирани столбови на Аквадуктот во Скопје (2019)	2,0
	Основен проект за насипната брана со придружни објекти „Отиња“ – Штип: Книга 4 – Конструктивна анализа и димензионирање на	4,0

	придружните објекти; Книга 9.3 – Технички извештај и технички услови за градба (2*2,0)	
	Геотехнички испитувања и Идеен и Основен проект за јаловиште бр. 2 на рудникот „Тораница“, К. Паланка; 3. Основен проект – Книга 3.6 - Технички извештај и нацрти за браната и надземните градежни објекти, Книга 3.7 – Конструкциска анализа, инјекциони работи, технички извештај и нацрти за обиколниот тунел, (2022) (2*2,0)	4,0
VI	Изведбен проект (одговорен проектант = 1,0 / соработник = 0,5)	4,50
	Анекс бр. 7 на Изведбениот проект на преливниот орган на јаловиштето „Тополница“, на рудникот „Бучим“ од Радовиш, за песочна брана на кота 654 мнв - Техничко решение на преливниот орган со иновирани подлоги и кота на прелив на 651.0 мнв (2020)	0,5
	Изведбен проект за брана „Речани“ со придружните објекти со тендерска документација, Книга 4 – Инјекциона галерија, Книга 5 - Книга 8 – Инјекциона завеса (2*0,5)	1,0
	Изработка на тендерска документација за брана „Речани“ со придружните објекти (6*0,5)	3,0
VII	Ревизија (одговорен ревидент = 1,0; соработник = 0,5)	190,50
	Завршен извештај од извршена ревизија на техничка документација техничко решение за заштита и стабилизација на нестабилна косина зад објектот „Едукативен центар“ во населено место Стар Дојран	1,0
	Извештај од извршена стручна оцена на Елаборат за прекатегоризација на рудни резерви на минерални суровини (мермерен оникс, травертин, варовник, кварц и др.), за геолошки завод, во својство на претседател или соработник во Комисија за ревизија 4+3+5+4+1 (17*0,5)	8,5
	Завршен извештај од ревизија на проектна документација: Извештај од геотехнички теренски истражни работи и лабораториски испитувања, објект – нов терминал за патници во Охрид, локација – аеродром во Охрид (2023)	1,0
	Завршни извештаи од ревизии на геотехнички елаборати и проекти за потреби на Јавното претпријатие за државни патишта во период 2019 – 2023 (Битола – Меџитлија, Градско – Прилеп, Кичево – Охрид, Крупиште – Пробиштип, Скопје – Блаце, Струмица – Валандово, Хиподром – Петровец, Штип – Раводиш итн.): 6 завршни извештаи/месечно * 12 месеци * 5 години * 0,5	180,0
VIII	Учество во промотивни активности на Факултетот	0,5
IX	Раководител на лабораторија	1,0
X	Менаџер за квалитет на лабораторија (Градежен факултет)	3,0
	Вкупно:	262,50
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		
I	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир (1,00)	9,0
	Петти конгрес за брани – Струга (2021), 4. Конгрес на геолозите на РСМ (2021), Регионален симпозиум за свлечишта во Јадранско-балкански Регион – Риека и Белград (2022 и 2024), Петти симпозиум на Друштво за геотехника на Македонија (2022), Втора конференција за хидројаловишта (2022), ISRM 15th International	9,0

	Congress on Rock Mechanics and Rock Engineering & 72nd Geomechanics Colloquium (2023), 28th European Young Geotechnical Engineers Conference – EYGEC 2024, 4ти Конгрес на геолозите на РСМ (2024)	
II	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект	0,50
	Соработник за „Истражување на интеракцијата помеѓу тлото и конструкцијата со примена на иновативни системи за испитување на колови конструкции како дел од инженерските објекти“	0,5
III	Раководител на внатрешна организациона единица (3,0)	3,00
	Раководител на Катедра за геотехника (2019 – 2022)	3,0
IV	Член на факултетска комисија (0,50)	1,00
	Комисија за реакредитација на студиски програми на прв и втор циклус студии на Градежен факултет – Скопје	0,5
	Конкурс за избор на лаборанти	0,5
V	Учество во комисии и тела на државни и други органи	6,00
	Технички комитет 11 при ИСРМ	1,0
	Друштво за геотехника на Македонија	1,0
	Македонски комитет за големи брани	1,0
	Македонско геолошко друштво	1,0
	Друштво за патишта на Македонија	1,0
	Комисија за издавање на овластувања од областа на геотехника при Комората на овластени архитекти и овл. инженери на Македонија	1,0
VI	Претседател на здружение поврзано со струката	2,00
	Друштво за геотехника на Македонија (од 2022 – денес)	2,00
VII	Член на Управен одбор на здружение поврзано со струката	0,90
	Член на Извршен одбор на Друштвото за геотехника на Македонија (2022-)	0,3
	Член на претседателство на Здружение Македонски комитет за големи брани	0,3
	Член на Управен одбор на НУ Природонаучен музеј на РСМ – Скопје (2022-)	0,3
	Вкупно:	22,40
	Сè вкупно:	284,90

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	76,65
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	145,78
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	284,90
Вкупно:	507,33

Членови на Комисијата

Проф. д-р Милорад Јовановски, претседател, с.р.

Проф. д-р Спасен Ѓорѓевски, член, с.р.

Проф. Наум Гапковски, член, с.р.

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ МАГИСТЕРСКИ ТЕМИ НА ГРАДЕЖЕН ФАКУЛТЕТ Скопје, УКИМ -
538. седница на ннс од 20.6.2024г.

Р. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Антонио Георгиевски, дипл. град. инж.	Споредбена анализа на методи и хидролошки модели за дефинирање на големи води	<i>Comparative analysis of methods and hydrological models for defining flood waters</i>	проф. д-р Виолета Ѓешовска	26.6.2024 0202/153-234
2	Драгана Бановска, дипл. град. инж.	Влијание на ограничувањето на напрежениите деформации на бетонот врз носивоста и дуктилноста на армиранобетонските пресеци	<i>Effects of concrete confinement on the bearing capacity and ductility of reinforced concrete sections</i>	проф. д-р Дарко Наков	26.6.2024 0202/153-232
3	Марио Илиоски, дипл. геод. инж.	Влијание на спектар на одговор врз резултатите од сеизмичка анализа кај армиранобетонски конструкции	<i>Influence of response spectrum on the seismic analysis results of reinforced concrete structures</i>	доц. д-р Кристина Милкова	26.6.2024 0202/153-233
4	Томе Атанасков, дипл. геод. инж.	Просторна анализа за пронаоѓање погодни локации за изградба на фотоволтаични центри	<i>Spatial analysis in finding suitable locations for construction of photovoltaic power plants</i>	вонр. проф. д-р Ѓорѓи Ѓорѓиев	26.6.2024 0202/153-231

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„ЕФЕКТИВНОСТ И ОДРЖЛИВОСТ НА СОЦИЈАЛНИТЕ РАСХОДИ ВО
ЕВРОПСКАТА УНИЈА И ВО СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА“ ОД М-Р ИВАНА
БЕЌИРАГИЌ, ПРИЈАВЕНА НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на член 110 од Законот за високото образование (Сл. весник на РС Македонија бр. 82/18 и бр. 178/21) и член 63 од Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус студии на УКИМ (Универзитетски гласник бр. 530/20), а согласно со предлогот на Советот на студиската програма Економски науки, Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 26.4.2024 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката м-р Ивана Беќирагиќ со наслов: „ЕФЕКТИВНОСТ И ОДРЖЛИВОСТ НА СОЦИЈАЛНИТЕ РАСХОДИ ВО ЕВРОПСКАТА УНИЈА И ВО СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА“, во состав: проф. д-р Билјана Ташевска (претседател), проф. д-р Борче Треновски (ментор), проф. д-р Предраг Трпески (член), проф. д-р Сузана Макрешанска-Младеновска (член) и проф. д-р Димитар Николоски (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Ивана Беќирагиќ, со наслов: ЕФЕКТИВНОСТ И ОДРЖЛИВОСТ НА СОЦИЈАЛНИТЕ РАСХОДИ ВО ЕВРОПСКАТА УНИЈА И ВО СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, е напишана на македонски јазик и содржи 219 страници, компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со единечен (*single*) проред и големина на букви 12, со 166 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во девет поглавја, вовед и заклучни согледувања. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во првото поглавје на трудот, т.е. **воведот**, изложени се проблемот и предметот на истражување, целите на истражувањето, хипотезата, истражувачките прашања, методите на истражувањето, очекуваниот научен придонес и ограничувачките аспекти. Кандидатката укажува дека во Европската Унија и во Северна Македонија стапките на сиромаштија и економска нееднаквост не се намалуваат сразмерно со растот на социјалните расходи и го поставува прашањето за нивната ефективност и фискална одржливост. Северна Македонија како земја кандидат за членство во Европската Унија треба да ја развива својата социјална држава согласно со европската визија. Од оваа причина, академските и јавните дебати имаат потреба од анализа базирана на докази која го обработува прашањето на социјалната држава во Македонија и социјалните расходи како нејзин главен инструмент во контекст на европската социјална држава на начин на кој може да се извлечат компаративни заклучоци.

Оттука произлегува централното прашање на трудот – *Дали социјалните расходи во Европска Унија наситроши социјалните расходи во Северна Македонија се ефективни и одржливи?* Главната хипотеза е дека социјалните расходи во Северна Македонија се недоволно ефективни, а засега сè уште не може да се категоризираат како неодржливи, додека во Европската Унија тие се поефективни и релативно одржливи, но треба да бидат реформирани во насока на зголемување на нивната ефективност и одржливост. Мотивот за таквите потенцијални реформи во иднина треба да биде базиран на докази и целта на ова истражување е да придонесе кон постоечката литература со ултимативна цел да им помогне на креаторите на политиките во носење информирани одлуки за унапредување на социо-економската благосостојба во Северна Македонија и во Европа.

Основната цел на истражувањето може да се подели на две главни цели:

1) Да се оцени ефективноста на социјалните расходи во намалување на сиромаштијата и економската нееднаквост во европските економии и посебно во Северна Македонија. Во земјите кои имаат повисок износ на социјални расходи во однос на БДП, ефектот на намалување на

сиромаштијата и економската нееднаквост би требало да е поголем. Дополнително, индиректно преку позитивните ефекти врз сиромаштијата и економската нееднаквост социјалните расходи може да имаат позитивен ефект и врз економскиот раст.

2) Да се оцени одржливоста на социјалните расходи преку утврдување на нивното влијание врз јавните расходи, јавниот долг и економскиот раст. Одржливоста на социјалната држава не е директно пропорционална со висината на социјалните расходи. Земјите со повисоки социјални расходи може воедно да имаат и поодржливи социјални расходи бидејќи преку намалување на сиромаштијата и нееднаквоста тие може позитивно да влијаат врз економскиот раст, а со тоа и врз фискалната одржливост.

Главната емпириска/економетриска техника која се користи во овој труд е VAR-моделот со цел анализирање на интеракциите и ефектите од социјалната политика во Европската Унија и во Северна Македонија и тоа VAR со временски серии или VAR со панел-податоци согласно со карактеристиките на примерокот. Главните варијабли во емпириските модели ќе бидат различните индикатори за социјални расходи, економски раст, сиромаштија, економска нееднаквост и јавен долг. VAR-техниката ни овозможува анализа на двонасочната динамика помеѓу појавите без потреба претходно да се гради комплексен теоретски модел за целата економија. Отсуството на претпоставки за ендегеност и егзогеност на варијаблите го прави овој модел адекватен за истражување без да бара поставување на премногу ограничувања кои може да ја искриват реалната слика на појавите и нивните интеракции.

Втората глава на докторската дисертација е насловена „*Теоретски аспекти на социјалната држава и социјалните расходи*“. Во неа кандидатката дава преглед на економската теорија и историја на социјалната држава и улогата и целта на социјалните расходи како главен инструмент на социјалната политика. Поглавјето ги објаснува двете фундаментални теореми на социјалната држава како и моделите на социјалната држава. Понатаму, преку анализирање на трендовите на социјалните расходи, во ова поглавје се поставува основа за понатамошните поглавја кои обработуваат поконцизни истражувачки прашања поврзани со главната проблематика на трудот – ефективноста наспроти одржливоста на социјалните расходи.

Принципите на социјалната држава се вкоренети во европскиот систем на вредности кој подразбира социјална солидарност, почитување на фундаменталните социјални права и социјален дијалог. Иако социјалната политика како дел од фискалната политика е во надлежност на земјите членки и има свои специфики за секоја земја членка, сепак постои консензус помеѓу земјите за значењето на социјалната држава и заедничката визија за еднакво и рамноправно општество. Улогата на државата и нејзината интервенција на пазарот станаа посебно актуелни за време на еврокризата која зема замав во 2010 година како своевиден афтершок на глобалната светска економска криза која започна на Wall Street во 2008 година. Иако трендот на бруто-домашниот производ укажува на економска заздравување на европската економија во форма на „V“, во деценијата пос кризата економистите често го поставуваат прашањето на инклузивност на економскиот раст и важноста на социјалната држава не само во справување со сиромаштијата и економската нееднаквост туку и поради влијанието врз целокупните економски перформанси. Поради пандемијата со вирусот Ковид-19 и економската криза која следуваше засилена со економските и политички трубуленции од војната во Украина, енергетската криза и кризата со инфлацијата, овој период повеќе од кога било се поставува прашањето како државата ги штити сиромашните или оние кои живеат на прагот на сиромаштијата и како да се справи со растечката економска нееднаквост. Дополнително, и покрај предизвиците кои ги донесоа овие кризи, полека, но сигурно, во светот се случува „Четвртата револуција“ која многумина сметаат дека барем на краток рок може да резултира со растечка невработеност.

Во однос на Македонија, сиромаштијата и економската нееднаквост се големи проблеми уште од осамостојувањето, но тие дополнително се продлабочија со транзицијата во текот на 90-те години. Оттогаш, социјалната благосостојба на македонските граѓани во определни аспекти е променета. Денес, речиси половина од населението во Македонија живее во сиромаштија или е во ризик од сиромаштија и социјална исклученост. Иако Македонија е социјална држава според Устав, очигледно е дека актуелните социјалните политики не се доволно ефективни при справување со овој проблем.

Во овој новонастанат локален и глобален контекст, во економската наука се раѓа потреба за критички осврт на ефективноста наспроти одржливоста на социјалната држава, но и потреба за дефинирање на препораки и мерки за социјалната политика во иднина.

Следните поглавја разгледуваат и истражуваат поединечни истражувачки прашања и теми во формат на самостојни есеи. Секое следно поглавје навлегува во посебна тема, презентирајќи автономен есеј кој се однесува на прашање поврзано со социјалните расходи како предмет на оваа дисертација. Овие есеи се структурирани преку дефинирање на одредена хипотеза, презентирање на користена методологија и податоци, моделирање и на крајот се презентираат наоди. Потребата за ваквата структура на трудот произлегува од структурата на податоците користени во економетриските анализи. Главниот ограничувачки аспект на истражувањето е недостатокот на компаративни податоци и доволно долги временски серии како би можело да се анализира социјалната држава во Македонија во ист примерок со европските земји, а не одделно. Истиот проблем се јавува и при анализирање на Македонија во регионален контекст, а регионот во однос на Европа. Поради различните карактеристики на податоците, практично е нивно засебно анализирање во повеќе трудови со користење различни и адекватни економетриски техники, но овие трудови се под чадор на едно истражувачко прашање и хипотеза. Синергијата на заклучоците од засебните поглавја придонесува за мултидимензионален одговор на прашањето за ефективноста и одржливоста на социјалните расходи во Европската Унија и во Северна Македонија.

Третата глава е насловена „Ефективност на социјалните расходи во Европската Унија“. Во оваа глава кандидатката ја елаборира и истражува ефективноста на социјалните расходи во Европската Унија мерено преку нивните ефекти врз намалувањето на сиромаштијата и економската нееднаквост. Во овој дел, не само што се анализираат трендовите на социјалните расходи туку и се споредува нивното влијание врз намалувањето на сиромаштијата и економската нееднаквост наспроти влијанието кое го има економскиот раст. На овој начин се врши споредба помеѓу ефектите на пазарната дистрибуција наспроти државната редистрибуција врз сиромаштијата и економската нееднаквост во Унијата.

За таа цел, употребивме панел VAR-модел, кој досега не е користен во релевантната литература од оваа област на истражување. Дополнително, периодот кој беше предмет на нашата анализа (од 2010 до 2019 година) не е опфатен со постоечката литература, а како период помеѓу две кризи – еврокризата и пандемијата со Ковид-19 – е особено интересен за анализа. Земјите вклучени во примерокот се 28-те земји членки на ЕУ (Обединетото Кралство сè уште е земја членка на ЕУ во тој период), плус Норвешка и Исланд.

Во однос на ефективноста, анализите покажаа дека споредено со економскиот раст, социјалните расходи се помалку ефективни при намалувањето на сиромаштијата во Европската Унија, меѓутоа тие се повеќе ефективни од економскиот раст во намалувањето на економската нееднаквост. Во времиња на економски раст и високи социјални расходи, симптоматично е тоа што истовремено нема и значителни намалувања во сиромаштијата. Оттука, произлегува прашањето дали е возможно изразито намалување на сиромаштијата, без истовремено намалување на економската нееднаквост? Освен препораки за подобрување на инклузивноста на економскиот раст, заклучоците од оваа анализа водат кон препораки за реформирање на социјалните расходи во Унијата, со што истите би имале позначителен ефект врз намалувањето на сиромаштијата.

Во рамките на **четвртата глава**, „Одржливост на социјалните расходи во Европската Унија“, се прави подетално истражување на одржливоста на социјалните расходи во Европската Унија преку нивниот ефект врз јавниот долг наспроти ефектот кој го имаат другите категории на буџетски расходи, т.е. капиталните расходи и тековните расходи. Дополнително, се анализира како поединечните категории на социјални расходи (пензии, социјална помош, здравствена заштита и надоместоци за невработеност) влијаат врз нивото на јавниот долг.

Резултатите од економетриската анализа покажуваат дека на краток рок шокот во тековните расходи е проследен со раст во јавниот долг. Шокот во социјалните трансфери е исто така проследен со краткорочен раст во јавниот долг, но со многу помал интензитет од тековните расходи. Од друга страна, шокот во капиталните расходи е проследен со намалување на јавниот долг, укажувајќи на тоа дека капиталните расходи водат кон инвестиции на државата кои носат поврат на вложените државни пари. Идеално би било едно вакво сценарио да се оствари и во

однос на социјалните расходи кои како инвестиција во човечкиот капитал ќе доведат до раст на економијата, поголема одржливост на јавните финансии и помала потреба од задолжувања. Сепак, заклучоците од оваа анализа сугерираат дека социјалните расходи во Унијата не може да се карактеризираат како неодржливи доколку истото се цени преку нивниот ефект врз јавниот долг, што укажува дека постои простор за реформирање и зајакнување на социјалната држава во Европа.

Петтата глава, *„Ефективност на социјалните расходи во Северна Македонија“*, кандидатката ја испитува врската помеѓу социјалните расходи и трендовите на индикаторите на сиромаштијата и економската нееднаквост во земјата што претставува примарна цел на социјалната политика. Во ова поглавје нивото на ефективност на социјалните расходи го оценуваме преку квантитативна анализа на трендовите на индикаторите. Треба да се нагласи дека кандидатката, иако направи обиди за подлабока емпириска анализа, сепак, постои ограниченоста на временската компонента во податоците за сиромаштија и економска нееднаквост во земјата (државниот завод за статистика објавува индикатори за сиромаштија и економска нееднаквост преку Лаекенските индикатори кои се објавуваат од 2010 година, па наваму.) Ограничените временска серији оневозможуваат економетриска анализа во овој момент, меѓутоа, како потенцијално поле на истражување, би било добро да биде вклучено во иднина, кога временската серија ќе биде подолга или доколку ретроактивно се објават споредливи податоци за индикаторите.

Тековните буџетски расходи и трансферите во Македонија покажуваат постојан пораст, но тоа не значи дека социјалната држава во Македонија се зајакнува. Социјалните трансфери се само половина од тековните расходи, а доколку ја погледнеме структурата на социјалните трансфери забележлива е доминацијата на пензиите над другите типови на социјални расходи, особено во споредба со социјалната помош која најмногу ја рефлектира подготвеноста на системот да помогне на оние кои се најранливи.

Проблематично е тоа што стапката на сиромаштија пред распределба на социјалните трансфери и пензиите стагнира во текот на последните десет години. Во 2010 година таа изнесувала дури 42,8 % од населението, додека во 2020 година изнесувала 42,1 %, т.е. бележи намалување од само 0,7 процентни поени за десет години. Стапката значително се намалува по распределба на пензиите и тоа за 15,4 процентни поени додека по распределба на другите социјални трансфери (социјална помош, надомест за невработеност и здравствена заштита) за само 3,6 дополнителни процентни поени. Очигледно е дека пензиите имаат голем ефект врз намалувањето на сиромаштијата, додека ефектот од другите социјални трансфери вклучувајќи ја социјалната помош која ги таргетира најранливите е незначителен и треба да биде зајакнат преку низа политики и мерки.

Во однос на економската нееднаквост, таа е намалена во последната декада, што може да е позитивен знак за македонското општество. Меѓутоа, понатамошна анализа на податоците укажува на тоа дека ова намалување се должи најмногу на намалувањето на доходот кај најбогатиот квинтил. Истовремено, доходот на најсиромашниот квинтил е само малку зголемен, додека доходот на вториот и третиот квинтил покажува стагнација – што е знак дека средната класа во Македонија економски не напредува и сè повеќе се приближува кон првиот квинтил со најнизок доход. Исто како кај индикаторите за сиромаштија, така и индикаторите за економска нееднаквост покажуваат поголемо намалување на нееднаквоста под влијание на распределбата на пензиите, а изостанува посакуваниот ефект на намалување од другите социјални трансфери вклучувајќи ја и социјалната помош.

Во **шестата глава** со наслов *„Одржливост на социјалните расходи во Северна Македонија“*, анализата се задржува на еден од главните предизвици поврзани со социјалните расходи, а тоа е нивната финансиска одржливост, при што со анализа на временски серији се квантифицираат врските помеѓу социјалните расходи и јавниот долг. Северна Македонија како пример за мала и отворена економија во последните години се соочува со раст на буџетскиот дефицит од една страна, но и на јавниот долг од друга страна. Во услови на ограничен фискален капацитет, ова дополнително ја потенцира важноста на намената на позајмените средства.

Користејќи VARMAX-модел и квартални податоци кои го покриваат периодот од првиот квартал на 2008 година до вториот квартал на 2022 година, во овој дел од докторската дисертација кандидатката ја анализира одржливоста на социјалните расходи во Северна

Македонија на ист начин како и во четвртиот дел од дисертацијата, преку нивното влијание врз јавниот долг наспроти влијанието кое го имаат другите категории на буџетски расходи, т.е. капиталните расходи и тековните расходи. Дополнително, се анализира како поединечните категории на социјални расходи (пензии, социјална помош, здравствена заштита и надоместоци за невработеност) влијаат врз нивото на јавниот долг. Поединечната хипотеза на ова поглавје – *дека социјалните расходи во Северна Македонија не може да се оценат како неodrжливи и дека не влијаат на зголемување на јавниот долг во земјата*, беше потврдена со резултатите од студијата.

Во **седмата глава** од докторската дисертација насловена „*Негативен данок на доход*“ кандидатката го анализира негативниот данок на доход како економски концепт и потенцијална мерка на социјалната политика. Турбулентите економски времиња бараат иновативни решенија за тврдокорните проблеми на сиромаштија и економска нееднаквост. Иако негативниот данок на доход не е нова идеја, сепак, истата сè уште не била имплементирана од ниедна држава и е отсутна од академските дебати. Ова поглавје има за цел да го објасни концептот и да направи иницијална пресметка на потенцијалните трошоци за негативен данок на доход во Македонија со цел поттикнување на дебатата. Анализата на негативниот данок на доход како мерка која има потенцијал да донесе промени во социјалната држава е од големо значење, посебно затоа што научната литература на оваа тема е многу оскудна, па целта на ова поглавје е да направи преглед на негативниот данок на доход како економски концепт.

Во **осмата глава** насловена „*Економска нееднаквост во регионот*“, анализата се осврнува на економската нееднаквост во Македонија анализирана преку регионалниот контекст. Притоа, кандидатката ја тестира Кузнецовата крива и ги анализира земјите од Балканот кои се членки на Европската Унија наспроти оние кои не се членки. Во оваа анализа фокусот е на изучување на врската помеѓу економската нееднаквост и економскиот раст во следните земји: Северна Македонија, Албанија, Србија, Босна и Херцеговина, Словенија, Бугарија, Хрватска и Грција. Притоа, првите четири се кандидати за членство во Унијата (понатаму во текстот „кандидатските земји“), додека последните четири се земји членки на Унијата. Анализирајќи ги двете групи на балкански земји една покрај друга за истиот временски период, користејќи споредливи податоци можеме да дојдеме до нови откритија за динамиката помеѓу нееднаквоста и растот во овој регион. Анализираниот период се протега од 2001 до 2022 година. Во анализата се употребува панел-регресија и се цели кон утврдување дали врската помеѓу економската нееднаквост и економскиот раст во одбраните балкански земји ја следи теоријата за Kuznets-овата крива и дали членството во ЕУ има влијание на економската нееднаквост.

Во рамки на **деветтата глава**, „*Современи трендови на социјалната држава*“ зборуваме за идеи сродни на негативниот данок на доход како универзалниот основен доход, универзалната капитална донација, гарантираниот минимален приход, партиципативниот социјализам на економистот Томас Пикети и неговите идеи за глобални даноци, како и аргументите против нив. Повторно, целта на ова поглавје е разгорување на академската дебата за идеи, чие време можеби сè уште не е дојдено, но иновативниот пристап кој е клучен за градење на модерната социјална држава е повеќе од потребен, особено поради тоа што сведочиме за еден турбулентен период во светската економија кој може и треба да вроди со нови парадигми во економските политики.

Последното, десетто поглавје ги изнесува заклучните согледувања од докторската дисертација и дава преглед на наодите изведени од претходните делови, а истовремено дава и препораки. Овој дел ги прикажува резултатите поврзани со истражувачките прашања и хипотези. Кандидатката ги сумира сознанијата до кои доаѓа во текот на истражувањето. Литературата што е користена при изработка на докторската дисертација во најголем дел се состои од наслови од странски автори, и тоа, пред сè, од англосаксонското говорно подрачје. Освен тоа, наведени се и релевантни интернет-страници на институции од кои се преземени бројни студии и неопходни статистички податоци.

Предмет на истражување

Сиромаштијата и економската нееднаквост се горливи проблеми на денешницата и покрај постојаниот економски раст и огромниот капацитет за креирање на економска вредност. Од друга страна, доколку ги погледнеме трендовите на социјалните расходи, може да се каже дека државите од средината на минатиот век па наваму издвојуваат сè повеќе буџетски средства за редистрибуција на доходот кон најранливите категории на граѓани. Меѓутоа, во Северна Македонија, во регионот на Западен Балкан, во Европската Унија, а и на глобално ниво стапките на сиромаштија и економска нееднаквост не опаѓаат со посакуваното темпо како би можело да се прогласи победа над овие социо-економски проблеми.

Оттука, инспирација за овој труд се токму проблемите на сиромаштија и економска нееднаквост во услови на економски раст и растечки социјални расходи. Но конкретно, предмет на истражување на трудот се социјалните расходи како главен инструмент на социјалната политика. Додека економскиот раст бележи нагорни трендови и влијае за одредена пазарна дистрибуција на доходот, социјалната држава е онаа која е клучна за постигнување на редистрибуција на доходот и таргетирање на најранливите граѓани. Социјалната држава и социјалните расходи се клучни за спроведување на социјалните мерки и политики со цел да се намали сиромаштијата и економската нееднаквост, но тие исто така може индиректно да влијаат на растот преку зголемување на личната потрошувачка и економската активност на сиромашното население.

Ефективноста на социјалните расходи врз намалување на сиромаштијата и економската нееднаквост и подобрување на целокупниот социо-економски систем е понатаму основа за позитивни ефекти врз развојот на пазарот и економијата во целост. Меѓутоа, високите социјални расходи може да бидат предизвик за фискалната одржливост (преку ефекти врз останатите јавни расходи, буџетскиот дефицит, јавниот долг), па оттука произлегува потребата за анализа на балансот помеѓу ефективноста на социјалните расходи, од една страна, и нивната одржливост, од друга страна.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Придонесот на трудот во теоретскиот дел на истражувањето произлегува од анализата на постоечката литература низ призма на ефективноста и одржливоста на социјалните расходи во европските економии и во Северна Македонија. Дополнително, трудот придонесува кон емпириската научна литература која ги анализира ефектите од социјалните расходи врз останатите социо-економски варијабли, како и анализата на ефективноста на социјалните расходи наспроти нивната фискална/економска одржливост.

Посебен придонес овој академски труд би имал и за научната теорија и практика во Северна Македонија, поради посебниот аналитички дел кој ќе биде насочен кон ефективноста и одржливоста на социјалните расходи во Северна Македонија и нивна споредбена анализа низ призмата на ЕУ – имајќи предвид дека и покрај постоечките политички препреки на патот кон пристапувањето кон Унијата, Северна Македонија продолжува да биде земја кандидат и останува посветена на визијата за достигнување на европските вредности.

Дополнително, истражувањето е уникатно во својата истражувачка цел имајќи предвид дека истовремено се осврнува и на ефективноста и на одржливоста на социјалните расходи. На крај, трудот се обидува да направи осврт на современите тенденции на социјалната држава и критички ги коментира од аспект на нивната ефективност, изводливост и апликативност.

Трудот ќе најде примена при креирање на ефективни и ефикасни политики на социјални расходи и утврдување на типот на социјалната држава која би одговарала на соодветната економска реалност во анализираните земји. Од друга страна, трудот ќе придонесе за критичко разбирање на различните социјални политики и мерки за подобрување на ефикасноста, но и подобрување на одржливоста на социјалните расходи.

Посебен предизвик во анализата се земји како Северна Македонија каде што, и покрај растечките трендови на социјалните расходи, во нивната апсолутна вредност има висока стапка на сиромаштија и економска нееднаквост, но и ограничен фискален простор со растечки јавен долг. Оттука произлегува потребата за јасно дефинирање на можностите и ограничувањата на социјалната држава и изнаоѓање на иновативни пристапи кон овие политики.

Краток опис на применетите методи

Целта на оваа дисертација е да даде заклучоци за динамиката помеѓу социјалните расходи и сиромаштијата, економската нееднаквост и јавниот долг кои се базирани на докази користејќи хармонизирани и квалитетни податоци. Притоа, кандидатката користи различни квантитативни методи, со главен акцент на економетриските техники, но употребени беа и не помалку важните дескриптивни анализи на трендовите на варијаблите, како и графичкото прикажување на трендовите и дијаграмите на растурање. Во првиот дел од дисертацијата се изнесуваат хипотезите и методологијата на работа. Во вториот се прави теоретски осврт на историјата и теоријата за социјалната држава. Во следните глави се применуваат следните економетриски техники:

Во третиот дел од докторската дисертација е користена економетриската техника на панел VAR која е ретко користена во литературата од оваа област на истражување. Наместо временски серии, користени се панел-податоци кои се својствени за еден ваков примерок, кога има и вкрстена и временска компонента, т.е. податоци и по земји и по години. Користени се варијабли за социјални расходи, сиромаштија, економска нееднаквост и економски раст.

Во четвртиот дел од докторската дисертација кандидатката користи панел VAR-техника, со тоа што се користени варијабли за социјалните расходи, како и за нивните посебни категории (пензии, социјална помош, надоместоци за здравствена заштита и надоместоци за невработеност), јавен долг, капитални расходи и тековни расходи.

Во петтиот дел од докторската дисертација поради ограничена временска серија на Лаекенските индикатори во Северна Македонија направена е анализа на релевантните индикатори за социјални расходи, сиромаштија, економска нееднаквост.

Во шестиот дел од докторската дисертација кандидатката користи VAR економетриска техника со временски серии и квартални податоци за следните варијабли: социјалните расходи и нивните посебни категории (пензии, социјална помош, надоместоци за здравствена заштита и надоместоци за невработеност), јавен долг, буџетски приходи, економски раст; капитални расходи и тековни расходи.

Во седмиот дел од докторската дисертација е направена пресметка на потенцијалниот трошок од една мерка како негативен данок на доход. Доколку истиот се дефинира како разликата помеѓу доходот на сиромашните и доходот на линијата на сиромаштија, тогаш под одредени претпоставки за доходот на сиромашното население (во отсуство на податоци за доход по центили) се добива износот кој е потребен да биде финансиран преку една ваква мерка. Потоа, износот е пресметан во однос на вкупните социјални расходи или пак вкупните буџетски расходи, како би се добила првичната слика за финансискиот товар од една таква мерка.

Во осмиот дел од докторската дисертација се користи економетриска техника на панел-модел со случајни ефекти со помош на која се тестира Кузнецовата теорема, односно постоењето на Кузнецовата крива во регионот. За таа цел се користат панел-податоци за варијаблите економски раст и економска нееднаквост, но и квалитативна варијабла за членство во Европската Унија.

Во деветтиот дел од докторската дисертација е направен теоретски осврт на современите тенденции на социјалната држава и критички се коментираат иновативните идеи за иднината на социјалната држава како универзален основен доход, универзална капитална донација, глобалните даноци и гарантираниот минимален приход.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Емпириските наоди на ова истражување се исклучителни и особено важни во областа на анализа на ефективноста и одржливоста на социјалните расходи како во европските економии, така и во Северна Македонија. Клучните општи наоди од истражувањето кои можат да се издвојат се:

Докторската дисертација делумно ја потврдува работната хипотеза според која социјалните расходи во Европската Унија се ефективни во намалување на сиромаштијата и економската нееднаквост, но дека економскиот раст е недоволно инклузивен и ги зголемува сиромаштијата и економската нееднаквост. Заклучоците од оваа анализа се дека *социјалните расходи во Европската Унија се повеќе ефективни во намалувањето на економската нееднаквост од економскиот раст, додека во однос на сиромаштијата важи обратно –*

економскиот раст придонесува за намалување на сиромаштијата повеќе од социјалните расходи.

Се потврдува работната хипотеза според која социјалните расходи во Европската Унија се одржливи и дека не влијаат на зголемување на јавниот долг во Унијата, или барем не повеќе од групните буџетски расходи – капиталните и тековните. Резултатите покажуваат дека на краток рок шокот во тековните расходи е проследен со раст во јавниот долг, како и шокот во социјалните трансфери, иако со многу помал интензитет. Од друга страна, шокот во капиталните расходи е проследен со намалување на јавниот долг.

Се потврдува работната хипотеза дека социјалните расходи во Северна Македонија се неефективни во намалување на сиромаштијата и економската нееднаквост. Анализата на индикаторите покажува дека сиромаштијата е и понатаму висока, иако истата се намалува значително под влијание на пензиите. Ефектот од социјалната помош врз намалувањето на сиромаштијата е незначителен. Истото важи и во однос на економската нееднаквост, и иако таа е намалена во последната деценија, индикаторите покажуваат дека тоа не се должи на ефективност во социјалната политика, зголемување на доходот на најсиромашните или, пак, зајакнување на средната класа;

Се потврдува работната хипотеза дека социјалните расходи во Северна Македонија не може да се оценат како одржливи и дека не влијаат на зголемување на јавниот долг во земјата. Всушност, најголемо влијание врз зголемување на јавниот долг имаат тековните расходи додека социјалните и капиталните расходи немаат влијание;

Се потврдува поединечната хипотеза дека во теорија „негативниот данок на доход е решение на социјалната политика кое е финансиско изводливо“ бидејќи изнесува само мал процент од вкупните социјални трансфери;

Понатаму, докторската дисертација ја потврдува поединечната хипотеза според која земјите од Балканскиот Полуостров кои се членки на Европската Унија имаат инклузивен економски раст споредено со земјите кои не се членки на Унијата.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Ивана Беќирагиќ, со наслов: ЕФЕКТИВНОСТ И ОДРЖЛИВОСТ НА СОЦИЈАЛНИТЕ РАСХОДИ ВО ЕВРОПСКАТА УНИЈА И ВО СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, претставува истражување во областа на економијата на благосостојба, односно социјалната држава и јавните финансии. Изработката на темата на оваа докторска дисертација е со основна цел утврдување и оценка на ефективноста и одржливоста на социјалните расходи како главен инструмент на социјалната политика во Европската Унија, но и во Северна Македонија која е земја со статус на кандидат за членство во Унијата.

Поединечните цели кои произлегуваат од истражувањето се: емпириска анализа на социјалните расходи во Европската Унија во насока на утврдување на нивната ефективност во намалување на сиромаштијата и економската нееднаквост, но и споредба на овие ефекти со ефектите предизвикани од економскиот раст и одговор на прашањето дали тој е доволно инклузивен и дали ги зголемува сиромаштијата и економската нееднаквост; утврдување/отфрлање на тезата за одржливост на социјалните расходи во Европската Унија во однос на тоа дали влијаат на зголемување на јавниот долг во Унијата, како и споредба на овој ефект со ефектот кој го имаат другите две главни категории на буџетски расходи – капиталните и тековните; анализа на социјалните расходи во Северна Македонија во однос на нивната ефективност при намалување на сиромаштијата и економската нееднаквост; оценка на социјалните расходи во Северна Македонија во однос на нивната одржливост и нивното влијание врз јавниот долг во земјата; воведување на концептот на негативниот данок на доход во македонската научна литература како потенцијално решение на социјалната политика и прелиминарна оценка на финансиската изводливост на една ваква мерка; анализа на земјите од Балканскиот Полуостров во однос на поврзаноста на членството во Унијата и нивото на економска нееднаквост преку тестирање на Кузнецовата крива и осврт на современите тенденции во социјалната држава.

Очекуваниот научен придонес е повеќеслоен, имено теоретскиот преглед на литература од истражувањето обезбедува систематизиран преглед на постоечката литература во областа на ефективноста и одржливоста на социјалните расходи со посебен длабински фокус на ефектите врз

сиромаштијата, економската нееднаквост и јавниот долг, како и односот со други променливи и детерминанти. Потоа, посебно опфатените истражувачки поттеми придонесуваат кон емпириската научна литература со анализа на ефектите на социјалните расходи и поедиечните категории на социјални расходи врз други макроекономски варијабли и економската активност во целина. Ова конкретно ќе придонесе за емпириската литература во Европа и ќе ја постави Северна Македонија во контекст на ЕУ и преку споредбените оценки ќе го надополни колективното знаење од областа, препознавајќи специфична област во која недостигаат истражувања и придонесува за намалување на оваа празнина преку обезбедување на нови наоди. Дополнително, прегледот на литературата исто така идентификува области за понатамошно истражување.

Истражувањето придонесува кон проширување на дискусијата за оценката на социјалните расходи и нивните влијанија за Северна Македонија, која во изминатиот период не е доволно покриена со вакви истражувања. Како резултат на тоа, се очекува дека наодите од истражувањето ќе понудат посеопфатно разбирање на земјите во дадениот географски регион и придонесува кон намалување на постојниот јаз во знаењето за ефикасноста на јавниот сектор во овие земји.

Понатаму, придонесот во методолошката емпирирска литература ќе има корист од имплементацијата на различни модели и анализи, како што се панел VAR-моделот и VARMAX-моделот.

Проверката на оригиналноста и самостојноста на докторската дисертација, во Системот за анализа и пронаоѓање плагијати на Министерството за образование и наука, која беше иницирана од страна на менторот проф. д-р Борче Треновски, покажа незначително совпаѓање со останатите документи од базата.

Од аспект на општата структурираност (глави, точки и потточки, нивната големина и пропорции, како и меѓусебната поврзаност на деловите), трудот претставува конзистентна целина. Во технички поглед, истражувањето е коректно оформено, а текстот е компјутерски среден. Дисертацијата содржи 34 табели и 66 графикони.

Докторската дисертација на кандидатката м-р Ивана Беќирагиќ, со наслов: „Ефективност и одржливост на социјалните расходи во Европската Унија и во Северна Македонија“, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила (како прв автор, во меѓународни научни списанија и списанија со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. „Economic Growth or Social Expenditure: What is more effective in decreasing poverty and income inequality in the EU – a panel VAR approach“, Public Sector Economics, Vol 47-1, 2023 (Co-author Prof. PhD Borce Trenovski).

2. „Economic growth agenda: The effects of full utilization of capital budgets among statistical planning regions in North Macedonia“, European Spatial Research and Policy, December 2021.

3. „Is There a Link between Income Inequality and Economic Growth in the Balkans? Testing the Kuznets Hypothesis, Revija za Socijalnu Politiku, August 2021 (Co-authors Prof. PhD Borce Trenovski, Kristijan Kozheski).

4. „The Cost of Negative Income Tax as a Fiscal Measure for Tackling Poverty in North Macedonia“, Conference Proceedings Economic and Business Trends Shaping the Future, UKIM, November 2020.

Авторката е во процес на изготвување и издавање на поглавје во книгата A Comprehensive Analysis of Economic Structure, Transition, and Transformation in the Balkan Countries: N. Macedonia (1991 – 2023) во издаваштво на Balkan Studies Foundation во септември 2024 година.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Кандидатката со својата дисертација има извонреден придонес за систематизирање на литературата поврзана со проблемите на сиромаштија и економска нееднаквост во услови на економски раст и растечки социјални расходи. Кандидатката го препознава истражувачкиот јаз, истиот понатаму го дополнува со нови наоди од спроведеното истражување. Ставањето фокус на утврдување на нивото на ефективност и одржливост на социјалните расходи во Европската Унија, но и на случајот на Северна Македонија како земја кандидат придонесува за затворање на географскиот, методолошкиот, како и јазот во истражувачката емпириската литература. Во докторската дисертација се истражуваат ефектите кои социјалните расходи ги имаат врз намалување на сиромаштијата и економската нееднаквост, а исто така и ефектите кои социјалните расходи ги имаат врз фискалната одржливост и економскиот раст. Покрај претходно наведеното, кандидатката има придонес и во методолошката емпириска литература преку имплементацијата на различни модели и анализи, како што е панел VAR-моделот со цел анализирање на интеракциите и ефектите од социјалната политика во Европската Унија и во Северна Македонија притоа користејќи различните индикатори за социјални расходи, економски раст, сиромаштија, економска нееднаквост и фискална одржливост.

Докторската дисертација има и соодветен апликативен придонес преку идентификување на факторите кои придонесуваат кон научната теорија и практика во Северна Македонија, поради посебниот аналитички дел кој е насочен кон ефективноста и одржливоста на социјалните расходи во Северна Македонија и нивна споредбена анализа низ призмата на ЕУ. Како резултат на плодната истражувачка работа во време на подготовка на докторската дисертација кандидатката има објавено четири научни трудови индексирани во реномирани меѓународни бази на публикации и еден труд во постапка за објавување.

Истражувањето се соочува со определени ограничувања, пред сè, поради: недостаток на компаративни податоци и доволно долги временски серии како би можело да се анализира социјалната држава во Северна Македонија во ист примерок со европските земји, а не одделно. Истиот проблем се јавува и при анализирање на Северна Македонија во регионален контекст, а регионот во однос на Европа. Недостапноста на компаративни податоци оневозможило поделба на земјите од примерокот во четири групи во согласност со тоа на кој тип на социјална држава припаѓаат: нордиски, англосаксонски, континентален и медитерански. Оттука, би можело да се извлечат значајни специфики за различните типови на социјална држава во Европа во однос на нивната ефективност и одржливост. Во иднина, во услови кога би се креирале бази на податоци и достапни податоци, би било полезно да се повтори оваа економетриска техника и да се воведат квалитативна варијабла за припадноста на земјите кон конкретниот модел на социјална држава. Во однос на анализата на ефективноста на социјалните расходи врз намалување на сиромаштијата и економската нееднаквост во Македонија, таа е направена преку анализирање на трендовите на релевантните индикатори поради кратката временска серија на Лаекенските индикатори кои се пресметуваат и објавуваат од 2010 година па наваму. Останува препораката за проверка на резултатите и заклучоците од оваа анализа во иднина, во услови кога ќе бидат јавно достапни потребните податоци и кога ќе има подолга временска серија. Проширувањето на примерокот кон периодот што следи по пандемијската криза и енергетската криза и споредување на овој период со анализираниот период во овој труд ќе придонесе за важни заклучоци за социјалната држава во Европа и во Македонија.

Со оглед на наведеното, Комисијата со задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката **м-р Ивана Беќирагиќ**, со наслов: **ЕФЕКТИВНОСТ И ОДРЖЛИВОСТ НА СОЦИЈАЛНИТЕ РАСХОДИ ВО ЕВРОПСКАТА УНИЈА И ВО СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА.**

КОМИСИЈА

Проф. д-р Билјана Ташевска, претседател, с.р.

Проф. д-р Борче Треновски, ментор, с.р.

Проф. д-р Предраг Трпески, член, с.р.

Проф. д-р Сузана Макрешанска-Младеновска, член, с.р.

Проф. д-р Димитар Николоски, член, с.р.

Скопје, 31.5.2024 год.

ПРЕГЛЕД
НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ ЗА ИЗРАБОТКА НА ДОКТОРСКИ ДИСЕРТАЦИИ НА
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ-СКОПЈЕ

Ред Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. На одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
	М-р Катерина Колева	„Финансиски детерминанти на перформансите на малите и средни претпријатија во македонската економија“	“Financial determinants of the performace of small and medium-sized enterprises in the macedonian economy“	Прф.д-р Ѓорѓи Гоцков	25.6.2024 година, бр. 02-1566/14
	М-р Мимоза Каса Јашари	“Лидерството и менаџирањето на човечкиот капитал како детерминанта во остварување организациска посветеност”	Leadership and management of human capital as a determinant in achieving organizational commitment"	Проф.д-р Александра Јанеска Илиев	25.6.2024 година, бр. 02-1266/13

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА 18 АСИСТЕНТИ ПО ПРЕДМЕТОТ ИНТЕРНА МЕДИЦИНА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Медицинскиот факултет во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 5.12.2023 година, за избор на 18 асистенти по предметот Интерна медицина, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-5832/26, донесена на 26.12.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Емилија Антова, вонреден професор на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Бети Тодоровска, вонреден професор на Медицинскиот факултет во Скопје и д-р Ирена Рамбабова Бушљетиќ, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на 18 асистенти по предметот Интерна медицина, во предвидениот рок се пријавија: ас. д-р Вангел Нечевски, ас. д-р Анче Волкановска Николовска, ас. д-р Џем Адем, ас. д-р Марија Попова-Лабачевска, ас. д-р Божидар Кочоски, ас. д-р Марио Јованоски, ас. д-р Живко Петровски, ас. д-р Игор Здравковски, ас. д-р Енес Јашари, ас. д-р Енес Шеху, ас. д-р Лидија Ветеровска Миљковиќ, ас. д-р Зоран Јаневски, ас. д-р Ангела Каранфиловиќ, ас. д-р Александра Стевчевска, ас. д-р Афродита Берат Хусеини, ас. д-р Ирена Гиговска Димова, ас. д-р Филип Гучев, ас. д-р Никола Ѓорѓиевски и д-р Жаклина Штерјова Марковска.

Ас. д-р Филип Гучев и ас. д-р Никола Ѓорѓиевски до Деканатот на Медицинскиот факултет доставија писмена изјава за своеволно повлекување на поднесените документи по објавениот конкурс, за што навремено беше информирана Рецензентската комисија.

Ас. д-р Вангел Нечевски **Биографски податоци и образование**

Д-р Вангел Нечевски е роден на 3.3.1986 година во Битола. Основно образование завршил во ОУ „Гоце Делчев“ – Битола, а средно образование завршил во Гимназија „Јосип Броз Тито“ во Битола, Р Македонија, во 2004 година. На Медицинскиот факултет во Скопје дипломирал во 2011 година со просечен успех 8,2, а во 2012 година положил стручен испит и се стекнал со звање дипломиран доктор на медицина. Специјализација по пулмологија и респираторна алергологија започнал во септември 2013 година, а специјалистичкиот испит го положил во јули, 2020 година. Во учебната 2022/2023 година се запишал на трет циклус студии – докторски студии на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ на студиската програма Клиничка медицина.

Во периодот од 2012 до 2013 година, ас. д-р Вангел Нечевски волонтирал како лекар во Клиничката болница во Битола на Одделот за интерна медицина. Од 2016 до 2020 работел како општ лекар во Клиничка болница „Д-р Трифун Пановски“, а од февруари 2020 година е вработен на УК за пулмологија и алергологија во Скопје.

Активно учествувал во работата во привремените ковид-центри: Здравствен дом Дебар во период од 18.3.2020 до 6.4.2020 година, Модуларната болница при Клиниката за инфективни болести во Скопје, во период од 11.10.2020 до 1.1.2021 година и Ковид-центрите при интерните клиници.

Кандидатот активно го владее англискиот јазик. Приложен сертификат за познавање на англиски јазик – Уверение од Филолошки факултет „Св. Кирил и Методиј“ за познавање на англискиот јазик, ниво Ц1 според CEFR. Исто така, располага и со солидни компјутерски познавања MS Office (Word, Excel, Power point, internet explorer).

Од 2021 година д-р Вангел Нечевски е избран за асистент по предметот Интерна медицина на Медицинскиот факултет – Скопје, Реферат за избор објавен во Билтен бр. 1240, од 15.6.2021.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1240/2021 г., како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Катедрата за интерна медицина при Медицинскиот факултет, УКИМ во Скопје, кандидатот д-р Вангел Нечевски активно е вклучен во реализација на практичната настава (вежби) по предметите кои ги координира Катедрата за интерна медицина.

Ас. д-р Вангел Нечевски на редовните стручни состаноци на Катедрата за интерна медицина, ги има одржано следните предавања:

1. „Белодробна фиброза по Ковид-19“, реализирано на 27.5.2021 година
2. „Современа дијагностика и третман на Саркоидоза“ одржано на 21.12.2023 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Вангел Нечевски учествувал на бројни домашни и странски медицински симпозиуми и конгреси од областа на интерната медицина.

Кандидатот д-р Вангел Нечевски учествува како подистражувач (Sub- Investigator) во следниве клинички испитувања:

1. „Споредби на iGlarLixi наспроти премикс инсулин кај пациенти со дијабетес тип 2”- „Global Premix (LPS15017) study“
2. Студија за ефикасноста на моноклоналната терапија против Sars Cov-2
„A Phase 2/3 Randomized Parallel group, Placebo – controlled, Double blind study to evaluate the efficacy and safety of CT-P59 in combination with standard of care in outpatients with Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus (Sars Cov-2) infection“.

Д-р Вангел Нечевски го доставува следниов труд за рецензија објавен во научно списание со меѓународен уредувачки одбор:

1. Olivera K. Nakovska, Dejan Dokic, Dimitar Karkinski, **Vangel Necevski**, Elena Janeva, Milena Miletic Gjoreska, Angela Debreslioska, Ksenija Bogoeva, Zorica Naumovska, Aleksandra K. Nestorovska, Ljubica Suturkova. Improving the safety of prescribing and using antibiotics in the treatment of exacerbations of COPD in hospitalized patients in tertiary care. Macedonian pharmaceutical bulletin, 2022, 68 (Suppl 1) 547-548. Online ISSN 1857- 8969 DOI: 10.33320/maced.pharm.bull.2022.68.03.262

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Стручната дејност на ас. д-р Вангел Нечевски е особено насочена во областа на инвазивна пулмологија и активно работи на Одделот за инвазивна пулмологија. Учествовал на повеќе пулмолошки и бронхолошко-инвазивни едукации и конгреси. Учесник бил во организациониот тим на повеќе интернационални студентски конгреси.

Кандидатот учествувал на повеќе размени и едукации од различни области на медицината Малага – Шпанија (Оддел за интерна медицина), Тунис – Тунисија (Оддел за општа хирургија), Анкара – Турција (Оддел за уво, нос и грло), Лисабон – Португалија (Оддел за имунологија), Ен Арбор – Мичиген, УСА (Оддел за пулмологија и интензивна нега и Оддел за ревматологија), Еде – Холандија (Summer school of Internal Medicine), Нови Сад, Србија (бронхолошка едукација) и други.

Член е на: Лекарското друштво на Македонија, Македонското респираторно здружение, Здружение на пулмолози на РМ, Македонска лекарска комора, Македонско здружение за алергологија и клиничка имунологија, Европско респираторно здружение (ERS), Европска академија за алергологија и клиничка имунологија (ЕААСИ), Светска асоцијација за бронхологија и интервентна пулмологија (WABIP).

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Вангел Митре Нечевски

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,21.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение за познавање англиски јазик, ниво Ц1 според европска јазична рамка на CEFR 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 5.12.2023 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Антова, с.р.

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Ирена Рамбабова Бушљетик, с.р.

Ас. д-р Анче Волкановска Николовска

Биографски податоци и образование

Д-р Анче Томе Волкановска Николовска е родена на 17.9.1984 година во Скопје. Основно и средно образование завршила во Скопје со одличен успех. Дипломирала на Медицинскиот факултет во Скопје во 2009 година со просечен успех 9,82. По изведување на лекарскиот стаж, со успех го положила државниот испит на 2.7.2010 година. Специјализацијата по интерна медицина ја започнува во март 2011 година. На Универзитетската клиника за гастроентерохепатологија почнала да волонтира во мај 2013 година, а вработена е во декември 2014 година. Специјалистички испит по специјалноста интерна медицина положила во јуни 2015 година. Супспецијализација по гастроентерохепатологија започнала во март 2018 година, а супспецијалистичкиот испит го положила во април 2021 година.

Кандидатката од септември 2015 година запишала трет циклус (докторски) студии на Медицинскиот факултет во Скопје, и во октомври 2023 година ја брани докторската дисертација со наслов: „Хемостатски профил кај црнодробна цироза и асоцијација на хемостатските нарушувања со прогресија болеста“, кога се стекнува со звањето доктор на медицински науки.

Активно се служи со англискиот јазик, и има познавања од италијански и германски јазик.

Ас. д-р Анче Волкановска Николовска за првпат е избрана во јули 2016 година за асистент-докторанд на Медицинскиот факултет по предметот Интерна медицина, Реферат за избор објавен во Билтен бр. 1123, од 16.5.2016 година. Во јуни 2021 година е избрана за асистент на Медицинскиот факултет по предметот Интерна медицина, Реферат за избор објавен во Билтен бр. 1240, од 15.6.2021.

Во моментот е асистент на Медицинскиот факултет по предметот Интерна медицина. Последниот Реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1240, од 15.6.2021 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтени бр. 1123/2016 и 1240/2021, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Катедрата за интерна медицина при Медицинскиот факултет, УКИМ во Скопје, кандидатката д-р Анче Волкановска Николовска активно е вклучена во реализација на практичната настава (вежби) по предметите кои ги координира Катедрата за интерна медицина.

Д-р Анче Волкановска Николовска како предавач се јавува на неколку научни и стручни собири со меѓународно учество.

Научноистражувачка дејност

Д-р Анче Волкановска Николовска редовно посетува конгреси, симпозиуми, стручни состаноци, обуки за научноистражувачка работа во медицината и гастроентерохепатолошки школи во рамките на програмата на европското здружение United European Gastroenterology.

Активно учествува во следниве национални проекти:

1. „Клиничка потхранетост – ризик во лекувањето на пациентите при Универзитетска клиника за гастроентерохепатологија“ од 2018 година,
2. „Мерки за рана детекција и дијагноза на хепатоцелуларниот карцином – една од иницијативите за реализација на европскиот план за борба против ракот“ од 2022 година,

3. „Pioglitazone за неалкохолна масна болест на црниот дроб кај пациенти со тип 2 дијабетес мелитус и метаболен синдром“ од 2022 година.

Д-р Анче Волкановска Николовска досега се јавува како автор и коавтор на седум научно-стручни трудови, објавени во списанија со меѓународен уредувачки одбор и научни публикации објавени во зборник на трудови на стручен собир со меѓународен уредувачки одбор, кои се рецензирани во претходно посочените Билтени.

За овој избор кандидатката ги доставува за рецензија следниве трудови објавени во научно списание со меѓународен уредувачки одбор:

1. Volkanovska Nikolovska, A., Nikolova, D., Nikolovska Trpchevska, E., Kradzova Dzambaz, A., Bundevska Kocev, S., Antovikj, S. Atypical appearance of Cameron lesion casting diagnostic doubt. Biomed J Sci&Tech Res. BJSTR.MS.ID.007219, 2022
2. Nikolova, D., Antovic, S., Karagjozov, P., Kitevski, V., Trajkovska, M., Dimitrova, MG., Deriban, G., Trpcevska, EN., Nikolovska, AV. Chronic Abdominal Pain, an Overlooked Diagnosis of Median Arcuate Ligament Syndrome (MALS). Pril (MakedonAkadNaukUmet Odd Med Nauki). 2022 Apr 22;43(1):95-99. doi: 10.2478/prilozi-2022-0009. PMID: 35451292.
3. Andreevski, V., Volkanovska, A., Deriban,Gj., LicoskaJosifovic, F., Nikolova, D., Genadieva Dimitrova, M., GrivcevaStardelova, K., Krstevski, G., Serafimovski, V. The Value of Injection Therapy with Botulinum Toxin in Pain Treatment of Primary Chronic Anal Fissures Compared to Anal Dilatation, and Local Nifedipine in Combination with Lidocaine. CONTRIBUTIONS. Sec. of Med. Sci., XLIV 2, 2023. ISSN 1857-9345. UDC: 616.61-089.843:[601.4:577.112
4. Volkanovska, A., Dejanova, V., Isjanovska, R., Nikolovska Trpchevska, E., Nikolova, D., Deriban, Gj., Todorovska, B., Grivceva Stardelova, K., Labudovikj, D. Impaired balance of clotting factors in liver cirrhosis. Acad Med J 2023;3 (1):27-34
5. Anche Volkanovska, Violeta Dejanova, Vladimir Andreevski, Trajkovska Meri, Danica Labudovikj. Correlation of plasma d-dimers with stages of liver cirrhosis and its complications. Arch Pub Health [Internet]. 2023 Jun. 30 [cited 2023 Dec. 11];15(1):52-6.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Ас. д-р Анче Волкановска Николовска во текот на специјализацијата учествува на голем број симпозиуми, семинари, работилници и конгреси од областа на гастроентерохепатологија. Во мај 2012 година, престојувала шест месеци во Универзитетската поликлиника Agostino Gemelli во Рим, Италија каде што спроведува практична (hands-on) обука за дигестивна ендоскопија во Единицата за гастроинтестинална ендоскопија. Во текот на специјализацијата присуствувала на неколку работилници и школи од областа на гастроентерохепатологија и научноистражувачка работа во гастроентерохепатологијата во Прага и Виена. Била вклучена во проектот на Министерство за здравство за едукација на матични лекари за теоретски и практичен дел на 100 избрани МБД-упатства.

Член е на тимовите за воведување transient elastography на црн дроб (2017 година) и на радиофреквентна аблација на Баретов езофагус (2021 година) на Универзитетската клиника за гастроентерохепатологија. Како член на Националната комисија за рана детекција и скрининг на рак на дебело црево во РСМ учествува во воведувањето на активен скрининг за рак на дебело црево за прв пат во РСМ.

Д-р Анче Волкановска Николовска е член на: Македонското здружение за гастроентерохепатологија (MSG), ЛКМ, МЛД и United European Gastroenterology (UEG).

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Анче Томе Волкановска Николовска

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 9,82. Просечниот успех на постдипломски студии изнесува: 10,00	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик, ниво Ц2 2. Назив на документот: First Certificate in English 3. Издавач на документот: University of Cambridge 4. Датум на издавање на документот: јуни 2000 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Антова, с.р.

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Ирена Рамбабова Бушљетик, с.р.

Ас. д-р Џем Адем

Биографски податоци и образование

Ас. д-р Џем Адем е роден на 4.10.1986 година во Куманово, каде што го завршил основното образование во ОУ „Бајрам Шабани“ и средното образование во ДСУ Гимназија „Гоце Делчев“ со континуиран одличен успех. На Медицинскиот факултет при УКИМ во Скопје се запишал во 2005 година и дипломирал во 2012 година со просечен успех 8,41 по ЕКТС (360 кредити). По завршувањето на студиите, го завршил и задолжителниот лекарски стаж и го положил стручниот испит, со што се стекнал со лиценца за работа во декември 2012 година. Во март 2017 год. ја започнал специјализацијата по гастроентерохепатологија на Медицинскиот факултет во Скопје, а специјалистичкиот испит го положил на 6.9.2023 година и се стекнал со звање специјалист по гастроентерохепатологија.

Во периодот 2014 – 2016 год., работи во ПЗУ „Д-р Бедри“ – Куманово, на работното место доктор по општа медицина – матичен лекар. Во 2016 год. се вработува во Општа болница Куманово, на работна позиција доктор по општа медицина на Инфективно одделение, каде што активно се вклучува во стручниот работен процес. Во 2019 година се трансферира на Универзитетската клиника за гастроентерохепатологија – Скопје на работна позиција доктор на специјализација, каде што активно се вклучува во клиничката и истражувачката дејност.

Кандидатот активно го владее англискиот јазик, за што приложи Уверение за познавање на англискиот јазик, кое одговара на ниво Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) издадено од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Активно се служи и со француски, албански, турски, српско-хрватски и македонски јазик. Исто така, се служи со компјутерскиот програмски пакет Microsoft Office, како и со компјутерско пребарување во насока на научноистражувачка работа.

Д-р Џем Адем за прв пат е избран за асистент на Медицинскиот факултет на УКИМ во Скопје, по предметот Интерна медицина, на 1.7.2021 год, со објавен Реферат за избор, кој е и последен, објавен во Билтен бр.1240 од 15.6.2021.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1240/2021, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Наставно-образовна дејност

Ас. д-р Џем Адем активно е вклучен во реализација на практичната настава (вежби) по предметите кои ги координира Катедрата за интерна медицина, во рамките на наставно-образовната дејност на Катедрата за интерна медицина при Медицинскиот факултет на УКИМ во Скопје.

Кандидатот одржал две секциски предавања на стручен собир на матични лекари во Куманово преку ЗПЛРМ на тема: „Акутен панкреатит“ и „Вилсонова болест“.

Научноистражувачка дејност

Д-р Џем Адем интерес за научна работа пројавува уште од студентските денови кога учествувал на неколку студентски конгреси. Во 2013/14 год., е дел од Проектот за хуманитарна и социјална помош за преживеани Роми – жртви на Холокаустот, на работна позиција доктор на медицина во делот од тимот на проектот, реализиран преку ИОМ и Сумнал – Скопје. Во 2019/2020 год. учествува во проектниот тим на работна позиција доктор на медицина, во проектот кој се спроведува во рамките на „Регионалната програма за локална демократија во Западен Балкан (RELOAD)“ кој бил финансиран од Европската Унија (EU), а ја спроведува Програмата на развој на Обединетите нации (UNDP). Д-р Џем Адем е дел од тимот кој активно

учествувал во одвивање на научноистражувачкиот проект под наслов: „Клиничка потхранетост – ризик во лекување на пациентите“ под раководство на проф. д-р К. Г. Старделова, одобрен од Етичката комисија на Медицинскиот факултет во Скопје, кој се одвивал на Универзитетска клиника за гастронтерохепатологија – Скопје во времетраење од три години (2018 – 2021).

Д-р Џем Адем го доставува следниов труд за рецензија објавен во релевантно странско научно списание со импакт-фактор:

1. Fana Lichoska-Josifovikj, Kalina Grivceva-Stardelova, Beti Todorovska, Vladimir Andreevski, Filip Nikolov, Dzem Adem. The Value of Serum-Ascites Albumin Gradient as a Predictor of Spontaneous Bacterial Peritonitis in Patients with Liver Cirrhosis and Ascites Georgian Med. News, 2022 Sep;(330); 23-25.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Во текот на работниот процес, д-р Џем Адем интензивно работи на потесните полиња и специфичните техники од областа на гастроентерохепатологијата, особено на абдоминалниот ултразвук и гастроинтестиналната ендоскопија. Тој е вработен на хепатолошкиот оддел на Клиниката за гастроентерохепатологија – Скопје и дел од тимот за трансплантација на црн дроб. Учествувал на многу курсеви, работилници и семинари од областа на гастроентерохепатологија, со што се стекнал со бројни сертификати за повеќе техники и вештини.

Во мај 2017 година се здоби со сертификат за: „Course in Tobacco Treatment Training for Macedonian Health Providers“, од Henry Ford Global Health System, на Медицински факултет – Скопје. Поседува сертификат за учество во „Базичен курс за парентерална нутриција и ентерална нутриција“ издаден од Европско здружение за клиничка нутриција и метаболизам на 14. ACCN курс за клиничка нутриција (5 – 7.4.2019) во соработка со Македонско здружение за парентерална и ентерална исхрана (MSPEN). Поседува сертификат за учество во „Spring Training in Academic Research Skills“, издаден од Blue Cell International (BCI) – Тетово, (5 – 6.4.2014). Поседува сертификати за одржани обуки и совладани со успех вештини во Медицински симулациски центар – Скопје, по следниот редослед: Basic Life Support (14.5.2018), Advanced Life Support (9.10.2018), Advanced Trauma Life Support (15.1.2019), Pediatric Life Support (22.3.2019).

Член е на повеќе здруженија, како што се: Македонско лекарско друштво, Лекарска комора на Северна Македонија, Македонско здружение на гастроентерохепатолозите, Европско здружение за гастроинтестинална ендоскопија (ESGE), Европска асоцијација за болести на црн дроб (EASL), Македонско здружение за ентерална и парентерална исхрана (MSPEN), Европско здружение на гастроентеролози (UEG), Светска гастроентеролошка организација (WGO), Здружение на лекари Албанци на Македонија (SHMSHM).

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Џем Шенел Адем

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум). Просечниот успех изнесува: 8,41.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик . 1. Странски јазик: англиски јазик (Б2) според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR). 2. Назив на документот: Уверение. 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје 4. Датум на издавање на документот: 1.12.2023 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Антова, с.р.

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Ирена Рамбабова Бушљетик, с.р.

Ас. д-р Марија Попова-Лабачевска

Биографски податоци и образование

Д-р Марија Попова-Лабачевска е родена на 7.10.1985 во Скопје. Основното и средно гимназиско образование ги завршила во Скопје со континуиран одличен успех од 5,0. Две години од основното образование, од 1992 – 1994 ги поминува во Париз, Р Франција. Се запишала на Медицинскиот факултет во Скопје, насока општа медицина, во 2004 година. Дипломирала во 2010 година со просечен успех од 9,53 на Медицински факултет – Скопје, а стручниот испит за доктор по медицина го положила во јануари 2011 г. и се здобила со лиценца за работа. Од мај 2011 година се вработила на ЈЗУ У Клиника за хематологија – Скопје и започнала специјализација по хематологија при Катедрата за интерна медицина на Медицински факултет – Скопје во септември 2013 година. Специјалистичкиот испит го положила во јуни 2020 и се стекнала со звање специјалист хематолог. Од септември 2016 е кандидат за докторски студии по клиничка медицина на Медицински факултет – Скопје на студиска програма – Хематологија, а нејзино поле од интерес се Vcr-Abl негативните миелопрлиферативни неоплазми.

Кандидатката активно ги владее англискиот и францускиот јазик.

Ас. д-р Марија Попова-Лабачевска во 2016 година за прв пат е избрана за асистент-докторанд на Медицинскиот факултет по предметот Интерна медицина, Реферат за избор објавен во Билтен бр. 1136 од 15.12.2016 година. Во јуни 2021 година е избрана за асистент на Медицинскиот факултет по предметот Интерна медицина, Реферат за избор објавен во Билтен бр. 1240, од 15.6.2021.

Во моментот е асистент на Медицинскиот факултет по предметот Интерна медицина. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1240, од 15.6.2021 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтени бр. 1136/2016 и 1240/2021, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Наставно-образовна дејност

Ас. д-р Марија Попова-Лабачевска активно е вклучена во изведување на практичната настава за студентите по општа медицина, стоматологија и тригодишните стручни студии по предметите Интерна медицина и Клиничко испитување, во рамките на наставно-образовната дејност на Катедрата за интерна медицина, на Медицинскиот факултет, УКИМ во Скопје. Активно е вклучена во секојдневната клиничка пракса и во работата на Одделот за имунофенотипизација на ЈЗУ У Клиника за хематологија.

Учествувала во реализација на работилници со цел едукација на матични лекари и специјалисти интернисти за рана и адекватна дијагностика на пациентите со лимфом, во националниот проект на Здружението за хематологија на Македонија: Унапредување на раната дијагностика и третман на пациентите со лимфом во Република Северна Македонија.

Научноистражувачка дејност

Ас. д-р Марија Попова-Лабачевска е дел од 2 меѓународни научноистражувачки студии како млад истражувач од РС Македонија. Од мај 2015 до ноември 2017 учествува како млад коистражувач во студијата ALCYONE (MMY3007)- Study of Combination of Daratumumab and Velcade (Bortezomib) Melphalan-Prednisone (DVMP) Compared to Velcade Melphalan-Prednisone (VMP) in Participants with previously untreated multiple myeloma. Од ноември 2019 до февруари 2022, како млад коистражувач, вклучена е во студијата GIMEMA-EORTC-1621-QLC-L6 (SPARTA – A Survivorship Project to understand and to improve long-Term outcomes for Acute myeloid leukemia patients).

Д-р Марија Попова-Лабачевска досега се јавува како автор и коавтор на девет научни труда со оригинални резултати во областа на неколку хематолошки проблематики, објавени во референтни научни публикации, кои се рецензирани во претходно посочените Билтени.

Учесник е во повеќе меѓународни хематолошки собири со постер-презентации, објавени апстракти. Активно учествувала во неколку национални собири со усна презентација.

Кандидатката ги приложува за рецензија следните трудови:

1. Marija Popova-Labachevska, Aleksandra Pivkova-Veljanovska, Sanja Trajkova, Lazar Chadievski, Borce Georgievski, Lidija Cevreska, Nevenka Ridova, Simona Stojanovska Jakimovska, Milena Grivchevska, Bojan Labachevski, Irina Panovska-Stavridis. Treatment of patients with severe aplastic anaemia with allogeneic stem cell transplantation-single centre experience. Macedonian pharmaceutical bulletin 2021;67 (2) 81-89;
2. Sanja Trajkova, Aleksandra Pivkova-Veljanovska, Marija Popova-Labachevska, Martin Ivanovski, Svetlana Krstevska-Balkanov, Nevenka Ridova, Simona Stojanovska, Irina Panovska-Stavridis. Chronic lymphocytic leukemia arising in a patient with Hodgkin lymphoma treated with peripheral blood stem cell transplantation Case report. JMS 2022; 5(2): 12-16.
3. Sanja Trajkova, Simona Stojanovska, Nevenka Ridova, Svetlana Krstevska-Balkanov, Aleksandra Pivkova-Veljanovska, Lidija Chevreska, Marija Popova-Labachevska, Irina Panovska-Stavridis. Hematologic Autoimmune manifestation Secondary to Coronavirus Disease 19 Infection-a single center experience. Open access Macedonian Journal of Medical Sciences. 2021; 9(B):940-944.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Ас. д-р Марија Попова-Лабачевска е автор и уредник на рецензирани национални водичи за дијагноза и третман на хронични Б- и Т-лимфопрлиферативни болести (2022).

Била преведувач на две книги од областа на хематологијата: Oxford Handbook of Clinical Haematology и Wintrobe's Clinical Haematology.

Кандидатката е член на: Здружение за хематологија на Македонија, Македонско лекарско друштво, Европско здружение за хематологија (European Hematology Association) и Европско здружение за трансплантација на коскена срцевина (European Society for Blood and Marrow Transplantation).

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Марија Живко Попова-Лабачевска

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно. Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 9,53 .	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Cambridge English Level 1 Certificate in ESOL International, Council of Europe Level B2 3. Издавач на документот: British Council Macedonia 4. Датум на издавање на документот: 10.6.2016 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Антова, с.р.

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Ирена Рамбабова Бушљетик, с.р.

Ас. д-р Божидар Кочоски

Биографски податоци и образование

Д-р Божидар Зоран Кочоски е роден на 13.11.1985 година во Охрид. Основно образование завршува во Скопје, природно-математичка гимназија завршил во Охрид со континуиран одличен успех 5,0. По средното образование се запишал на Медицинскиот факултет во Скопје во 2004 година, каде што и дипломирал во 2010 година со просечен успех 8,05. Лекарскиот стаж го поминал во неколку институции. Државниот испит го положил во 2011 година. Специјализацијата по хематологија ја завршил во јули 2020 година. Од октомври 2016 година асистент Кочоски е вработен на Универзитетската клиника за хематологија. Кандидатот од ноември 2018 год. е запишан на трет циклус (докторски) студии на Медицинскиот факултет во Скопје и на Executive MBA - health care на Sheffield University - City college Thessaloniki како добитник на државната стипендија.

Активно се служи со англискиот јазик.

Во 2021 година д-р Кочоски за прв пат е избран за асистент по интерна медицина на Медицинскиот факултет – Скопје, Реферат за избор (кој е и последен) објавен во Билтен бр. 1240, од 15.6.2021.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1240/2021, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Наставно-образовна дејност

Ас. д-р Божидар Кочоски активно е вклучен во изведување на практичната настава за студентите по општа медицина, стоматологија и тригодишните стручни студии по предметите Интерна медицина и Клиничко испитување, во рамките на наставно-образовната дејност на Катедрата за интерна медицина при Медицинскиот факултет, УКИМ во Скопје.

Научноистражувачка дејност

Ас. д-р Божидар Кочоски досега се јавува како коавтор на еден научен труд со оригинални резултати од областа на хематолошката проблематика, објавен во списание со меѓународен уредувачки одбор, кој е рецензиран во претходно посочениот Билтен.

Кандидатот ги приложува за рецензија следните трудови:

1. Pivkova Veljanovska, A., Trajkova, S., Chadievski, L., Cvetanoski, M., Kocoski, B., Mojsoska, T., Spasovski, D., Krstevska Balkanov, S., Labachevski, B., Panovska Stavridis, I. Current treatment options and considerations for patients with relapsed/refractory diffuse large B cell lymphoma in North Macedonia. Macedonian Pharmaceutical Bulletin. 2021.
2. Krstevska Balkanov, S., Trajkova, S., Genadieva Stavrikj, S., Panovska Stavridis, I., Pivkova Veljanovska, A., Stojanovska, S., Kocoski, B., Spasovski, D. Early mortality and overall survival in acute promyelocytic leukemia—a single-center experience. Macedonian pharmaceutical bulletin. 2021.
3. Лазар Ј., Велјановска, АП., Трајкова, С., Чевреска, Л., Георгиевски, Б., Цветаноски, М., Ридова, Н., Стојановска, С., Кочоски, Б., Ставридис, ИП. Екстракорпорална фотофереза во третман на gvhd по алогена трансплантација на матични хематопоетски клетки. Vox Medici. 2023.
4. Trajkova, S., Ridova, N., Labacevska, MP., Veljanovska, AP., Stojanovska, S., Dukovski, D., Cvetanoski, M., Cadievski, L., Kocoski, B., Stavridis, IP. Molecular Aspects in Chronic Lymphocytic Leukemia patients with Autoimmune Cytopenias: single center experience. Hematology, Transfusion and Cell Therapy. 2022 Oct 1;44: S27.

5. Bozhidar Kochoski, Aleksandra Pivkova Veljanovska, Irina Panovska Stavridis. Third-Line or Beyond Treatment for Patients with Diffuse Large B - Cell Lymphoma: N. Macedonia Experience with Polatuzumab Vedotin – Based Salvage Immunochemotherapy. Clinical Lymphoma Myeloma and Leukemia, September 2023, Vol 23, Suppl 1:443.
6. Nevenka Ridova, Martin Ivanovski, Sanja Trajkova, Aleksandra Pivkova Veljanovska, Lazar Chadievski, Dushko Dukovski, Marija Popova Labacevska, Svetlana Kratevska Balkanov, Zlate Stojanovski, Simona Stojanovska Jakimovska, Milche Cvetanovski, Dijana Milovska, Milena Grivcevska, Bozidar Kocoski, Viktorija Kostojchinovska, Mario Jakimovski, Irina Panovska Stavridis. Efficacy of Brentuximab Vedotin plus conventional chemotherapy regimens as pre-autologous stem cell transplantation re-induction salvage therapy in relapsed/refractory classical Hodgkin Lymphoma. P-300. Society of Hematologic Oncology Tenth Annual Meeting September 28 - October 1, 2022 Location: Houston, Texas, USA & Virtual Venue (Hybrid Event). Clinical Lymphoma Myeloma and Leukemia.Vol 22 suppl.2:346
7. Irina Panovska Stavridis, Nevenka Ridova, Martin Ivanovski, Sanja Trajkova, Aleksandra Pivkova Veljanovska, Lazar Chadievski, Dushko Dukovski, Zlate Stojanovski, Marija Popova Labacevska, Bozidar Kocoski, Simona Stojanovska Jakimovska, Milche Cvetanovski, Milena Grivcevska, Viktorija Kostojchinovska, Mario Jakimovski, Ilina Hamamdzieva, Aleksandar S. Dimovski. Ig/T-cell receptor clonality testing as a method for minimal residual disease monitoring in T-cell Acute Lymphoblastic leukemia patients. P-ALL 312. Society of Hematologic Oncology Tenth Annual Meeting September 28 - October 1, 2022 Location: Houston, Texas, USA & Virtual Venue (Hybrid Event). Clinical Lymphoma Myeloma and Leukemia.Vol 22 suppl.2:200

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Божидар Кочоски учествувал на голем број симпозиуми, семинари, работилници и конгреси од областа на хематологијата. Член е на македонските и европските професионални здруженија и организации.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Божидар Зоран Кочоски

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,05.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик. 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: BULATS B2 3. Издавач на документот: British Council Macedonia 4. Датум на издавање на документот: 2016 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Антова, с.р.

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Ирена Рамбабова Бушљетик, с.р.

Ас. д-р Лидија Ветеровска Миљковиќ

Биографски податоци и образование

Кандидатката ас. д-р Лидија Ветеровска Миљковиќ е родена на 3.8.1965 г., во Скопје. Средно образование завршила во Скопје. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет во Скопје, каде што дипломирала на 14.5.1991 година, со просечен успех 8,88. Д-р Лидија Ветеровска Миљковиќ од 1998 година е во редовен работен однос во Специјализирана болница за гериятриска и палијативна медицина „13 Ноември“. На 30.3. 2006 година го положила специјалистичкиот испит по интерна медицина. Во учебната 2012/2013 г. се запишала на трет циклус (докторски) студии на Медицинскиот факултет во Скопје. Студиите ги завршила во 2018 г., со просечен успех 9,75. Дисертацијата на тема: „Системска инфламација предизвикана од коморбидитети и ехокардиографски утврдена срцева слабост со сочувана ежекциона фракција кај стари лица“ ја одбрала на 10.10.2019 година, пред Комисија во состав: проф д-р Елизабета Србиновска Костовска, проф. д-р Даниела Чапароска, проф. д-р Тања Миленковиќ, проф. д-р Вера Спироска и проф. д-р Соња Генадиева Ставриќ, кога се стекнува со звањето доктор на медицински науки.

Кандидатката активно се служи со англиски јазик.

Во јуни 2021 година е избрана за асистент на Медицинскиот факултет во Скопје по предметот Интерна медицина. Во моментот е асистент по предметот Интерна медицина. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр.1240 од 15.6.2021 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1240/2021, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Катедрата за интерна медицина при Медицинскиот факултет, УКИМ во Скопје, кандидатката ас. д-р Лидија Ветеровска Миљковиќ од 2021 година активно е вклучена во изведување на практична настава (вежби) на Катедрата за интерна медицина, за предметите Гериятриска медицина и Палијативна медицина во склоп на шеста година за студентите по општа медицина на Медицинскиот факултет во Скопје.

Научноистражувачка дејност

Д-р Лидија Ветеровска Миљковиќ има објавено вкупно 7 научно-стручни труда од областа на кардиологијата и интерната медицина, објавени во списанија со меѓународен уредувачки одбор, рецензирани во претходно посочениот Билтен.

За овој избор кандидатката доставува за рецензија 2 научни труда објавени во научни списанија со меѓународен уредувачки одбор, како и 8 научни публикации објавени во зборници на трудови од научно-стручни собири/конгреси со меѓународен уредувачки одбор.

1. Veterovska Miljkovic, L. Systemic Inflammation Caused by Comorbidities and Echocardiographically Established Diastolic Dysfunction in Heart Failure with Preserved Ejection Fraction in the Elderly. International Journal of Clinical and Experimental Medicine Research. DOI : <http://dx.doi.org/10.26855/ijcemr.2022.10.001> mr@hillpublisher.com <http://www.hillpublisher.com/journals/ijcemr/>

2. Veterovska Miljkovic, L., Ljatif Petrusovska, S., Jordanovski, L., Ivanovska, M., Bundalevska, O., Brezovska, E., Zdraveska, N., Velkova, E. Clinical Features and Analysis of Survival in a Sample of Patients Infected with SARS-COV-2 in the Specialized Hospital for Geriatric and Palliative Medicine „November 13“ – Skopje. Scientific Foundation SPIROSKI, Skopje, Republic of Macedonia Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. 2022Aug22;10(B):2184-2188. <https://doi.org/10.3889/oamjms.2022.9073> ISSN: 1857-9655

3. Veterovska Miljkovic, L., Ljatif Petrusovska, S., Ivanovska, M., Brezovska, E., Gaspar Glorija. Geriatric nutrition index as a risk factor for acute heart failure in patients with dementia in long - term setting, First Congress for internal medicine with international attendance, Ohrid 19 – 22.5.2022

4. Brezovska E. Ivanovska M. Veterovska Miljkovic L at all. Cervical pain syndrome. First Congress for internal medicine with international attendance, Ohrid 19 – 22.5.2022

5. Pieska D, Jordanovski L. Petreska Zovic B, Pavleska L, Veterovska Miljkovic L. Use of polypharmacy in geriatric and palliative patients - one day study. First Congress for internal medicine with international attendance, Ohrid 19 – 22.5.2022

6. Petreska Zovic, B., Jordanovski, L., Jakimovska, J., Miljkovic Veterovska, L. Multimorbidity in elderly patients in specialized hospital for geriatric and palliative medicine. First Congress for internal medicine with international attendance, Ohrid 19 – 22.5.2022

7. Ivanovska, M., Jordanovski, L., Brezovska, E., Veterovska Miljkovic, L., Pavleska, L. Heart failure in patients in terminal stage of malignant disease. Multimorbidity in elderly patients in specialized hospital for geriatric and palliative medicine. First Congress for internal medicine with international attendance, Ohrid 19 – 22.5.2022

8. Rustemi, S., Veterovska Miljkovic, L., Ljatif Petrusovska, S., Gaspar, G. Iskustvo od Upotreba na oxycodon/naloxone nasproti morfin vo tretman na silna bolka kaj palijativno bolni pacienti vo Hospis Sju Rajder-Skopje. 5. Kongres na doktori po semejna medicina so megunarodno ucestvo. 18 – 21.5.2023, Skopje

9. Veterovska Miljkovic, L., Ljatif Petrusovska, S., Gaspar, G. Association of systemic inflammation in the most common comorbidities in old age with the existence of heart failure with preserved ejection fraction 7. Kardioloski kongres so megunarodno ucestvo, Oktomvri 2023, Ohrid.

10. Veterovska Miljkovic, L., Pavleska, L., Jordanovski, L., Ivanovska, M. Steps of the development of palliative care in R.N.Macedonia from the 1998 until now – пленарно предавање на 6. Конференција на Здружение за палијативна медицина со меѓународно учество, Р Хрватска, Сплит, 3 – 5 ноември 2023 г.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатката активно е вклучена во стручно-апликативната работа и во изработка на протоколи за работа во Специјализираната болница за геријатриска и палијативна медицина „13 Ноември“, каде што врши здравствена дејност од областа на интерната медицина. Од 2018 година е раководител на Одделот „Сју Рајдер“ во истата болница. Кандидатката била иницијатор за формирање, а потоа и претседател на Здружението за палијативна медицина, од септември 2019 година. Од 2020 година ова здружение станува член на Европската асоцијација за палијативна грижа и Интернационалната асоцијација за хоспис и палијативна грижа. Активно учествувала во Комисија за изработка на Национална стратегија за палијативна нега, во Министерството за здравство, усвоена од Владата во 2010 година. Учествувала во Комисија за изработка на Елаборат за трансформација на Геронтолошки завод „13 Ноември“ – Скопје во Специјализирана болница за геријатриска и палијативна медицина „13 Ноември“ – Скопје и во изработката на нејзината систематизација. Активно учествувала во процесот на акредитација и реакредитација на Специјализирана болница за геријатриска и палијативна медицина „13 Ноември“, како тим-лидер во поглавјето – Ризик и безбедност од 2017 – 2023 година. Во периодот од 2017 до 2022 година била член на Комисијата за квалитет при Специјализираната болница за геријатриска и палијативна медицина „13 Ноември“ – Скопје. Од 2017 година е претседател на Комисијата за трансфузиона медицина при Специјализирана болница за геријатриска и палијативна медицина „13 Ноември“ – Скопје. Учествувала во работната група од Министерството за здравство, Светската здравствена организација и Медицинскиот факултет во Скопје, за воведување на супспецијализација по геријатриска медицина и трансформирање на оваа установа во едукативен центар за истата. Од 2023 година е претседател на Комисијата за полагање стручен испит при Специјализирана болница за геријатриска и палијативна медицина

„13 Ноември“ Скопје. Од страна на Министерство за здравство на РС Македонија и Регионална канцеларија на СЗО во Скопје, била номинирана како претседател на Комисијата за изработка на стратегијата Healthy ageing 2020 – 2030 година. Заради тоа како претставник од Р Северна Македонија учествувала на меѓународната конференција на СЗО за овој проект во Лисабон, Португалија, во октомври 2023 година. Од 2018 година е потпретседател на Управниот одбор во Специјализираната болница за геријатриска и палијативна медицина „13 Ноември“ – Скопје. Во 2023 година е избрана за член во Комисија за доделување на Државна награда „23 Октомври“ во Министерството за култура.

Стручно усовршување: Во 2008 година ја завршила едукацијата за ехокардиографија на Клиниката за кардиологија на Медицинскиот факултет во Скопје, со што се здобила со сертификат за спроведување на трансторакална ехокардиографија. Во 2012 година го завршила Курсот за напредната ехокардиографија – тродимензионална ехокардиографија во Скопје. Во 2013 година ја завршила едукацијата за спроведување на колор доплер дијагностика на екстракранијални крвни садови на вратот во Клинички центар во Белград, Република Србија, на Клиниката за неврологија, со што се здобила со сертификат за спроведување на оваа дијагностичка метода. Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој на: 1. Seminar in Palliative care in Geriatrics, Salzburg, Open medical Institute, Austria, 2006 год; 2. St.Christophers Hospice, Multiprofessional week in palliative care – Лондон, Англија, 2008 год.; 3. International week Psycho-oncology Training at the Hungarian Hospice Foundation, 2009 год., во Будимпешта, Унгарија; 4. Hospice Casa Sperantei – Brasov, Romaniја – Training of trainers (6 дена теоретска настава и 5 дена клинички престој), 2010; 5. Европска конференција за палијатива за земји од Југоисточна Европа, Букурешт, 2011 (Enhancing Palliative Care Compliance to International Standards); 6. Kardinal Konig Haus - Wien-Transnational Leadership Academy for Palliative care, Виена, 2014; 7. Kardinal Konig Haus - Wien-Transnational Leadership Academy for Palliative care, Виена, 2015; 8. Kardinal Konig Haus - Wien - Transnational Leadership Academy for Palliative care, Виена, 2019 год.

Членува во стручни здруженија: Македонско лекарско друштво, Лекарска комора на РС Македонија, МАРС – Македонска асоцијација за палијативна грижа, ЕАРС- Европска асоцијација за палијативна грижа, IARNС- Интернационална асоцијација за хоспис и палијативна грижа, Македонско здружение по кардиологија, Здружение на интернисти на Македонија и Асоцијација за артериска хипертензија на Р Македонија.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Лидија Симеон Ветеровска Миљковиќ

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно. Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,88. Просечниот успех на постдипломски студии изнесува: 9,75.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение Б2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 5.12.2023 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Антова, с.р.

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Ирена Рамбабова Бушљетик, с.р.

Ас. д-р Енес Шеху

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Енес Шеху е роден во Скопје во 1980 година. Средно медицинско училиште завршил во Скопје со одличен успех. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирал во 2007 год. со просечен успех 8,94. Од 2009 е вработен на Клиниката за кардиологија. Во март 2013 положил специјалистички испит по специјалноста интерна медицина, а во мај 2018 год. положил супспецијалистички испит по кардиологија. Во учебната 2018/2019 г. се запишал на трет циклус (докторски) студии на Медицинскиот факултет при УКИМ во Скопје.

Активно се служи со англиски јазик.

На 15.6.2021 е избран за асистент на Медицинскиот факултет по предметот Интерна медицина, Реферат за избор објавен во Билтен бр. 1240, од 15.6.2021.

Во моментот е асистент на Медицинскиот факултет по предметот Интерна медицина. Во 2018 год. е избран за едукатор и е активно вклучен во едукацијата на специјализантите од различни специјалности за предметот Кардиологија.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1240/2021, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Катедрата за интерна медицина при Медицинскиот факултет, УКИМ во Скопје, кандидатот д-р Енес Шеху активно е вклучен во реализација на практичната настава (вежби) по предметите кои ги координира Катедрата за интерна медицина.

Научноистражувачка дејност

Д-р Енес Шеху има посетувано и партиципирано со научни трудови како автор или коавтор на бројни работилници, симпозиуми, конгреси и семинари во државата и во странство.

Активно учествува во следниве проекти:

1. „Стратегија за идентификација на фамилијарна хиперхолестеролемија во коронарна единица и последователен каскаден скрининг и третман: СТРА-ФаХ“ - заеднички проект на Клиника за кардиологија и МАНУ, Скопје, под раководство на акад. проф. д-р Сашко Кедев.
2. Интернационален проект за следење на пациенти со срцева слабост „Quality of Care Centres Project in the Central/Eastern Europe“, под раководство на проф. д-р Е. Србиновска Костовска.
3. Епидемиолошка студија KEPSU – TARGET/МК

Д-р Енес Шеху досега се јавува како автор и коавтор на вкупно 30 научно-стручни трудови објавени во списанија со меѓународен уредувачки одбор и научни публикации објавени во Зборници на трудови од научно-стручни собири/конгреси со меѓународен уредувачки одбор, рецензирани во претходно посочениот Билтен.

За овој избор кандидатот доставува за рецензија 12 апстракти објавени во Зборници на трудови од научно-стручни собири/конгреси со меѓународен уредувачки одбор:

1. Здравковски, И., Јашари, Е., Кандиќ, Е., Бушлетиќ, О., Челикиќ, А., **Шеху, Е.**, Каева, С., Врањко, Е., Петковска, Д., Манев, Н., Петровски, Ж. Учество во GHATI (Global Heart Attack Treatment Initiative) регистарот како евалуација на третманот за миокарден инфаркт, Симпозиум со меѓународно учество „Новини во кардиологијата“, 1 – 3.10.2021, online постер-презентација.
2. Kjaeva Anastasova, S., Srbinovska-Kostovska, E., Pajkoskovska-Jordanova, S., **Shehu, E.**, Risteski, D., Debreshioska, A., Angelosvka, I., Nivicka-Kjaeva, J., Kjaev, I. The role of Nt-

- proBNP and echocardiographic parameters in patients with acute exacerbation of COPD. World Congress of Cardiology, Rio De Janeiro-Brazil, October 13 – 15, 2022
3. Kjaeva Anastasova, S., Elizabeta Srbinovska-Kostovska, Grueva-Nastevska, E., Paljoskovska-Jordanova, S., Risteski, D. Petkoska-Spirova, D., **Shehu, E.**, Angelovska, I., Debreshliovska, A., The Role of Nt-proBNP in patients with acute exacerbation of COPD, World Congress of Cardiology, Rio De Janeiro-Brazil, October 13-15, 2022, постер-презентација
 4. Kjaeva Anastasova, S., Srbinovska-Kostovska, E., Grueva-Nastevska, E., Pajkoskovska-Jordanova, S., Risteski, D., Petkovska-Spirova, D., **Shehu, E.**, Angelovska, I., Debreshliovska, A. Evaluation of echocardiographic parameters for right heart function and pulmonary hypertension in the progression of chronic obstructive pulmonary disease World Congress of Cardiology, Rio De Janeiro-Brazil, October 13-15, 2022, постер-презентација
 5. Pajloskovska Jordanova, S., Petkovska Spirova, D., Kjaeva-Anastasova, S., Risteski, D., Lazarova-Trajkovska, E., **Shehu, E.**, Eftimova, Bosevski M, Correlation between carotid artery disease (CAD) and peripheral artery disease(PAD), World Congress of Cardiology, Rio De Janeiro-Brazil, October 13 – 15, 2022, постер-презентација
 6. Manova, B., Jovanova, S., **Shehu, E.** Renal artery thrombosis secondary to Covid-19 infection. International medical students congress, 22 – 25 September 2022. Sarajevo.
 7. Petkovski, D., Mitevka, I., **Shehu, E.**, Petrovski, Z., Papastijev, V. Penetrating atherosclerotic ulcer rupture in ascending aorta presented as acute coronary syndrome. Symposium with international participation „Highlights in cardiovascular diseases“ 2022 November 4 – 6; Skopje, North Macedonia.
 8. Chelidikj, A., Mitevka, I., Jovanova, S., Kotlar, I., Grueva, E., **Shehu, E.**, Petkovski, D., Kandic, E., Pocesta, B., Poposka, L. „Rare cause of ventricular tachycardia-arrhythmogenic biventricular cardiomyopathy in a young male patient“, 7th Macedonian congress of cardiology, October 5 – 8, 2023 Ohrid, Macedonia.
 9. Paljoskovska Jordanova, S., Kjaeva, S., Petkoska, D., **Shehu, E.**, Bosevski, M. „Doppler sonography and risk stratification of patients with carotid artery stenosis“, 7th Macedonian congress of cardiology, October 5 – 8, 2023 Ohrid, Macedonia.
 10. Kjaeva, S., Paljoskovska Jordanova, S., Mitevka, I., Petkoska, D., **Shehu, E.**, Bosevski, M. „The challenging case of mitral valve endocarditis complicated with embolic stroke and septic shock“, 7th Macedonian congress of cardiology, October 5 – 8, 2023, Ohrid, Macedonia.
 11. Kiprijanovska, S., **Shehu, E.**, Dicevska, H., Vavlukis, M., Kedev, S., Dimovski, A. „Frequency of the most common mutations in the LDLR gene in patients with Familial hypercholesterolemia from RN Macedonia“ ESHG Conference June 10 – 13, 2023, Glasgow.
 12. Paljoskovska, S., Kjaeva, S., **Shehu, E.**, Bojovski, I., Srbinovska, E., Boshevski, M. „Mortality data in coronary artery disease, importance of diabetes mellitus and heart failure“ Heart failure congress 2023, May 20 – 23, 2023, Prague.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Енес Шеху е активно вклучен во стручно-апликативната дејност на Универзитетската клиника за кардиологија, во амбулантското и болничко водење на пациенти со кардиоваскуларни заболувања, во водењето на пациенти во Единицата за интензивна коронарна нега. Од октомври 2023 г. е раководител на Оддел за интензивна кардиолошка нега при Универзитетска клиника за кардиологија.

Тој бил член во стручен тим за утврдување поствакционални компликации по спроведување на вакцинација со вакцини против Ковид-19, формирана од МЗ на РС Македонија. Д-р Енес Шеху добил Благодарница од Лекарска комора на РС Македонија и медал од Владата на РС Македонија како благодарност за придонесот во справувањето со Ковид-19 пандемијата.

Член е на повеќе асоцијации и здруженија: Македонско кардиолошко здружение, Европско здружение по кардиологија, Европско здружение за срцева слабост, Европско здружение за атеросклероза и превенција, Европско здружение за акутна срцева нега, Здружение на лекари Албанци од РСМ и Кардиолошко албанско здружение, како и на Лекарската комора на Македонија.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Енес Масхар Шеху

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,94.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за познавање на странски јазик, ниво С2 според CEFR 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје. 4. Датум на издавање на документот: 29.8.2023	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Антова, с.р.

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Ирена Рамбабова Бушљетиќ, с.р.

Ас. д-р Игор Здравковски Пенко

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Игор Здравковски Пенко е роден во 1990 година во Скопје. Основно образование завршил во Скопје, а дел во Ипсиланти, Мичиген, САД. Средно образование завршил во Скопје со одличен успех. Во 2009 година се запишал на Медицински факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирал во 2015 година со просечен успех 8,84. Во тек на студиите, д-р Игор Здравковски редовно посетувал конгреси, семинари и медицински работилници. Во 2013 година бил на едномесечна едукација на Медицинскиот факултет во Оломоуц, Чешка Република, на Одделот за кардиологија, под надзор на д-р Властимил Доупал. Во февруари 2016 година го положил испитот од Лекарската комора и се стекнал со дозвола за работа како лекар. По добивањето на лиценца за работа, во договор со „Црвен крст на Град Скопје“, работел како општ лекар три месеци во Транзитен центар „Табановце“.

Од септември 2016 година започнал специјализација по кардиологија, а во мај 2023 година го положил специјалистичкиот испит, со што се стекнува со титула специјалист по кардиологија. Од септември 2017 година, шест месеци работел во приватната болница „Жан Митрев“. Од јануари 2020 година е вработен на Клиника за кардиологија, каде што работел на Одделот за срцева слабост, артериска хипертензија и превентивна кардиологија. Во 2021 година во тек на Ковид-19 пандемијата, започнал со работа на Одделот за интензивна коронарна нега.

Во јуни 2021 година е избран за асистент на Медицинскиот факултет во Скопје по предметот Интерна медицина. Во моментот е асистент по предметот Интерна медицина. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр.1240 од 15.6.2021 година.

Кандидатот активно се служи со англиски јазик. Д-р Игор Здравковски има и сертификат за познавање на канцелариски компјутерски програми.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1240/2021, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Катедрата за интерна медицина при Медицинскиот факултет, УКИМ во Скопје, кандидатот д-р Игор Здравковски активно е вклучен во реализација на практичната настава (вежби) по предметите кои ги координира Катедрата за интерна медицина.

Научноистражувачка дејност

Д-р Игор Здравковски Пенко досега се јавува како автор и коавтор на вкупно 7 научно-стручни труда објавени во списанија со меѓународен уредувачки одбор и научни публикации објавени во зборници на трудови од научно-стручни собири/конгреси со меѓународен уредувачки одбор, рецензирани во предходно посочениот Билтен.

За овој избор кандидатот доставува за рецензија 3 научно-стручни труда, објавени во списанија со меѓународен уредувачки одбор и 3 труда објавени во зборници на трудови од научно-стручни собири/конгреси со меѓународен уредувачки одбор:

1. Zimbakov, Zh., **Zdravkovski, I.**, Parisko, E., Jovanova, S. Risk Factors for in-stent restenosis in patients with percutaneous coronary interventions. January 2021 Journal of Morphological Sciences 4(1):150-155 DOI:10.55302/JMS2141150z
2. Bushljetikj, O., **Zdravkovski, I.**, Manev, N., Zimbakov, Zh. Carotid Artery Stenting of Internal Carotid Artery Near Occlusion Stenosis – Case Report. Journal of Morphological Sciences March 2021 4(1):145-149 DOI: 10.55302/JMS2141145b

3. Kitanoski, D., Postandzhiyan, A., Velchev, V., Stoyanov, N., Zimbakov, Zh., Spiroski, I., Bushljetikj, O., Pejkov, H., Kostov, J., Kalpak, O., **Zdravkovski, I.**, Valisev, I., Taravari, H., Jovkovski, A., Vavlukis, M., Kedev, S., Zafirovska, B. Comparison of distal radial with conventional radial access in patients with ST-segment elevation myocardial infarction, undergoing primary percutaneous coronary intervention. *Interventional Cardiology* 27-Dec-2021, DOI: 10.37532/1755-5310.2022.14(1).449
4. Отљански, М., **Здравковски, И.**, Јанушевски, Ф., Митевска, И., Груева, Е., Бушљетиќ, О. Кардиоген шок како последица од акутен миокарден инфаркт. Постер-презентација на Симпозиум *Новини во кардиологијата*, 3.10.2021, Скопје
5. Ж. Петровски, **И. Здравковски**. СТЕМИ со срцево белодробна реанимација, кардиоген шок и комплексна коронарна артериска болест. Орална презентација на 7. Интернационален македонски кардиолошки конгрес. 5 – 8.10.2023, Охрид, РСМ
6. **Здравковски, И.**, Манев, Н., Петровски, Ж., Бушљетиќ, О. Намалена инциденца на СТЕМИ пациенти во тек на Ковид-19 пандемијата, постер-презентација на 7. Интернационален македонски кардиолошки конгрес. 5 – 8.10.2023. Охрид, РСМ.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Игор Здравковски Пенко е активно вклучен во стручно-апликативната дејност на Клиниката за кардиологија и во амбулантското и болничко водење на пациенти со кардиоваскуларни заболувања, во водењето на пациенти во единицата за интензивна коронарна нега. Член е на повеќе асоцијации и здруженија: Македонско кардиолошко здружение, Европско здружение по кардиологија и други.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Игор Зоран Здравковски Пенко

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум). Просечниот успех изнесува: 8,84.	ДА
2	1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Сертификат за англиски јазик, ниво Ц2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 12.12.2023 г.	ДА

Рецензентска комисија

Проф. д-р Емилија Антова, с.р.

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Ирена Рамбабова Бушљетиќ, с.р.

Ас. д-р Живко Петровски

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Живко Петровски е роден во Скопје во 1980 година. Средно училиште завршил во Скопје со одличен успех.

Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирал во 2005 год. со просечен успех 9,37.

Во 2012 год. положил специјалистички испит по специјалноста интерна медицина, а во 2020 год. положил супспецијалистички испит по кардиологија. Од 2009 год. работи во „Интермед ЕДА“ – специјализирана болница за кардиоваскуларни заболувања во Приштина, Р Косово. Од 2010 год. до 2018 год. работи во ПЗУ „Кардиологија Прима“ – специјалистичка ординација по кардиологија. Во 2016 год. започнал со работа во Одделот за кардиологија на Клиничката болница „Аџибадем Систина“ во Скопје, од 2018 год. е вработен на Универзитетската клиника за кардиологија во Скопје.

Активно се служи со англиски јазик, има познавања и од германскиот и од албанскиот јазик. Поседува, исто така, и напредни компјутерски вештини.

На 15.6.2021 е избран за асистент на Медицинскиот факултет по предметот Интерна медицина, Реферат за избор објавен во Билтен бр. 1240, од 15.6.2021.

Во моментот е асистент на Медицинскиот факултет по предметот Интерна медицина.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1240/2021, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Катедрата за интерна медицина при Медицинскиот факултет, УКИМ во Скопје, кандидатот д-р Живко Петровски активно е вклучен во реализација на практичната настава (вежби) по предметите кои ги координира Катедрата за интерна медицина, исто така е и едукатор на специјализанти.

Научноистражувачка дејност

Д-р Живко Петровски има објавено вкупно 3 труда објавени во зборници на трудови од научно-стручни собири/конгреси со меѓународен уредувачки одбор рецензирани во Билтенот бр 1240/2021.

За овој избор кандидатот доставува за рецензија 2 научни-стручни труда објавени во научни списанија со меѓународен уредувачки одбор:

1. Left main coronary artery stenting in patients with chronic kidney disease – a lifesaving procedure. G. Mitevski, H. Taravari, I. Nikolov, T. Plashevski, M. Srceva Jovanovski, **Z. Petrovski**, R. Nikolovski, N. Manev, A. Georgiev. International Journal of Recent Research in Arts and Sciences 2022. ISSN: 1857-8128

2. The impact of physical activity on cardiovascular disease. A. Georgiev, E. Grueva, **Z. Petrovski**, M. Srceva Jovanovski, et all. International Journal of Recent Research in Arts and Sciences 2022. ISSN: 1857-8128.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатот д-р Живко Петровски е активно вклучен во стручно-апликативната дејност на Клиниката за кардиологија и во амбулантското и болничко водење на пациенти со кардиоваскуларни заболувања.

Тој зема учество на бројни конгреси, конференции, семинари и курсеви во земјава и во странство. Посетил обука во Deutche Herz Zentrum во Минхен за имплантирање на ТАВИ (транскатетерска имплантација на аортна валвула), како и обука за перкутани коронарни интервенции на хронични тотални оклузии.

Член е на Лекарска комора на РСМ и на Македонското здружение по кардиологија.

ОБРАЗЕЦ
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Живко Петровски

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно. Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 9,37.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: BULATS, CEFR Level: B2 3. Издавач на документот: BRITISH COUNCIL Macedonia 4. Датум на издавање на документот: 13.4.2018 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Антова, с.р.

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Ирена Рамбабова Бушљетик, с.р.

Ас. д-р Енес Јашари

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Енес Јашари е роден на 21.4.1991 година во Гостивар, РСМ. Средно образование завршил во Гостивар со одличен успех. Во 2010 година се запишал на Медицински факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, а дипломирал во 2016 година со просечен успех 9,25.

Од 2017 до 2019 година (2 години) работел како доктор по општа медицина на Ургентниот центар при ЈЗУ ОБ „Д-р Ферид Мурад“ во Гостивар.

Во 2018 година се запишал на специјализација по кардиологија. На Универзитетската клиника за кардиологија во Скопје се вработил во септември 2019 година.

Во академската 2022/23 година се запишал на трет циклус студии – докторски студии по клиничка медицина – кардиологија.

Во моментот е асистент на Медицински факултет во Скопје по предметот интерна медицина. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1240 од 15.6.2021 година.

Активно го владее англискиот јазик и поседува сертификат на B2 ниво (издаден од страна на British council Македонија – Bulats).

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1240/2021, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Катедрата за интерна медицина при Медицинскиот факултет, УКИМ во Скопје, кандидатот д-р Енес Јашари активно е вклучен во реализација на практичната настава (вежби) по предметите кои ги координира Катедрата за интерна медицина.

Научноистражувачка дејност

Д-р Енес Јашари учествувал на повеќебројни домашни и странски медицински симпозиуми и конгреси од областа на кардиологијата и интерната медицина.

Д-р Енес Јашари има објавено вкупно: 1 научно-стручен труд објавен во научно списание со меѓународен уредувачки одбор и 3 труда објавени во Зборникот на трудови од Конгрес со меѓународен уредувачки одбор, сите рецензирани во Билтенот бр 1240/2021.

За овој избор кандидатот доставува за рецензија 2 научни-стручни труда објавени во научни списанија со меѓународен уредувачки одбор и 6 труда објавени во зборници на трудови од конгреси/симпозиуми со меѓународен уредувачки одбор.

1. Acute Pulmonary Thromboembolism – Use of Fibrinolysis to Treat a Hemodynamically Unstable Patient in the Era of the COVID-19 Pandemic: A Case Report. **Enes Jashari**, Hayber Taravari, Ardiana Beqiri. *Cardiologica Croatica*. 2021;16(7-8):252.

2. Bilateral radial approach for antegrade recanalization of CTO H. Taravari; I. Vasilev; **E. Jashari**. Symposium with international participation „Highlights in Cardiovascular Diseases“–Abstract book. Book of abstracts available at: www.msccardiology.org.mk, 4 – 6 November 2022, Skopje, North Macedonia.

3. Lipid-modifying effects of krill oil alone and in combination with statins in patients with primary and secondary dyslipidemia. V. Zhaku, **E. Jashari**, B. Murtezani, F. Aliu, A. Rexhepi. Symposium with international participation „Highlights in Cardiovascular Diseases“–Abstract book. Book of abstracts available at: www.msccardiology.org.mk, 4 – 6 November 2022, Skopje, North Macedonia.

4. Complete heart block: evaluation and management in young athlete (A case report). **E. Jashari**, L. Poposka, M. Bosevski. Симпозиум по спортска кардиологија, 05.2023

5. Heart block as a complication of acute myocardial infarction, clinical assessment and approach. (A case report). **E. Jashari**, B. Murtezani, V. Zhaku. Acta Medica Balkanica ISSN: 2545 - 4110 (Print); ISSN: 2545 - 4870 (Online); UDC: 61 - 15-16/2023
6. Pulmonary Thromboembolism in a Postpartum Young Woman: A Complex Clinical Case Presentation. **E. Jashari**, A. Chelikic, S. Kjaeva, I. Mitevska, O. Kalpak. Macedonian 7th-Congress of Cardiology – Abstract book. Book of abstracts available at: www.msccardiology.org.mk, 5 – 8 October 2023, Ohrid, North Macedonia.
7. Pulmonary thromboembolism with right atrium thrombus: the role of echocardiography A. Dobjnai, F. Deari, E. Vraynko, I. Bogevska Naumovska, V. Zhaki, **E. Jashari**, V. Andova Macedonian 7th-Congress of Cardiology – Abstract book. Book of abstracts available at: www.msccardiology.org.mk, 05-08 October 2023, Ohrid, North Macedonia. Орално модериран постер.
8. Effects of krill oil in patients with dyslipidemia. Vegim Zhaku, **Enes Jashari**, Drilon Miftari Besir Murtezani, Atilla Rexhepi. 7 th International European Conference on Interdisciplinary Scientific Research. Conference Abstracts book, page 127-128. Frankfurt Germany.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Енес Јашари активно е вклучен во стручно-апликативната работа на ЈЗУ УК за кардиологија, каде што врши здравствена дејност од областа на интерната медицина и кардиологијата. Работи во единицата за интензивна коронарна нега. Исто така е вклучен и во работата на катетеризационата лабораторија – интервентна кардиологија. Професионално се усовршувал во дијагностичките лаборатории (ехокардиографска, доплер лабораторија, коронарен стрес тест) при УК за кардиологија и активно бил вклучен во дијагностиката и третманот на амбулантските и хоспиталните пациенти при Клиниката за кардиологија.

Член и волонтер е во „Црвен крст“ во периодот од 2015 – 2020 година.

Од 2017 година е ангажиран како предавач на курсевите за прва помош на кандидати за возачи, лица повредени во сообраќајна незгода и работни организации и учествува во реализација на општински и државни натпревари по прва помош, како судија.

Во моментов е активен член на повеќе здруженија, меѓу кои: Европското здружение по кардиологија и Македонското здружение по кардиологија.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Енес Аднан Јашари

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,25.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик. 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Bulats, Council of Europe Level: B2 3. Издавач на документот: British Council 4. Датум на издавање на документот: 23.4.2016 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Антова, с.р.

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Ирена Рамбабова Бушљетиќ, с.р.

Ас. д-р Марио Јованоски

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Марио Јованоски е роден на 7.5.1989 година во Скопје, РСМ. Средно образование завршил во Скопје, со одличен успех. Дипломирал на Медицински факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во 2014 година со просечен успех 9,13. Во 2015 година запишал специјализација по кардиологија.

Како доктор по општа медицина работел 5 месеци на Одделот за васкуларна хирургија во болницата „Аџибадем Систина“ (2015 година), а 9 месеци и како лекар во ПЗУ Центар за внатрешни болести „Срце“ (2016 – 2017).

На Универзитетската клиника за кардиологија во Скопје се вработил во декември 2019 год. Работел на Одделот за периферна и коронарна ангиографија, а моментално е распределен на Одделот за интензивна и коронарна нега.

Во времето на пандемијата, работел како лекар при Одделот за инфективни болести во третман на пациенти со Ковид-19 (2019 – 2022) – 8 месеци (Клиника за инфективни и фебрилни состојби, ТБЦ Институт, Институт за респираторни заболувања кај деца – Козле).

Во 2020 година се запишува на докторски студии при Медицинскиот факултет, УКИМ, Скопје.

Активно се служи со англиски јазик и поседува сертификат на С1 ниво (British council – Bulats). Има сертификат за познавање на компјутерски програми за канцелариско работење.

Во јуни 2021 година е избран за асистент на Медицинскиот факултет во Скопје по предметот Интерна медицина. Во моментот е асистент по предметот Интерна медицина. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр.1240 од 15.6.2021 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1240/2021, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Катедрата за интерна медицина при Медицинскиот факултет, УКИМ во Скопје, кандидатот д-р Марио Јованоски активно е вклучен во реализација на практичната настава (вежби) по предметите кои ги координира Катедрата за интерна медицина.

Научноистражувачка дејност

Д-р Марио Јованоски учествувал на повеќебројни домашни и странски симпозиуми и конгреси од областа на кардиологијата и интерната медицина.

Д-р Марио Јованоски има објавено вкупно: 2 научно-стручни труда објавени во научно списание со меѓународен уредувачки одбор, рецензирани во Билтенот бр 1240/2021.

За овој избор кандидатот доставува за рецензија 7 научно-стручни труда објавени во научни списанија со меѓународен уредувачки одбор и 15 трудови објавени во зборници на трудови од конгреси/симпозиуми со меѓународен уредувачки одбор.

1. The impact of physical activity on cardiovascular disease. Antonio Georgiev, Elena Grueva, Zivko Petrovski, Marija Srceva Jovanovski, Ivica Bojovski, Darko Kitanovski, **Jovanoski, M.**, Nikola Manev, Robert Nikolovski, Marija Lazovska, Goran Mitevski, Marjan Bosev. International journal of recent research in arts and sciences, volume 15, october 2022.

2. Value of CT-calcium score in detection of coronary artery disease: case report. Boshev, M., Georgiev, A., Pejkov, H., Bojovski, I., **Jovanoski, M.**, Stankovic, S. International journal of recent research in arts and sciences, volume 15, october 2022.

3. Pulmonary embolism in a patient with COVID-19 pneumonia despite satisfying anticoagulation status. **Jovanoski, M.**, Boshev, M., Marinkovikj Petrussevska, S., Srceva Jovanovski, M., Georgiev, A., Damjanovska, Lj. Macedonian journal of anaesthesia, A journal on anaesthesiology, resuscitation, analgesia and critical care. Journal of the Macedonian society of anaesthesiologists and Macedonian society of critical care medicine. Vol. 6 No 3, december 2022
4. Hypertension in athletes. Georgiev Antonio, Furnadjiski Atanas, Manev Nikola, Mitevski Goran, Nikolovski Robert, Trajkovska Lazarova Emilija, Jovanovski Srceva Marija, **Jovanoski Mario**, Bojovski Ivica, Boshev Marijan, Kalpak Oliver, Pejkov Hristo. International journal of recent research in arts and sciences, Volume 16, march 2023.
5. Recommended physical activity in patient with an aneurysm of the thoracis aorta. **Jovanoski, M.** E-Journal CVM - електронско списание за кардиоваскуларна медицина (5/2023)
6. Pregnancy strategy due to incidental finding of aortic aneurysm in a patient with deep vein thrombosis. **Jovanoski, M.**, Bojovski, I., Marjan Boshev, Petkovski, D., Nikolovski, R., Gegeorgiev, A. 3rd International symposium on thrombosis, National society of cardiology of N. Macedonia (2023)
7. Deep vein thrombosis in patient with PAI 4G/5G polymorphism and polycystic ovary syndrome treated with combined oral contraceptives. I. Bojovski, D. Petkoska, M Boshev, S. Paljoskovska Jordanova, **M. Jovanoski**, A. Georgiev, M. Bosevski. 3rd International symposium on thrombosis, National society of cardiology of N. Macedonia (4.2023)
8. Right heart chambers thrombi- therapeutic dilemma when considering fibrinolytic therapy. **M. Jovanoski**, E. Kandic, I. Bojovski, M. Boshev, A. Georgiev, M. Boshevski, I. Mitevska, E Grueva, S. Jovanova. Oral presentation, Macedonian congress of cardiology 5 – 8 october, 2023, Ohrid, North Macedonia.
9. Residual venous obstruction - is it an indication recurrence? I. Bojovski, S. Paljoskovska Jordanova, M. Boshev, D. Petkoska, **M. Jovanoski**, R. Nikolovski, A. Eftimova, A. Georgiev, M. Boshevski. Macedonian congress of cardiology 5 – 8 october, 2023, Ohrid, North Macedonia.
10. Cannabis- associated acute myocardial infarction in a young patient: a case report. M. Boshev, H. Pejkov, I. Bojovski **M. Jovanoski**, A Georgiev S. Stankovic. Macedonian congress of cardiology 5 – 8 october, 2023, Ohrid, North Macedonia.
11. Spontaneous coronary artery dissection as a rare cause of an acute myocardial infarction. Boshev Marjan, Bojovski Ivica, **Jovanoski Mario**, Pejkov Hristo, Georgiev Antonio. International case report congress 7 – 9 april 2023- Skopje
12. D-Dimers - a powerful tool in the diagnosis of aortic dissection. **Jovanoski, M.**, Nikolovski, R., Bojovski, I., Petkovski, D., Boshev, M., Georgiev, A. MJA - Macedonian journal of anaesthesia vol. 7 No 2, october 2023.
13. Lower DOAC dose - higher risk for stroke. I. Bojovski, M. Babunovska, R. Nikolovski, M. Boshev, J. Bozinovski, S. Paljoskovska Jordanova, **M. Jovanoski**, A. Georgiev, D. Petrovska Cvetkovska, M. Boshevski. Third symposium of the Macedonian neurological society - News in neurology 2023. Struga, North Macedonia 8 – 11.6.2023.
14. Atrial fibrillation vs independent discontinuation of anticoagulant therapy and increased risk of stroke. R. Nikolovski, I. Bojovski, **M Jovanoski**, N. Manev, H. Taravari, A. Georgiev. Third symposium of the Macedonian neurological society - News in neurology 2023 - Struga, North Macedonia 8 – 11.6.2023.
15. Patent foramen ovale as a cause of stroke in young adults. R. Nikolovski, **M. Jovanoski**, I. Bojovski, N. Manev, H. Taravari, A. Georgiev. Third symposium of the Macedonian neurological society - News in neurology 2023 - Struga, North Macedonia 8-11.6.2023
16. Spontaneous coronary artery dissection. Boshev, M., Stankovic, S., Pejkov, H., Bojovski, I., **Jovanoski, M.**, Georgiev, A. Macedonian Journal of anaesthesia, vol No1, april 2023.
17. Spontaneous coronary artery dissection: a case report. Boshev, M., Georgiev, A., Bojovski, I., **Jovanoski, M.**, Pejkov, H. Прв национален симпозиум на млади лекари, 10 – 11 ноември 2023, Здружение на лекари специјализанти (ЗЛС).

18. Pulmonary embolism as a common complication in cancer patients. Nikolovski Robert, Lazovska Nikolovska Marija, Dimoska Gabrijela, **Jovanoski Mario**, Bojovski Ivica, Vrajnko Elif, Manev Nikola, Adhurim Fazliu, Georgiev Antonio. Прв национален симпозиум на млади лекари, 10 – 11 ноември 2023, Здружение на лекари специјализанти (ЗЛС).
19. Acute myocardial infarction (AMI) as a consequence of undiagnosed diabetes in young people - case report. Lazovska Nikolovska Marija, Nikolovski Robert, Todorovski Slavcho, **Jovanoski Mario**, Bojovski Ivica, Vrajnko Elif, Manev Nikola, Fazliu Adhurim, Georgiev Antonio. Прв национален симпозиум на млади лекари, 10 – 11 ноември 2023, Здружение на лекари специјализанти (ЗЛС)
20. Alzheimer disease-cause for deep vein thrombosis. I. Bojovski, M. Boshev, **M. Jovanoski**, R. Nikolovski, A. Eftimova, T. Konjanovski, A. Georgiev, M. Boshevski. Прв национален симпозиум на млади лекари, 10 – 11 ноември 2023, Здружение на лекари специјализанти (ЗЛС).
21. A complex case of severe aortic regurgitation in a patient with multiple cardiac comorbidities. Konjanovski, T., **Jovanoski, M.**, Bojovski, I., Srbinska Kostovska, E. Прв национален симпозиум на млади лекари, 10 – 11 ноември 2023, Здружение на лекари специјализанти (ЗЛС).
22. Indications for vacuum assisted vaginal delivery. Pajtim Asani, **Mario Jovanoski**, Biljana Dodeva, Miralem Jukikj, Elena Cvetinovska, Marija Joksimovic, Romir K. Прв национален симпозиум на млади лекари, 10 – 11 ноември 2023, Здружение на лекари специјализанти (ЗЛС).

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Марио Јованоски активно е вклучен во стручно-апликативната работа на ЈЗУ УК за кардиологија, каде што врши здравствена дејност од областа на интерната медицина и кардиологијата. Работи во единицата за интензивна коронарна нега. Професионално се усовршувал во дијагностичките лаборатории (ехокардиографска, доплер лабораторија, коронарен стрес тест) при УК за кардиологија и активно бил вклучен во дијагностиката и третманот на амбулантските и хоспиталните пациенти при Клиниката за кардиологија. Редовно е вклучен во работата на ехокардиографската лабораторија.

Активно вклучен во Извршниот одбор на Здружението на лекари специјализанти (ЗЛС), а бил дел и од Комисијата на лекари специјализанти при Лекарската комора на РСМ. Моментално е дел од Комисијата на ЛКМ за реформи во здравството. Како лекар и еден од членовите на ИО при Здружение на лекари специјализанти (ЗЛС), бил член на Научен одбор на Првиот национален симпозиум на млади лекари организиран од ЗЛС на 10 и на 11 ноември 2023 г.

Учествувал на повеќебројни домашни и странски медицински симпозиуми и конгреси од областа на кардиологија и интерна медицина, меѓу кои: Акутна кардиоваскуларна нега – Малага, Шпанија, 2019 година; Дијабет и кардио васкуларни компликации – Будимпешта, Унгарија 2019; Лвив, Украина, 2019; Сараево, БиХ, 2018 и Белград, Србија, 2018.

Во моментов е активен член на повеќе здруженија: Европско здружение по кардиологија, Македонско здружение по кардиологија, Европско здружение за акутна кардиоваскуларна нега, Европско здружение за срцева слабост, Европско Здружение за кардиоваскуларен имиџинг (НИТ-амбасадор), Здружението на интернисти на Македонија, EASD (European Association for the Study of Diabetes).

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Марио Спасо Јованоски

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум). Просечниот успех изнесува: 9,13.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Bulats, Council of Europe Level: C1 3. Издавач на документот: British Council 4. Датум на издавање на документот: 23.8.2017 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Антова, с.р.

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Ирена Рамбабова Бушљетиќ, с.р.

Ас. д-р Ангела Каранфиловиќ

Биографски податоци и образование

Д-р Ангела Каранфиловиќ е родена на 3.11.1989 година во Кочани. Основното и средно образование ги завршила во Кочани со одличен успех (5,00).

На Медицинскиот факултет во Скопје се запишала во 2008 година и дипломирала во 2015 година со просечен успех од 8,17. По изведувањето на лекарскиот стаж, со успех го положила стручниот испит и се здобила со лиценца за работа. Во тек на првиот циклус на студии од септември 2013 г. до мај 2015 г., волонтира и активно учествува во работата на Одделот за интензивна нега на Детска кардиохирургија, Скопје.

Во периодот од 2016 – 2017 година била вработена на Одделот за тораковаскуларна хирургија во КБ „Аџибадем Систина“ во Скопје. Од 2017 – 2018 година работела како матичен доктор во ПЗУ „Интергин“ во Скопје. Во 2018 година запишала специјализација по нефрологија на Катедрата за интерна медицина на Медицинскиот факултет во Скопје. Истата е во тек. Од декември 2018 година е вработена на Клиниката за нефрологија во Скопје.

Активно ги владее англискиот, германскиот и шпанскиот јазик. Поседува сертификат за познавање на англискиот јазик (ниво Ц1), според Cambridge English Language Assessment издадено на British Council во РСМ – BULATS (Business Language Testing Service). Поседува одлични практични познавања од областа на информатиката и компјутерските програми.

Во моментот е асистент на катедрата по предметот Интерна медицина – нефрологија. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр.1228 од 15.12.2020 година.

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатката д-р Ангела Каранфиловиќ изведува практична настава – вежби на прв циклус студии на студиската програма на Медицинскиот факултет.

Научно- истражувачка дејност

Д-р Ангела Каранфиловиќ е автор и коавтор на повеќе научни трудови објавени во меѓународни научни списанија и во научно списание со импакт-фактор, како и апстракти за конгреси. Заклучно со претходниот избор има објавено и се рецензирани девет труда (два in extenso и 7 апстракти).

За овој реизбор, кандидатката ги приложува следниве трудови/апстракти:

1. Никола Ѓорѓиевски, Ана Стојаноска, Николина Смоковска, **Ангела Кабова**, Ирена РамбабоваБушљетик, Петар Дејанов и Гоце Спасовски. Клиничко упатство за пери- и постоперативна нега на артериовенска фистула и артериовенски графт за хемодијализа кај возрасни. Списание на македонското лекарско друштво journal of the macedonian medical association [Internet]. [cited 2023 Dec 12]. Available from: [https://mld.mk/wp-content/uploads/2020/11/MMP202074\(2\).pdf](https://mld.mk/wp-content/uploads/2020/11/MMP202074(2).pdf)
2. Julijana Usprcov, **Angela Kabova Karanfilovik**, Vlatko Karanfilovski, Adrijana Spasovska, Aleksandra Canevska Tanevska, Zaklina Shterjova, Galina Severova, Frosina Arnaudova, Aleksandar Jovkovski, Oliver Bushljetikj, Marija Gerakaroska, Sasho Jovev, Irena Rambabova Bushljetikj, Goce Spasovski. SUCCESSFUL TREATMENT OF ENDOCARDITIS WITH PRESENTATION IN A KIDNEY TRANSPLANT PATIENT - CASE REPORT. Vol 6 No 2 (2023): JMS | Journal of Morphological Sciences. jmsmk [Internet]. [cited 2023 Dec 12]; Available from: <https://jms.mk/jms/issue/view/vol6no2>
3. Постер презентација на 17th BANTAO Congress Nov 10-13, 2022, Antalya, Turkey.

Angela Karanfilovikj, Irena Rambabova Bushletikj, Lada Trajceska, Galina Severova, Igor Nikolov, Mimoza Milenkova, Aleksandra C. Taneska, Adrijana S. Vasilova, Zaklina S. Markovska, Julijana Usprcov, Svetlana P. Kuzmanoska, Nikolina Tanovska, Vesna Ristovska, Goce Spasovski. MULTIPLE SCLEROSIS ASSOCIATED WITH NEPHROLITHIASIS AND ACUTE KIDNEY INJURY. 17th BANTAO Congress Nov 10-13, 2022, Antalya, Turkey.

4. Орална презентација на 18th BANTAO Congress, Oct 19-22, 2023, Thessaloniki, Greece.

Angela Karanfilovikj, Sabir Sulejman, Aleksandra Canevska Taneska, Mimoza Milenkova, Adrijana Spasovska Vasilova, Zaklina Shterjova Markovska, Julijana Usprcov, Vlatko Karanfilovski, Ana Stojanoska Severova, Ardian Memeti, Zoran Janevski, Stefan Filipovski, Blerim Bedzeti. Anemia management and magnesium in advanced CKD patients. 18th BANTAO Congress, Oct 19-22, 2023, Thessaloniki, Greece.

Стручно применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Ангела Каранфиловиќ е вклучена во секојдневната работа на Клиниката за нефрологија во непосредната работа со пациенти, учествува и во изведување на дијагностички и терапевтски постапки. Зема учество на повеќе стручни состаноци, работилници, семинари и конгреси.

Во моментот е активен член на Лекарска комора на РСМ и Европска ренална асоцијација.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ангела Атанас Каранфиловиќ

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум). Просечниот успех изнесува: 8,17.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: BULATS C1 3. Издавач на документот: British Council, Macedonia 4. Датум на издавање на документот: 7.5.2018 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Антова, с.р.

Проф. д-р Бети Годоровска, с.р.

Доц. д-р Ирена Рамбабова Бушљетик, с.р.

Ас. д-р Зоран Јаневски

Биографски податоци и образование

Кандидатот е роден во 1988 година во Тетово. Завршил средно медицинско училиште во Тетово со одличен успех (5,0). На Медицинскиот факултет во Скопје се запишал во 2006 година и дипломирал во 2012 година. Во 2013 година запишал специјализација на Катедрата за интерна медицина на Медицинскиот факултет во Скопје. Во периодот од 2012 до 2018 година работел како лекар во општа амбуланта во Тетово. Од декември 2018 година е вработен на Клиниката за нефрологија во Скопје, на Одделот за хронична хемодијализа, работејќи и во Одделот за интензивна нега, ЕСП и интервентна нефрологија. Потоа е пренасочен активно да работи во Одделот за васкуларни пристапи – интервентна нефрологија. Запишан на докторски студии Клиничка медицина – нефрологија од 2020 година. Во март 2021 год. станува специјалист по интерна медицина.

Запишан на супспецијализација – нефрологија во 2022 год. Активно ги владее англискиот и српскиот јазик. Приложен сертификат за познавање на англиски јазик, Уверение издадено од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ за Б2-степен на познавање на англискиот јазик. Поседува сертификати и одлични практични познавања од областа на информатиката и компјутерските програми. Во моментот е асистент на Катедрата по предметот Интерна медицина – нефрологија. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1240, од 15.6.2021, на кој е избран за асистент.

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатот д-р Зоран Јаневски изведува практична настава – вежби на прв циклус студии на студиската програма на Медицинскиот факултет.

Научноистражувачка и стручна дејност

Д-р Зоран Јаневски како автор и коавтор учествувал во повеќе научни трудови објавени во меѓународни научни списанија и во научно списание со импакт-фактор, како и апстракти за конгреси. Заклучно со претходниот избор има објавено и се рецензирани 4 труда.

За овој реизбор, кандидатот ги приложува следниве трудови/апстракти:

1. COLLAPSING GLOMERULOPATHY-RARE VARIANT OF FOCAL SEGMENTAL GLOMERULOSCLEROSIS-CASE REPORT
Ristovska, Vesna; **Janevski, Zoran**; Nikolov, Igor; Stojanoska, Ana; Severova Andreevska, Galina; Karanfilovski, Vlatko; Risteski, Vladimir; Petrushevska, Gordana. Мак Мед Преглед 2021;75 (2):93-96.
2. Enterorrhagia Presented in Patient with Granulomatosis and Polyangitis - A Case Report. Zhaklina Shterjova Markovska; Irena Rambabova Bushljetic; Vesna Ristovska; Lada Trajcheska; **Zoran Janevski**; Nikola Gjorgievski; Julijana Usprcov; Aleksandra Canevska Tanevska; Gabriela Dimova; Goce Spasovski. BANTAO Journal, 2022; 20(1): 24-26
3. USE OF ULTRASONOGRAPHY FOR CONFORMATION OF CENTRAL VENOUS CATHETER PLACEMENT FOR HEMODIALYSIS - SINGLE CENTER EXPERIENCE
Pushevski, Vladimir; Spasovska-Vasilova, Adrijana; Milenkova, Mimoza; **Janevski Zoran**; Trajcheska, Lada; Rambabova Bushljetikj, Irena; Sxpishikj Pushevskaa, Anamarija; Dejanov, Petar. JMS 2022; 5(1):49-53.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Зоран Јаневски е вклучен во секојдневната работа на Клиниката за нефрологија во непосредната работа со пациенти, како и во изведување на дијагностички и терапевтски постапки. Има учествувало на повеќе стручни состаноци, работилници, семинари и конгреси. Во моментот е активен член на Лекарска комора на РСМ и Европска ренална асоцијација.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Зоран Јане Јаневски

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум). Просечниот успех изнесува: 8,24.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик . 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Сертификат за познавање Б2 степен англиски јазик, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 3. Издавач на документот: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 5.12.2023 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Антова, с.р.

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Ирена Рамбабова Бушљетиќ, с.р.

Д-р Александра Стевчевска Биографски податоци и образование

Д-р Александра Стевчевска е родена на 27.10.1980 година во Скопје. Основно образование и средно медицинско училиште завршила во Скопје, со континуиран одличен успех. Студиите по општа медицина, на Медицинскиот факултет во Скопје ги започнала во 2000 година, а дипломирала во 2008 година и се стекнала со звањето доктор на медицина. Истата година го положила и државниот испит и се стекнала со лиценца за работа. Од октомври 2008 до март 2011 година започнала со волонтерска редовна работа на ЈЗУ Клиника за токсикологија и ургентна интерна медицина, каде што активно учествува во работата на Клиниката. Специјализација по интерна медицина запишала во 2009 година, а со звањето специјалист по интерна медицина се стекнала во мај 2013 година. Од април 2011 година започнува со редовен работен однос на ЈЗУ Клиника за токсикологија и ургентна интерна медицина. Во април 2018 година започнала со работа на Клиниката за ендокринологија, дијабетес и метаболички нарушувања во Скопје. Во декември 2021 г. завршила супспецијализација по ендокринологија. Како асистент по Интерна медицина на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје ангажирана е од 2016 година. Докторските студии по клиничка медицина, кои се во тек, ги започнала во 2019 година. Кандидатката активно се служи со англискиот јазик на ниво кое одговара на Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа.

Последен избор за асистент во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1240, од 15.6.2021.

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатката д-р Александра Стевчевска изведува практична настава – вежби на прв циклус студии на студиската програма на Медицинскиот факултет.

Научноистражувачка дејност

Д-р Александра Стевчевска е автор и коавтор на повеќе научни трудови. Заклучно со претходниот избор има објавено и се рецензирани три труда. Исто така, била вклучена како подистражувач во клиничка студија:

„MIRAGE - Multicentric, retrospective non-interventional study - investigator 2021“.

За овој реизбор го приложува следниот труд за рецензија:

1. Severe hyponatremia as presenting symptom of small cell lung carcinoma.

Stevchevska, A., Milenkovic, T., Todorova, B., Jovanova, SM., Bajraktarova, TP. University Clinic for endocrinology, diabetes and metabolic disorders, Skopje, North Macedonia. JCEM Case Rep. 2023 Jan 27;1(Suppl 1): luac014.033. doi:10.1210/jcemcr/luac014.033. PMID: PMC10653131.

Исто така, ги приложува и следните апстракти за рецензија за овој реизбор:

1. Aleksandra Stevchevska, Biljana Todorova, Ivana Mladenovska, L. Petkovska -A case of idiopathic osteoporosis in 43 years old male patient. 6th Macedonian Congress of Endocrinology with international participation, 2022
2. Aleksandra Stevchevska, Tatjana Milenkovic, Sasha Mishevskа Jovanova, Ivana Mladenovska -Unilateral Graves Orbitopathy-case report. EYES 2022, Zagreb, Croatia
3. Aleksandra Stevchevska, Biljana Todorova, Tatjana Milenkovic- Latent autoimmune diabetes of adulthood in 61 years old patient. Endobridge 2021, Antalya, Turkey
4. Tatjana B. Prosheva, B. Todorova, Aleksandra Stevchevska, I. Bitoska- Neurofibromatosis type1 associated with feochromocytoma-case report.6th Macedonian Congress of Endocrinology with international participation, 2022
5. Biljana Todorova, Tatjana B. Prosheva, Aleksandra Stevchevska, Goce Hristov, Iskra Bitoska – Case report in a patient with type A insulin resistance.6th Macedonian Congress of Endocrinology with international participation, 2022

6. I.Mladenovska-Stojkoska, Aleksandra Stevchevska, I. Bitoska, I. Ahmeti -Thyroiditis subacute from Epstein Barr Virus-case report.6th Macedonian Congress of Endocrinology with international participation,2022.
7. Aleksandra Stevchevska – Paraneoplastic syndrome in small cell lung carcinoma. 6th Macedonian Congress of Endocrinology with international participation, 2022
8. Aleksandra Stevchevska – Refractory hypothyroidism: case report.1st Regional Symposium of young endocrinologists, Sarajevo, BiH, 2023

Активно учествувала во повеќе национални и меѓународни стручни собири: EYES 2022- Zagreb, Croatia, Endobridge 2022-Anatlya Turkye, Regional symposium of young endocrinologists 2023-Sarajevo, Bosnia and Herzegovina; 6th Macedonian Endocrinology Congress 2022 with international participation – Ohrid, Macedonia; 7th Diabetes Days with international participation 202-Ohrid, Macedonia.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Александра Стевчевска активно е вклучена во работата на Клиниката за ендокринологија, а, исто така, член е на: Научното здружение на ендокринолози и дијабетолози на Македонија, ESE (European Society for Endocrinology), Македонското лекарско друштво (МЛД), ОБЕМ – Здружение за обезност, International Osteoporosis Foundation.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Александра Бранимир Стевчевска

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно. Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 9,1.	да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Cambridge English Certificate ESOL International (Preliminary) – ниво Б2 3. Издавач на документот: British Council Skopje 4. Датум на издавање на документот: март 2016.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Антова, с.р.

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Ирена Рамбабова Бушљетик, с.р.

Ас. д-р Афродита Берат Хусеини

Биографски податоци и образование

Д-р Афродита Берат Хусеини е родена во 1984 година во Скопје. Основно и средно образование завршила во Скопје, континуирано со одличен успех. Во 2002 година избрана е за најдобар ученик на смер – медицински сестри во ДСМУ „Д-р Панче Караџозов“ – Скопје. На Медицинскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје се запишала во 2002 година, а дипломирала на 16.7.2008 година со просечен успех од 8,63.

По изведувањето на лекарскиот стаж, со успех го положува стручниот испит и во февруари 2009 година се здобила со лиценца за работа. Во октомври 2009 се запишала на специјализација по интерна медицина. Во февруари 2015 г. успешно го полага специјалистичкиот испит и се стекнува со називот специјалист по интерна медицина. Од септември 2015 е вработена во ЈЗУ Клиника за токсикологија, при што во 2016 година е избрана за асистент-докторанд на Катедрата за интерна медицина на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Докторските студии по Клиничка медицина на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје ги започнала во октомври 2016 и се во тек.

Избрана била за асистент по Интерна медицина на Медицинскиот факултет во Скопје, во 2021 год. (Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1240, од 16.6.2021, стр. 153-154.

Наставно- образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатката д-р Афродита Берат изведува практична настава – вежби на прв циклус студии на студиската програма на Медицинскиот факултет.

Научноистражувачка дејност

Д-р Афродита Берат Хусеини, заклучно со претходниот избор, има рецензирано еден научен труд.

За овој објавен конкурс, во прилог ги доставува следните трудови за рецензија, објавени во научни списанија:

1. Rhabdomyolysis and Aminotransferase Activity Due to Acute Intoxication With Psychotropic and Chemical Substances. Aleksandra Babulovska, Daniela Chaparoska, Vesna Velikj-Stefanovska, Natasha Simonovska, Zanita Pereska, Afrodita Berat-Huseini, Kristin Kostadinovski, Kiril Naumoski. *IJT 2023, 17(1): 63-70.*
2. Ingestion of corrosive substances and the endoscopic role in assessing the severity of caustic injury. Natasha Simonovska¹, Vesna Velikj Stefanovska, Aleksandra Babulovska, Zanita Pereska, Irena Jurukov, Afrodita Berat-Huseini, Kristin Kostadinovski, Kiril Naumovski- Prz. *Gastroenterol. 2023;18(2):183-189.*

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатката активно учествува во дијагностика и третман на пациенти со сложени мултисистемски интернистички заболувања. Посебен акцент се става на третман и менаџмент на болести на зависност, применувајќи најсовремени медицински насоки.

Во својата секојдневна работа учествува во континуирана медицинска едукација, следење нови истражувања и медицински трендови, учество на стручни семинари и конференции за одржување на највисоко ниво на медицинско знаење и практики.

Едукатор на специјализанти по интерна медицина.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Афродита Бајрам Берат Хусеини

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум). Просечниот успех на интегрирани прв и втор циклус академски студии изнесува: 8,63.	ДА
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик. 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Cambridge English Level 1 Certificate in ESOL International (Preliminary) PET-Level B2 3. Издавач на документот: Cambridge English Language Assessment Part of the University of Cambridge 4. Датум на издавање на документот: 5.1.2016 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Антова, с.р.

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Ирена Рамбабова Бушљетиќ, с.р.

Д-р Жаклина Штерјова Марковска **Биографски податоци и образование**

Кандидатката д-р Жаклина Штерјова Марковска е родена на 3.8.1983 година, во Штип. Основно образование завршила во Штип со одличен успех. Средно образование завршила во ДСМУ „Јане Сандански“ во Штип, отсек за медицинска сестра – техничар со одличен успех 5,0. На Медицинскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје се запишала во студиската 2002/2003 година, а дипломирала на 3.3.2009 година, со просек 8,41. Во текот на студирањето била член на повеќе студентски здруженија, како и дел од меѓународна размена на студенти во Катовице, Полска. По изведувањето на лекарскиот стаж, го положила стручниот испит и се здобила со лиценца за работа на 22.10.2009. По добивањето на лиценца за работа, во период од четири години работела како матичен доктор во ПЗУ „Д-р Мите Николов“ во Штип. Во 2013 започнала со приватна специјализација по интерна медицина, а во 2016 година се вработила во Клиничка болница – Штип како специјализант по интерна медицина. По положувањето на специјалистичкиот испит во октомври 2020 година, се здобила со звањето специјалист по интерна медицина. Од декември 2020 година се вработила на Универзитетската клиника за нефрологија, на Одделот за бубрежна трансплантација. Од октомври 2021 е запишана на трет циклус – докторски студии по клиничка медицина на Медицинскиот факултет во Скопје. Од октомври 2022 година започнала супспецијализација од областа на нефрологијата при Медицинскиот факултет во Скопје. Активно го владее англискиот јазик, за што поседува Уверение за познавање на англискиот јазик со ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Совет на Европа (CERF), издадено на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, на 21.10.2022 година. Има основно познавање и на германскиот јазик со завршен Б 1.2 ниво. Има посетувано и основен курс по информатика.

Научноистражувачка дејност:

Кандидатката била учесник на меѓународни конгреси, тренинг програми, научна мисија:

- 17th BANTAO Congress, November 10-13, 2022, Antalya, Turkey;
- The 60th ERA Congress, June 15-18, 2023, Milan, Italy;
- ESOT Congress, September 17- 20, 2023, Athens, Greece;
- Едукација на тема: „Примена на Нуклеарната медицина при трансплантација на бубрег: методи на мерење на бубрежниот клиренс кај потенцијани донори и рециенти на бубрег“, со престој во Центарот за нуклеарна медицина и позитрон емисиона томографија, Универзитетски клинички центар, Белград, Р Србија. Мај – јуни 2023.
- Учесник во меѓународна тренинг програма: COST Action PerMediK Training School. „Computational Ecosystem for medical Big Data“, Athens/ Loutraki, Greece from 14 – 15 September 2023.
- Добиен грант за престој на кратка научна мисија (STSM) со наслов: The establishment of the CKD registry and cost efficient follow up for a delay in the requirement for RRT under the umbrella of COST Action CA21165 - Personalized medicine in chronic kidney disease: improved outcome based on Big Data (PerMediK), со престој во Faculty Hospital Kralovske Vinohrady, Charles University, Prague, Czech Republic.; 15/10/2023 to 27/10/2023.

Орални презентации на стручни состаноци и конгреси:

1. Стручен состанок организиран од Здружението за хематологија на Македонија и ЈЗУ Универзитетска клиника за нефрологија, поддржан од „Фарма трејд“, Скопје. Тема на состанокот: „Аферезни постапки во третманот на мултипен миелом“, Предавање со наслов: Третман на акутно бубрежно оштетување со високопропустливи „High cut off“ хемодијализни филтри кај пациент со мултипен миелом. 4.5.2022, Скопје.

2. Стручен состанок на тема: Напредок во користење на хемодијаизните мембрани. Предавање со наслов: Третман со високопропустливи „High Cut-off“ мембрани во долги хемодијализни сесии кај пациенти со Мултипен миелом: нашето искуство, 5.12.2022, Скопје.
3. Презентација на утринските состаноци на Катедрата за интерна медицина со наслов: Третман со високопропустливи „High Cut off“ мембрани во долги хемодијализни сесии кај пациенти со Мултипен миелом: нашето искуство; јануари 2023, Скопје.
4. Focus oral presentation: Two years kidney function decline predicting factors in living kidney transplantation donors. 60th ERA ERA Congress, Milan, 2023.
5. Focus oral presentation: Use of heparin grafted dialyzer (evodial) for hemodialysis in patients with high risk of bleeding: a single center experience; 60th ERA Congress, Milan, 2023.
6. Brief oral presentation: Kidney function decline predicting factors in living kidney transplantation donors. ESOT Congress, 17- 19 September, Athens, Greece; BOS14_8 .
7. Poster presentation: Split renal function, renal vascular variations and donor preferences: challenge and crossroads towards right kidney choice. ESOT Congress, 17- 19 September, Athens, Greece; P577.

Учество како истражувач во научноистражувачки проект со наслов: „Испитување на хуморален одговор на SARS CoV- 2 вакцини кај пациенти со бубрежно заместителна терапија“, одобрен од Етичката комисија при Медицинскиот факултет во Скопје, со Одлука бр. 03 -4731/8 од 9.11.2021 година.

Публицирани трудови in extenso приложени за избор:

1. Janevski Zoran, Ristovska, V., Rambabova-Bushletic, I., Dzekova-Vidimliski, P., Gjorgievski, N., **Sterjova-Markovska, Z.**, Pavleska-Kuzmanovska, S. Possible relationship between Wegener- granulomatosis with polyangitis (vasculitis) and COVID-19 infection and their complex treatment- case report. Acta Morphol. 2021;Vol.18(2): 73- 79.
2. Vesna Ristovska, Pavlina Dzekova Vidimliski, Vlatko Karanfilovski, **Zaklina Sterjova-Markovska**, Aleksandra Canevska-Taneska, Igor Nikolov, Galina Severova, Lada Trajcevska, Panche Zdravkovski and Gordana Petrussevska. Focal Segmental Glomerulosclerosis and Collapsing Glomerulopathy after Covid 19 Infection. BANTAO Journal 2021; 19(2): 67-71.
3. Rambabova-Bushljetik, I., Dzekova-Vidimliski, P., Karanfilovski, V., **Sterjova-Markovska, Z.**, Cana, F., Bushljetikj, O., Balkanov, S., Kapedanovska-Nestorovska, A., Dimovski, A. Rhabdomyolysis Associated with Recent SARS-COV-2 Infection in a Patient with Carnitine Palmitoyltransferase II Deficiency. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2022 Dec 4;43(3):61-66. doi: 10.2478/prilozi-2022-0037. PMID: 36473042.
4. **Zhaklina Shterjova Markovska**, Irena Rambabova Bushljetikj, Vesna Ristovska, Lada Trajceska, Zoran Janevski, Nikola Gjorgievski, Julijana Usprcov, Aleksandra Canevska Tanevska, Gabriela Dimova and Goce Spasovski. Enterorrhagia Presented in Patient with Granulomatosis and Polyangitis - A Case Report. BANTAO Journal 2022; 20(1): 24-26.
5. Adrijana Spasovska Vasilova, Irena Rambabova Bushljetikj, Mimoza Milenkova, Aleksandra Canevska Taneska, Nikola Gjorgievski, Vladimir Pushevski, **Zaklina Shterjova Markovska**, Vlatko Karanfilovski, Stefan Filipovski, Galina Severova,

Igor Nikolov, Svetlana Pavleska Kuzmanoska, Anche Volkanovska, Vladimir Avramovski, Lada Trajceska and Goce Spasovski. Challenging Case of Multisystem Inflammatory Syndrome in a 19- Year Old Female: A Case Report. BANTAO Journal 2022; 20(1): 17-20.

6. Stefan Filipovski, Irena Rambabova Bushljetik, Igor Nikolov, Galina Severova, **Zaklina Sterjova**, Adrijana Spasovska, Vlatko Karanfilovski, Aleksandra Canevska, Mimoza Milienkova, Sabir Sulejmani, Biljana Zafirova, Saso Dohcev, Jakimovska Dimitrovska Maja, Aleksandar Trifunovski, Lada Trajceska and Goce Spasovski. Renal vascular variations, split renal function and donor preferences: challenge and crossroads towards right kidney choice; BANTAO Journal 2022; 20(1): 1-5.
7. Emilija Rambabova, Gordana Gjorgjievska, Vasiliki Krecova, Vladimir Pusevski, **Zaklina Sterjova Markovska**, Sefedin Biljali, Lada Trajceska, Oliver Bushljetikj, Aleksandar Trifunovski, Mile Carcev and Mirjana Popovska. Oral Health Status in Diabetic and Non-Diabetic Patients on Maintenance Hemodialysis Treatment. BANTAO Journal 2022; 20(2): 39-44.
8. Pushevski, V., Canevska, A., **Sterjova Markovska, Z.**, Shpishikj Pushevskaa, A., Milenkova, M., & Busletik, I. Use of evodial dialyzers for hemodialysis in patients with high risk for bleeding-single center experience. JMS2023; 6(1), 98-103.
9. Julijana Usprcov, Angela Kabova Karanfilovik, Vlatko Karanfilovski, Adrijana Spasovska, Aleksandra Canevska Tanevska, **Zaklina Shterjova**, Galina Severova, Frosina Arnaudova, Aleksandar Jovkovski, Oliver Bushljetikj, Marija Gerakaroska, Sasho Jovev, Irena Rambabova Bushljetikj, Goce Spasovski. Successful treatment of endocarditis with nonspecific presentation in a kidney transplant patient- Case report. JMS 2023; Vol 6(2):133- 139.
10. Taneska, AC., Rambabova-Bushljetik, I., **Markovska, ZS.**, Milenkova. M., Vasileva, AS., Zafirova, B., Pushevski, V., Severova, G., Trajceska, L., Spasovski, G. Predictive Admission Risk Factors, Clinical Features and Kidney Outcomes in Covid-19 Hospitalised Patients with Acute Kidney Injury. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2023 Dec 18;44(3):107-119. doi: 10.2478/prilozi-2023-0054. PMID: 38109446.

Публицирани апстракти во зборник на апстракти:

1. **Zhaklina Sterjova Markovska**, Irena Rambabova Bushljetik, Pavlina Dzekova Vidimtiski, Vlatko Karanfilovski, Zoran Janevski, Vesna Ristovska. Extracapillar and endocapillar proliferative glomerulonephritis in adult male with epidermolysis bullosa- a case report, 17th BANTAO Congress, November 10-13, 2022, Antalya Turkey, 85.
2. Vlatko Karanfilovski, Vesna Ristovska, Igor G. Nikolov, Pavlina Dzekova Vidimtiski, Nikola Gjorgjievski, **Zhaklina Sterjova Markovska**, Gordana Petrushevska. Immunotactoid glomerulopathy: a rare diagnosis in patients with diabetes and nephrotic syndrome – case study, 17th BANTAO Congress, November 10-13, 2022, Antalya Turkey, 87.
3. Zoran Janevski, Vladimir Pushevski, Nikola Gjorgievski, **Zhaklina Sterjova Markovska**, Irena Rambabova Bushljetik, Vesna Ristovska. Hantavirus rare case with both renal and pulmonary affection- case report, 17th BANTAO Congress, November 10-13, 2022, Antalya Turkey, 100.
4. Galina Severova-Andreevska, Julijana Usprcov, **Zaklina Shterjova**, Vlatko Karanfilovski, Angela Kabova, Nikola Gjorgievski, Igor Nikolov, Irena Rambabova Bushljetik. The impact of vaccines on the outcome of SARS COV-2 infection in patients with a transplanted kidney, 17th BANTAO Congress, November 10-13, 2022, Antalya Turkey, 113.

5. Angela Karanfolovski, Irena Rambabova Bushljetik, Lada Trajcheska, Galina Severova-Andreevska, Igor Nikolov, Mimoza Milenkova, Aleksandra Canevska Taneska, Adrijana Spasovska Vasilova, **Zhaklina Sterjova Markovska**, Julijana Usprcov, Svetlana Pavleska Kuzmanoska, Nikolina Tanovska, Vesna Ristovska, Goce Spasovski. Multiple sclerosis associated with nephrolithiasis and acute kidney injury, 17th BANTAO Congress, November 10-13, 2022, Antalya Turkey,123.
6. Vesna Ristovska, Pavlina Dzekova Vidimtiski, Vlatko Karanfilovski, Zoran Janevski, **Zhaklina Sterjova Markovska**, Lada Trajchevska, Gordana Petrushevska. The diagnostic values of PSA, prostatic volume and NE/LI ratio in predicting prostatic cancer, 17th BANTAO Congress, November 10-13, 2022, Antalya Turkey, 148.
7. **Shterjova-Markovska, Z.**, Rambabova–Bushljetikj, I., Ristovska, V., Trajceska, L., Usprcov, J., Dimova, G., Gjorgjievski, N., Canevska, A., Janevski, Z., Spasovski, G. Enterorrhagia presenting in patient with granulomatosis with polyangitis- a case report. ESAO Abstract Book. The International Journal of Artificial Organs. 2023;46(7):393-469. doi:10.1177/03913988231184027
8. **Shterjova-Markovska, Z.**, Rambabova–Bushljetikj, I., Pushevski, V., Trajceska, L., Severova, G., Nikolov, I., Canevska, A., Usprcov, J., Ristovska, V., Janevski, Z., Spasovski, G. Treatment with high cut off membranes in long hemodialysis sessions in patients with multiple myeloma: our experience. ESAO Abstract Book. The International Journal of Artificial Organs. 2023;46(7):393-469. doi:10.1177/03913988231184027.
9. Fijipovski, S., Trajceska, L., Rambabova–Bushljetikj, I., Spasovski, G., Gjorgjievski, N., Severova, G., Nikolov, I., **Sterjova, Z.**, Milenkova, M. Split renal function, renal vascular variations and donor preferences: challenge and crossroads towards right kidney choice. ESAO Abstract Book. The International Journal of Artificial Organs. 2023;46(7):393-469. doi:10.1177/03913988231184027.
10. Trajceska, L., Rambabova Bushljetik, I., Severova, G., Nikolov, I., **Sterjova, Z.**, Filipovski S., Canevska A., Karanfilovski V., Sabir S., Spasovski G. Two years kidney function decline predicting factors in living kidney transplantation donors. ESAO Abstract Book. The International Journal of Artificial Organs. 2023;46(7):393-469. doi:10.1177/03913988231184027.
11. Canevska Taneska, A., Trajceska, L., **Shterjova Markoska, Z.**, Spasovska Vasileva, A., Gjorgjievski, N., Milenkova, M., Pushevski, V., Rambabova Bushletic, I., Spasovski, G. Prediction, incidence and outcome of acute kidney injury in covid-19 hospitalised patients. ESAO Abstract Book. The International Journal of Artificial Organs. 2023;46(7):393-469. doi:10.1177/03913988231184027.
12. Gjorgjievski, N., Dzekova–Vidimliski, P., Rambabova–Bushljetik, I., Stojanoska, A., Vlatko, K., Canevska–Taneska, A., Gramatnikovski, N., **Sterojva, Z.**, Trajceska, L., Nikolov, I. Early prognosis of arteriovenous fistula maturation. ESAO Abstract Book. The International Journal of Artificial Organs. 2023;46(7):393-469. doi:10.1177/03913988231184027.
13. Emilija Rambabova, Irena Rambabova- Bushljetik, Lada Trajcheska, **Zhaklina Shterjova-Markovska**, Vasiliki Krecova, Gordana Gjorgjievska, Mirjana Popovska Spasovska, Mile Carcev, #6658 Oral health status in diabetic and non-diabetic patients on maintenance hemodialysis treatment, *Nephrology Dialysis Transplantation*, Volume 38, Issue Supplement 1, June 2023, gfado63d_6658, https://doi.org/10.1093/ndt/gfado63d_6658.

14. Lada Trajcheska, Irena Rambabova- Bushljetik, Igor Nikolov, Galina Severova- Andreevska, Stefan Filipovski, **Zhaklina Shterjova- Markovska**, Aleksandra Canevska Taneska, Mimoza Milenkova, Adrijana Spasovska Vasilova, Goce Spasovski, #6910 Predictors of kidney function decline in living kidney transplantation donors, *Nephrology Dialysis Transplantation*, Volume 38, Issue Supplement_1, June 2023, gfado63d_6910, https://doi.org/10.1093/ndt/gfado63d_6910.
15. Vladimir Pushevski, **Zhaklina Shterjova- Markovska**, Julijana Usprcov, Nikola Gjorgjievski, Lada Trajcheska, Mimoza Milenkova, Irena Rambabova- Bushljetik, #5633 Use of heparin grafted dialyzer (evodial) for hemodialysis in patients with high risk of bleeding: a single center experience, *Nephrology Dialysis Transplantation*, Volume 38, Issue Supplement_1, June 2023, gfado63d_5633, https://doi.org/10.1093/ndt/gfado63d_5633.
16. Aleksandra Canevska Taneska, Irena Rambabova- Bushljetik, **Zhaklina Shterjova- Markovska**, Mimoza Milenkova, Adrijana Spasovska Vasilova, Vladimir Pushevski, Lada Trajcheska, Goce Spasovski, #4566 Predictive admission risk factors, clinical features and kidney outcomes in covid-19 hospitalised patients with acute kidney injury, *Nephrology Dialysis Transplantation*, Volume 38, Issue Supplement_1, June 2023, gfado63c_4566, https://doi.org/10.1093/ndt/gfado63c_4566.
17. Nikola Gjorgjievski, Ana Stojanoska, Pavlina Dzekova-Vidimliski, Dragan Cibrev, Irena Rambabova- Bushljetik, Lada Trajcheska, Vlatko Karanfilovski, Galina Severova- Andreevska, **Zhaklina Shterjova- Markovska**, Aleksandra Canevska Taneska, Zvezdana Petronijevikj, Vladimir Pushevski, Petar Dejanov, Igor Nikolov, Goce Spasovski, #3859 The trend of renal replacement therapy in N. Macedonia from 2015 to 2020: data from the era-edta annual registry, *Nephrology Dialysis Transplantation*, Volume 38, Issue Supplement_1, June 2023, gfado63d_3859, https://doi.org/10.1093/ndt/gfado63d_3859.
18. Irena Rambabova- Bushljetik, **Zhaklina Shterjova- Markovska**, Aleksandra Canevska Taneska, Zoran Janevski, Stefan Filipovski, Igor Nikolov, Galina Severova- Andreevska, Oliver Bushljetikj, Nikola Gjorgjievski, Vladimir Pushevski, Goce Spasovski, Lada Trajcheska, #6648 Long term effect of medium cut-off dialyzer on middle uremic toxins, *Nephrology Dialysis Transplantation*, Volume 38, Issue Supplement_1, June 2023, gfado63c_6648, https://doi.org/10.1093/ndt/gfado63c_6648.
19. **Z. Shterjova-Markovska**, I. Rambabova-Bushljetikj, L. Trajceska, I. Nikolov, G. Severova, V. Karanfilovski, J. Usprcov, A. Canevska-Tanevska, A. Kabova, Z. Janevski, Vl. Pushevski, G. Spasovski. Treatment with high cut off membranes in long hemodialysis sessions in patients with multiple myeloma and acute kidney injury: our experience. 18th BANTAO Congress, October 19-22, 2023, Thessaloniki, Greece, O36.
20. V. Karanfilovski, **Z. Shterjova-Markovska**, A. Spasovska Vasilova, N. Gjorgjievski, M. Milenkova, A. Canevska Taneska, I. Nikolov, S. Pavleska Kuzmanoska, P. Dzekova-Vidimliski, G. Severova, L. Trajceska, I. Rambabova-Bushljetik. The covid-19 infection in patients on hemodialysis: single center study. 18th BANTAO Congress, October 19-22, 2023, Thessaloniki, Greece, O27.
21. S. Filipovski, L. Trajceska, I. Rambabova Busljetikj, G. Severova, I. Nikolov, **Z. Shterjova**, S. Sulejman, Al. Taneska, M. Milenkova, V. Pusevski, N. Gjorgjioski, G. Spasovski. Is obesity becoming rough cause momentum in kidney donors mortality? 18th BANTAO Congress, October 19-22, 2023, Thessaloniki, Greece, O10.
22. A. Karanfilovikj, S. Sulejman, A. Canevska Taneska, M. Milenkova Bogojevska, A. Spasovska Vasilova, **Z. Shterjova Markovska**, J. Usprcov, V. Karanfilovski, A. Stojanoska Severova, A. Memeti, Z. Janevski, S. Filipovski, B. Bedzeti. Anemia management and magnesium in

- advanced ckd patients. 18th BANTAO Congress, October 19-22, 2023, Thessaloniki, Greece, P05.
23. G. Severova, V. Karanfilovski, A. Stojanovska-Severova, P. Dzekova-Vidimliski, I. Nikolov, L. Trajceska, **Z. Shterjova**, I. Rambabova-Bushletik, V. Ristovska, G. Spasovski. Successful treatment of recurrent focal segmental glomerulosclerosis with combination of rituximab and plasmapheresis in a kidney transplant recipient- case report. 18th BANTAO Congress, October 19-22, 2023, Thessaloniki, Greece, P05.
24. J. Usprcov, A. Kabova-Karanfilovik, Vl. Karanfilovski, A. Spasovska, A. Canevska Taneska, **Z. Shterjova**, G. Severova, F. Arnaudova, A. Jovskovski, O. Bushljetikj, M. Gerakaroska, S. Jovev, I. Rambabova Bushljetikj, G. Spasovski. Successful treatment of endocarditis with nonspecific presentation in a kidney transplant patient - case report. 18th BANTAO Congress, October 19-22, 2023, Thessaloniki, Greece, P06.
25. J. Usprcov, A. Canevska-Taneska, **Z. Shterjova-Markovska**, N. Gorgievski, Z. Janevski, A. Karanfilovik, V. Pushevski, G. Severova, L. Trajceska, I. Rambabova Bushljetikj, G. Spasovski. Spontaneous gastrocnemius hematoma -a rare complication in dialysis patient. 18th BANTAO Congress, October 19-22, 2023, Thessaloniki, Greece, P 11.
26. Z. Janevski, V. Pusevski, N. Gjorgjievski, **Z.S. Markovska**, I.R. Busletic, B. Bedzeti, S. Filipovski, G. Trajkovski, V. Ristovska. Hantavirus rare case with both renal and pulmonary affection - case report. 18th BANTAO Congress, October 19-22, 2023, Thessaloniki, Greece, P01.
27. Stefan Filipovski, Lada Trajceska, Irena Rambabova Bushljetikj, Goce Spasovski, Galina Severova- Andreevska, Igor Nikolov, Mimoza Milenkova, Adrijana Spasovska, **Zaklina Sterjova**. Split renal function, renal vascular variations and donor preferences: challenge and crossroads towards right kidney choice. ESOT Congress, 17- 19 September, Athens, Greece; 396902; P577.
28. **Zaklina Sterjova***, Lada Trajceska, Irena Rambabova Bushljetikj, Goce Spasovski, Stefan Filipovski, Galina Severova- Andreevska, Igor Nikolov, Mimoza Milenkova, Aleksandra Canevska Taneska, Adrijana Spasovska; Kidney function decline predicting factors in living kidney transplantation donors. ESOT Congress, 17- 19 September, Athens, Greece; BOS14_8.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Жаклина Штерјова Марковска активно е вклучена во здравствената дејност на ЈЗУ УК за нефрологија во Скопје, во областа на нефрологијата и интерната медицина, со посебен ангажман кон пациентите за подготовка за трансплантација на бубрег од жив сроден и починат дарител. Од јануари 2023 е назначена од Министерство за здравство на Р Северна Македонија како одговорно лице за ажурирање на Национална листа за трансплантација на бубрег.

Примила благодарница од Лекарска комора на Р Северна Македонија за: Особен придонес во унапредување на трансплантација и органодарителство, доделена од Лекарска комора на РС Македонија, 5.6.2023 година и Благодарница за особен придонес и ангажираност при справување со пандемијата предизвикана од коронавирусот Ковид-19.

Член е на: Европската асоцијација за проучување на дијабетесот (EASD), Македонско лекарско друштво (МЛД), Лекарска комора на РСМ, ERA/EDTA, МЗНДТВО. Била активен член на Комисија за спорт при Лекарската комора на Македонија во период од 2017 до 2023 год.

Присутствувала на голем број едукациски курсеви во рамките на Европска асоцијација за проучување на дијабетес (EASD) одржани во: Букурешт (2016), Софија и Скопје (2017 година), Атина и Сараево (2018 година), Тирана и Лвив (2019 година).

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Кандидат: Жаклина Штерјова Марковска

Институција: Медицински факултет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно. Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,41.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англискиот јазик со ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Совет на Европа (CEFR) 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 26.9.2023 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Антова, с.р.

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Ирена Рамбабова Бушљетиќ, с.р.

Ас. д-р Ирена Гиговска Димова

Биографски податоци

Д-р Ирена Гиговска Димова е родена на 17.3.1982 год. во Скопје. Основно образование завршува во Скопје, 1996 год. со среден успех 5,00, а средното образование го продолжува во ДСМУ „Д-р Панче Караџов“, каде што матурира 2000 год. со среден успех 5,00. На Медицинскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ се запишува истата, 2000 год., во државна квота, а дипломира на ден 5.10.2006 год. со просечна оценка 9,79. По обавениот лекарски стаж, во 2007 год. положува стручен државен испит и се стекнува со основна лиценца за работа, а истата 2007 год. започнува и специјалистички студии по интерна медицина. Во 2008 год. е избрана меѓу десетте најдобри студенти рангирани по просек за годината на своето дипломирање. Во 2011 год. започнува да волонтира во ГОБ „8 Септември“ – Скопје, истата година се вработува на Одд. за ургентна медицина и интензивна нега со коронарна единица во таа установа. Во декември 2011 год. положува специјалистички испит и се стекнува со звање специјалист по интерна медицина. Академската 2016/2017 год. се запишува на трет циклус докторски студии по клиничка медицина на Медицинскиот факултет во Скопје и актуелно е во финална изработка на својата докторска дисертација од областа на кардио-онкологијата. Истата 2016 год. кандидатката е избрана за асистент-докторанд на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје по предметот Интерна медицина. Во март 2017 год. започнува супспецијалистички студии по кардиологија на УК за кардиологија при Медицинскиот факултет во Скопје, а во февруари 2020 год. положува супспецијалистичкиот испит и се стекнува со звање супспецијалист кардиолог. Со почеток на Ковид-19 пандемијата активно и непрекинато работи во Ковид-центар, како во одделенскиот дел, така и во интензивната Ковид-единица, за чиј ангажман се стекнува со Благодарница за особен придонес и ангажираност при справување со пандемијата предизвикана од коронавирусот Ковид-19 од страна на Лекарска комора на РСМ.

Во 2021 год. избрана е за асистент по Интерна медицина на Медицинскиот факултет во Скопје (Билтен бр.1240, 15.6.2021 год).

Од своето вработување е одделенски доктор на Одд. за ургентна медицина и коронарна единица, а во континуитет работи во кардиолошката специјалност со активно практикување на базична, 2Д, колор и стреин ехокардиографија, каротиден ултразвук, периферен артериски и венски васкуларен доплер и др.

Член е на неколку домашни и странски еминентни здруженија, меѓу кои: Македонско кардиолошко здружение, Европско кардиолошко здружение, Европско здружение за срцева слабост, Европско здружение за кардиоваскуларен имиџинг, Европскиот кардио-онколошки комитет итн.

Активно го владее англискиот и српскиот јазик, а солидно се служи и со францускиот.

Поседува напредно ИТ-познавање во областа на работа со Microsoft office пакет, како и користење на апликации за обработка на графики.

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Од 2016 год е активно вклучена како асистент во едукација на студенти на медицина на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Од 2021 год. и актуелно учествува во клиничка студија со наслов GLS27-005: Protocol: Safety, Tolerability, Efficacy and Dose Response of GLS-1027 in the Prevention of Severe Pneumonitis caused by SARS-CoV-2 Infection. Заклучно со претходниот избор на асистент, кандидатката има објавено 2 научни труда од областа на интерна медицина

објавени во меѓународно научно списание и 2 труда објавени во книга на извадоци, на конгреси со меѓународно учество, (вкупно 4) рецензирани во предходниот билтен.

За овој избор приложени се следните трудови за рецензија:

1. **Gigovska Dimova Irena**, Buklioska Ilievska D, Nedeska Minova N., Terzievska K. „Unusual presentation of thromboembolic disease in a hospitalized patient with a Covid-19 infection: A case report“ **Journal of Morphological Sciences**, [S.l.], v. 4, n. 3, p. 94-105, dec. 2021. ISSN 2545-4706. <https://jms.mk/jms/article/view/278>.
2. **Gigovska Dimova Irena**, Ristovski V., Prгова Veljanova B., Buklioska Ilievska D., Eftimovska Otovic N., Nedeska Minova N. „Post-pneumonectomy syndrome in adult presenting with recurrent syncope – a case report“ **Journal of Morphological Sciences**, [S.l.], v. 5, n. 3, p. 45-52, dec. 2022. ISSN 2545-4706. Available at: <http://www.jms.mk/jms/article/view/vol5no3-8>.
3. Buklioska Ilievska, D., Baloski, M., Busev, J., Minov, J., Mickovski, I., **Gigovska Dimova, I.**, Eftimovska Otovic N., Milosenska R. „**Metabolic syndrome (mets) as one of the major comorbidities of chronic obstructive pulmonary disease (copd)**“ *Respiratio 2023, 13, (1-2):45-56*.

Истовремено, кандисајкаша се јавува како авиџор и коавиџор на 3 шруда научни и стручни собири и конгреси со реферат и апстракт објавен во зборник на конференција:

1. Buklioska Ilievska Daniela, Kochovska-Kamchevska, N., Baloski, M., Bushev, J., Poposki, B., Trajkovska, V., Sajkovska, I., Manasievska, E., Mickovski I., **Gigovska Dimova, I.**, Neshovska, R. „Hemoptiza kao prva klinička prezentacija metastatskog seminoma kod 24-godišnjeg pacijenta“, Prvi kongres bronhologa Srbije, Noemvri 2022.
2. Buklioska Ilievska Daniela, Kochovska-Kamchevska, N., Baloski, M., Bushev, J., Poposki, B., Trajkovska, V., Sajkovska, I., Manasievska, E., Mickovski, I., **Gigovska Dimova, I.**, Neshovska, R. „Alergijska bronhopulmonalna aspergiloza (ABPA) bez istorije bronhijalne astme“. Prvi kongres bronhologa Srbije, Noemvri 2022.

3. **Гиговска Димова Ирена**, „Новодијагностицирана атријална фибрилација кај пациентка со активен карцином на дојка: тераписки предизвик – приказ на случај“. 7. Македонски конгрес по кардиологија со интернационално учество, септември, 2023, Охрид, РСМ, <http://mscardiology.org.mk/wp-content/uploads/2020/09/POSTERI-ABSTRAKTI-OHRID-20.09.2023-oralni.pdf> (abstract book) стр. 56-57.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширока интерес

Д-р Ирена Гиговска Димова активно е вклучена во стручно-применувачката работа при кардиолошката дејност во ГОБ „8 Септември“. Активно е вклучена во болничката и поликлиничката работа, особено во делот на imaging лабораторијата - базична, 2Д, колор и стреин ехокардиографија, каротиден ултразвук, како и периферен артериски и венски васкуларен доплер. Акредитиран испитувач е во комисиите за стручен испит на лекарите при ЛКМ.

Уште од своите студентски денови, д-р Ирена Гиговска Димова, учествува на повеќе стручни едукациски курсеви, семинари, школи и конгреси во земјава и странство. Во 2010 год. како специјализант по интерна медицина обавува едномесечен стручен престој на Одд. за ургентна медицина во Rigshospitalet, Копенхаген, Данска, во сопствена режија, а во 2014 год. обавува двомесечна стручна едукација со студиски престој на Одд. за кардиологија при Универзитетски клинички комплекс Чапа-Церапаша во Истанбул, Р Турција во областа на трансторакална, трансезофагелна и стреин ехокардиографија и периферен васкуларен артериски и венски доплер под организација на Министерство за здравство на Р Македонија во процес на континуирана медицинска едукација на лекари.

Во 2012 год. се здобива и со сертификат за завршен курс по напредното срцево оживување (Advanced Life support) акредитирано од European resuscitation council. Учесник е на голем број меѓународни конгреси, работилници и семинари, и тоа; Прв

ревматолошки конгрес на Македонија со интернационално учество, Охрид, Македонија, орална постер-презентација, 2009 год., ESC Европски кардиолошки конгрес 2013 год., 19. Конгрес на лекари на Р Македонија со меѓународно учество, организирано од Македонско лекарско друштво, Скопје, Р Македонија, 2015 год., ESC Европски кардиолошки конгрес 2016 год., ESC Европски кардиолошки конгрес 2017 год., „Ехокардиографски денови“, во организација на Фондација за кардиоваскуларен имиџинг, а поддржано од EACVI Европска асоцијација за кардиоваскуларен имиџинг, Софија, Бугарија, 2018 год., Прв конгрес за ехокардиографија на Југоисточна Европа во организација на Фондација за кардиоваскуларен имиџинг, и Ехокардиографски денови, Софија, 2021г. „Конгенитални срцеви заболувања кај возрасни“, Софија, Р Бугарија, 2021 год., Новини во кардиоваскуларни заболувања, симпозиум со меѓународно учество, Македонско здружение по кардиологија, Скопје, РСМ, 2022 год., EACVI – Best of Imaging 2022 во организација на EACVI European Association of Cardiovascular Imaging, ESC Европски кардиолошки конгрес 2023 год, 7-ми Македонски конгрес по кардиологија со интернационално учество, во организација на Македонско здружение по кардиологија; орална постер-презентација 2023 год. Исто така, се усовршувала на низа национални и меѓународни курсеви и школи меѓу кои се здобива со сертификат за ехокардиографски курс при Универзитетската клиника за кардиологија, Universitatsklinikum AKH Wien, Виена, Австрија, 2012 год.; Работилница „Developing interventions for healthcare professionals: Balancing well-being & performance“ во организација на European health psychology society, Солун, Грција, 2013 год., работилница за клиничка примена на 3Д-ехокардиографија во организација на Воено-медицинска академија Белград, Р Србија, 2016 год.; Сертификат за напредната ехокардиографија во Скопје, РСМ, организирано од Македонско здружение за кардиологија, работна група за кардиоваскуларен имиџинг и Здружение за кардиоваскуларна хирургија на Р Македонија, 2017 год., Сертификат за завршен online ехокардиографски курс за стреин ехокардиографија: Speckle Tracking MasterClass Compendium, Универзитет за кардиологија, Universitatsklinikum AKH Wien, Виена, Австрија, сертификат за завршено прво ниво на курс за срцева магнетна резонанса сертифицирано од Европско здружение за кардиоваскуларна визуелизација и Македонско здружение по кардиологија во јули 2022 год., и повеќе други курсеви и симпозиуми.

Д-р Ирена Гиговска Димова е член и на неколку домашни и странски еминентни здруженија, меѓу кои: Македонско здружение по кардиологија, European Society of Cardiology, European Association of Cardiovascular imaging, European Association of heart failure, ESC Council of Cardio-Oncology, European Resuscitation Council итн.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ирена Мирко Гиговска Димова

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно. Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 9,79.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: First Certificate of English C1 3. Издавач на документот: University of Cambridge 4. Датум на издавање на документот: 1999 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Антова, с.р.

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Ирена Рамбабова Бушљетик, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на ас. д-р Вангел Нечевски, ас. д-р Анче Волкановска Николовска, ас. д-р Џем Адем, ас. д-р Марија Попова-Лабачевска, ас. д-р Божидар Кочоски, ас. д-р Марио Јованоски, ас. д-р Живко Петровски, ас. д-р Игор Здравковски, ас. д-р Енес Јашари, ас. д-р Енес Шеху, ас. д-р Лидија Ветеровска Миљковиќ, ас. д-р Зоран Јаневски, ас. д-р Ангела Каранфиловиќ, ас. д-р Александра Стевчевска, ас. д-р Афродита Берат Хусеини, ас. д-р Ирена Гиговска Димова и д-р Жаклина Штерјова Марковска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека сите наведени кандидати поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето асистент по предметот Интерна медицина.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, кандидатите: ас. д-р Вангел Нечевски, ас. д-р Анче Волкановска Николовска, ас. д-р Џем Адем, ас. д-р Марија Попова-Лабачевска, ас. д-р Божидар Кочоски, ас. д-р Марио Јованоски, ас. д-р Живко Петровски, ас. д-р Игор Здравковски, ас. д-р Енес Јашари, ас. д-р Енес Шеху, ас. д-р Лидија Ветеровска Миљковиќ, ас. д-р Зоран Јаневски, ас. д-р Ангела Каранфиловиќ, ас. д-р Александра Стевчевска, ас. д-р Афродита Берат Хусеини, ас. д-р Ирена Гиговска Димова повторно да бидат избрани во звањето асистент по предметот Интерна медицина, а д-р Жаклина Штерјова Марковска за прв пат да биде избрана во звањето асистент по предметот Интерна медицина.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Антова, с.р.

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Ирена Рамбабова Бушљетиќ, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ТРОЈЦА АСИСТЕНТИ ПО ПРЕДМЕТОТ РАДИОЛОГИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Медицинскиот факултет во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 5.12.2023 година, за избор на три асистенти по предметот Радиологија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-5832/34, донесена на 26.12.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Елизабета Стојовска Јовановска, вонреден професор на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Билјана Пргова Велјанова, вонреден професор на Медицинскиот факултет во Скопје и д-р Петар Јаневски, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на тројца асистенти по предметот Радиологија, во предвидениот рок се пријавија ас. д-р Соња Николова, ас. д-р Андреа Нанчева Богоевска и ас. д-р Маша Костова.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Соња Николова е родена на 8.8.1981 година во Струмица. Основно и средно образование завршила во Струмица, на 10.6.2000 година, како првенец на генерацијата. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирала на 2.10.2006 година, со просечен успех 9,0. Во текот на студирањето била корисник на стипендија од Министерството за образование и наука за талентирани студенти.

Работела како општ лекар, а потоа и како лекар специјалист радиодијагностичар во ЈЗУ Општа болница – Струмица, од 3.10.2008 до септември 2014 година. Во периодот 2008 – 2013 година ја реализирала специјализацијата по радиодијагностика на Институтот за радиологија при Медицинскиот факултет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. На 18.4.2013 година се здобива со звање специјалист по радиодијагностика. Хонорарно работи како лекар специјалист радиодијагностичар во Клиничката болница во Штип, на Одделот за КТ и МРИ невродијагностика и мускулно-скелетна радиодијагностика од 2013 до 2014 година, како и во Поликлиника „Јане Сандански“ – Скопје, на Одделот за компјутеризирана томографија од 2016 до 2017 година. Во периодот 2017 – 2019 година ја реализирала супспецијализацијата по торакална радиологија на Институтот за радиологија при Медицинскиот факултет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. На 18.4.2019 година се здобила со звањето супспецијалист по торакална радиологија.

Вработена е на Универзитетскиот институт за радиологија од 1.9.2014 година како лекар супспецијалист по торакална радиологија на Одделот за торакална и кардиоваскуларна радиодијагностика.

Во учебната 2015/2016 се запишала на трет циклус (докторски) студии – клиничка медицина, потесна област: радиодијагностика, на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје кои успешно ги завршила на 27.9.2023 година со просечна оценка 9,71 и се стекнала со научен назив доктор на медицински науки – клиничка медицина од областа на радиологијата.

Кандидатката активно се служи со англиски јазик и поседува Уверение за познавање на англискиот јазик – ниво Ц2 (CEFR), издадено на 7.11.2023 година од Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје.

На 1.7.2016 година е избрана за асистент-докторанд на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во областа радиологија. Во моментот е асистент по предметот Радиологија на Медицинскиот факултет во Скопје и е активно вклучена во

подготовката и изведувањето на практичната настава за студенти по медицина, како и едукација на специјализанти на Катедрата за радиологија при Медицинскиот факултет во Скопје.

Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1238 од 15.5.2021 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Соња Николова е автор и коавтор на стручни и научни трудови од областа на медицината – радиологија кои се рецензирани во Билтенот на УКИМ, и тоа Билтен бр. 1121 од 15.4.2016 година и Билтен бр. 1238 од 15.5.2021. Во прилог го доставува следниов труд за рецензија:

1. Nikolova, Sonja. QUANTITATIVE COMPUTED TOMOGRAPHY DENSITOMETRY IN EMPHYSEMA AND ITS RELATIONSHIP WITH QUALITATIVE VISUAL SCORING AND PULMONARY FUNCTION TESTS.KNOWLEDGE- International Journal; Invited Scientific Papers. February 2023; Vol. (56.3):255- 261.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Соња Николова активно е вклучена во стручно-применувачка работа на ЈЗУ Универзитетски институт за радиологија – Скопје, како лекар супспецијалист со над единаесетгодишно искуство и експертиза во областа на дијагностичка и торакална и кардиоваскуларна радиологија.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој на вкупно 28 светски научни конгреси, симпозиуми и работилници, од кои 15 се рецензирани во Билтен бр. 1121 од 15.4.2016, 8 активности рецензирани во Билтен бр. 1238 од 15.5.2021 година, а за оваа прилика се рецензирани следните 5 активности:

27 – 1.11.2022 година – учество на Годишниот собир на радиолози на Северна Америка, Чикаго, САД (Annual meeting of Radiological Society of North America); 16 – 18.12.2022 година – учество и модератор на Интернационалната конференција – Знаење без граници, Банско, Р Бугарија; 7 – 9.4.2023 – учество и модератор на Интернационалната конференција – Знаење без граници, Сокобања, Србија; 19 – 20.10.2023 година – учество на 18. Конгрес на балканското здружение на радиолози – Белград, Србија и 9 – 11.11.2023 – учество и модератор на 7. Македонски национален конгрес на радиолози, Скопје, Северна Македонија.

Во моментот е активен член на повеќе здруженија: Лекарската комора на Р Северна Македонија, Македонската асоцијација на радиолози, Европското здружение на радиолози – ESR, Европското здружение на торакални радиолози- ESTI, Радиолошкото здружение на Северна Америка – RSNA, Американското радиолошко здружение – ARRS, Американскиот колеџ на радиолози – ACR.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: *Соња Николова*

Институција: *Медицински факултет – Скопје*

Научна област: *РАДИОЛОГИЈА*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред и после воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 9,00.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик- ниво Ц2 (CEFR) 2. Назив на документот: Уверение 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 7.11.2023 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Елизабета Стојовска Јовановска, с.р.
Проф. д-р Билјана Пргова Велјанова, с.р.
Доц. д-р Петар Јаневски, с.р.

АС. Д-Р АНДРЕА НАНЧЕВА БОГОЕВСКА

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Андреа Нанчева Богоевска е родена во 1988 год. во Скопје. Средно образование (гимназија) завршила во 2007 год. во Скопје. Запишала додипломски (интегрирани) студии по општа медицина (ЕКТ-систем) на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирала во 2013 година, со просечен успех 9,11.

Остварила два едномесечни студентски престоја, и тоа: во 2010 (август) – размена на студенти во Клагенфурт, Австрија, на Клиниката за гинекологија и акушерство/Students Exchange Program, KABEG Klinikum Klagenfurt, Department of Obstetrics and Gynecology, и во 2012 (јули) – размена на студенти во Истанбул, Турција, на Универзитетската клиника на Одделот за ургентна медицина/Students Exchange Program, Istanbul Faculty of Medicine, Department of Emergency Medicine.

Волонтирала на Универзитетската клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ во Скопје, од 2013 до 2014 г., на Одделот за абдоминална хирургија, и од 2014 до 2015 г. на Одделот за радиологија. Кандидатката ја запишала специјализацијата по радиологија во 2015 година, а ја завршила во јуни 2020 година. Во тек на специјализацијата реализирала едномесечна пракса во два наврата, и тоа: во 2017 г. (февруари) на Универзитетската клиника за дијагностичка и интервентна радиологија во Љубљана, Словенија, и во 2018 г. (мај) – на Универзитетската клиника за дијагностичка и интервентна радиологија во Анкара (Hacettepe University Faculty of Medicine – Ankara, Turkey).

Од 2016 е вработена на Одделот за дијагностичка и интервентна радиологија во ГОБ „8 Септември“. Во 2018/2019 г. кандидатката се запишала на докторски студии на Медицинскиот факултет во Скопје, со тема од областа на интервентната радиологија под наслов: „Евалуација на перкутаната кт водена микробранова аблација во третман на колоректални белодробни метастази“. Во јуни 2020 г. станува специјалист по радиодијагностика, додека во ноември 2023 г. запишува супспецијализација по интервентна радиологија.

Учествува на бројни домашни и странски научни настани, собири и конгреси од областа, како и обуки во државата и странство во областа на интервентната радиологија. Член е на Македонското здружение на радиолози (МАР), членува во Кардиолошко и интервентно радиолошко здружение на Европа (Cardiovascular and Interventional Radiological Society of Europe CIRSE), како и активен член е во Здружението на млади интервентни радиолози на Европа (European Trainee Forum ETF). Кандидатката активно се служи со англиски јазик, има и познавања од шпански и германски јазик.

Научноистражувачка дејност

Подистражувач во студијата CIEMAR – Clinical Study Synopsis: CIRSE Emprint Microwave Ablation Registry (CIEMAR), која претставува регистар на „real-life“ податоци од (MW) аблацијата на колоректални метастази на црн дроб со користење на системот „Emprint Microwave Ablation System“ како прикажување на успехот на овој тип третман кај горенаведената метастатска болест.

Презентации има на домашни и странски научни настани, собири и конгреси со апстракти, и тоа:

1. Nancheva, A., Vasilevska Nikodinovska, V. Shoulder dislocations: mechanism and differentiation on plain film. Workshop: Trauma of upper extremity: Imaging and

surgical approach. 39 –th International Medical Scientific Congress for medical students and young doctors in Ohrid, EMSA, 7 – 10 мај 2016 г. – усна презентација.

2. Ѓорески, К., Шахин, А., Соломанов, Ј., Френкова, К., Захаријев, Г., Мазенковски, В., Нанчева, А., Чифлигароски, Т., Митев, Ѓ., Алиоски, Р., Вејсели, В. Зенкер дивертикулум приказ на случај. 6. Конгрес на радиолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, 22 - 15 септември 2016 (постер).

3. Vasilevska Nikodinovska, V., Nancheva, A. Important information from conventional radiography for pathologists who deal with bone tumors. 2nd Macedonian Congress of Pathology with International Participation, Ohrid, 1 – 4 септември 2016 (усна презентација).

4. Nancheva Bogoevska, A., Gjoreski, A. Transcatheter coil embolization of posttraumatic indirect carotid–cavernous fistula in a 25-year old male patient, case report. Cardiovascular and Interventional Radiological Society of Europe – CIRSE, Лисабон, Португалија, 22 – 25 септември 2018 (постер).

5. Gjoreski, A., Nancheva, A., Prgova, B., Grozdanovski, M. Carotid artery stenting with distal embolic protection. XIV Balkan congress of Radiology Thessaloniki, 13 – 15 октомври 2016 (усна презентација).

6. Dejanova Panev, S., Jakimovska, M., Nancheva Bogoevska, A., Prgova Veljanova, B. Radiology approach in acute abdominal trauma – case report. XVII Balkan Congress of Radiology, Heraklion, 17 – 19 октомври 2019 (постер).

7. Jovanoska, I., Gjoreski, A., Dungevski, G., Risteski, F., Nancheva Bogoevska, A. Endovascular treatment of hemosuccus pancreaticus, rare case of upper gastrointestinal bleeding. Cardiovascular and Interventional Radiological Society of Europe – CIRSE, 12 – 15 септември 2020 (постер).

8. Прв национален курс за перкутани биопсии со hands-on тренинг, јуни 2021 г., ГОБ „8 Септември“, предавач на темата „перкутани дренажи“.

9. Chalcheska, S., Jovanoska, I., Dejanova-Panev, S., Veljanovski, D., Nancheva-Bogoevska Association of renal agenesis and ipsilateral semianl vesicle cyst – A rare case of Zinner Syndrome. A Case report congress 2023.

10. Nancheva Bogoevska, A., Gjoreski, A., Risteski, F., Jovanoska, I., Dungevski, G., Veljanovski, D. Endovascular treatment in Covid-19 induced thrombosis in lower extremities. Балкански радиолошки конгрес – Пловдив, Бугарија ноември 2022 (постер).

11. Aleksandar Gjoreski, Ivona Jovanoska, Gjorgi Dungevski, Andrea Nancheva Bogoevska Transarterial embolization of spontaneous soft tissue hematomas in COVID-19 patients on anticoagulation: single center experience - ET 2022 јули (scientific abstract).

12. Jovanoska, I. ¹, Gjoreski, A. ², Dungevski, G. ¹, Ramadani, P. ³, Nancheva Bogoevska, A. ¹, Risteski, F. ¹ Placement of central venous access port in the interventional radiology suite – single center experience – CIRSE септември 2023 (постер)

13. Lung biopsy-current standing. 7 th Macedonian National Congress of Radiology by MAR (предавач).

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Андреа Нанчева Богоевска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Одделот за дијагностичка и интервентна радиологија во ГОБ „8 Септември“. Стручно усовршување во странство остварила во тек на студиите од по еден месец во Клагенфурт (Австрија) и Истанбул (Турција), и за време на специјализацијата, исто така, од по еден месец во Љубљана (Словенија) и во Анкара (Турција). Како специјалист посетува обуки во областа на интервентната радиологија за аблација на вени во Охрид во центарот за кардиоваскуларни

заболувања „Свети Стефан“ и во приватна болница кај д-р Јоциќ, следат нови обуки во областа на абдоминална интервентна радиологија во Универзитетската клиника во Љубљана и Букурешт, додека во областа на торакалната и мускулоскелетната интервентна радиологија во Универзитетската клиника во Стразбур. Последно посетува обука во областа за интервентни процедури на тумори на тироидна жлезда во приватна болница во Анталија кај доц. д-р Булент Чеќик.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: *Андреа Нанчева Бојоевска*

Институција: *Медицински факултет – Скопје*

Научна област: *РАДИОЛОГИЈА*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор
циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,11	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик – ниво Ц1 (CEFR) 2. Назив на документот: Уверение 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 5.12.2023 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Елизабета Стојовска Јовановска, с.р.

Проф. д-р Билјана Пргова Велјанова, с.р.

Доц. д-р Петар Јаневски, с.р.

АС. Д-Р МАША КОСТОВА

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Маша Костова, родена Јовчевска, е родена на 31.7.1980 година во Скопје. Основно и средно образование завршува во Скопје со одличен успех. Во октомври 1998 година ги започнала студиите по медицина на Медицинскиот факултет во Скопје, а дипломирала во октомври 2006 година со просечен успех 8,03.

По завршувањето на студиите и положувањето на државниот испит на Медицинскиот факултет во Скопје, работела како волонтер во Ургентен хируршки центар – Скопје, од октомври 2007 до април 2008 год. Специјализација по радиологија започнува во мај 2008 год. на Клиниката за радиологија. Од мај до октомври 2011 год. била на студиски престој на Одделот за магнетна резонанца при Клинички центар Србија – Белград. Од декември 2011 год. започнува со работа на Одделот за радиологија и интервентна радиологија во ГОБ „8 Септември“ – Скопје. Во октомври 2012 успешно го положила специјалистичкиот испит и се стекнала со титулата специјалист по радиологија.

Во септември 2013 год. започнува со редовен работен однос во ГОБ „8 Септември“ – Скопје и од 2018 работи како радиолог консултант во ЈЗУ Универзитетски институт за позитронско-емисиона томографија – Скопје. На трет циклус – докторски студии се запиша во академската 2016/2017 година и во тек е втората конференција за одбрана на докторска дисертација на тема: „Вредноста на мултипараметриската магнетна резонанца во детекција на карцином на простата“ Од септември 2019 започнува со супспецијализација по урорадиологија на Универзитетскиот институт за радиологија во Скопје и во септември 2023 година се стекнува со титулата супспецијалист по уролошка радиодијагностика.

Д-р Маша Костова е активен член на следниве асоцијации: Лекарска комора на Република Северна Македонија, Македонско здружение за радиологија, Европско здружение на урогенитална радиологија (European Society of Urogenital Radiology), Европско здружение за радиологија (European society of Radiology), Здружение за радиологија на Северна Америка (Radiology Society of North America), Здружение на студенти по медицина (2001 – 2006).

Својата едукација ја усовршува и преку активно учество на меѓународни школи и конференции: Школа за неврорадиологија, Белград, Република Србија - јуни 2019; Меѓународен симпозиум: *Budućnost radiologije – približavanje horizontu singularnosti / The Future of Radiology - Approaching the Singularity Horizon*, Белград, Република Србија – октомври 2018; Школа за неворадиологија, Белград, Република Србија – јуни 2017; Школа за васкуларна и не васкуларна интервентна радиологија, Белград, Република Србија – октомври 2016; Школа за гастроинтестинален тракт, КТ. МР, Белград, Република Србија- март 2015; Школа за неврорадиологија 1. и 2. дел, Белград, Република Србија - мај 2015; Школа за абдоминална радиологија MDCT, MRI и PET-CT, Белград, Република Србија, април 2012; Школа за интервентна не васкуларна радиологија, Медицински факултет, Белград, Република Србија – октомври 2011; Школа за неврорадиологија, Медицински факултет, Белград, Република Србија – октомври 2011; Школа за дигестивна радиологија, Српско здружение за дигестивна радиологија, Белград, Република Србија – септември 2011; Европски конгрес по радиологија, Виена, Австрија – ноември 2011; ESOR GALEN Foundation Course, Abdominal Imaging CT and MRI, Нови Сад, Република Србија – мај 2010; ESOR GALEN Foundation Course, Chest/Cardiovascular Radiology, Белград, Република Србија – октомври 2009.

Научноистражувачка дејност

Во текот на изминатите години има остварено активно учество на национални и интернационални конгреси, симпозиуми и едукативни работилници и е автор и коавтор е на трудови од областа на абдоминална и генитоуринарна радиологија и неврорадиологија.

Д-р Маша Костова во рамките на своето стручно усовршување посетува повеќе курсеви, стручни обуки и студиски престои. Во прилог ги доставува следниве трудови за рецензија, објавени во научно списание со импакт-фактор (фактор на влијание) или меѓународен уредувачки одбор:

Објавени трудови во меѓународни списанија:

1. Veljanovski, D., Panev, SD., **Kostova, M.**, et al. Clinical Effectiveness of Single Lumbar Periradicular Infiltration in Patients with Sciatica. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2023;44(2):149-156.
2. Veljanovski, D., Prgova, B., Kostova, M., Kostov, M., Dodevski, A. Evaluation of the therapeutic efficacy of computed tomography guided periradicular therapy in patients with extraforaminal disc herniations. Journal Of Morphological Sciences 2020; 3(3):100-106.

Апстракти објавени во зборник од конференции:

1. Veljanovski, D., Prgova Veljanova, B., Kostova, M., Dejanova Panev, S., Ramani Izairi, M., Jovanovska, M., Dungevski, Gj: The significance of MRI in detection of brain sarcoidosis; XVII Balkan Congress of Radiology, October 2019, Crete.
2. Prgova, B., Veljanovski, D., Kostova, M., Bozinovska, G.: Mri Importance in diagnosis of cadasil; XVII Balkan Congress of Radiology, October 2019, Crete
3. Tolevska, V., Kostova, M., Veljanovski, D., Bogucevska, M., Blazevski, B., Dejanova Panev, S. Pseudomixoma Peritonei; XVII Balkan Congress of Radiology, October 2019, Crete
4. Kostova, M., Chalchevska, S., Risteski, F., Gjoreski, A., Ramadani, M., Dejanova Panev, S., Tolevska, V. The significance of MRI in detection of uterine anomalies- a case report; XVII Balkan Congress of Radiology, October 2019, Crete
5. Popovska, M., Jasovic, V., Risteski, F., Veljanovski, D., Jovcevska, M., Tolovski, B. Hirshprung 's disease. Case Report. 7 th Balkan Congres of Radiology, 18-22 November 2009, Istanbul –Turkey
6. Popovska, M., Trajkovski, Z., Jasovic, V., Risteski, F., Veljanovski, D., Jovcevska, M., Tolovski, B., Efkoska, M. Imaging evaluation of anterior sacral meningocele: Case report. 7 th Balkan Congres of Radiology, 18-22 November 2009, Istanbul –Turkey
7. Veljanovski, D., Prgova Veljanova, B., Kostova, M., Dejanova Panev, S., Ramani Izairi, M., Jovanovska, I., Dungevski, Gj. The significance of MRI in detection of brain sarcoidosis; XVII Balkan Congress of Radiology, October 2019, Crete
8. Prgova, B., Veljanovski, D., Kostova, M., Bozinovska, G. Mri Importance in diagnosis of cadasil; XVII Balkan Congress of Radiology, October 2019, Crete
9. Tolevska, V., Kostova, M., Veljanovski, D., Bogucevska, M., Blazevski, B., Dejanova Panev, S. Pseudomixoma Peritonei; XVII Balkan Congress of Radiology, October 2019, Crete
10. Kostova, M., Chalchevska, S., Risteski, F., Gjoreski, A., Ramadani, M., Dejanova Panev, S., Tolevska, V. The significance of MRI in detection of uterine anomalies- a case report; XVII Balkan Congress of Radiology, October 2019, Crete
11. Popovska, M., Jasovic, V., Risteski, F., Veljanovski, D., Jovcevska, M., Tolovski, B. Hirshprung 's disease. Case Report. 7 th Balkan Congres of Radiology, 18-22 November 2009, Istanbul –Turkey

12. Popovska, M., Trajkovski, Z., Jasovic, V., Risteski, F., Veljanovski, D., Jovcevska, M., Tolovski, B., Efkoska, M. Imaging evaluation of anterior sacral meningocele: Case report. 7 th Balkan Congres of Radiology, 18-22 November 2009, Istanbul –Turke.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Во текот на 2011 год. д-р Маша Костова остварува шестмесечен престој во Универзитетски клинички центар – Србија при Одделот за магнетна резонанца, со посебен осврт на абдоминална и урогенитална радиологија. Во текот на престојот активно е вклучена во работниот процес во делот на напредните техники на МР (магнетна резонанца), МР-дифузија и МР-спектроскопија кои веднаш по враќањето се успешно имплементирани и се секојдневен дел од работниот процес во Одделот за магнетна резонанца во ГОБ „8 Септември“. Активно партиципира во работата на ЈЗУ Универзитетски институт за позитронскоемисиона томографија – Скопје како радиолог-консултант од мај 2018 година.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: *Маша Косиџова*

Институција: *Медицински факултет – Скопје*

Научна област: *РАДИОЛОГИЈА*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор
циклас студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,03.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик- ниво Ц1 (CEFR) 2. Назив на документот: Уверение 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 5.12.2023 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Елизабета Стојовска Јовановска, с.р.
Проф. д-р Билјана Пргова Велјанова, с.р.
Доц. д-р Петар Јаневски, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ги вреднува и ги оценува научноистражувачката и стручно-применувачката дејност на ас. д-р Соња Николова, ас. д-р Андреа Нанчева Богоевска и ас. д-р Маша Костова.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите, Комисијата заклучи дека ас. д-р Соња Николова, ас. д-р Андреа Нанчева Богоевска и ас. д-р Маша Костова поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за повторен избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат повторно избрани во звањето асистенти по предметот Радиологија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, ас. д-р Соња Николова, ас. д-р Андреа Нанчева Богоевска и ас. д-р Маша Костова да бидат повторно избрани во звањето **асистенти** по предметот Радиологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Елизабета Стојовска Јовановска, с.р.
Проф. д-р Билјана Пргова Велјанова, с.р.
Доц. д-р Петар Јаневски, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ДВАЈЦА АСИСТЕНТИ ПО ПРЕДМЕТОТ ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 5.12.2023 година, за избор на двајца асистенти по предметот Оториноларингологија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-5832/35, донесена на II редовна седница одржана на 26.12.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Јане Нетковски, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Никола Николовски, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје и д-р Габриела Копачева Барсова, вонреден професор на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на двајца асистенти по предметот Оториноларингологија, во предвидениот рок се пријави ас. д-р Ирена Дума Васовска и ас. д-р Марија Докоска.

АС. Д-Р ИРЕНА ДУМА ВАСОВСКА

1. Биографски податоци и образование

Кандидатката м-р ас. д-р Ирена Дума Васовска е родена во 1970 година во Скопје. Основно и средно образование завршила во Скопје со континуиран одличен успех. Медицинскиот факултет во Скопје го завршила во 1995 година со среден успех 8,80. По завршувањето на приправничкиот стаж, во 1996 година го положила стручниот испит. Од октомври 1996 година е во редовен работен однос во Универзитетската клиника за уво, нос и грло во Скопје.

Во 1997 година започнала со специјализација по оториноларингологија и со висок успех ја завршила во 2002 година. Во 2003 година е избрана за помлад асистент, а во 2008 и 2012 година за асистент на Катедрата за оториноларингологија. Во 2016 е избрана во звање асистент-докторанд на Медицински факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје по предметот Оториноларингологија.

Во 2005 год. е запишана на втор циклус (магистерски) студии на Медицинскиот факултет во Скопје. Магистерските студии ги завршила во 2008 година и го одбршила магистерскиот труд на тема: „Индикатори на акутната сензоринеурална редукција на слухот во функција на нејзината прогноза“ со просечна оценка 9,37. Во 2011 година се стекнала со звањето супспецијалист по аудиологија и вестибулологија.

Одлично го владее англискиот јазик и поседува сертификат Б2 – ниво (First Certificate in English, University of Cambridge). Студент е на трет циклус – докторски студии на Школата за докторски студии на УКИМ во Скопје од областа на здравствените науки. Во учебната 2014/2015 година се запишала на трет циклус – докторски студии – Клиничка медицина, потесна област оториноларингологија на Медицински факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Во моментот е асистент. До последниот избор кандидатката има изработено 41 труд, кои се сукцесивно рецензирани во Билтените на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје: бр. 845 (2004 г.), 913 (2007 г.), 977 (2009 г.), 1238 (2021 г.).

Рецензентската комисијата ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на нејзината кариера до денот на пријавата, врз основа на сите поднесени документи кои се од важност за изборот.

Научноистражувачка работа

М-р ас. д-р Ирена Дума Васовска има објавено вкупно 7 научни труда од областа на оториноларингологија, во научни списанија со импакт-фактот и зборници од научни собири.

Објавени трудови во зборници од научни собири и меѓународни научни публикации

42. Meniere-s disease and sudden deafness of the only hearing ear during sarse-cov-2 infection – A case report

V. Ivanovska, I. Duma Vasovska, T. Todevska-Cvjetikj, M. Dokoska, M. Davceva Cakar, E. Bogeska.
University Clinic of Ear, Nose and Throat, Skopje, R Macedonia
12th Balkan Congress of Otorhinolaryngology-Head and Neck Surgery, a Joint Meeting with the AAO-HNSF in Ohrid, North Macedonia, June 1 – 5, 2022.

43. Newborn Hearing screening in the neonatal intensive care uniti

M. Davceva Cakar, E. Bogeska, V. Ivanovska, I. Duma Vasovska, T. Todevska-Cvjetikj
University Clinic of Ear, Nose and Throat, Skopje, R Macedonia
12th Balkan Congress of Otorhinolaryngology-Head and Neck Surgery, a Joint Meeting with the AAO-HNSF in Ohrid, North Macedonia, June 1 – 5, 2022.

43. Newborn Hearing screening in the well – baby nursery

I. Duma Vasovska, V. Ivanovska, T. Todevska-Cvjetikj, M. Dokoska, E. Bogeska, M. Davceva Cakar, ¹University Clinic of Ear, Nose and Throat, Skopje, R Macedonia
12th Balkan Congress of Otorhinolaryngology-Head and Neck Surgery, a Joint Meeting with the AAO-HNSF in Ohrid, North Macedonia, June 1 – 5, 2022.

44. Importance of CT imaging in pediatric cochlear implantation

M. Dokoska, V. Ivanovska, I. Duma Vasovska S. Nikolova, J. Netkovski
¹University Clinic of Ear, Nose and Throat, Skopje, R Macedonia
12th Balkan Congress of Otorhinolaryngology-Head and Neck Surgery, a Joint Meeting with the AAO-HNSF in Ohrid, North Macedonia, June 1 – 5, 2022.

45. Аудиолошки аспекти во дијагностицирањето на назофарингеалниот карцином

Ирена Дума Васовска. Клиника за уво, нос и грло – Скопје
Symposium Novelties in neurology, covid and post-covid pandemic period, consequences and assessment of neurological implications, 5 – 7 November 2021, Online.

46. Vasovagal reaction mimicking an epileptic seizure during fiber-optic nasal endoscopy. A case report

S. Nikolova, I. Duma Vasovska, V. Ivanovska, P. Papceva
IFOS Dubai ENT World congress 2023 – IFOS2023. 17 – 21 January 2023.

47. Клинички студии поврзани со ефикасноста на Арлеверт во справување со вертигиозниот синдром

Ирена Дума Васовска. Клиника за уво, нос и грло – Скопје.

48. Менаџирање на вертиго

Ирена Дума Васовска. Клиника за уво, нос и грло – Скопје
Срциски состанок (вертиго и алергиски ринит) Нобел-иљач, 4.2023 г., Скопје.

48. Практичен третман на Otitis media

Ирена Дума Васовска. Клиника за уво, нос и грло – Скопје
Секциски состанок ТАВА, 31.3.2021 г.

Наставни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата Наставно-образовна дејност

Како избран асистент, м-р ас. д-р Ирена Дума Васовска е вклучена во редовната наставна дејност на Катедрата за оториноларингологија со активно учество во практичната настава за студенти по медицина, стоматологија и логопедија, како и на специјализантите по оториноларингологија.

Стручно-применувачка дејности и дејности од поширок интерес

Активно е вклучена во редовната стручна дејност како лекар супспецијалист по аудиовестибулологија со извонредно висок интерес и ангажираност во секојдневната работа со пациентите на Одделот за аудиовестибулологија на Клиниката за уво, нос и грло. Раководител е на Кабинет за аудитивна протетика и вестибуларна рехабилитација. Член е на Здружението на лекари по оториноларингологија на РМ, Лекарската комора на РМ и на Македонско лекарското друштво. Активно е вклучена во работата на Здружението на лекари по оториноларингологија на РМ како секретар од 2006 година до денес. М-р ас. д-р Ирена Дума Васовска била секретар на Третиот конгрес на лекари по оториноларингологија со меѓународно учество, кој се одржал во Охрид во 2012 година.

М-р ас. д-р Ирена Дума Васовска била дел од организацискиот одбор/секретар на 4. Македонски конгрес по ОРЛ со меѓународно учество, 1 – 4 јуни 2017 г., Охрид, Р Македонија.

Учесник во проекти: Пилот-скрининг на слух кај новороденчиња од Министерство за здравство во рамките на Програмата за активна здравствена заштита на мајки и деца од Владата на Република Северна Македонија, 2020 год.

Кандидатката е ментор и едукатор на специјализанти на Катедрата за оториноларингологија при Медицинскиот факултет во Скопје.

Како дел од континуираната медицинска едукација во областа на оториноларингологијата, а посебно аудиовестибулологијата, активно учествувала на повеќе курсеви, симпозиуми и конгреси:

Членства во здруженија и асоцијации

- Македонско лекарско друштво;
- Лекарска комора на Македонија;
- Здружение на лекари по оториноларингологија на Р Македонија;
- Балканско здружение по оториноларингологија и хирургија на глава и врат;
- IFOS ENT;
- EFAS.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи при:

- Работна група за проценка на кандидати за кохлеарна имплантација.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Ирена Алексеј Дума Васовска

Институција:

Медицински факултет – Скопје, ЈЗУ Клиника за уво, нос и грло – Скопје

Научна област: оториноларингологија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,8. Просечниот успех на постдипломски студии изнесува: 9,3.	да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик. 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Cambridge English Level 1 Certificate in ESOL International (Preliminary) level B2 3. Издавач на документот: Cambridge english, language assessment, part of the University of Cambridge 4. Датум на издавање на документот: 12.5.2015 г.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Јане Нетковски, с.р.

Проф. д-р Никола Николовски, с.р.

Проф. д-р Габриела Копачева Барсова, с.р.

АС. Д-Р МАРИЈА ДОКОСКА

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката ас. д-р Марија Докоска е родена на 29.9.1981 г. во Струга. Средно образование завршила во Струга, на 10.6.2000 г. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирала на 5.12.2006 година, со просечен успех 9,0.

Во периодот 2008 – 2012 година ја обавува специјализацијата по оториноларингологија на Клиниката за уво, нос и грло при Медицинскиот факултет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Истата ја завршува со одличен успех и во 2012 година се здобива со звање специјалист по оториноларингологија.

Кандидатката активно се служи со македонски и англиски јазик.

Во учебната 2015/16 се запишала на трет циклус (докторски) студии – Клиничка медицина, потесна област оториноларингологија на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје.

На 3.6.2016 година е избрана во звањето асистент-докторанд на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје во областа оториноларингологија.

Во моментот е асистент на Катедрата за оториноларингологија. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1138 од 15.5.2021 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтен/билтени бр. 1125-1138, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Научноистражувачка дејност

Ас. д-р Марија Докоска има објавено вкупно 11 научни трудови од областа оториноларингологија, од кои 1 труд објавен во стручни списанија со меѓународна рецензија и 7 објавени труда во зборници од научни собири и меѓународни научни публикации:

Објавени трудови во стручни списанија со меѓународна рецензија:

1. Пулмоналниот опструкциски индекс како прогностички маркер за развој на десно срцево дисфункција кај пациенти со акутна белодробна емболија.

Соња Николова, Надица Митреска, Марија Докоска. *Medicus* 2021, Vol. 26 (2): 169-174.

Објавени трудови во зборници од научни собири и меѓународни научни публикации:

2. Mikroskopska hirurgija holesteatoma

Ass. dr Marija Dokoska, Severna Makedonija 62. ORL NEDELJA, 5 – 7 OKTOBAR 2023, HOTEL M, BEOGRAD.

3. Importance of preoperative assessment in pediatric cochlear implantation

Ass. dr Marija Dokoska, Severna Makedonija, 16th European Federation Audiology Societies Congress – EFAS 2023, May 3 – 6, 2023, Shibenik, Croatia.

Кандидатката е ментор и едукатор на специјализанти на Катедрата за оториноларингологија.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој на светски научни конгреси, симпозиуми и работилници.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи при:

- Комисија за отологија;
- Работна група за проценка на кандидати за кохлеарна имплантација.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Марија Јосиф Докоска

Институција:

Медицински факултет – Скопје, ЈЗУ Клиника за уво, нос и грло

Научна област: оториноларингологија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
2	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно. Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 9,0.	да
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик. 1. Странски јазик: англиски јазик – ниво Б2 2. Назив на документот: Уверение 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 5.12.2023 година.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Јане Нетковски, с.р.

Проф. д-р Никола Николовски, с.р.

Проф. д-р Габриела Копачева Барсова, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатките, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на ас. д-р Ирена Дума Васовска и ас. д-р Марија Докоска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатките од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека ас. д-р Ирена Дума Васовска и ас. д-р Марија Докоска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето асистент по предметот Оториноларингологија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, ас. д-р Ирена Дума Васовска и ас. д-р Марија Докоска повторно да бидат избрани во звањето **асистент** по предметот Оториноларингологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Јане Нетковски, с.р.

Проф. д-р Никола Николовски, с.р.

Проф. д-р Габриела Копачева Барсова, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА АСИСТЕНТ ПО ПРЕДМЕТОТ МИКРОБИОЛОГИЈА СО ПАЗИТОЛОГИЈА НА МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 18.11.2023 година, за избор на еден асистент по предметот Микробиологија со паразитологија и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-5832/22, донесена на 26.12.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Ана Кафтанчиева, редовен професор на Медицински факултет во Скопје, д-р Гордана Мирчевска, виш научен соработник на Медицински факултет во Скопје и д-р Кирил Михајлов, научен соработник на Медицински факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на еден асистент по предметот Микробиологија со паразитологија, во предвидениот рок се пријави д-р Даница Ковачева-Трпковска.

Биографски податоци и образование

Кандидатката Даница Ковачева-Трпковска е родена на 5.8.1993 г. во Скопје. Средно образование завршила во СУГС „Никола Карев“ во Скопје, со континуиран одличен успех од 2007 до 2011 година. Со високо образование се стекнала на Медицински факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, каде што дипломирала на 15.5.2018 година, со просечен успех 8,64.

По завршениот стаж од Лекарска комора, во декември 2018 година, го положила државниот испит и се стекнала со лиценца за општ доктор.

Од мај 2018 до мај 2019 година, работела во ДОО Веледрогерија „Моја фармација“ како медицински претставник.

Од јуни 2019 година работела како матичен лекар, првенствено во ПЗУ „Агрон“ до декември 2019 година, а веднаш потоа се вработила во ПЗУ „Ципуш“ каде што работела во периодот од декември 2019 до септември 2023 година.

Кандидатката е вработена на Институтот за микробиологија со паразитологија, при Медицински факултет – Скопје на 1.10.2023 година. Специјализацијата по специјалноста микробиологија со паразитологија ѝ е одобрена на 13.12.2023 год., а според Решението добиено на 6.2.2024 год., започнувањето на специјализацијата ќе биде сметано од 1.3.2024 г.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик на ниво кое одговара на Ц2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа.

Научноистражувачка дејност

Д-р Даница Ковачева-Трпковска има објавено 2 (два) научни труда од областа на микробиологијата во меѓународно научно списание, и тоа:

Kovacheva-Trpkovska, D., Kostovski, M., Jovcevski, R., Labacevska-Gjatovska, L., Mihajlov, K., Grdanoska, T., Petrovska-Basovska, B., Mehmeti, B. „Antimicrobial resistance in Gram negative bacilli isolated from blood culture“.

Labacevska-Gjatovska, L., Kostovski, M., Jurhar, M., **Kovacheva-Trpkovska, D.**, Jovcevski, R., Mihajlov, K., Grdanoska, T. „Cranberry, a potential alternative treatment for urinary tract infections“.

Во изминатиот период, континуирано и активно учествува во научноистражувачката работа на Институтот за микробиологија и паразитологија.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Даница Петар Ковачева-Трпковска

Институција: Медицински факултет, Институт за микробиологија и паразитологија

Научна област: микробиологија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум). Просечниот успех изнесува: 8,64.	Да
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик на ниво С2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) 3. Издавач на документот: Деканат на Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје. 4. Датум на издавање на документот: 24.11.2023 г.	Да

студии

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Ана Кафтанџиева, с.р.

В. н. сор. д-р Гордана Мирчевска, с.р.

Н. сор. д-р Кирил Михајлов, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката, Комисијата заклучи дека д-р Даница Ковачева-Трпковска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високо образование и Правилникот за посебни услови и постапката за избор во наставно-научни, научни и наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето асистент по предметот Микробиологија со паразитологија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Даница Ковачева-Трпковска да биде избрана во звањето **асистент** по предметот Микробиологија со паразитологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Ана Кафтанџиева, с.р.
В. н. сор. д-р Гордана Мирчевска, с.р.
Н. сор. д-р Кирил Михајлов, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „КОНЦЕПТОТ НА ДРОПКИТЕ СПОРЕД ТЕОРИЈАТА НА ПИРИЕ – КИЕРЕН ВО ПОЧЕТНОТО МАТЕМАТИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ“ ОД М-Р ХАБИБ РЕДЕПИ, ПРИЈАВЕНА НА ПЕДАГОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, на седницата одржана на 18 април 2024 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Хабиб Редепи со наслов: КОНЦЕПТОТ НА ДРОПКИТЕ СПОРЕД ТЕОРИЈАТА НА ПИРИЕ – КИЕРЕН ВО ПОЧЕТНОТО МАТЕМАТИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ (FRACTIONS CONCEPT ACCORDING TO PIRIE – KIEREN THEORY IN ELEMENTARY MATHEMATICS EDUCATION), во состав: проф. д-р Слаѓана Јакимовиќ (претседател), проф. д-р Весна Макашевска (ментор), проф. д-р Методи Главче (член), проф. д-р Сузана Никодиновска Банчотовска (член) и проф. д-р Зоран Михајловски (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Хабиб Редепи, со наслов: „Концептот на дропките според теоријата на Пирие – Киерен во почетното математичко образование“, содржи 260 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со проред 1,5 и големина на букви 12, 156 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Докторската дисертација претставува систем на теоретски и емпириски компоненти кои се компатибилни со современите европски и светски научни трендови. Приложената дисертација се состои од систематизирана и оригинална научна композиција: вовед, теоретска разработка на проблемот, методолошки пристап, анализа и интерпретација на резултатите од истражувањето, заклучни согледувања и предлози, сеопфатна библиографија, како и соодветни прилози.

Воведот на трудот, м-р Хабиб Редепи го започнува со осврт кон значењето на математиката и математичкото образование со особено внимание на еден од математичките поими, што се застапени во наставните програми и учебници по математика, но и во секојдневниот живот, дропките. Тој посочува дека актуелната воспитно-образовна практика покажува дека разбирањето и учењето на дропките е проблем што е присутен дури и во земји со напредни образовни системи, повикувајќи се на низа истражувања што покажуваат дека главниот проблем е во начинот на кој дропките се изучуваат, но и во временската инстанца кога се започнува нивното изучување. Во трудот се наведува дека вакви истражувања досега не се реализирани на просторот на Република Косово. Наспроти тоа, владите и други институции во голем број држави и меѓународни организации, поттикнати од резултатите на овие истражувања, имаат развиено стратегии и проекти во врска со разбирањето на дропките. М-р Редепи хипотезира дека од мноштвото такви истражувања и стратегии, теоријата на Пирие – Киерен се покажува како многу ефикасна во развивање и подигање на математичкото разбирање за многу математички концепти, опфаќајќи го тука и концептот за дропките. Таа се применува во наставата и учењето математика во многу земји во светот со напредни образовни системи, како во САД, Австралија, Јапонија, Сингапур итн. Оваа теорија, е главниот мотив за истражувањето во овој докторски труд. Таа е поттик за нејзино контекстуализирање во разбирањето на дропките и нејзино приспособување за примена во наставната практика во Република Косово. Ова теорија е во согласност со конструктивистичката теорија на Вон Гласерфелд (Von Glaserfeld, 1987), според која учењето е процес кој се состои во рефлектирање и реорганизирање на личните конструкции за да се создадат нови концепциски структури.

Теоретскиот пристап кон проблемот на истражувањето е расчленет во низа од содржини посветени на дискусија за математиката како наука и наставен предмет низ историјата, современите меѓународни движења за реформа на наставата по математика, третманот на дропките низ историјата, трендови и актуелни проблеми во разбирањето на математиката и на дропките во некои земји од светот, современи трендови во изготвувањето наставни програми по

математика, дропките во наставните програми на неколку различни земји, целите на математичкото образование, како и општите цели на учењето математика во наставните програми на Република Косово. Во овој дел е даден и опис на пристапи во учењето математика, меѓу кои посебно место е доделено на бихевиоризмот и конструктивизмот во математичкото образование, но е поставено и прашањето за пристапот базиран на дисциплина наспроти интегрираниот пристап во учењето. Во продолжение се дава приказ на STEM-програмата (Science, Technology, Engineering and Math), проектот STEAM (Science, Technology, Engineering Art and Math), како и интегративните пристапи во Курикуларната рамка на Косово. Се дискутира оценувањето на постигањата по математика на учениците во Косово, тестовите на знаење и математичката писменост, математичката писменост и дизајнот на материјали за истражување.

Во теоретскиот дел на трудот, м-р Реџеми централно место доделува на експозиција на теоријата на Пирие – Киерен како рекурзивна теорија на математичкото разбирање. Зголемувањето на математичкото разбирање според оваа теорија е динамичен процес, нивелиран, но не и линеарен. Теоријата Пирие – Киерен, главно, се користи во дизајнирање на наставни програми и учебници. Програмите и текстовите дизајнирани во согласност со теоријата Пирие – Киерен ги прават наставните содржини хармонични и логично поврзани меѓу себе, а секоја наставна единица е изградена врз претходното знаење и во исто време станува основа за градење на нови знаења во иднина. Низ теоретската разработка на проблемот кој е предмет на истражување во овој труд, кандидатот м-р Хабиб Реџеми користи аргументиран академски пристап, повикувајќи се притоа на релевантни научни сознанија, како и на своите видувања и ставови по однос на анализираното прашање.

Предмет на истражување

Докторската дисертација се базира на методолошки пристап заснован на композициски поставени методолошки сегменти: предмет на истражување, цел на истражување, хипотези, методи, техники и инструменти на истражување, задачи, варијабли на истражувањето, начин на обработка на податоците.

Истражувачкиот проблем е образложен и дефиниран низ предметот, целта, хипотезите и задачите на истражување. Предметот на истражувањето се однесува на прашањето за ефектите од примената на теоријата (моделот) Пирие – Киерен во процесот на развивање и проширување на разбирањето на дропките кај учениците од основно образование (III, IV и V одделение) во Косово. Целта на истражувањето е дефинирана во насока на емпириско мерење на ефектите од примена на моделот на Пирие – Киерен во процесот на развивање и проширување на разбирањето на дропките кај учениците од III, IV и V одделение. Во согласност со предметот и целта, формулирани се следниве истражувачки хипотези:

1. Се претпоставува дека содржините на дропките во програмите и учебниците по математика не се поставени и подредени на логичен начин.
2. Се претпоставува дека постои статистички значајна разлика во знаењето на учениците кога часот се организира преку моделот Пирие – Киерен (теорија), споредено со сегашните модели на работа.
3. Се претпоставува дека теоријата Пирие – Киерен е ефективен модел во процесот на градење и проширување на разбирањето на дропките кај учениците од основното образование (III, IV и V одделение).

Според кандидатот, од поставените хипотези, во истражувањето се наложуваат следните задачи:

- Анализа на педагошка документација за да се истражи како се претставени дропките во наставните програми и учебниците по математика и дали содржината е логично организирана.
- Тестирање на учениците од III, IV и V одд. за да се докаже присуство на статистички значајна разлика меѓу знаењето на учениците кога наставата се организира според моделот Пирие – Киерен во однос на знаењето на учениците кога наставата се организира според сегашните наставни модели.
- По експериментален пат да се тестира ефективноста на моделот на Пирие – Киерен во процесот на градење и проширување на разбирањето на дропките кај основношколците во Косово.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Во последно време, истражувањата поврзани со наставата и учењето на дробките постигнаа многу напредок, но сè уште се отворени дебати за некои суштински аспекти.

Низа истражувањата покажуваат дека и учениците од земји со висок степен на традиција во математичкото образование, како Кина и Јапонија, се соочуваат со предизвици во учењето на дробките (Fazio & Siegler, 2011).

Истражувачите Едуардо С. Суарез и Жан Ф. Мехо, во студија за проблемите на учењето дробки, укажуваат на фактот дека учениците сè уште се соочуваат со речиси истите тешкотии од пред 30 години (на пр. Lortie-Forgues, Tian и Siegler, 2015).

Керслајк (1986), во своето истражување, покажа тешкотии кога ја истражуваше идејата дробките да се претставуваат со дел-целина и, во исто време, дробките (рационалните броеви) се броеви исто како и целите броеви. Поради сложеноста на содржината, предизвикувачки е процесот на настава на дробки во почетните одделенија од основното образование (на пр. DeWolf и Vosniadou, 2015).

Различни студии доведоа до развој на модели за тоа како да се изградат концепти поврзани со дробките. На пример, некои истражувачи предлагаат да се нагласат различните својства помеѓу дробките и целите броеви (Gelman и Williams, 1998; Yoshida и Sawano, 2002; Geary, 2006; DeWolf и Vosniadou, 2015). Но, други, напротив, заклучуваат дека дробките прво треба да се претстават како продолжение на цели броеви и да се фокусираат на тоа како сите броеви можат да се поврзат со нивното место на бројната права (Siegler, Thompson и Schneider, 2011; Empson, Levi и Carpenter, 2011).

Истражувањето на Noura укажува на причините зошто учениците имаат проблеми со дробките, кои имаат повеќе врска со нивното логично разбирање. За сфаќање на апстрактниот концепт на „дел“, препорачуваат примена на различни модели и претстави, како и примена на визуелни стратегии, со што учениците ќе се способни да развијат чувство за број и дробка и да ја разберат големината на дробката (Noura, 2009).

Џон А. Ван де Вале, Карен С. Карп, Џенифер М. Вау-Вилјамс (John A. Van de Walle, Karen S. Karp, Jennifer M. Bay-Williams, 2016); Крамер & Анри (Cramer & Henry, 2002) укажуваат на потребата од посветување на поголемо внимание и време на градење на разбирање за дробките користејќи конкретни модели и да ги нагласат концептите, значењето, симболиката (Noura, 2009).

За присуството на лажно верување се говори во серијата емпириски студии како оние фокусирани на аритметички операции (Bell, 1988), (FISCHBEIN et al., 1985), (Graeber & Tirosh, 1989) и (Tsamir & Tirosh, 2002). Претставувањето и преземањето содржини за дробките на формален начин, со примена на процедурални шаблони и клишеа претставува пристап може кој да предизвика лажна доверба кај учениците дека знаат дробки и знаат како да вршат операции со нив. Сето ова е последица на создавањето лажно верување засновано на примитивни шеми за операции со природни броеви кои ги надминуваат набљудуваните факти (Ciosek & Samborska, 2016).

Истражување на Меѓународната академија за образование (IAE), спонзорирано од UNESCO, Меѓународно биро за образование (IBE). (Fazio & Siegler, 2010), и Истражување на Институтот за образовни студии (IES), дел од Стејт департментот на САД (Siegler, Carpenter, Fennell, Geary, Lewis, Okamoto, Thomson, Wray, 2010), препорачуваат поучувањето за дробките да се направи преку различни активности и наставни стратегии, од кои сите се фокусираат на концептуалното разбирање на дробките од страна на учениците, за да можат да им помогнат на учениците да разберат дека дробките се реални броеви.

Причините зашто учениците имаат проблеми со дробките, имаат врска со нивното логичко разбирање. Концептот за еден „дел“ е апстрактен, толку што децата навистина имаат проблеми да разберат и да изразат што тоа претставува и како се поврзува со бројките кои ги употребуваат за да се презентираат тие (деловите). (Noura, 2009).

Според истражувачот Дин Болард, директор на проектот „Core Learning“ (www.corelearn.com), главниот проблем со кој се соочуваме од самиот почеток е апстрактното разбирање на дробките. Во таа насока, тој предлага во текот на процесот на учење на дробките да се користат физички и визуелни модели, за прикажување на дробките; тој, исто така, предлага да се користат модели на отсечки и бројни линии (Bollard, 2019).

(Gabriel, Coché, Szucs, & Carette, 2013). Авторите на ова истражување ги посочуваат следните проблеми во учењето и разбирањето на дробките: дробките имплицираат различни поими од оние на природните и цели броеви; нивното значење бара концептуална реорганизација за разлика од природните и цели броеви; како и процесот на разбирање на дробките вклучува концептуално знаење и сложени процедурални манипулации.

Во однос на најсоодветната возраст за првпат да се подучуваат децата на дробки, имаме две препораки од истражувачи од оваа област: 1. Во земјите со развиени образовни системи, пожелно е дробките да се учат уште од раните одделенија (Fazio & Siegler, 2010), додека 2. За земји со послаби образовни системи, пожелно е да се предава од 5-то одделение, па наваму (Brdar, Hunjek, Leren, 2014).

Гледајќи ги проблемите на учењето дробки и нивното значење за разјаснување на новите математички поими, како и за други образовни и научни области/предмети, во 1979 година во САД е дизајниран Националниот проект за рационални броеви ("RNP" - "Rational Number Project"). Ова истражување ја истакна потребата од користење на квантитативниот концепт за дробки и воопшто за рационални броеви, и потребата од повеќе време (поголем број наставни часови) за справување со содржините на рационалните броеви и за создавање на построкурирани материјали за учење (книги, прирачници), опремени со што е можно повеќе интегрирани информации кои ги поттикнуваат учениците да размислуваат за секоја содржина за учење (Cramer, Wyberg, Leavit, 2009).

Краток опис на применетите методи

Применетите методи во ова истражување кореспондираат со методолошките барања и проблемот на истражување. Во согласност со методолошките компоненти, во ова истражување се застапени методи карактеристични за квалитативните и квантитативните истражувања, и тоа дескриптивниот и експерименталниот метод. Преку дескриптивниот метод се овозможи изработка на теоретската основа на ова истражување, за што се направи анализа на користената литература. Воедно, овој метод е применет и за анализа и интерпретација на резултатите добиени од ова истражување.

Експерименталниот метод е применет со цел да се изврши споредба на ефектите од примената на теоријата Пирие – Киерен во наставата во трето, четврто и петто одделение. Со овој метод се утврди колку моделот на настава и учење според теорија Пирие-Киерен е ефективен модел во процесот на градење и проширување на разбирањето на дробките. За потребите на ова истражување, извршена е анализа на документација и техника на тестирање. Според тоа, применет е тестот на знаење како инструмент во ова истражување.

Врз основа на определените методи и техники, кандидатот м-р Хабиб Реџеџи анализира повеќе документи, и тоа наставните програмите и учебниците по математика за трето, четврто и петто одделение во Република Косово. Со анализа на оваа документација, констатира низа недостатоци и пропусти во нив. Затоа е организиран експеримент во училишта во различни региони на Косово, каде што беа избрани по две одделенија од III, IV и V одделение. За потребите на експерименталните групи, изработени се модел писмени подготовки за наставниците и работни листови за учениците во согласност со теоријата на Пирие-Киерен, додека во контролната одделенија настава се реализираше според актуелните програми и учебници. Наставните часови се дизајнирани на таков начин што овозможи да се истражи како се менуваат перформансите на учениците во разбирањето на дробките кога дробките се објаснуваат според теоријата на Пирие – Киерен.

Поаѓајќи од квалитативниот и квантитативниот карактер на истражувањето во оваа докторска дисертација, при обработката на податоците користени се соодветни статистички параметри и постапки за анализа. За анализата од тестирањето, употребена е специјализирана програма за статистичката анализа SPSS, при што застапени се пресметувањата: аритметичка средина и процент, стандардна девијација, Т-тест за испитување на разликата во средните вредности помеѓу два независни примерока, како и други статистички постапки. За останатите податоци, применети се соодветни постапки за квалитативната обработка на податоци, како споредување и извлекување на заклучоците.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Во согласност со применетите техники и инструменти на истражувањето, резултатите од истражувањето се групирани на два начина: квалитативен и квантитативен. Квалитативната

анализа е применета на анализата на наставните програми и учебници по математика од III, IV и V одд., како на писмени подготовки на наставниците од експерименталните паралелки. За резултатите од тестирањето е користена квантитативната анализа, при што податоците се прикажани со табели и графикони врз основа на кои, а во согласност со статистичките пресметки, се дадени и соодветни толкувања за резултати од тестовите во различните одделенија. При тоа, кандидатот м-р Хабиб Реџеми резултатите ги поврзува со поставените хипотези и според што и го докажува нивното прифаќање. Анализата на резултатите од истражувањето покажуваат дека примената на теоријата Пирие – Киерен овозможува повисоки резултати од учењето кај учениците од трето, четврто и петто одделение.

Од анализата на наставната програма по математика, м-р Хабиб Реџеми констатира дека по однос на исходи од учењето кои се однесуваат на дробките, има кратка и општа листа, која има нелогичен редослед. Ваквото подредување на исходите од учењето ги прави наставните програми нефункционални, а тоа, пак, предизвикува конфузија и кај наставниците и кај учениците. Анализата на учебниците по математика покажа дека во нив постои недостиг од дидактички апарат, кој придонесува за подобро разбирање на информациите, како што се: прашања, задачи, илустрации, биографии, коментари, инструкции итн. Тоа ја покажува ориентацијата на авторите кон научните содржини, игнорирајќи ги методските и дидактичките елементи за концептот дробки.

Врз основа на целокупната анализа, добиените резултати и заклучоците, кандидатот м-р Хабиб Реџеми ги истакнува следниве препораки:

- Во согласност со резултатите од овие истражувања, треба да се преземат итни активности за анализа на програмите и учебниците, начинот и стратегиите на нивното спроведување и учење.
- При креирањето на наставните програми и учебници, препорачува користење на теоријата Пирие – Киерен (како нивелирана, нелинеарна, рекурзивна и трансцендентална теорија), бидејќи тоа ќе овозможи хармоничност, меѓусебно поврзаност и реципрочност на содржините за учење едни со други.
- Оценувачите на наставните програми и учебниците можат да ја користат теоријата Пирие – Киерен како многу ефикасен објектив, односно филтер за евалуација на содржината.
- Употребата на теоријата Пирие – Киерен во голема мера би го олеснила процесот на вреднување на знаењата на учениците, бидејќи ги нивелизирала содржините и резултатите од учењето, кои треба да се вреднуваат за степенот на нивното исполнување.
- Да се понуди можност за адаптација на книги по математика, содржини за дробки и други теми, со книгите на земјите со понапредни образовни системи. Оваа адаптација треба да се направи внимателно за да може тие содржини да се приспособат на конкретната реалност и контекст.
- Со цел да се олесни разбирањето на значењето на дробките и дејствата со нив, да се применуваат помагала, манипулативи, како и други алатки за конкретизација на дробките.
- Треба да се дизајнираат и да се користат софтверски програми кои ги визуелизираат и прават дробките за учење попривлечни. За тоа да биде што е можно поефективно, би било неопходно да се направи поврзување и координација помеѓу програмите и учебниците со овие софтвери.
- Бидејќи математичкото разбирање (и не само по математиката) се смета за внатрешен психолошки процес, поради оваа причина треба да се посвети посебно значење на подигнувањето на знаењето на наставниците во однос на психологијата на учениците, особено со начинот на кој децата разбираат и учат. За наставниците одвреме-навреме треба да се организираат стручни обуки за дробки и други математички содржини.
- Министерствата за образование, составувачите на наставни програми и учебници треба периодично да ги добиваат мислењата на наставниците, учениците и другите во врска со наставните програми, учебниците за дробки и други математички содржини. Во **воведот** на трудот, изложени се предметот и целите на истражувањето, хипотезата, истражувачките прашања, теоретската рамка и методите на истражувањето.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Хабиб Реџеџи, со наслов: „Концептот на дропките според теоријата на Пирије – Кијерен во почетното математичко образование“ (Fractions concept according to Pirie – Kieren theory in elementary mathematics education), работена под менторство на проф. д-р Весна Макашевска, претставува теориско-емпириски труд од областа на методиката, во полето на образованието. Изработката на темата на оваа докторска дисертација со која се изврши емпириско мерење на ефектите од примена на моделот на Пирије-Кијерен во процесот на развивање и проширување на разбирањето на дропките кај учениците од III, IV и V одделение, дава научен придонес во развојот на методиката на почетната настава по математика, во насока на креирање на ефикасни модели на учење и поучување на концептот на дропките.

Докторската дисертација на кандидатот м-р Хабиб Реџеџи, со наслов: „Концептот на дропките според теоријата на Пирије – Кијерен во почетното математичко образование“ (Fractions concept according to Pirie – Kieren theory in elementary mathematics education), според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

- [1]. Реџеџи Х. : „ТЕСТОВИТЕ НА ЗНАЕЊА И МАТЕМАТИЧКАТА ПИСМЕНОСТ“, објавен: Педагошка ревија. Научно списание образовани прашање. Година 12, бр. 1/2021. УДК 37, ISSN 1857-7105, p. 41-48.
- [2]. Redzepi H. : „THE CHARACTERISTICS OF TASKS WHICH PRESENT THE CONCEPT OF FRACTION IN MATHEMATICS TEXTBOOKS FOR LOWER SECONDARY SCHOOL IN KOSOVO.“, објавен: Revista EducaOnline, Vol. 16, No. 2, f. 1-14, 2022. Revista EducaOnline, Vol. 16, No. 2, p. 1-14, 2022.
<https://revistaeducaonline.eba.ufrj.br/edi%C3%A7%C3%B5es-anteriores/2022-2>

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главниот научен придонес на кандидатот се однесува на развојот на модели на учење и поучување на друпките во насока на развивање и проширување на разбирањето на друпките кај учениците од III, IV и V одделение, што директно влијае на зголемувањето на квалитетот на почетната настава по математика. Меѓутоа, примената на овие научни придонеси е ограничена од актуелната наставна програма по математика и учебниците по математика за III, IV и V одделение во Република Косово. Затоа, кандидатот ја посочува теоријата на Пирие – Кириен како основа во процесот на креирање на образовните политики, бидејќи тоа ќе овозможи хармоничност, меѓусебна поврзаност и реципрочност на содржините за учење едни со други.

Ова истражување поттикнува понатамошни истражувања во областа на методиката на почетната настава во насока на креирање на ефикасни модели за развивање на математичките концепти, како и развој и унапредување на образовните политики во креирање на наставните програми, учебниците и учебните помагала по математика.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатот **м-р Хабиб Реџеџи** со наслов: „Концептот на друпките според теоријата на Пирие – Кириен во почетното математичко образование“.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Слаѓана Јакимовиќ, претседател, с.р.

Проф. д-р Весна Макашевска, ментор, с.р.

Проф. д-р Методи Главче, член, с.р.

**Проф. д-р Сузана Никодиновска Банчотовска,
член, с.р.**

Проф. д-р Зоран Михајловски, член, с.р.

Прилој бр. 3

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „ФИНАНСОВО ПРАВО“ ОД АВТОРИТЕ: ПРОФ. Д-Р АЛЕКСАНДРА МАКСИМОВСКА СТОЈКОВА, ПРОФ. Д-Р ЈОВАН ЗАФИРОСКИ И ПРОФ. Д-Р ЕЛЕНА НЕШОВСКА КОСЕВА

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, бр.02-660/11, од 3.6.2024 година, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот **Финансово право** од авторите: проф. д-р Александра Максимовска Стојкова, проф. д-р Јован Зафировски и проф. д-р Елена Нешовска Косева, наменет за студентите на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, за предметот **Финансово право**, избрани се проф. д-р Борче Давитковски и проф. д-р Сејдефа Џафче.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, Рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

I. Општ дел

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	ФИНАНСОВО ПРАВО
Назив на предметната програма:	Финансово право
Назив на студиската програма:	Правни студии Прв циклус
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	Фонд на часови: 120 ЕКТС-кредити: 7
Предметот Финансово право на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје е задолжителен предмет со фонд на часови 120, број на ЕКТС-кредити 7 и се слуша во петтиот семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 368 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 12 поглавја и содржи 8 слики и 3 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Борче Давитковски, с.р.
Проф. д-р Сејдефа Џафче, с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р БОРЧЕ ДАВИТКОВСКИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Понудениот текст од авторите: проф. д-р Александра Максимовска Стојкова, проф. д-р Јован Зафировски и проф. д-р Елена Нешовска Косева, претставува прво издание на учебникот по Финансово право и е наменет првенствено (но, се разбира, не и исклучиво) за студентите на прв циклус правни студии по задолжителниот предмет во петтиот семестар, Финансово право. Трудот опфаќа 369 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонтоот 12. Материјата во текстот е структурирана и презентирана во рамки на дванаесет глави со соодветен број на подглави. Дополнително, текстот содржи и 8 слики и 3 табели.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Постои висок степен на усогласеност со предметната програма.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>Нема препораки за дополнителни корекции.</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Понудениот текст претставува современо конципиран учебник по предметот Финансово право во кој се опфатени најрелевантни аспекти сврзани со системот на јавни финансии, основните финансископравни институти и концепти, како и правната и институционалната рамка на финансискиот систем. Структурата на текстот е сосема логична и конзистентна. Најнапред се обработени општите прашања и теми, а потоа се преминува кон сеопфатна анализа и објаснување на поединечните финансископравни феномени. Така, финансископравната материја е презентирана на разбирлив, интересен и за студентот достапен начин. Секоја глава од учебникот претставува целина сама за себе. Тоа логично се надоврзува на претходно обработената тема и е во функција на разбирање на текстот што следува.</p>
<p>Категоризација:</p>	<p>Учебник</p>
<p>Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:</p>	<p>Врз основа на приказот и изнесената оценка на трудот, слободно може да се заклучи дека понудениот текст од авторите во целост ги исполнува стандардите на еден модерно конципиран и напишан учебник кој на студентите ќе им овозможи да се запознаат со сите релевантни аспекти и теми по предметот Финансово право. Затоа, со особено задоволство, им препорачувам на членовите на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје да го усвојат овој извештај, односно да го прифатат</p>

	понудениот ракопис како учебник по истоимениот предмет што се изучува на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.
--	---

Во Скопје, 17.6.2024 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. д-р Борче Давитковски, с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р СЕЈДЕФА ЦАФЧЕ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Текстот на ракописот „Финансово право“, од авторите: проф. д-р Александра Максимовска Стојкова, проф. д-р Јован Зафироски и проф. д-р Елена Нешовска Косева, кој е предмет на рецензија, ја обработува проблематиката од областа на финансовото право, од теоретски, но и од практичен аспект. Авторите, преку 12 поглавја, на студентите им овозможуваат преку еден современ пристап да се стекнат со потребното теоретско знаење, но и способност самите да ги применуваат финансископравните норми содржани во релевантните финансиски закони.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Ракописот е целосно усогласен со предметната програма и ги покрива сите тематски единици предвидени со силабусот за предметот Финансово право. Пристапот е академски и следи современ пристап кон изучување на научната дисциплина.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>Од читањето на текстот на ракописот „Финансово право“ не произлегува потреба за дополнителни корекции и усогласувања со наставната програма.</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Анализата на содржината на ракописот покажува дека со него се опфатени сите институти на финансовото право кои е неопходно да ги совладаат студентите од прв циклус правни студии со наставната програма за предметот Финансово право. Предметната материја во ракописот е претставена на јасен и систематизиран начин, со користење на јазик и стил на пишување кои овозможуваат материјалот да биде совладан и од лица кои немаат претходни, ниту особени познавања од финансископравната област. Со својата содржина, и начин на кој е претставена предметната материја, ракописот целосно ги задоволува стандардите за подготовка на учебници наменети за студентите на прв циклус на студии.</p>
<p>Категоризација:</p>	<p>Учебник</p>
<p>Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:</p>	<p>Ракописот „Финансово право“, од авторите: проф. д-р Александра Максимовска Стојкова, проф. д-р Јован Зафироски и проф. д-р Елена Нешовска Косева, претставува изворно научно дело кое е значителен придонес за финансископравната наука. При изработка на ракописот, авторите се користат со актуелна и релевантна научна литература од домашни и странски автори. Анализата на институтите на финансовото право авторите ја вршат со користење на најновите извори од земјата и од странство. По својата</p>

	<p>содржина, ракописот претставува сеопфатна учебна литература пишувана во согласност со современите стандарди за пишување на научни дела од ваков вид. Како таков, ракописот ќе им овозможи на студентите, но и на останатите заинтересирани читатели, на лесен и достапен начин да ги стекнат потребните знаења за финансископравните појави и односи. Наведените квалитети на ракописот од научен и стручен аспект даваат оправданост за негово објавување како учебник од областа на финансовото право.</p>
--	---

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како **учебник** по предметот **Финансово право**, примарно наменет за студентите на **Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје**.

Во Скопје, 17.6.2024 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. д-р Сејдефа Џафче, с.р.

Прилог бр. 5

**ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ – СКОПЈЕ**

1. МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Абхисхек Бхадраа	“ Визуелна симболика и идентитет: Разоткривање на филмот „The Chase“ во експерименталната кинематографија “	“ Visual Symbolism and Identity: Unpacking "The Chase" in Experimental Cinema “	Вон. проф. м-р Дејан Илиев	Бр. 0202-263/7 04.06.2024 година
2.	Димитар Димоски	“ Истражување на можностите и предизвиците на Stop motion анимацијата во мала кинематографија: студија на случај - „Неми филмови“ “	“ Research on the opportunities and challenges of Stop Motion Animation in a small cinematography: 'Silent Films' as a case study “	Вон. проф. м-р Дејан Илиев	Бр. 0202-263/8 04.06.2024 година
3.	Горан Томиќ	„Личниот“ Објектив: Психолошкиот и Емоционалниот ангажман на филмот во прво лице. “	“ The Personal Lens: The Psychological and Emotional Engagement in a First-Person Film “	проф. м-р Горан Трпчевски	Бр. 0202-263/9 04.06.2024 година
4.	Филип Миовски	“ Карактеристиките на ноарот и нивната примена во сценариото “ Резиденција “ според методот на Џон Труби “	“ Characteristics of noir and their application in the script "Residence" according to John Truby's method “	Вон. проф. м-р Сашо Кокаланов	Бр. 0202-263/10 04.06.2024 година
5.	Стефан Ѓоргиевски	“Длабинската острина и светлото како градива на атмосферата во функција на визуелниот драматуршки израз во филмот „Мавера“ “	“ Depth of field and light as building blocks of the atmosphere in the visual dramaturgical expression in the short film “Mavera” “	проф. м-р Горан Трпчевски	Бр. 0202-263/11 04.06.2024 година

Прилој бр. 4

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ВЛИЈАНИЕ НА ПОДЛОГАТА ВРЗ ВЕГЕТАТИВНИТЕ И РЕПРОДУКТИВНИТЕ КАРАКТЕРИСТИКИ КАЈ ЦРЕШАТА“ ОД М-Р НИКОЛА САРАГИНОВСКИ, ПРИЈАВЕНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, на седницата одржана на 29.4.2024 година, со Одлука бр.02-332/5 формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Никола Сарагиновски со наслов: „Влијание на подлогата врз вегетативните и репродуктивните карактеристики кај црешата“, во состав: проф. д-р Тошо Арсов (претседател), проф. д-р Марјан Кипријановски (ментор), проф. д-р Виктор Ѓамовски (член), проф. д-р Миљан Цветковиќ (член) и проф. д-р Вјекослав Танасковиќ (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Факултетот за земјоделски науки и храна му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Анализа на трудот

Докторската дисертација на кандидатот м-р Никола Сарагиновски, со наслов „Влијание на подлогата врз вегетативните и репродуктивните карактеристики кај црешата“, содржи 142 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1.5 проред и големина на букви 12, со 208 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, книги и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во 9 поглавја: 1. Вовед, 2. Преглед на литература, 3. Цел на истражувањето, 4. Еколошки услови, 5. Определување на потребите за вода преку програмата CROPWAT 8.0 на ФАО, 6. Материјал и метод на работа, 7. Резултати и дискусија, 8. Заклучоци и 9. Користена литература. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **воведот** на трудот, докторандот ги изнесува потеклото и стопанското значење на црешата, при што истакнува дека црешата е една од најстарите овошни видови чии плодови се користеле за исхрана уште во праисториска доба. Плодовите од цреша се карактеризираат со атрактивен изглед, вкус, нутритивен и фитохемиски состав кој нуди физиолошки здравствени придобивки за човековото здравје. Црешата има широк ареал на распространетост што се должи, пред сè, на големата адаптивност, како и на големиот број сорти и подлоги кои се приспособени за одгледување на различни еколошки услови. Благодарение на овие особини, црешата е еден од најраспространетите овошни видови и има големо економско значење во многу земји. Во светски рамки, производството на цреша е во постојан пораст, а во последните неколку години изнесува над 2,5 милиони тони. Кандидатот истакнува дека во Република Македонија има поволни услови за одгледување на цреша. Според статистичките податоци, просечното производство во Република Македонија во последниот десетгодишен период изнесува околу 5,7 илјади тони. Во овој дел, кандидатот го истакнува значењето на подлогата во модерното овоштарско производство. Тука е наведено дека со употреба на соодветна подлога се регулираат вегетативниот раст, приносот и квалитетот на плодовите. Најголемиот дел од домашните производители не ги следат современите достигнувања во производството на цреша. Доминира екстензивниот начин на одгледување, овошките се калемени на генеративни подлоги, а насадите се одгледуваат на мала густина со поголеми круни на овошките. Современиот концепт на производство на цреша е базиран на употреба на слабо бујни подлоги. Од друга страна, пак, голем број селекциски центри создаваат подлоги со различна бујност кои се карактеризираат и со други позитивни биолошки карактеристики. Поради тоа, пред воведување во поширокото комерцијално производство се наметнува потребата од евалуација на однесувањето на различните

подлоги и нивното влијание врз вегетативната и репродуктивната активност на овошките во соодветни еколошки услови.

Во поглавјето **Преглед на литература**, извршен е обемен и сеопфатен преглед на поновите научни достигнувања што се релевантни за истражувањето. Тука најпрвин детално се опишани биолошките и производните карактеристики на најрелевантните подлоги за цреша кои масовно се користат во производните насади низ светот. Изнесени се резултати од истражувањата спроведени на различни подлоги за цреша на голем број автори. Во овој дел, посебен акцент е даден на истражувањата од авторите кои потекнуваат од земјите со интензивно производство на цреша. Информациите се изнесени по области на материјата – карактеристики на поединечните подлоги, интеракција подлога – сорта, однесување на поединечни подлоги во различни еколошки услови, вегетативна активност на овошките, принос и квалитет на плодовите од сортите цреша калемени на различни подлоги, интеракција меѓу растот и приносот на овошките. Тука докторандот изнесува различни податоци за реакцијата на овошките во различни комбинации подлога/сорта/еколошки услови/систем на одгледување на насадите. При изборот на подлогата за цреша има три различни пристапи. Во услови на поблага и повлажна клима се употребуваат слабо или умерено бујни подлоги, во посуви услови се користат главно средно бујни подлоги размножени на вегетативен начин кои имаат добра толеранција на висока содржина на карбонати во почвата и на суша, а во голем број земји, големи производители сè уште користат семенци од дива цреша и магрива. При различни услови на испитување, кандидатот истакнува дека соодветна подлога се однесува различно во зависност од еколошки услови и при различни комбинации сорта – подлога, поради што се наметнува потреба од нивно испитување за секоја сорта, регион и технологија на одгледување. Добро обработените литературни податоци на докторандот му даваат можност за насочување на сопственото истражување, толкување и правилна интерпретација на добиените резултати.

Во поглавјето **Цел на истражувањето** е изнесено значењето на подлогите во овоштарското производство, со посебен акцент на нивното влијание во интензивните овошни насади. Имајќи го предвид значењето на црешата, потребата од интензивирање на производните насади од една страна, и постоењето на голем број подлоги со различни особини и приспособливост, од друга страна, неминовно се наметнува потреба од испитување на однесувањето на подлогите во различни еколошки услови, технологија на одгледување и сортимент. Врз основа на литературни податоци и претходни испитувања од областа на проучувањето, кандидатот ги развива следниве работни хипотези: 1. Бујноста на овошките може да се определи во зависност од бујноста на подлогата; 2. Приносот и квалитетот на плодовите може да се димензионира преку користење на соодветна подлога на која е калемена сортата; 3. Врската помеѓу бујноста на подлогата и приносот на единица овошка е линеарна, односно, колку е поголема бујноста на подлогата толку ќе биде поголем приносот на единица овошка. Имајќи предвид дека сите други фактори кои имаат влијание врз растот и развојот на овошките се идентични, евентуалните разлики во вегетативната и генеративната активност на овошките ќе бидат последица единствено на подлогата на која се калемени овошките. Комисијата смета дека образложените работни хипотези се јасно дефинирани и опишани.

Во поглавјето **Еколошки услови**, изнесени се податоци за климатските услови во регионот за периодот на истражувањето, а притоа се користени податоците од метеоролошката станица во Велес. Тука се обработени климатските елементи кои имаат значајно влијание врз производството на цреша, како што се топлотниот режим, врнежите, релативната влажност на воздухот, инсолацијата, хидротермичките показатели на климата и ветерот. Изнесени се и податоци од извршената педолошка и агрохемиска анализа на почвата во опитниот насад, што е неопходно за примена на соодветна агротехника и толкување на резултатите. Докторандот истакнува дека црешата се смета за овошна култура која не е голем пребирач на почвени услови. Но, сепак за нејзино одгледување се најпогодни растресити, пропустливи, длабоки и плодни почви, а еден од начините преку кој може да се приспособи овошниот вид на одредени

почвени услови е да се направи соодветен избор на подлога пред подигнување на насадот. Врз основа на обработката на податоците за еколошките параметри, докторандот носи заклучок дека во овој регион има поволни услови за одгледување на преша, но како негативна страна ја истакнува честата појава на доцните пролетни мразеви кои во значителна мера предизвикуваат оштетување на цветните пупки, цветовите и заврзаните плодчиња. Како недостиг на регионот, исто така се истакнува недоволното количество врнежи и нивниот неповолен распоред во текот на вегетацијата.

Со оглед на фактот дека врнежите не ги задоволуваат потребите за вода во насадите од преша, неопходно е негативниот биланс на водниот режим да се надополнува преку наводнување. Потребите на водата за наводнување, како и режимот за залевање на насадот се разработени во поглавјето **Определување на потребите на водата за наводнување**. Тука докторандот истакнува дека во развиените земји се користат различни информациски системи, како што се GIS, RS со цел мониторинг на потрошувачката на вода, но кај нас сè уште не постои ваква активност особено кога станува збор за информациските системи и нивната примена во наводнувањето во пракса. Единствено компјутерскиот софтвер CROPWAT, кој може да се вметне како систем за симулација на потребите на вода кај прешата и утврдување на програма за залевање, сè уште во поголем дел се користи за научни истражувања, а во практиката се користи и за изработка на готови програми за наводнување на насадите. Во истражувањето, пресметката на евапотранспирацијата (ET) и потребата за водата за наводнување се направени според методот на Penman – Monteith, со компјутерската програма CROPWAT 8.0 на FAO. Пресметките за референтната евапотранспирација се направени според просечните вредности за климатските параметри добиени од метеоролошката станица во Велес, за периодот на испитувањето (2017 – 2022). Врз база на овие податоци од климатските услови и спецификите на овошниот вид, истакнато е дека вкупната потрошувачка на вода кај прешата во Велешкиот Регион во текот на целата година изнесува 604.3 mm, додека нормата на наводнување во текот на сезоната изнесува 388.1 mm.

Во шестото поглавје, докторандот ги опишува **материјалот и методите на работа**. Испитувањата се вршени во експериментален насад подигнат во 2017 година во Велешкиот Регион на надморска висина 550 m. Во истражувањето се обработени податоци од четири последователни години, од 2019 до 2022 година, односно од трета до шеста вегетација на овошките. Предмет на истражување се овошки од сортите кордија и регина калемени на 7 подлоги: гизела 5, гизела 6, МахМа 14, САВ 6Р, облачинска вишна, колт и магрива, со тоа што поради недостиг на саден материјал, кај сортата регина не е користена подлогата облачинска вишна. Врз основа на претходни сознанија од литературните податоци за бујноста на овошките, во насадот се користени две растојанија на садење, и тоа: 4 x 2 m за овошки калемени на гизела 5, гизела 6, МахМа 14, САВ 6Р и облачинска вишна и 4 x 3 m за овошки калемени на колт и магрива. За секоја комбинација подлога/сорта за испитување се користени по 15 овошки, или во експерименталниот насад се опфатени вкупно 195 овошки. Експерименталниот насад е поставен во рандомизиран блок систем, со 5 повторувања, по 3 овошки во повторување од секоја подлога. Потребните агротехнички и помотехнички мерки во насадот се спроведувани според најчесто користените практики во комерцијални насади од преша.

Во текот на испитувањето мерени се повеќе параметри. Вегетативната активност на овошките е следена преку мерење на дијаметарот на стеблото од подлогата, спојното место и сортата, прирастот на едногодишните гранчиња и димензиите на круната. Со пресметки на примарните податоци, добиени се резултати за просечниот примарен прираст по овошките, површината на напречен пресек на стеблото од подлогата, спојното место и сортата, како и зголемување на волуменот на круната. За утврдување на влијанието на подлогата врз ефектот на помотехничката мерки, на почетокот на втората вегетација на овошките применет е третманот ровашење. По направениот третман, извршени се мерења на новиот прираст, односно бројот и должината на потераните гранчиња, нивниот дијаметар, аголот на разгранување и позицијата по

должината на водилката. Со цел утврдување на влијанието на подлогата врз исхраната на овошката, вршени се испитувања на содржината на одредени макро- и микроелементи во листовите и плодовите. Анализата на содржината на макроелементи азот и фосфор и микроелемент бор е извршена со атомска емисиона спектрометрија со индуктивно спрегната плазма (ICP-AES) и анализатор на органски елементи (Vario mazo cube CNS). Анализите се направени во хемиската лабораторија РЖ техничка контрола во Скопје. Утврдување на содржина на макроелементите калиум, калциум и магнезиум, како и микроелементите натриум, цинк, железо, манган и бакар е извршено со атомски апсорбер (Atomic Absorption Spectroscopy, AAS Agilent 55A). Анализите се направени на Институтот за биологија на Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Утврдување на роден потенцијал на овошките е определен преку детална анализа на родните гранчиња од типот на мајски китки и мешани родни гранчиња. Определен е бројот на цветни пупки на мајска китка, бројот и должина на мешаните родни гранчиња и бројот на цветни пупки на мешаните родни гранчиња, како и бројот на цветовите во цветните пупки кои потекнуваат од различните типови родни гранчиња. Врз основа на претходно утврдените вредности, пресметковно утврден е вкупниот број на цветни пупки на роден две и тригодишен дел на гранката (родни носачи), вкупниот број на цветови на родните носачи како и бројот на цветови по 1 cm должина на роден носач.

За време на бербата утврден е приносот на плодови преку вкупната маса на плодовите на овошка, додека приносот на единица површина е пресметан со множење на просечниот принос на стебло и бројот на стебла на единица површина кој е утврден зависно од растојанието на садење. За споредување на продуктивноста на подлогите пресметан е индексот на продуктивност кој е определен врз база на приносот по овошка и површината на попречниот пресек на стеблото од сортата. Квалитетот на плодовите е утврдуван со мерење на повеќе параметри како што се: димензии и просечна маса на плодовите, содржината на растворливи суви материи, содржина на вкупни киселини и содржина на макро- и микробиогените елементи.

Статистичката обработка на податоците е извршена со помош на статистичко аналитичкиот програм SPSS 25.0 (SPSS Inc. 2005). Резултатите се претставени со $P < 0.05$ ниво на веројатност. Помеѓу поголем број параметри, одреден е коефициент на корелација. Комисијата смета дека за реализирање на целите на истражувањето, применети се релевантни научни методи кои се користени во претходни истражувања за слична проблематика.

Наодите од истражувањето презентирани во поглавјето **Резултати и дискусија** се систематизирани на јасен и прегледен начин во повеќе потпоглавја, подредени според испитуваните својства кои ги опфаќаат: вегетативната активност на овошките (примарен и секундарен прираст на овошките, волуменот на круната), влијанието на подлогата врз ефектот на помотехничката мерка ровашење, степенот на исхранетост на овошките (содржина на макро и микроелементи во листовите), родниот потенцијал (број родни гранчиња, број на пупки и број на цветови), приносот (продуктивност по овошка, принос по единица површина, ефикасност на приносот) и квалитетните карактеристики на плодовите (маса и димензии на плодовите, содржина на растворливи суви материи, вкупни киселини и биогени елементи). Во овој дел се изнесени резултати од истражување на голем број параметри, а резултатите се претставени табеларно, графички и со шематски прикази. Податоците се статистички обработени и текстуално интерпретирани, толкувани и споредувани со резултати од претходни испитувања на слична проблематика.

Примарниот раст на овошките, изразен преку должината на леторастите, зависи од сортата, но и од бујноста на подлогата. Просечно за целиот период на испитување, најголема должина на леторастите е констатирана кај овошките од двете сорти калемени на подлогата магрива, а најмала вредност на овој параметар е констатиран кај овошките на подлогата гизела 5. Секундарниот прираст изразен преку површината на попречниот пресек на стеблото во огромна мера е поврзан со бујноста на подлогата.

Притоа, најголема површина на напречен пресек на стеблото на крајот на испитувањето во шестата вегетација е констатиран кај овошки калемени на подлогата магрива, а најмали димензии на стеблото имаат овошките калемени на подлогата гизела 5. Во однос на подлогата магрива, подлогата гизела 5 ја достигнува бујноста на овошките до 30,5 % кај сортата кордија и 34 % кај сортата регина. Бујноста на овошките, изразена преку волуменот на круната, исто така е тесно поврзана со подлогата. Овошките калемени на сите типови подлоги го постигаат максималниот предодреден волумен во петтата вегетација. На крајот на петтата вегетација, најголем волумен на круната е констатиран кај овошките на подлогата магрива, но кај сортата кордија без статистички значајни разлики со подлогите МахМа 14 и колт. Подлогата на која се калемени овошките има значајно влијание и врз ефикасноста на мерката ровашење. Притоа е констатирано дека овошките калемени на побујните подлоги даваат значително поголем број на нови гранчиња по должината на водилката, а со тоа ја зголемуваат и ефикасноста на спроведената мерка. Врз степенот на обезбеденост на овошките со потребните микро- и макроелементи, покрај другите фактори, се очекува големо влијание да има и генотипот на подлогата. При испитувањата, докторандот констатира различни податоци за содржината на одделни хранливи елементи во листовите, постојат разлики меѓу подлогите, но притоа не се утврдени посебни законитости.

Репродуктивниот потенцијал на овошките е изнесен преку повеќе параметри. Констатирано е дека двете сорти имаат сличен број на мешани родни гранчиња позиционирани на две- и тригодишниот дел на гранката, но статистички значајни разлики се присутни кај овошките калемени на различни подлоги. Модифицирачкиот ефект на подлогата врз родните карактеристики на сортата се најмногу воочливи кај бројот на цветни пупки на мешаните родни гранчиња. Најмали вредности имаат побујните подлоги од типот на магрива, САВ 6Р и колт, а највисоки вредности се забележани кај послабо бујните подлоги гизела 5 и гизела 6. Тука е утврдена негативна корелација помеѓу должината на мешаните родни гранчиња и бројот на цветните пупки по нивната должина. Мајските китки, како најзастапен вид на родни гранчиња, најмногу се застапени кај овошките калемени на подлогата гизела 6, додека најмал број на овие гранчиња се застапени кај побујните подлоги магрива и колт. И бројот на цветните пупки кај мајските китки е тесно поврзан со подлогата. Бројот на цветни пупки на мајска китка кај сортата кордија е највисок со гизела 5 како подлога, додека кај сортата регина, највисок број на цветни пупки на мајската китка има кај овошките на подлогата гизела 6. Бројот на цветови во цветната пупка е тесно поврзан со типот на родното гранче, но и со подлогата на која се калемени овошките. Цветните пупки на мајските китки даваат повеќе цветови во споредба со мешаните родни гранчиња, додека кај послабо бујните подлоги гизела 5 и гизела 6 се констатирани најголем број на цветови во една цветна пупка. Преку параметарот број на цветови по 1 cm должина на родниот носач, констатирано е дека овошките на послабо бујните подлоги имаат далеку поголем роден потенцијал во однос на оние што се калемени на побујните подлоги.

Кај црешите, годишниот принос варира во широки размери поради бројни фактори кои често влијаат негативно на производството. При испитувањето е потврдено силното влијание на подлогата врз обемот на приносот, како и квалитетот на плодовите. Во иницијалната родна година, кај сите овошки приносот е прилично низок, што се должи на последиците од појавата на доцните пролетни мразеви, додека другите години на испитувања констатирани се значајно повисоки приноси, со извесни разлики меѓу овошките калемени на различни подлоги. Во просек за целиот период на испитување, највисок принос по овошка кај сортата кордија е утврден кај подлогата магрива (9.45 kg), додека кај сортата регина највисока вредност (7.92 kg) на овој параметар е утврден кај овошките калемени на подлогата гизела 5. Кај сортата кордија, највисок просечен принос на единица површина за целиот период на испитување е пресметан кај гизела 6 како подлога, но со статистички значајна разлика само со подлогата колт и облачинска. Кај сортата регина, највисок просечен принос е утврден со гизела 5 како подлога но без статистички значајна разлика со гизела 6, додека најнизок просечен принос на единица површина е утврден кај овошките на подлогата колт.

Од квалитетните карактеристики на плодовите, во дисертацијата се испитувани повеќе параметри. Просечната маса на плодовите зависи од голем број фактори, меѓу кои позначајна улога има приносот на овошките. Во принцип, кај послабо родни овошки, плодовите се покрупни и обратно. Во периодот на испитување, кај сите подлоги, најкрупни плодови се констатирани во најслабо родна 2020 година, а најситни плодови се измерени во најродната 2021 година. Споредувајќи ја просечната маса на плодовите, кандидатот истакнува дека кај двете сорти подлогите гизела 5 и гизела 6 даваат статистички значајно најмала маса на плодовите. Кај сортата кордија, просечно најголема маса на плодовите е утврдена со магрива како подлога (8.65 g), додека кај регина, најголема просечна маса на плодот е утврдена со САВ 6Р како подлога, (9.43 g). Во однос на содржината на растворливите суви материи, вредностите на овој параметар се движат во рамките на сортните карактеристики. Притоа, кај сортата кордија, најниска вредност е измерена кај гизела 5 (16,5 %), највисоки вредности се измерени кај плодовите кои потекнуваат од овошките на подлогата облачинска (18,2 %), што може да се препише и на влијанието на подлогата врз времето на созревање и степенот на зреење на плодовите во моментот на бербата. Кај сортата регина, највисока содржина на растворливи суви материи (17,3 %) е измерена кај плодовите од овошките на подлогите САВ 6Р и колт, а најниска вредност (14,5 %) е констатирана кај подлогата гизела 5. Во однос на содржината на вкупните киселини, измерени се вредности кои се движат во рамките на сортните карактеристики, без посебно утврдени законитости и специфичности во однос на влијанието на подлогата.

Во поглавјето **Заклучоци**, низ неколку потточки, кандидатот ги резимира наодите од истражувањето, при што истакнува дека подлогите имаат директно влијание врз вегетативната и генеративната активност на овошките. Земајќи ги предвид сите испитувани параметри, за соодветните еколошки услови при подигнување на полуинтензивни насади од цреша ја препорачува подлогата магрива, а за погуст насади со поинтензивна технологија на одгледување ја препорачува умерено бујната подлога МахМа 14.

Во делот **Користена литература**, наведени се 208 библиографски единици, од кои најголем дел се оригинални научни трудови од понов датум. Користената литература ги задоволува основните принципи за изборот на објавените научни и стручни трудови кои се во непосредна врска со предметот и целите на истражувањето. Наведени се сите трудови кои се цитирани во докторскиот труд. Од структурата на библиографските единици се согледува оправданата искористеност за реализацијата на темата на докторската дисертација. Од методолошко-технички аспект, библиографијата е адекватно презентирана.

Предмет на истражување

Предмет на истражување на оваа докторска дисертација се подлоги за цреша и утврдување на нивното влијание врз однесувањето на овошките од сортите кордија и регина. Притоа се користени седум подлоги, и тоа: гизела 5, гизела 6, Махма 14, САВ 6Р, облачинска вишна, колт и магрива. Соодветните сорти цреша се избрани затоа што се меѓу најзастапени во производните насади во развиените овоштарски земји, сметајќи дека се перспективни за одгледување во нашите производни насади. Изборот на подлогите е извршен врз база на претходни сознанија и литературни податоци за нивното однесување во различни еколошки услови и производни практики.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Плодовите од цреша се карактеризираат со атрактивен изглед, пожелен вкус, и поволен нутритивен и фитохемиски состав. Согледувајќи ги потребите и побарувачката, производството е во постојан подем. Истражувањето и развојот во областа на црешата како овошна култура, заедно со побарувачката на пазарот, покажуваат нагорен тренд од крајот на 20 век. Во 90-тите, нови подлоги и системи на одгледување за прв пат иницираат интензивирање на начинот на одгледување на насадите, формирање на пониски круни, што резултира со рано стапување на овошките во род, зголемување на приносот по единица површина, поголем поврат на инвестицијата и профитабилност на насадите. Во исто време, покрај програмите за селекција на нови сорти, во голем број

земји се развиваат и програми за создавање на нови подлоги, со различни биолошки карактеристики кои може да се искористат за одгледување на насади од цреша во различни еколошки услови и производни практики. Освен врз бујноста, подлогите за цреша можат да предизвикаат порано стапување во род, да пренесат извесна отпорност на болести и да ја зголемат продуктивноста со тоа што овозможуваат берба на цреши со одличен квалитет од интензивни насади. Изборот на подлогата директно влијае и на целокупната технологија на одгледување на насадите. Ако се земат предвид повољните еколошки услови за одгледување на цреша кај нас, добриот квалитет на плодовите што може да се постигне, високата цена на пазарите, може да се каже дека потенцијалот за одгледување на цреша кај нас не е доволно искористен. Доминира екстензивниот начин на одгледување, овошките се калемени претежно на генеративни подлоги, а насадите се одгледуваат на мала густина со поголеми круни на овошките. Кај нас досега не се вршени позначајни испитувања за проучување на интеракцијата подлога – сорта кај црешата. Основниот истражувачки проблем во ова испитување е насочен кон изнаоѓање на соодветна подлога која ќе овозможи подигнување на интензивни и полуинтензивни насади, ќе ја зголеми ефективноста на работната рака и ќе обезбеди поголем и поквалитетен принос по единица површина.

Краток опис на применетите методи

За реализирање на поставените цели и хипотези, кандидатот применува релевантни научни методи кои се користат во вакви типови на истражувања. Испитувањата се вршени во експериментален насад во Велешкиот Регион, кој со постојните еколошки услови се карактеризира како поволен за одгледување на цреша. Во истражувањето се опфатени сортите кордија и регина, калемени на 7 подлоги: гизела 5, гизела 6, МахМа 14, САВ 6Р, облачинска вишна, колт и магрива. Врз основа на претходни сознанија за бујност на подлогите, во насадот се користени две растојанија на садење и тоа: 4 x 2 m (за овошки калемени на гизела 5, гизела 6, МахМа 14, САВ 6Р и облачинска вишна) и 4 x 3 m (за овошки калемени на колт и магрива. За секоја комбинација подлога/сорта за испитување се користени по 15 овошки во пет повторувања. Во текот на испитувањето, следена е вегетативната активност на овошките преку мерење на дијаметарот на стеблото од подлогата, спојното место и сортата, прирастот на едногодишните гранчиња и димензиите на круната. Со пресметки на примарните податоци, добиени се резултати за примарен прираст по овошките, површината на напречен пресек на стеблото, како и зголемување на волуменот на круната. За утврдување на влијанието на подлогата врз ефектот на одредена помотехничката мерка, на почетокот на втората вегетација на овошките применет е третманот ровашење, по што е следен новиот прираст, односно бројот и должината на потераните гранчиња, нивниот дијаметар, аголот на разгранување и позицијата по должината на водилката. Со цел утврдување на влијанието на подлогата врз исхраната на овошката, вршени се испитувања на содржината на одредени макро- и микроелементи во листовите и плодовите. Утврдување на роден потенцијал на овошките е определен со детална анализа на родните гранчиња од типот на мајски китки и мешани родни гранчиња, бројот на цветни пупки на мајска китка, бројот и должина на мешаните родни гранчиња и бројот на цветни пупки на мешаните родни гранчиња, како и бројот на цветовите во цветните пупки кои потекнуваат од различните типови родни гранчиња. Врз основа на добиените вредности, пресметковно утврден е вкупниот број на цветни пупки на роден две и тригодишен дел на гранката, вкупниот број на цветови на родните носачи, како и бројот на цветови по 1 cm должина на роден носач. Приносот на плодови е утврден преку вкупната маса на плодовите на овошка, а приносот на единица површина е определен математички. Квалитетот на плодовите е утврдуван со мерење на повеќе параметри, како што се: димензии и просечна маса на плодовите, содржина на растворливи суви материи, содржина на вкупни киселини и содржина на макро- и микробиогените елементи. Статистичката обработка на податоците е извршена со помош на статистичко аналитичкиот програм SPSS 25.0 (SPSS Inc. 2005). Резултатите се претставени со $P < 0.05$ ниво на веројатност.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Резултатите од истражувањето се презентирани низ неколку потпоглавја, кои се систематизирани на јасен и прегледен начин, поредени според испитуваните својства. Резултатите се претставени табеларно, графички и со шематски прикази. Податоците се статистички обработени и текстуално интерпретирани, толкувани и споредувани со наоди од претходни испитувања на слична проблематика. Во просек за целиот период на испитување, најголема должина на леторастите е констатирана кај овошките калемени на подлогата магрива, а најмала вредност на овој параметар е констатиран кај овошките на подлогата гизела 5. Секундарниот прираст изразен преку површината на попречниот пресек на стеблото е поврзан со бујноста на подлогата. Најголема површина на напречен пресек на стеблото на крајот на испитувањето во шестата вегетација е констатиран кај овошките калемени на подлогата магрива, а најмали димензии на стеблото имаат овошките калемени на подлогата гизела 5. Во однос на подлогата магрива, подлогата гизела 5 ја достигнува бујноста на овошките до 30,5 % кај сортата кордија и 34 % кај сортата регина. Бујноста на овошките изразена преку волуменот на круната е тесно поврзана со подлогата. Овошките калемени на сите типови подлоги го постигаат максималниот предодреден волумен во петтата вегетација. На крајот на петтата вегетација, најголем волумен на круната е констатиран кај овошките на подлогата магрива, но кај сортата кордија без статистички значајни разлики со подлогите МахМа 14 и колт. Подлогата на која се калемени овошките има значајно влијание и врз ефикасноста на мерката ровашење. Овошките калемени на побујните подлоги даваат значително поголем број на нови гранчиња по должината на водилката. Од испитувањата, констатирани се различни податоци за содржината на одделни хранливи елементи во листовите, но притоа не се утврдени посебни законитости.

Репродуктивниот потенцијал на овошките е изнесен преку повеќе параметри. Двете испитувани сорти имале сличен број на мешани родни гранчиња, но статистички значајни разлики биле присутни кај овошките калемени на различни подлоги. Ефектот на подлогата врз родните карактеристики на сортата бил најмногу воочлив кај бројот на цветни пупки на мешаните родни гранчиња. Тука е утврдена негативна корелација помеѓу должината на мешаните родни гранчиња и бројот на цветните пупки по нивната должина. Мајските китки, како тип на родни гранчиња, најмногу се застапени кај овошките калемени на подлогата гизела 6, а најмал број на овие гранчиња се застапени кај побујните подлоги магрива и колт. Бројот на цветните пупки кај мајските китки е тесно поврзан со подлогата. Бројот на цветови во цветната пупка е тесно поврзан со типот на родното гранче, но и со подлогата на која се калемени овошките. Преку параметарот број на цветови по 1 cm должина на родниот носач, констатирано е дека овошките на послабо бујните подлоги имаат далеку поголем роден потенцијал во однос на оние што се калемени на побујните подлоги.

Приносот варира во широки размери поради бројни фактори кои влијаат на производството. При испитувањето е потврдено силното влијание на подлогата врз обемот на приносот, како и квалитетот на плодовите. Во просек за целиот период на испитување, највисок принос по овошка кај сортата кордија се утврдени кај подлогата магрива (9,45 kg), додека кај сортата регина, највисока вредност (7,92 kg) на овој параметар е утврдена кај овошките калемени на подлогата гизела 5. Кај сортата кордија, највисок просечен принос на единица површина за целиот период на испитување е пресметан кај гизела 6 како подлога, но со статистички значајна разлика само со подлогата колт и облачинска. Кај сортата регина, највисок просечен принос е утврден со гизела 5 како подлога, но без статистички значајна разлика со гизела 6, додека најнизок просечен принос на единица површина е утврден кај овошките на подлогата колт.

Споредувајќи ја просечната маса на плодовите, кандидатот истакнува дека кај двете сорти подлогите гизела 5 и гизела 6 даваат статистички значајно најмала маса на плодовите. Кај сортата кордија, просечно најголема маса на плодовите е утврдена со магрива како подлога (8,65 g), додека кај регина, најголема просечна маса на плодот е утврдена со САВ 6Р како подлога, (9,43 g). Во однос на содржината на растворливите

суви материи и вкупните киселини, вредностите се движат во рамките на сортните карактеристики.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Никола Сарагиновски, со наслов „Влијание на подлогата врз вегетативните и репродуктивните карактеристики кај црешата“, претставува истражување во областа на овоштарството. Изработката на темата на оваа докторска дисертација има за цел изнаоѓање на најдобра подлога во комбинација со испитуваните сорти цреша. Врз основа на добиените резултати се дава препорака за примена на најдобрата подлога за подигнување на интензивни и полуинтензивни насади од цреша во соодветни еколошки услови и производни практики. Резултатите од истражувањата даваат значаен придонес за овоштарската наука и практика во насока на подобрување на производството на цреша.

Според реализираните активности, применетите методи, добиените резултати, како и начинот и стилот на нивното презентирање во трудот, кандидатот дава соодветни одговори на зададената цел и научно толкување на резултатите. Добиените сознанија и резултати претставуваат основа за натамошни научни истражувања во областа на овоштарството, а посебно во технологијата на одгледување на црешите во поширокиот регион.

Докторската дисертација на кандидатот м-р Никола Сарагиновски, со наслов: „Влијание на подлогата врз вегетативните и репродуктивните карактеристики кај црешата“, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил како прв автор, во меѓународни научни списанија, следниве рецензирани истражувачки трудови:

- [3]. Saraginoski, N., Kiprijanovski, M. and Arsov, T. (2020). Lateral branching on the leader induced by notching in different sweet cherry rootstock-cultivar combinations. *Acta Hort.* 1289, 91-96
DOI: 10.17660/ActaHortic.2020.1289.13
- [4]. Saraginoski, N. and Kiprijanovski, M. (2021). 'Kordia' and 'Regina' sweet cherry: bearing potential and fruiting shoots distribution as affected by rootstock genotype. *Acta Hort.* 1327, 103-110
DOI: 10.17660/ActaHortic.2021.1327.13

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на деталната анализа на доставениот материјал и проверката на дисертацијата на кандидатот м-р Никола Сарагиновски, Комисијата заклучува дека истражувањето претставува оригинален, самостоен научен труд, и ги содржи сите потребни елементи на докторска дисертација. Извршените истражувања во целост одговараат на поставените цели. Добиените резултати се оригинални и даваат значаен научен придонес за воведување на нови послабо бујни подлоги за цреша со кои се овозможува интензивирање на производните насади, балансиран вегетативен прираст на овошките, зголемување на приносот по единица површина и квалитет на плодовите. Со користење на соодветни подлоги, адаптирани на одредени еколошки услови, значајно се влијае врз подобрување на целокупните перформанси на овошките во производните насади. Стекнатите сознанија од оваа дисертација, покрај научна, имаат и апликативна примена. Извршените истражувања отвораат можности за натамошни проучувања за однесување на соодветните типови подлоги во различни почвено-климатски услови и системи на одгледување на насадите. Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатот м-р Никола Сарагиновски со наслов: „Влијание на подлогата врз вегетативните и репродуктивните карактеристики кај црешата“.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Тошо Арсов, претседател, с.р.
Проф. д-р Марјан Кипријановски, ментор, с.р.
Проф. д-р Виктор Ѓамовски, член, с.р.
Проф. д-р Миљан Цветковиќ, член, с.р.
Проф. д-р Вјекослав Танасковиќ, член, с.р.

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФАКУЛТЕТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И
КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО СКОПЈЕ

2. МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Симона Петреска	„Стратегији и предизвици при преземање и спојување на ИТ компании“	„Strategies and Challenges in acquiring and merging IT Companies“	проф. д-р Смилка Јанеска Саркањац	06.09.2023 02-1236/1
2	Мерџан Бајрами	„Унапредување на Интелигентна Обработка на Документи: Компаративна анализа и Интеграција на Големи јазични модели“	„Advancing Intelligent Document Processing: A Comparative Analysis and Integration of Large Language Models“	проф. д-р Петре Ламески	10.11.2023 02-1661/1
3	Катерина Петкова	„Контејнерска инфраструктура: пристапи и методи за развој и поставување на апликации во облак“	„Container Infrastructure: approaches and methods for cloud applications development and deployment“	проф. д-р Дејан Ѓорѓевиќ	10.11.2023 02-1666/1
4	Тијана Стојановска	„Заштита на личните податоци во апликациите за брзи кредити“	„Protection of personal data in quick cash applications“	проф. д-р Катерина Здравкова	13.11.2023 02-1681/1
5	Дејан Арсиќ	„Подобрување на перформансите и приспособливоста на медицински информациски системи со анализа на рамките и податоците“	„Enhancing performance and scalability in medical information systems with framework and data analysis“	проф. д-р Иван Чорбев	17.11.2023 02-1735/1
6	Петар Цветаноски	„Краткорочно предвидување на цените на електричната енергија со користење на повеќе-локациски временски и енергетски параметри“	„Short-term Electricity Price Forecasting using Multi-Location Weather and Energy Parameters“	проф. д-р Ѓорѓи Маџаров	31.01.2024 02-171/2

7	Ана Марија Петровска	„Предизвици во околината со повеќекратни ИТ проекти“	„Challenges in environments with multiple IT projects“	проф. д-р Љупчо Антоvски	26.10.2023 02-1532/1
8	Мартин Антоvов	„ИТ менаџмент во постпандемската ера – еволуција, предизвици и можности“	„IT management in the post-pandemic era – evolution, challenges and opportunities“	проф. д-р Смилка Јанеска Саркањац	08.02.2024 02-209/1
9	Владица Јовановски	„Поглед кон Scrum, агилни методологии и лидерство – анализа и опсервации“	„View on Scrum, agile methodologies and leadership – analysis and observations“	проф. д-р Љупчо Антоvски	14.03.2024 02-361/1
10	Тоше Петровски	„Контејнер наспроти Функција како сервис“	„Container vs Function as a Service“	проф. д-р Марјан Гушев	14.05.2024 02-690/1
11	Стефан Салев	„Автоматизиран процес за валидација на податоци при нивна интеграција“	„Automated process for data validation during data integration“	проф. д-р Горан Велинов	16.05.2024 02-697/1
12	Иван Кузманов	„Модели за естимација на крвен притисок со ECG и PPG сигнали“	„Models for Blood Pressure Estimation with ECG and PPG Signals“	проф. д-р Ана Мадевска Богданова	16.05.2024 02-697/3
13	Галена Димеска	„Тестирање на пристапност во агилен развој на софтвер“	„Accessibility testing in Agile Software development“	проф. д-р Иван Чорбев	04.06.2024 02-810/4
14	Саша Стаменковски	„Градење решение за мониторирање на интеграции во Azure со користење на изворни ресурси во Azure: метрики, дијагностички логови и контролни табли во Azure Monitor“	"Building an Azure Integration Monitoring Solution Using Azure Sources: Metrics, Diagnostic Logs, and Dashboards in Azure Monitor"	проф. д-р Магдалена Костоска Ѓорчевска	20.06.2024 02-876/9
15	Владислав Бидиков	„Имплементација на DDOS ублажување со XDP и DPDK – Проект: „Klasus Платформа“	„Implementing DDOS Mitigation with XDP and DPDK – Project: Klasus Platform“	проф. д-р Марјан Гушев	04.06.2024 02-810/5

**ДЕКАН
ПРОФ. Д-Р БОРО ЈАКИМОВСКИ**

Изработил: Марија Дамјаноска

Прилог 1

ПРЕГЛЕД
на прифатени теми на ННУС на Факултет за ликовни уметности во Скопје за
изработка на магистерски труд

ред. бр.	студент	тема на македонски јазик	тема на англиски јазик	ментор	индекс бр.	Одлука број
1.	Марија Трпеска	За сите засегнати: Арте(фициелни)факти во проширена реалност	To Whom It May Concern: Arti(ficial)facts In Augmented Reality	проф. м-р Јован Шумковски	326	02-170/6 13.6.2024
2.	Хаџер Ајети	Мали а возрасни	Small but Grown-Up	проф. м-р Јован Шумковски	328	02-170/8 13.6.2024
3.	Јоана Арсовска	Дневник на перцепција	Diary of perception	проф. м-р Антони Мазневски	330	02-170/5 13.6.2024
4.	Јана Николовска	Вертикална тишина, хоризонтално шепотење	Vertical Silence, Horizontal Whispering	проф. м-р Антони Мазневски	325	02-170/4 13.6.2024
5.	Мартина Спасовска	Длабоко во нас: прегрнати лузни	Deep Within Us: Embraced Scars	проф. м-р Слободанка Стевческа	329	02-170/7 13.6.2024
6	Елена Димоска	„Пополнување на празнината:Парадоксот на отсуството преку присуството“	„Filling the void: The paradox of absence through presence“	Проф.м-р Жарко Башески	331	02-170/10 13.6.2024
7	Лина Тренкоска	Корениорени	The roots	Проф.м-р Ладислав Цветковски	322	02-170/9 13.6.2024

**ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ - СКОПЈЕ**

Магистерски трудови

	Име и презиме на студентот	Магистерска програма/Наслов на тема за магистерски труд	Ментор	Датум и број на Одлука на ННУС
1.	Милош Младеновиќ	Ц. Дауленд: Фантазија Ј.С.Бах: Свита во а-мол 997 -Прелудиум -Сарабанда -Жига -Дабл Ф. Сор: Анданте ларго И. Албениз: Гранада Н.Кошкин: Ашер валцер Р.Диенс: Саудаж бр.3 М. К. Тедеско: Концерт бр 1 оп.99 Пишан труд: „Творештвото на Ј.С. Бах за лаута“ “JS Bach’s works for lute”	Проф. м-р Дарко Багески	02-410/2 5.6.2024

Изготвил:

А. Поповиќ Славковиќ

**Декан
Проф. м-р Дарија Андовска**

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФАКУЛТЕТОТ
ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ

ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	М-р Марко Стевановски	„Структура на динамичката спрега помеѓу некои брзинско-силони варијабли кај моторички напросечно ангажирани субјекти“	Structure of the dynamic coupling between speed – strength variables in motorically significantly engaged subjects	Проф. д-р Роберт Христовски	24.06.2024 година бр. 0201-966/8

Раководител на докторски студии по кинезиологија
 проф. д-р Георги Георгиев

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„ОТПОР И ПАРТИЦИПАТИВНОСТ ВО ЈАВНАТА СФЕРА: СТУДИЈА НА
ИНТЕРПРЕТАТИВНИТЕ РЕПЕРТОАРИ И АГЕНДИТЕ ЗА ДЕЈСТВУВАЊЕ НА
КОНТРА-ЈАВНОСТИТЕ ВО МАКЕДОНИЈА“ ОД М-Р ИГОР МИЦЕВСКИ,
ПРИЈАВЕНА НА ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус студии-докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, во Скопје, член 110 од Законот за високото образование (Сл. весник на РМ бр. 82/2018 и Сл. весник на РСМ бр.178/2021), Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје, на својата XXIV редовна седница, одржана на 9.X 2023 година, донесе Одлука за формирање Комисија за оцена на докторската дисертација под наслов: „Отпор и партиципативност во јавната сфера: студија на интерпретативните репертоари и агендите за дејствување на контра-јавностите во Македонија“ поднесена од м-р Игор Мицевски, пријавена на трет циклус студии, на студиската програма Социологија, во состав:

- проф. д-р Ило Трајковски, (претседател),
- проф. д-р Константин Миноски, (ментор),
- проф. д-р Марија Ташева, (член),
- проф. д-р Весна Димитриевска (член) и
- проф. д-р Марија Дракуловска Чукалевска (член).

Комисијата во својот Извештај, доставен на 9.1.2024 година до Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет – Скопје, предложи докторскиот труд „Отпор и партиципативност во јавната сфера: студија на интерпретативните репертоари и агендите за дејствување на контра-јавностите во Македонија“, поднесена од м-р Игор Мицевски, да се доработи согласно со приложените забелешки во временски рок од три месеци. На 9.4.2024 година м-р Игор Мицевски го поднесе доработениот докторски труд (арх. бр. 10-94/3) согласно со приложените забелешки од членовите на Комисијата и тој беше доставен до сите членови на Комисијата.

Откако го прегледавме трудот и се согласивме дека кандидатот постапил по доставените забелешки, како и околу основните премиси на оценката на истиот, во својство на членови на Комисијата на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет – Скопје му го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Докторскиот труд „Отпор и партиципативност во јавната сфера: студија на интерпретативните репертоари и агендите за дејствување на контра-јавностите во Македонија“, поднесен од м-р Игор Мицевски, е со обем од 289 страници компјутерски обработен текст со проред 1,15 и содржински организиран во резиме и пет поглавја: I Вовед: прелиминарно поставување на теренот (6 – 36), II. Концептуална дискусија (II.1. Кон постструктуралистичко маркирање во социолошката теорија II.2. Концептуална археологија во теориите за општествени движења) (37 – 150), III. Методологија (151 – 178), IV. Анализа (IV.1. Прва Петолетка: хетерогеност и вишок барања на социо-политичкиот терен, IV.2. Втора Петолетка – дислокација и метонимија во дискурзивното поле, IV.3. Революционерни години – „Граѓаните“ како недостижен објект) (179 – 270), V. Заклучок (271 – 277), Анекс 1: Темпорални мапи на манифестирани општествени барања 2006 – 2016 година (278 – 279 – мапите не се нумерирани) и Библиографија (280 – 289). Сите глави се поделени на повеќе потпоглавја. Во рамките на докторскиот труд има седумнаесет слики (193, 195, 206, 209, 213, 218, 229, 230, 234, 237, 246, 251, 252, 253), пет слики од интеракции на социјалната мрежа Фејсбук (Facebook) (235, 238, 240, 242, 243), три табели (160, 162, 187), шест графיקони (175, 185, 219, 261, 265), петнаесет фрагменти од мапи (190,

196, 198, 201, 211, 216, 221, 227, 245, 248, 255, 267) и десет мапи во А3-формат приложени во анекс (178 – 179 – заради големината на форматот на мапите страниците не се нумерирани).

Докторскиот труд е изработен во рамките на трет циклус студии на студиската програма Социологија – социо-културен модул и, следствено, темата на докторскиот труд е од научната област социолошки науки (5.04), научното поле социологија (5.04.00.01), и опфаќа повеќе социолошки дисциплини (социологија на етничките групи – социологија на национализмот, општа социологија (социолошки теории и методологија на социолошките истражувања), социологија на политиката, социологија на масовните комуникации, социологија на културата и социологија на македонското општество). Во овој контекст, предмет на социолошка анализа се отпорот и партиципативноста во јавната сфера, односно интерпретативните репертоари и агендите за дејствување на контра-јавностите во Македонија, во контекст на претходно наведените социолошки дисциплини.

Првата глава, I Вовед: прелиминарно поставување на теренот (6 – 36), е поделена на три дела: а. социо-политички контекст: дефиниција на проблемот и општи цели на студијата (6 – 12), б. преглед на аналитичките опити за анализа на проблемот (12 – 22), в. социологијата и политичкото: кон посттеренот (22 – 36).

Во првиот дел, а. социо-политички контекст: дефиниција на проблемот и општи цели на студијата (6 – 12), дел, м-р Мицевски го дефинира проблемот и општите цели на неговиот докторски труд. Временската рамка на истражувањето е определена во периодот од 2006 до 2016 година. Притоа, тој дава хронолошки преглед на настани кои почнуваат од 2008 година, по блокадата на интеграцијата на Македонија во НАТО алијансата, па сè до 2017 кога беше конституирана новата Влада, а кои беа повод за мобилизирање на граѓани и граѓански здруженија да протестираат. Тој аргументира дека „во 2008 г. беше привремено дестабилизирана еквиваленцијалната врска меѓу „либералната демократија“ и „евроатлантските интеграции“, во орбитата на таа артикулација, беа повлечени етничките, економско-социјалните и работничките барања – процес кој ја овозможи *пoпyлиcтичкaиa aртикулaциjа*, која денес ја нарекуваме „Груевизам“. Тогаш, дихотомизируваниот социо-политички терен го минијатуризираше артикулативниот капацитет на „левицата“¹ – елементите од кои таа можеше да конструира еквиваленции не беа слободни за да може да бидат хегемонизирани во тој идентитетски јазол. Она што беше „слободно“ беа елементите поврзани со евроатлантските интеграции – исклучениот Друг на новата хегемонија, која, пак, поседувајќи ги диспечерите за конструкција и дистрибуција на моќ за неа можеше да залепи значења на закана, предавство, странско замешателство, заговор и сличните.“ Во овој период се оформуваат две општествени движења со спротивна идеолошка подлошка: Шарената револуција и ГДОМ (Граѓани за одбрана на Македонија).

Во овој контекст, кандидатот упатува дека со „оваа студија го анализира анти-авторитарното, општествено движење кое ја дестабилизираше политичката конфигурација на Груевизмот. Но, јасно е, таа претпоставува дека тоа не може да биде направено без да се анализира хетерогеноста на поширокото поле на антагонизам во Груевистичкото историско раздобје“. За да го направи ова, кандидатот, во следниот дел, се фокусира на анализа на достапната литература (главно, домашна и со слична идеолошка подлошка), којашто се обидува да фрли светло на различни аспекти на општествените движења.

Во вториот дел, б. преглед на аналитичките опити за анализа на проблемот (12 – 22), кандидатот упатува на дел од бројната литература која претставува интересен и информативен преглед на трансформацијата на движењата и учеството на нивните актери во повеќе движења во со своја историчност во периодот на истражувањето, но и на обидот за политичка разврска – односно на обидот за институционално амортизирање на антагонизмот. Кандидатот смета дека „дел од неа е, меѓутоа, податлив за подлабок поглед. Ова, бидејќи од една страна таа, макар и тангенцијално, е поврзана

¹ Овдека не мислам на „левицата“ како фиксирана структура со позитивно знаење, туку „левицата“ како субјектна позиција, односно како терен на кој е можно конструирањето субјективитет хегемонизиран од неговиот „празен означител“.

со истиот проблем кој е во фокусот на оваа студија – имено прашањето, дали и како во македонскиот социо-политички простор, во моментите на политичка дислокација, хетерогеноста беше артикулирана во популарни идентитети со различно ниво на стабилност“. Истовремено, тој смета дека „таа е податлива и илустративна за истражувачки претпоставки кои се одговорни за незадоволителното соочување со одговорот на ова прашање – одговор кој би можел да ги постави на поинаков иследувачки терен објаснувањата за тоа, дали и на кој начин и до кој степен, овие општествени движења, конструираа популарни субјективитети или дали и на кој начин или колку длабоко, овие ја дестабилизираа социо-политичката конфигурација за да се овозможи артикулација на нови хегемонии“.

Во третиот дел, в. социологијата и политичкото: кон посттеренот (22 – 36), м-р Мицевски упатува дека во изработката на докторскиот труд „усвојува постструктуралистичка, односно постфундационалистичка стратегија и прави исчекор кон кристализација на употребата на концептуалниот апарат на теоријата на дискурсот во систематско-аналитички контекст: своевидна операционализација – ако може да се употреби овој концепт во овој контекст – на невозможноста да се конституира затворен општествен систем“. Тој е на стојалиште „дека овој пристап има плоден деконструктивистички потенцијал, кој допрва треба да се експлоатира во истражувањата на „општествените движења“ или посоодветно кажано во анализите на експанзијата на политичкото во општественото“. Исто така, во овој дел, м-р Мицевски ги елаборира своите позиции во однос на теоретскиот пристап за дизајнирањето на истражувачката стратегија за социо-политичките процеси на конструкција на политички идентитети во временската рамка на истражувањето. Критички анализирајќи релевантни истражувања поврзани со темата, аргументира зошто својата истражувачка рамка ја потпира, главно, на социолошките и филозофските теоретски позиции на Лаклау и Бурдије. Во овој контекст, тој нагласува дека во истражувањето „не ги анализира *īelaiīa* или, пак, конфигурацијата на тела во овие полиња, туку го анализира *дискурсои* чија политичка логика ги пробива седиментираниите граници“.

Накучо сумирано, во првото поглавје, м-р Мицевски прелиминарно ја претставува призмата низ која во оваа студија ќе гледа на социо-политичкиот контекст во Македонија помеѓу 2006 и 2017 година, во кој се манифестираа повеќе општествени движења, кои на различен начин успеаа да ги артикулираат ослободените општествени барања. Во куси рамки ја изложува релевантната литература која се занимава специфично со историското раздобје кое е предмет на анализа, и при тоа ги анализира карактеристичните аналитички претпоставки на дел од оваа литература со цел – да ги изложи на прелиминарен притисок есенцијалистичките и детерминистички премиси на таа литература, со што го отвори полето да ја позиционира неговата студија во доменот на постструктурализмот. Притоа, се обидува да ја артикулира потребата од социолошка ригорозност во истражувањата и постфундационалистичките премиси на постструктурализмот.

Втората глава на докторскиот труд II. Концептуална дискусија (37 – 150) е составена од две поголеми подзаглавја II.1. Кон постструктуралистичко маркирање во социолошката теорија (37 – 98) и II.2 Концептуална археологија во теориите за општествени движења (99 – 150) се однесува на теоретското анализирање и поставување на теоретските основи на истражувањето. М-р Мицевски прави обид да ги идентификува главните теориски концепти со кои се промислувале прашањата поврзани со општествените движења во социологијата и другите општествени науки. Исто така, тој се обидува да ги претстави главните аргументи на нивната критика, извлекувајќи заклучоци поради кои смета дека е можно и одржливо со постструктуралистички теоретски пристап да се реализира процесот на ригорозно систематско истражување на општествените движења. Односно, Мицевски упатува дека „постструктурализмот, особено наспроти „конзервативните“ линии на американската социологија, успева да ги деконструира, во социологијата вкоренетите дихотомии, како дејствувањето и структурата, или макро и микронивоата на анализа, и така да го надмине есенцијализмот во нивните пристапи“. Притоа, критички анализирајќи ги теориите за

општествените движења почнувајќи од класичната социологија, па се до теориите на новите општествени движења, се обидува да ги задржи оние елементи кои се конзистентни со постструктуралистичка критика и да ги стави во функција на нивна операционализација.

Првото подзаглавје, II.1. Кон постструктуралистичко маркирање во социолошката теорија (37 – 98), е поделено на четири дела: а. за проблемот на дефиницијата и теориската конвергенција (37 – 61), б. за субјективитетот во теориите на општествените движења (61 – 78), в. премостувања и расцепи: дејствувањето и структурата во макро и микро нивоата на анализа (78 – 89) и г. постструктуралистичката артикулација на политичката и социолошката теорија (89 – 98).

Во првиот дел на првото подзаглавје од втората глава, а. за проблемот на дефиницијата и теоретската конвергенција (37 – 61), м-р Мицевски концизно ги анализира различните теориски концепти коишто се користени во дефинирањето на општественото движење во периодот од средината на 1900-тите години, па до денес, користејќи изворна литература и металитература. Неговата анализа ја почнува со корпусот традиционалните (или класични) теории за општествените движења (Теориите на колективно однесување, Теоријата на релативна депривација и Теоријата на масовно општествено движење), потоа корпусот теории за колективната акција (Теоријата на рационална акција [Ресурсна мобилизација 1], Теоријата на организација - претприемништво [Ресурсна мобилизација 2], Теоријата на политички процес) и теоретските модели кои се познати како Теории на новите општествени движења. Во овој дел кандидатот имал за цел, прво критички да ги некои од клучните концепти на овие три корпуси теории и потоа, од таа позиција, да го презентира теренот на кој ги поставува своите аналитички претпоставки.

Во вториот дел на првото подзаглавје од втората глава, б. за субјективитетот во теориите на општествените движења (61 – 78), се осврнува на прашањето за субјектот, всушност, проблемот на *субјективитетот* на општествениот актер/дејственик, односно „како различните теории во овој корпус, го замислуваат „актерот“ во социополитичката конфигурација, која тие ја нарекуваат „општествено движење“. Ова е навидум едноставно: според тезата за не-конгруентност, дистинкцијата меѓу дискретните пристапи е еднаква на дихотомијата меѓу „рационалниот“ и „ирационалниот“ актер.“ Ова, според кандидатот, е клучно за градењето на аргументацијата за конгруентност или неконгруентност помеѓу теориските пристапи.

Од дискусијата во овој дел м-р Мицевски согледува дека бихевиористичките и ресурсните пристапи, како и нивната интеграција, во поглед на теоретизирањето на општествените движења, запаѓаат во различни типови проблеми: *Прво*, без оглед на филозофската основа на нивните теории, сите тие на методолошко ниво запаѓаат во проблемот на есенцијализација на субјективитетот на колективниот или индивидуалните актери кои оперираат во рамки на заокружени идентитети. *Второ*, и бихевиористите и ресурсните теоретичари, не успеваат адекватно да го премостат јазот меѓу она што традиционално се нарекува микро и макрониво на теоретизирање, како и да направат поврзувања во јазот на разбирањето на дејствувањето (актерот) и структурата.“

Во третиот дел на првото подзаглавје од втората глава, в. Премостување и расцепи: дејствувањето и структурата во макро и микро нивоата на анализа (78 – 89), м-р Мицевски навлегува подлабоко во овие аспекти на проблемот кои се поврзани со кризата во социолошката теорија која настанува по намалувањето на влијанието на функционалниот структурализам на Талкот Парсонс која нема соодветна теориска разрешница сè до денес. Тој укажува дека од оваа криза произлезе и основата на постструктуралистичката позиција во општествената теорија.

Во овој дел, кандидатот се навраќа на „размислувањето за *онтологијата на општествениот* и во овој контекст се осврнува на важно мета – теориско прашање од големо значење, за кое треба да се предложат решенија во функција на градење на сериозни теоретски позиции: она што социолошкиот проект го смета за динамика меѓу

дејствувањето и структурата, како и односот меѓу макро и микронивоата на анализа. Во овој контекст, ја нотира основата на новоста на позицијата на постструктурализмот – структурите се „хегемонски артикулации“ кои седиментираат некакви практики, кои меѓутоа постојано под закана и таа закана ги конституира, коешто води до можното решение на Лаклау, односно кон потребата да се деконструира класичниот социолошки дуализам и дихотомијата меѓу дејственоста и структурата. Според кандидатот, „деконструктивниот карактер на оваа позиција овозможува поткрепа на аргументот дека серијата движења во Македонија во раздобјето кое ни е во фокусот не можат да се разберат ако во пристапот на политичките партии се гледа како на заокружени и стабилни идентитети и структури кои го киднапираат движењето и дека наспроти ова, мора да се анализираат артикулативните практики кои на социо-политичкиот терен делумно фиксираат идентитети – нови или седиментирани.“

Во четвртиот дел на првото подзаглавје од втората глава, г. постструктуралистичката артикулација на политичката и социолошката теорија (89 – 98), ја интегрира својата теоретска дискусија во претставување на централниот концепт на постструктурализмот – дискурсот, како постструктуралистичка теорија на дискурсот која има повеќе варијации. Меѓу другото, кандидатот во својата дискусија укажува двете главни линии на теоријата на дискурсот се прашањето на постоењето на суверена разлика меѓу лингвистичкиот и нелингвистичкиот домен. Покрај другите, особено ја образложува теориската позиција на Лаклау и неговата соработничка Муф кои *го сфаќаат дискурсот во првата смисла* што ја отвора нивната теорија на дискурсот кон можноста за развивање нови траектории на анализа на *оштите и есенцијалните и поличкиот*. Имајќи ја предвид дискусијата на Лаклау за модерното разбирање на дискурсот, кандидатот го поставува прашањето за аналитичка употребливост на ваквиот пристап за социо-политичките проблеми во кој и објектите и дејствувањето имаат *значење*, со што се доловува значењето на овој опфат на концептот *дискурс*. Во овој контекст се претставени сите категории што ги изолираат Лаклау и Моф, како *дискурс, артикулација, елементи, моменти, јазолни точки/еквивалентни синџири, иразни означители*, а кои се поврзани за да ја конструираат категоријата *хегемонија*. Во овој контекст, „хегемониската практика е синонимна со политичкото – процес кој конструира идентитети кои никогаш не можат да се конституираат како заокружени и тотални. Таа претпоставува постоење на хетерогеност на елементи кои во општото дискурзивно поле се неартикулирани. Нивната артикулација претпоставува доминација на еден означител чиј идентитет е исто така релативен – детерминиран од надворешната другост која го конституира низ тој антагонизам.“

Второто подзаглавје, П.2 Концептуална археологија во теориите за општествените движења (99 – 150) е поделено на шест дела: П.2.а. Концептуалниот апарат на класичната социологија (99 – 116), П.2.б. Континуитетот и дисконтинуитетот на бихевиористичките теории за општествените движења (116 – 122), П.2.в. За таканаречените „парадигматски пресврти“ (122 – 127), П.2.г. Два концепта на таканаречените Теории на новите општествени движења (127 – 129), П.2.д. Радикалната општествена теорија: идентитет, артикулација и хегемонија (129 – 144) и П.2.ѓ. Поместувањата во концептуалниот репертоар (144 – 150) првите четири делови се поделени на повеќе теми. Во ова подзаглавје кандидатот м-р Мицевски разгледува повеќе теориски концепти во рамките на теориите на општествените движења кои имаат различен пристап во аргументацијата на решението на проблемот на идентитет на групата.

Во првиот дел од ова подзаглавје, П.2.а. Концептуалниот апарат на класичната социологија (99 – 116), кое е поделено на три теми: класата по себе и класата за себе (99 – 105), солидарност и аномја (105 – 114), сугестија, зараза, имитација (114 – 116), кандидатот ги разгледува главните теми на класиците на социолошката теорија: Карл Маркс и неговата класна теорија, Емил Диркем и неговите концепти за аномја и солидарност и Гистав ЛеБон, претставник на психолошката теорија и неговите концепти за сугестија, зараза и имитација развиени во неговото дело Психологија на

толпата. Тереотскиот пристап на Маркс (и Енгелс) за дијалектичката трансформација на класта од класа по себе, како и антагонизмите што произлегуваат од класната борба се анализирани првенствено преку Комунистичкиот манифест, Предговорот на критиката на политичката економија, Осумнаесеттиот пример на Луј Бонапарт и др. Диркемовите теоретски концепти за аномијата и солидарноста се анализирани, главно, преку неговото дело За поделбата на општествениот труд, додека концептите на ЛеБон сугестија, зараза, имитација се анализирани преку неговото дело Психологија на толпата.

Вториот дел од ова подзаглавје, П.2.б. Континуитетот и дисконтинуитетот на бихевиористичките теории за општествените движења (116 – 122), исто така, е поделено на три теми: циркуларна реакција, колективна рedefиниција и извирачка норма („оригиналниот колективен бихевиоризам) (116 – 120), извирачка норма (120) и структурно затегнување – strain („другиот колективен бихевиоризам“) (120 – 122).

Во првата тема, циркуларна реакција, колективна рedefиниција и извирачка норма („оригиналниот колективен бихевиоризам) (116 – 120), м-р Мицевски преку анализа на претставниците на Чикашката школа, особено на нејзиниот главен претставник Роберт Парк, кандидатот се обидува да претстави концептуалните трансформации на проминентните идеи од овој теоретски контекст кои имаат импликации врз истражуваниот проблем – конструирањето на популарниот субјективитет на групата низ општествените движења. Во општи црти се задржува на Парковото определување на општествените групи, во овој контекст и на општеството и главните општествените процеси кои нив ги оформуваат, но се осврнува и на обидот на Парк (во соработка со Барцис) да го рedefинираат концептот на толпата на ЛеБон, односно да го „социологизираат“.

Во втората тема кандидатот накусо се задржува на концептот извирачка норма (120), односно теорија која е произлезена од верзијата на бихевиористичката теорија на Тарнер и Килијан и која е вкоренета, од една страна, во теоријата на толпата, а, од друга, во традицијата на симболичкиот интеракционизам. Главната претпоставка на оваа теорија е дека *нејтрадиционално* однесување (како што е поврзано со колективната акција) се развива во една толпа како резултат на појавата на нови норми на однесување и како одговор на претпоставената криза.

Третата тема, структурно затегнување – strain („другиот колективен бихевиоризам“) (120 – 122), се однесува на теорискиот конфликт меѓу интеракционистите и големите теории излезени од структурално-функционалистичката традиција на Парсонс, што се одразило врз разликите во редовите на колективните бихевиористи.

Како и претходните два, така и третиот дел од ова подзаглавје, П.2.в. За таканаречените „парадигматски пресврти“, (122 – 127) е поделен на три теми: организација и мобилизација на ресурси (122 – 123), (политички) опортунитетни структури и политички процес (123) и framing, re-framing (123 – 127).

Во првата тема, кандидатот истакнува дека клучни за Теоријата на рационална акција во контекст на објаснување на општествените движења „не се прашањата поврзани со психо-социјалните аспекти на појавата на општествените движења туку попрво организацискиот и институционален апарат кој овозможува општествените движења да се развијат – таканаречен *Сектор на општествени движења* (SMS') кој се состои од сите *Индустрии на општествени движења* (SMIs), без оглед на тоа за кое општествено движење тие се „закачени“.

Во втората тема, (политички) опортунитетни структури и политички процес (123), кандидатот се осврнува на Теоријата на политичкиот процес / теоријата на политичкиот опортунитет – една од доминантните теории за истражување на општествените движења. Според оваа теорија, општествените движења се појавуваат во определен организациски амбиент во кој политичките опортунитетни структури се клучни, а „политичките опортунитети може да бидат широкодефинирана, согласно со Тароу, како „конзистентни, но не нужно и формални, постојани или национално ограничени сигнали кои општествените или политичките актери ги поттикнуваат или, пак, ги

обесхрабруваат да ги користат своите внатрешни ресурси за да формираат општествени движења“.

Третата тема, framing, re-framing (123 – 127), се однесува на анализата на врамувањето во повеќе научни области, а чии основи во полето на социологијата ги поставил Ирвинг Гофман. Според Гофман, социолошката дефиниција на врамувањето се потпира на она што тој го нарекува примарни рамки, што претставуваат шеми, стекнати или научени преку општествената интеракција кои служат како конечни или ултимативни референтни точки за врамувањето на секојдневното искуство. Кандидатот нотира дека неговата теорија е корисна во анализа на тематските мрежи со кои оперираат контра-јавностите во нивната општествена интеракција.

Четвртиот дел од ова подзаглавје, П.2.г. Два концепта на таканаречените *Теории на новиите општествени движења* (127 – 129) е поделен на две теми: историцитет (128) и културални лаборатории (128 – 129). Во овој дел кандидатот се осврнува на европските постојени теории на општествените движења, кои биле нарекувани *Теории на новиите општествени движења*. Под ова име биле „обединети“ теориите на Кастелс, Хабермс, Турен, Мелучи. Според едни автори, овие теории се обидувале прашањето на општествените движења „да го поврзат со макроструктуралните и културалните промени“, а според други, пак, кај овие теории може да се види дистинкција меѓу она што се нарекува „политичка“ преокупација од една страна и „културална“ преокупација од друга.

Во темата Историцитет (128), кандидатот ја претставува дефиницијата на општественото движење на Ален Турен – „организирано колективно однесување на класно втемелениот актер, кој се бори против неговиот класен непријател за обезбедување општествена контрола врз историчноста во конкретна заедница“. Додека во темата Културални лаборатории (128 – 129), е претставена дефиницијата на општествено движење на Алберто Мелучи, кој ги дефинира општествените движења како специфична класа на колективни феномени, и која содржи три димензии: прво, тоа е форма на колективна акција која вклучува *солидарности*, втора карактеристика на општественото движење е неговата ангажираност во *конфликти* и трето, општественото движење ги *криши граници на комуникабилност на системот*.

Во петтиот дел од ова подзаглавје, П.2.д. Радикалната општествена теорија: идентитет, артикулација и хегемонија (129 – 144), м-р Мицевски се навраќа на Лаклау, на неговата верзија на *теоријата на дискурсот*, која ја гради во моментот на неговиот раскин со марксистичката општествена и политичка теорија – раскилот со идејата за привилегираниот статус на пролетеријатот како револуционерен субјект на историската сцена и со над-детерминистичката примарност на економскиот домен врз *политичкото* и *општественото*, како и со онтолошките и епистемиолошките премиси на есенцијалистичкиот позитивен субјективитет во структурално – функционалистичкиот светоглед во општествената и политичката теорија. Кандидатот нотира дека Лаклау во оваа смисла бил дел од еден радикален (но исклучително хетероген) мислечки бран индуциран од една долга траекторија на немир и теоретски трансгресии во рамките на западната марксистичка традиција. Овој процес, во основа бил предизвикан од длабокото читање и соочувањето со теоретските последици од позициите на структуралната лингвистика и на психоанализата. Исто така, кандидатот укажува дека постструктуралистичкиот радикален пресврт, епитомизиран овде во Лаклау, има втемелувачки последици за социологијата на општествените движења и теориите на општествениот идентитет, но истиот има минимално или ограничено влијание врз големо мнозинство современи социолози. Според него, „Почнувајќи од доцните 1970-тите – значи истовремено со јакнењето на популарноста на повеќе, многу влијателни во социолошки рамки, *Теории на колективна акција*, Лаклау од онтолошката дестабилизација на теоретската традиција од која самиот доаѓа, синтетизирал теорија за политичката конструкција на групните/популарни/народни идентитети, која во неговиот универзум е претставена како синонимна со концептот *популизам*. Ова тврдење – имено дека популизмот е во основата на секој социо-политички процес и е

радикално конститутивен на зруниот и генитив (како *objet petit a*) - теоријата на Лаклау ја спротивставува на сите претходни незадоволителни обиди, кои на придавката *постструктуралистички* му даваа позитивно значење диференцирајќи ја од концепти на исто аналитичко ниво како со идеолошките одредници - „фашистички“, „либерален“, „комунистички“.

Шестиот дел од ова подзаглавје, II.2.f. Поместувањата во концептуалниот репертоар (144 – 150) се однесува на концептуалните поместувања во истражувачкиот процес на докторскиот труд како резултат на појдовните теоретски концепти за анализирање на проблемот на општествените движења, односно проблемот на конструкција на значење во социо-политичкиот простор. Кандидатот истакнува дека на концептуалните поместувања треба да се гледа како на методолошки придонес во процесот на истражување, особено што „соеко истражување, независно дали тоа е спроведено во општествените или во природните науки, мора да биде отворено за преиспитување на своите спознајни претпоставки. Тоа подразбира, не само отвореност за преиспитување на начинот на интерпретација на собраните податоци, туку и – што е веројатно уште повеќе суштествено – отвореност за преиспитување на самите епистемиолошки и онтолошки премиси, врз кои се заснова самата стратегија на собирање и анализа на тие податоци.“ Овие концептуални поместувања во дисертацијата, односно примената на постструктуралистичкиот аналитички апарат му овозможила на кандидатот, низ поинаква аналитичка призма, да ја види структурацијата на социо-политички терен, како и поиздржани одговори на прашања кои, треба да се гледаат како примарни, фундаментални – или, социолошки прашања од највисок ред – прашањето „како е конструиран социо-политичкиот идентитет, односно како е конституиран субјективитетот на групата?“ или, „Како е овозможена стабилизација на идентитетот низ времето?“. Кандидатот наведува најмалку две причини за ова поместување: „првата, е „историска“ причина, а втората причина е „спекулативно-спознајна.“

Имајќи го сето ова предвид, може да се каже дека процесот на истражување изложувајќи ги на притисок иницијалните теоретски постулати го дислоцира концептуалниот апаратус и така го изострил фокусот на иследувањето од оригиналното зглавје кон следнава формулација на насловот: „Општествените движења и конструкцијата на популарни идентитети: хетерогеност и хегемонија во македонскиот социо-политички простор меѓу „Портокаловата влада“ во 2006-та и „Крвавиот четврток“ во 2017-та“.

Во третата глава, насловена Методологија (151 – 179), кандидатот го елаборира методолошкиот концепт на своето истражување. Оваа глава е составена од повеќе делови: 1. цели и прашања (151 – 155), 2. Преглед и литература поврзана со операционализација на теоријата дискурсот (155 – 160), 3. Оперативни дефиниции (160 – 170), 4. Примерок (170 – 176) и 5. Методи и протокол на анализа (176 – 179).

Во првиот дел од третата глава, 1. цели и прашања (151 – 155), се претставени целите на истражувањето и истражувачките прашања. Кандидатот истакнува дека неговото истражување има двојна цел: „прво, на целисходен начин да учествува во постструктуралистичкиот теориски исчекор, кој последнава деценија, јакнејќи ја ефективностa на анти-есенцијалистичките и анти-детерминистички позиции, прави терен, за до сега малку експлоатирани или дури и воопшто неексплоатирани артикулации меѓу социолошката ортодоксија и политичката филозофија – терен кој уште од 1980-те имаше потенцијал да ги разграни социолошките истраги, но тоа почна да го прави дури неодамна; и второ, да даде апликативен придонес кон анализата на конкретните политички процеси и манифестации на општествените движења во Македонија во спацио-темпоралното протегање на популистичката конфигурација определена како Груевизам“. Кандидатот уште еднаш посочува дека поимот „Груевизам“, го употребува како име „за едно раздобје и еден стил на социо-политички артикулации, слично како што во социо-политичката анализа се употребуваат термини

како „Перонизам“, „Тачеризам“ „Меккартизам“ „Трумановата ера“ и сличните, со сите нивни асоцијации, вклучително и пејоративните.“

Од целите на истражувањето, кандидатот определува две општи истражувачки прашања: **првото** општо истражувачко прашање поврзано со методолошкиот придонес на оваа студија е: Дали е можна артикулација меѓу востановените социолошки методи на иследување и постструктуралистичката преокупација со нестабилноста и незатвореноста на секоја „структура“? **Второто** општо истражувачко прашање поврзано со анализата на дискурзивното поле во оваа студија е: Дали и на кој начин општествените движења во историското раздобје во фокусот, го реконфигурирале дискурзивното поле на социо-политичкиот терен.

Во вториот дел од оваа глава, 2. Преглед на литературата поврзана со операционализација на теоријата на дискурсот (155 – 160), кандидатот прави преглед на литературата која во различни дисциплини (не единствено социологијата) се обидуваат, конзистентно да се операционализираат методологии кои се информирани од постструктуралистичката теорија на дискурсот. Од прегледот на литературата се гледа дека сè повеќе автори ја гледаат постструктуралистичката теоретска рамка како нешто што може да се преточи во методологија, но, согласно Милер „транзицијата од теорија на дискурсот во дискурзивна анализа е остварена тогаш кога аналитичарот на дискурсот ја адаптирал теоретската рамка на дискурсот на предметните емпириски феномени“. Со оваа методолошка рамка м-р Мицевски се обидува да го направи токму тој чекор, при што укажува дека не може да се најдат многу примери со кои теоријата на дискурсот е операционализирана за анализа на долги раздобја и во кои истовремено се анализираат мноштво манифестации на остварени и неостварени артикулации во дискурзивното поле.

Во третиот дел од оваа глава, 3. Оперативни дефиниции (160 – 170), кандидатот елаборира дека концептуалниот инструментариум на постструктурализмот на Лаклау и Муф, а кој е систематизиран од Милер во табеларен приказ на елементарни оперативни дефиниции во вид на речник на концепти (табела 1), претставува солидна основа за операционализација на овие концепти во контекст на анализата на македонските општествени движења. Овој концепт е прифатен од кандидатот, со извесни корекции, во операционализација на неговите аналитички елементи.

Во четвртиот дел од третата глава, 4. Примерок (170 – 175), кандидатот ги прикажува временската рамка – темпоралност и селекцијата на единиците на анализа и селектирани извори и методолошка оправданост за нивно користење. Темпоралниот исечок за анализата е определен меѓу инаугурацијата на владата предводена од Никола Груевски во 2006 г. и политичката кристализација непосредно по насилниот влез на демонстранти во македонското Собрание во 2017 г. Основна единица на анализа во оваа студија е општественото барање манифестирано на кој било социо-политички терен во рамките на темпоралниот исечок. Студијата се базира на четири типа извори: медиумска содржина, социјални мрежи и фокус групи.

Во петтиот дел на третата глава, 5. Методи и протокол на анализа (176 – 179), м-р Мицевски ги опшува протоколот за собирање и анализа на податоците. Според него собраниот материјал бил соодветно кодиран со протокол кој подразбира три консекутивни фази: 1. Првостепено „отворено“ кодирање, 2. Псевдо-аксијално кодирање и 3. Онтолошка димензија, а потоа анализиран со програмата за квалитативна анализа на податоци MaxQDA 2022 Analytics Pro.

Четвртата глава на докторскиот труд, IV. Анализа (179 – 271) е поделена на три подзаглавја: IV.1. Прва Петолетка: хетерогеност и вишок барања на социо-политичкиот терен (181 – 223), IV.2. Втора Петолетка - дислокација и метонимија во дискурзивното поле (224 – 258) и IV.3. Револуционерни години – „Граѓаните“ како недостижен објект (259 – 270). Сите подзаглавја се поделени на повеќе делови. Кандидатот елаборира дека аналитичкиот процес, согласно со методологијата, во основна смисла подразбира конструирање на серија темпорални мапи на манифестирани општествени барања долж селектираниот период. Мапирањето на социо-политичкиот терен преку изложување на

општествените барања бил потребен чекор, бидејќи не постои друг начин темпорално да се репрезентираат општествените барања, а притоа да биде направена транспарентна динамичната операција на нивна артикулација. Во оваа насока, м-р Мицевски појаснува дека диференцијалната хетерогеност на барањата е поставена на вкупно 12 темпорални мапи – секоја од мапите од 2006 до 2017 година, ги регистрира детектираните општествени барања во односната година и ги поставува во соодветниот момент во времето кога тие јавно се манифестирале. За да биде овозможено макар и основно ниво на прегледност на овие манифестации, сепак, нужно беше тие само прелиминарно и привремено да бидат асоцирани според нивната метонимиска врска – значи според физичка блискост или асоцијација, што меѓутоа не сугерира нужно и нивна артикулација.

Кандидатот својата анализата ја поделил на три дела кои одговараат на три темпорални отсекоци во кои доминира различна дискурзивна операција со цел поедноставно да го претстави опсежниот кодиран материјал.

Во првото подзаглавје, IV.1. Прва Петолетка: хетерогеност и вишок барања на социо-политичкиот терен, (181 – 223) кое е составено од три дела: Вишок и хетерогеност барања во дискурзивното поле (189 – 197), Рудиментарните артикулации на анти-авторитарниот имагинариум (197 – 215) и Хегемониската артикулација на анти-Груевистичкиот „етнички популизам“ (215-224) кандидатот анализира „како непосредно пред општите избори во 2006 година и неколку години потоа, на социо-политичкиот простор имаше пролиферација на работнички и социо-економски барања кои, иако не беа диференцијално апсорбирани од системот – односно не беа задоволени, тие не беа ниту артикулирани во еквиваленцијалните врски, додека во друг агол на дискурзивното поле растечките етнички-барања конструираа популистичка хегемониска врска.“

Второто подзаглавје, наречено IV.2. Втора Петолетка – дислокација и метонимија во дискурзивното поле (224 – 258), е составено од три дела: „Ние не сме партија!“ – конструкција на социо-политички идентитет, негирајќи го (225 – 244), - 2013-та: инфлација на антагонизам во дискурзивното поле (244 – 254) и - Ќе ја викаме – Автономија! – артикулација на вишокот во образовното поле (254 – 259) кандидатот анализира како дислокацијата која беше предизвикана за време и непосредно по општите избори во 2011 година овозможи производство на повеќе идентитетски артикулации кои ја кристализираа експанзијата на антагонизам на општествениот терен.

Третото подзаглавје, IV.3. Революционерни години – „Граѓаните“ како недостижен објект, (259 – 271), исто така, е составено од три дела: - Нема правда нема мир: #Протестирам – името на популарната еманципација? (259 – 264), - Именувањето како конститутивна операција: #Протестирам и #Шарената револуција, две имиња на ист еквиваленцијален ланец? ... или сепак не. (264 – 268) и - „Граѓаните“ новото име на „Народот“: социо-историја на кусата хегемонија (268 – 271). Во ова подзаглавје м-р Мицевски ги анализира *Револуционерниите години*, историските социо-политички ефекти на објавата на прислушуваниите телефонски разговори на повеќе функционери во февруари 2015. Тој прво анализира како, меѓу 2015 и 2017 година, анти-авторитарната, анти-Груевистичка еквиваленцијална артикулација, како и последователните реакционерни артикулаторни манифестации, бивајќи вшмукани во диференцијалната логика на „меѓународно решавање на кризата“, одржаа во живот важни елементи на дотогашната општествена и институционална седиментирана практика и *виоро*, како, и поврзано со првото, она што се смета за хомогено анти-Груевистичко движење, беше и самото дихотомизирано во борбата (struggle) за дефинирање на „името на народот“, што оневозможи конструкција на нов политички идентитет, чиј субјективитет одлучно би го реконфигурирал социо-политичкиот терен.

Во петтата последна глава V. Заклучок (271 – 276), м-р Мицевски ги сумира резултатите од своето истражување и ги елаборира заклучните согледувања од својот докторски труд. Врз основа на основните тези од кои тргнува во својот докторски труд, м-р Мицевски укажува дека со неговото истражување се овозможува да се направи

„еден уникатно-транспарентен и широко-појасен увид врз процесите на конструирање на социо-политички идентитети во она што воопштено се нарекува *општествено движење*“. Тој покажува дека постструктуралистичката социологија со својата методологија заснована на теорија на дискурсот, може да придонесе за потемелно проучување на модалитетите на конституција на социо-политички идентитети во општествените движења.

Според кандидатот, „пристапот на постструктуралистичката социологија овозможува да се направи сериозен исчекор во надминување проблемот на аналитичка дуалност или, пак, аналитичката унилатералност во социолошките истражувања, односно проблемот кој произлегува од нетранспарентноста меѓу макро и микронивоата на анализа и проблемот на дихотомизација на дејствувањето и структурата.“

Преку емпириските анализи, кандидатот утврдува дека во периодот помеѓу 2009 и 2014 година „во Македонија во дискурзивното поле биле овозможени засилени и контингентни артикулации на општествени барања кои низ социо-политичкиот терен спорадично конструирале нестабилни и куси *анти-авторитарни идентификации*. Овие идентификации дисперзирани низ спацио-темпоралното протегање, истовремено направиле повеќекратни операции на исклучување на *алтернативни идентификации*, кои исто така биле можни. Алтернативните субјектни позиции еквивалентни јазли тежнеле да артикулираат *анти-естаблишментски* и *анти-капиталистички* моменти.“

Исто така, врз основа на добиените резултати од емпириските анализи, кандидатот утврдил дека во периодот помеѓу 2015 и 2017 година, се случила куса и нестабилна хегемонизација на хетерогените општествени барања со што се компресирал социо-политичкиот терен во еден фокален антагонизам, кој за момент манифестирал засилена популистичка логика. „Новата конструкција на „Граѓаните“ – новото име на „Народот“ – уривајќи го стариот режим, ги артикулирала анти-авторитарните означители, но истовремено на одлучен начин направила операција на исклучување на анти-естаблишментските дискурзивни елементи“. Според м-р Мицевски, овој артикулаторен процес објаснува важен дел од причините зошто општествените движења во Македонија во периодот опфатен со истражувањето, не обезбедија стабилизирање на нов социо-политички идентитет.

Во докторскиот труд е приложен Анекс 1: Темпорални мапи на манифестирани општествени барања 2006 – 2016 година (278 – 279) во кој се сместени десет мапи со кои визуелно се претставени манифестираните општествени барања во периодот од 2006 до 2016 од технички причини страниците на мапите не се нумерирани.

На крајот од трудот, м-р Мицевски ја приложил библиографијата (280 – 289) којашто е користена во изработката на докторскиот труд и се состои од 245 единици, претежно на англиски јазик, на македонски јазик и неколку единици на германски јазик.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Докторскиот труд „Отпор и партиципативност во јавната сфера: студија на интерпретативните репертоари и агендите за дејствување на контра-јавностите во Македонија“, поднесен од м-р Игор Мицевски, претставува оригинален научен труд изработен во рамките на трет циклус студии на студиската програма Социологија – социо-културен модул од научната област социологија (511 социологија – односно од 51125 социологија на етничките групи – социологија на национализмот, 51100 општа социологија (социолошки теории), 51102 социологија на политиката, 51122 социологија на масовните комуникации и 51126 социологија на македонското општество.

Анализирајќи го приложениот докторски труд од м-р Игор Мицевски, Комисијата смета дека тој претставува уникатен прилог кон проучување на општествените движења и процесите на создавање на социо-политичките идентитети во нивните рамки, врз основа на постструктуралистичката социолошка методологија изградена на теоријата на дискурсот. Оригиналоста на докторскиот труд на м-р Мицевски се гледа и во градењето на теориско-методолошките концепти, односно соодветното поврзување на теоретската рамка со методолошките операционализации, систематски собрани податоци, како и во издржаната аргументација при анализа на главниот истражувачки проблем поврзан со артикулацијата на општествените барања коишто во тој историски момент конструирале политички идентитет на серијата општествени движења.

Врз основа на претходното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет – Скопје да го прифати позитивниот извештај за докторскиот труд „Отпор и партиципативност во јавната сфера: студија на интерпретативните репертоари и агендите за дејствување на контра-јавностите во Македонија“ поднесена од м-р Игор Мицевски и да му овозможи на кандидатот да го одбрани својот докторски труд.

Скопје, 9.5.2024 г.

Членови на Комисијата

Проф. д-р Ило Трајковски (претседател), с.р.

Проф. д-р Константин Миноски (ментор), с.р.

Проф. д-р Марија Ташева (член), с.р.

Проф. д-р Весна Димитријевска (член), с.р.

Проф. д-р Марија Дракуловска Чукалевска (член), с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ ВО НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ СЛАВИСТИКА (СОВРЕМЕН РУСКИ ЈАЗИК И РУСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА) (64003) И ПРЕВЕДУВАЊЕ (ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО) (64022) НА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците/јавните гласила „Слободен печат“ и „Коха“ од 23.2.2024 година, за избор во наставно-стручно звање во виш лектор во наставно-научните области славистика (Современ руски јазик и Руска цивилизација и култура) (64003) и преведување (Практика на преведувањето) (64022), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 04-171/9, донесена на 20.3.2024 г., формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Максим Каранфиловски, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, д-р Кита Бицевска, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје и д-р Биљана Мирчевска-Бошева, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор наставно-стручно звање во виш лектор во наставно-научните области славистика (Современ руски јазик и Руска цивилизација и култура) (64003) и преведување (Практика на преведувањето) (64022), во предвидениот рок се пријави м-р Ирен Алчевска.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката м-р Ирен Алчевска е родена на 7.6.1963 г., во Ташкент, Република Узбекистан. Средно образование завршила во Скопје во 1982 година. Со високо образование се стекнала на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје на групата македонски јазик и јужнословенски јазици со руски јазик и книжевност како втор главен предмет, во 1991 година. Дипломирала и на групата за руски јазик и книжевност во 2005 година, со просечен успех 8,56.

Кандидатката активно се служи со рускиот јазик.

Во учебната 2010/2011 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје. Студиите ги завршила на 14.6.2012 година, со просечен успех 9,60. На 14.6.2012 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Префиксалните глаголи на движење со пространствено значење во рускиот и македонскиот јазик – контрастивна анализа“.

На 17.12.2012 година е избрана во звањето лектор на Катедрата за славистика, во областа современ руски јазик, а на 16.9.2020 г. избрана е во звањето виш лектор по Современ руски јазик и Практика на преведувањето.

Во моментот е виш лектор по современ руски јазик. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1219 од 15.7.2020 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА **Наставно-образовна дејност**

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје, кандидатката м-р Ирен Алчевска континуирано изведува настава и вежби по предметите: Современ руски јазик, Практика на преведување, консекутивно преведување и симултано преведување на првиот циклус студии на

студиската програма Руски јазик како стручњак од практиката (2005 – 2012 год.) и како лектор по руски јазик (2013 до денес). Од изборот во звањето **лектор**, покрај наставата на матичната катедра, м-р Алчевска изведува и настава по руски јазик на повеќе факултети во рамките на УКИМ на првиот циклус студии.

Кандидатката учествувала како член во комисија за оцена и одбрана на 20 дипломски трудови.

Освен тоа, м-р Алчевска, преку учество на семинари за наставници по руски јазик во земјата и во странство, работи на подобрување и осовременување на наставата по руски јазик како странски.

Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот.

Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 2) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Научноистражувачка дејност

Паралелно со нејзината наставна дејност, м-р Ирен Алчевска перманентно работи на своето усовршување пројавувајќи интерес за проучување прашања од областа на науката за јазикот. Од последниот избор кандидатката има објавено вкупно 8 научни труда од областа на русистиката и македонистиката (три научни труда во зборник од меѓународен научен собир и четири во списание со меѓународен уредувачки одбор и едно во зборник што го издава в.о. установа), а зела активно учество на 4 меѓународни конференции.

Други активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, релевантни за изборот.

Називите на трудовите, проектите и сл. се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 3/член 4) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

М-р Ирен Алчевска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Катедрата за славистика: организација и изведување на државни натпревари по руски јазик за основни и средни училишта во Р Македонија (2017 – 2019 г.).

Кандидатката е член на Национален експертски тим за развој на модулари наставни програми базирани на концепции, Проект за развој на вештини и поддршка на иновации за средно 4-годишно техничко образование на Бирото за образование.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје: Комисија за попис на библиотечниот фонд (2018, 2019, 2022 и 2023 г.), Комисија за постојни средства (2017), Комисијата за покренување на дисциплинска постапка (2023 и 2024 г.).

Други активности од Анекс 1 кои припаѓаат во стручно-апликативната дејност и дејноста од поширок интерес, релевантни за изборот.

Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 5) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р Ирен Алчевска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека м-р Ирен Алчевска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето виш лектор во наставно-научната област славистика (Современ руски јазик и Руска цивилизација и култура) (64003) и во наставно-научната област преведување (Практика на преведувањето) (64022).

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, м-р Ирен Алчевска да биде избрана во звањето виш лектор во наставно-научните области славистика (Современ руски јазик и Руска цивилизација и култура) (64003) и преведување (Практика на преведувањето) (64022).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

**Проф. д-р Максим Каранфиловски,
редовен професор, с.р.**

**Проф. д-р Кита Бицевска, редовен
професор, с.р.**

**Проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева,
редовен професор, с.р.**

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: *Ирен Сџиро Алчевска*

(име, татково име и презиме)

Институција: *Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје*

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: *РУСКИ ЈАЗИК*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ ЛЕКТОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Завршени втор циклус академски студии – 2012 год.	да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: <u>Наука за јазик (руски јазик)</u>	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус, за секој циклус посебно* Просечниот успех на прв циклус изнесува: <u>8,56</u> Просечниот успех на втор циклус изнесува: <u>9,60</u>	да
4	Наставно и стручно искуство во областа во која се избира (да се наведе наставното и стручното искуство во полето во кое се избира) 1. 2013 год. до денес – вработена е како лектор по руски јазик. Покрај ангажираноста на Катедрата, наставата ја одржува и на нематичните факултети (руски јазик избран на ниво на УКИМ: ФЕИТ, Металуршко-технолошкиот факултет, Педагошкиот факултет и ПМФ); 2. Во период од 2005 – 2012 год. ангажирана е како надворешен стручњак од практиката на Катедрата за славистика по предметите Современ руски јазик, Практика на преведување, Консекутивно и симултано преведување; 3. Претходното работно искуство го стекнала како преведувач и професор по руски јазик во основните и средните училишта во Скопје.	да
5	Претходен избор за лектор на високообразовна установа, датум и број на Билтен: бр. 1219 од 15.7.2020 година.	
6	Има објавено научни и стручни трудови во областа во која се избира (да се наведат научните и стручните трудови и каде се објавени) „Фраземи со компоненти на зооними во рускиот и во македонскиот јазик“, <i>Меѓународна научна конференција „Зборои збор ошвора“</i> , Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје, 2016, 73-86. „К вопросу о сопоставительном аспекте наречных фразеологических оборотов с сравнительным союзом	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>„как“, <i>Македонско-руски јазични, литературни и културни врски 7</i>, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 2018, 49-62.</p> <p>„Фразеологические наречные словосочетания и их синтаксическая структура“, <i>Славистички студии</i>, 18 (2018), 25-30.</p> <p>„Квалификационен семинар за професорите по руски јазик во Република Македонија“ (во коавторство со Екатерина Терзијоска), <i>Годишен зборник</i>, 43-44 (2017 – 2018), 373-376.</p> <p>„Предлоги выражающие каузальные отношения в русском и македонском языках“, <i>Славистички студии</i>, 19 (2019), 49-58.</p> <p>„Символ дерева в лирике русского поэта А.А.Фета и македонского поэта Р.Ячева“, <i>Славистички студии</i>, 20 (2020), 221-228.</p> <p>„Наречные фразеологизмы с конструкциями деепричастного оборота в русском языке и их перевод на родной язык“, <i>Славистички студии</i>, 21 (2021), 27-36.</p> <p>„Фразеологические выражения с отрицанием НЕ и НИ“. <i>Славистикаѝа во синхронија и дијахронија</i>, Филолошки факултет „Блаже Конески“ (во печат)</p>	

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

Членови на Комисијата

Проф. д-р Максим Каранфиловски,
редовен професор, с.р.
Проф. д-р Кита Бицевска, редовен
професор, с.р.
Проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева,
редовен професор, с.р.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНОИ НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ирен Спирос Алчевска
(име, татково име и презиме)

Институција: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: руски јазик

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава од прв циклус на студии	
	Современ руски јазик 5/зимски семестар учебна 2020/2021 год.(со фонд на часови 0+8)	4,8
	Практика на преведување 3/(со фонд на часови 2+2)	2,4
	Руски јазик 1Ц/ (со фонд на часови 2+2)	2,4
	Руски јазик ФЕИТ избран од УКИМ (со фонд на часови 2+1)	1,8
	Современ руски јазик 6/летен семестар учебна 2020/2021 год.(со фонд на часови 0+8)	4,8
	Практика на преведување 4/(со фонд на часови 2+2)	2,4
	Руски јазик 2Ц/ (со фонд на часови 2+2)	2,4
	Руски јазик 1 и 2 ПМФ избран од УКИМ (со фонд на часови 2+0)	1,2
	Современ руски јазик 7/зимски семестар учебна 2021/2022 год.(со фонд на часови 0+8)	4,8
	Практика на преведување 4/(со фонд на часови 2+2)	2,4
	Руски јазик 1Ц/ (со фонд на часови 2+2)	2,4
	Руски јазик ФЕИТ избран од УКИМ (со фонд на часови 2+1)	1,8
	Современ руски јазик 8/летен семестар учебна 2021/2022 год.(со фонд на часови 0+8)	4,8
	Практика на преведување 5/(со фонд на часови 2+2)	2,4
	Руски јазик 2Ц/ (со фонд на часови 2+2)	2,4
	Руски јазик 1 и 2 ПМФ избран од УКИМ (со фонд на часови 2+0)	1,2
	Современ руски јазик 5 А5/зимски семестар учебна 2022/2023 год.(со фонд на часови 0+6)	3,6
	Практика на преведување 3 А1/(со фонд на часови 2+2)	2,4
	Практика на преведување 1 (со фонд на часови 2+2)	2,4
	Руски јазик 1Ц/ (со фонд на часови 2+2)	2,4
	Руски јазик ФЕИТ избран од УКИМ (со фонд на часови 2+1)	1,8
	Современ руски јазик 6 А6/летен семестар учебна 2022/2023 год.(со фонд на часови 0+6)	3,6
	Практика на преведување 4 А2/(со фонд на часови 2+2)	2,4
	Практика на преведување 2 (со фонд на часови 2+2)	2,4
	Руски јазик 2Ц/ (со фонд на часови 2+2)	2,4
	Руски јазик ПМФ избран од УКИМ (со фонд на часови 2+0)	1,2
	Современ руски јазик 7 А7/зимски семестар учебна 2023/2024 год.(со фонд на часови 0+6)	3,6
	Практика на преведување А3/(со фонд на часови 2+2)	2,4
	Практика на преведување 1 (со фонд на часови 2+2)	2,4

	Консекутивен и симултан превод (со фонд на часови 2+2)	2,4
	Руски јазик 1Ц/ (со фонд на часови 2+2)	2,4
	Современ руски јазик 8 А8/летен семестар учебна 2023/2024 год.(со фонд на часови 0+6)	3,6
	Практика на преведување А4/(со фонд на часови 2+2)	2,4
	Практика на преведување 2 (со фонд на часови 2+2)	2,4
	Руски јазик 2Ц (со фонд на часови 2+2)	2,4
	Руски јазик ПМФ избран од УКИМ (со фонд на часови 2+0)	1,2
	Вкупно бодови за одржана настава од прв циклус на студии	94,2
2.	Консултации со студенти	
	Консултации со 50 студенти од Катедрата за славистика	0,1
	Консултации со 100 студенти од ПМФ и ФЕИТ	0,2
	Вкупно бодови од консултации со студенти	0,3
3.	Член на комисија за одбрана на дипломска работа	
	Член на комисија за 20 дипломски работи	
	Вкупно бодови од член на комисија за одбрана на дипломска работа	4
4.	Настава во школи и работилници	
	Семинар за наставници по руски јазик и книжевност под наслов „Наставата по руски јазик како странски јазик во современата образовна средина“, реализиран во соработка со РУДН и МГУ, Скопје, 16 февруари 2018	1
	Семинар за наставници по руски јазик под наслов „Лингвистические (языковые) аспекты в обучении иностранному языку“ реализиран од РУДН во Скопје, во период од 4 до 8 октомври 2018 г.	1
	Меѓународен семинар за наставници по руски јазик «Компетенции профессионального развития в образовании» (21-25 октомври 2019, Нови Сад и Ниш, Србија)	1
	Работилница „Неверотная Россия“ (реализирана преку платформата Zoom во 3 основни училишта во 2021 г.)	3
	„Трансформација обучения русскому языку как иностранному в онлайн среде: лучшие практики“ (2021, Москва);	1
	Преведувачка работилница „Еден преведувачки опит“ на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ (мај 2021г.);	1
	„Падежите во рускиот јазик. Тајните на успехот“ реализиран од Јулија Мареева од Центарот на руски јазик и култура при Московскиот државен универзитет „М.В.Ломоносов“ (11-19.5.2022 год.)	1
	Преведувачка работилница посветена на јубилејот 100 г. Ацо Шопов. „Молитва на моето тело“ циклус (2023)	1
	Вкупно бодови од настава во школи и работилници	10
	Вкупно	109.5

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	

	„Фразеологические наречные словосочетания и их синтаксическая структура“, <i>Славистички студии</i> , 18 (2018), 25-30.	5
	„Предлоги выражающие каузальные отношения в русском и македонском языках“, <i>Славистички студии</i> , 19 (2019), 49-58.	5
	„Символ дерева в лирике русского поэта А.А.Фета и македонского поэта Р.Ячева“, <i>Славистички студии</i> , 20 (2020), 221-228.	5
	„Наречные фразеологизмы с конструкциями деепричастного оборота в русском языке и их перевод на родной язык“, <i>Славистички студии</i> , 21 (2021), 27-36.	5
	Вкупно бодови од трудови објавени во научно списание со меѓународен уредувачки одбор	20
2.	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	
	„Фраземи со компоненти на зооними во рускиот и во македонскиот јазик“, <i>Меѓународна научна конференција „Зборот збор ошвора“</i> , Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје, 2016, 73-86.	5
	„К вопросу о сопоставительном аспекте наречных фразеологических оборотов с сравнительным союзом „как“, <i>Македонско-руски јазични, литературни и културни врски 7</i> , Филолошки факултет „Блаже Конески“, 2018, 49-62.	5
	„Фразеологические выражения с отрицанием НЕ и НИ“. <i>Славистиката во синхронизација и дијахронизација</i> , Филолошки факултет „Блаже Конески“ (во печат)	5
	Вкупно бодови од трудови објавени во зборник од меѓународни академски собири	15
3.	Труд објавен во зборник на трудови на в.о. установа	
	„Квалификационен семинар за професорите по руски јазик во Република Македонија“ (во коавторство со Екатерина Терзијоска); <i>Годишен зборник</i> , 43-44 (2017 – 2018), 373-376	1,8
	Вкупно бодови од објавен труд во зборник на трудови на в.о. установа	1,8
4.	Учество во научен /стручен собир со реферат	
	Меѓународна научна конференција „Зборот збор ошвора“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје 29 – 30.10.2016 г., со рефератот: „Фраземи со компоненти на зооними во рускиот и во македонскиот јазик“	1
	Меѓународен симпозиум „40 години катедра за турски јазик и книжевност“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје 19 мај 2017 г., со рефератот: „Турските заемки во рускиот и македонскиот јазик“	1
	VII македонско-руски научна конференција, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 15 – 16 јуни 2017 г., со рефератот: „К вопросу о сопоставительном аспекте наречных фразеологических оборотов с сравнительным союзом „как“	1
	Учество на Меѓународен славистички научен собир „Славистиката во синхронизација и дијахронизација“, 29 – 30.9.2022 г. Скопје; со ситација: Фразеологические выражения с отрицанием „НЕ“ и „НИ“.	1
	Вкупно бодови од учество во научен/стручен собир	4
	Вкупно	40.8

СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
	Вкупно	

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Превод на статија	
	Превод на статија „Почему необходимо освободить античных македонцев от груза их этнической принадлежности“ – Antiquite Vivante 70, 115-132	0,5
	Вкупно бодови од превод на статија	0,5
	Учество во комисији за државни натпревари	
	Државен натпревар по руски јазик за основни и средни училишта во Р Македонија за 2017 год.	1
	Државен натпревар по руски јазик за основни и средни училишта во Р Македонија за 2018 год.	1
	Државен натпревар по руски јазик за основни и средни училишта во Р Македонија за 2019 год.	1
	Вкупно бодови од учество во работа на комисији за државни натпревари	3
	Учество во промотивни активности на факултетот/институтот	
	Учество на Отворениот ден на УКИМ	0,5
	Промотивни активности на Факултетот (отворени часови во 1 средно училиште и во 5 основни училишта во Р Македонија) март – април 2019 г.	0,5
	Промотивни активности на Факултетот: Масленица – руски обичаи за празникот Прочка (во организација на Катедрата за славистика) 2023 г.	0,5
	Промотивни активности на Факултетот: Масленица – руски обичаи за празникот Прочка (во организација на Катедрата за славистика) 2024 г.	0,5
	Вкупно бодови од промотивни активности на факултетот/институтот	2
	Вкупно	5,5
	ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	
	Член на факултетска комисија	
	Член на Комисија за попис на постојни средства /2017 г.	0,5
	Член на Комисија за попис на библиотечен фонд/2018 г.	0,5
	Член на Комисија за отпис на библиотечен фонд/2019 г.	0,5
	Член на Комисија за тендери	0,5
	Член на Комисија за попис на библиотечен фонд/2022 г.	0,5
	Член на Комисија за попис на библиотечен фонд/2023 г.	0,5

	Член на Комисија за покренување на дисциплинска постапка за 2023 г.	0,5
	Член на Комисија за покренување на дисциплинска постапка за 2024 г.	0,5
	Вкупно бодови за учество во факултетски комисиии	4
	Учество во комисиии и тела на државни и други органи	
	Член на Национален експертски тим за развој на модуларни наставни програми базирани на концепции, <i>Проекти за развој на вештини и поддршка на иновации за средно 4-годишно техничко образование.</i> (Биро за развој на образование)	1
	Вкупно бодови за учество во комисиии и тела на државни и други органи	1
	Вкупно	5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	109,5
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	40,8
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	-
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	5,5
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	5
Вкупно	160,8

Членови на Комисијата

Проф. д-р Максим Каранфиловски,
редовен професор, с.р.
Проф. д-р Кита Бицевска, редовен
професор, с.р.
Проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева,
редовен професор, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„ЗД СЕИЗМО-ГЕОЛОШКО МОДЕЛИРАЊЕ НА СКОПСКИОТ СЕДИМЕНТАРЕН
БАСЕН“
ОД М-Р ИРЕНА ЃОРЃЕСКА, ПРИЈАВЕНА НА ИНСТИТУТОТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО
ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА СЕИЗМОЛОГИЈА
(УКИМ – ИЗИИС) ВО СКОПЈЕ

Научниот совет на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (УКИМ – ИЗИИС) во Скопје, на 159. седница одржана на 30.1.2024 година, со Одлука бр. 09-244/1 од 6.2.2024, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката м-р Ирена Ѓорѓеска со наслов: „ЗД сеизмо-геолошко моделирање на Скопскиот седиментарен басен“, во состав: проф. д-р Влатко Шешов (претседател), вонр. проф. д-р Јулијана Бојаџиева (член), проф. д-р Кемал Едип (член) проф. д-р Carlo Lai „University of Pavia“ – Италија (надворешен член), проф. д-р Виолета Мирчевска (член и ментор).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Научниот совет на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (УКИМ – ИЗИИС) во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Анализа на трудот

Докторската дисертација на кандидатката м-р Ирена Ѓорѓеска, со наслов: „ЗД сеизмо-геолошко моделирање на Скопскиот седиментарен басен“, содржи 152 страници компјутерски обработен текст во фонт *Georgia*, со 1,0 проред и големина на букви 12pt (10 pt за наслови на слики и текст во табели).

Трудот е структуриран во 7 поглавја, во чии рамки се опфатени воведот, истражувањата и заклучните согледувања, како и 5 прилози. На крајот е даден список на литература во кој се наведени 66 библиографски референци, меѓу нив научни трудови, статии, книги, извештаи, елаборати. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Поглавје 1 претставува вовед во предметот и целта на изведените истражувања во рамки на оваа дисертација, како и методите и процедурата која се применува во текот на истражувањата, нивните предности и недостатоци при индивидуална примена и при примена на интегриран пристап.

Во **Поглавје 2** е прикажана процедурата и резултатите од извршеното прелиминарно стратиграфско ЗД-моделирање на дел од Скопскиот седиментарен басен. Прикажани се користените податоци за креирање на дигитална база за моделирање, како и самата процедура на нивна дигитализација, користен софтвер и алгоритам за интерполација. Дискутирани се крајните резултати од моделирањето и донесени се заклучоци во врска со примената на целокупната процедура и методологија за понатамошна примена за надградба со дополнителни податоци и генерирање на краен ЗД-модел.

Во **Поглавје 3** даден е краток осврт на теоретските основи на сеизмичките методи кои се применети за карактеризација на тлото и пресметка на Vs-брзината. Објаснети се принципите на рефракција и рефлексција на внатрешните сеизмички бранови во хомоген полупростор и слоевита средина, како и однесувањето на Релеевите површински бранови во хомогена и хетерогена средина. Даден е осврт на основните принципи на методите на површински бранови, а подетално се прикажани методологијата и алгоритмите користени за пресметка на дисперзивна крива и инверзија при примена на MASW (Повеќеканална анализа на површински бранови) методата. Накратко е прикажан хронолошкиот развој на HVSR (Horizontal to Vertical Spectral Ratio) методата, нејзината примена за дефинирање на параметри кои се од клучна важност за дефинирање на локалните почвени услови, како и дефинираните принципи од различни автори за интерпретација на резултатите од HVSR-анализата.

Во **Поглавје 4** прикажана е процедурата и резултатите од дел од истражувањата изведени на повеќе локации во урбанистичкото подрачје на Град Скопје, со цел дефинирање на оптималните параметри за аквизиција при примена на методата на MASW, како што се минималното растојание извор-приемник, растојание помеѓу приемниците, и временска должина на регистрација, неопходни за конструкција на ефективна крива со подобра резолуција. Теренските истражувања се извршени со примена на различни параметри за аквизиција со цел да се определи влијанието на конфигурацијата на распоредот, како и должината на регистрација врз квалитетот на дисперзивниот спектар. Ефективните криви се екстрахирани од дисперзивните спектри како комбинација од основниот и повисоките модови форми на Релеевите бранови. Дисперзивната крива којашто содржи најголем процент од сеизмичката енергија, најчесто се смета за фундаментална модова форма. За истражувањата паралелно се користени и конвенционалните методи на сеизмичка рефракција и рефлексивност со цел споредба на резултатите и избегнување на погрешна интерпретација на дисперзивните спектри и дефинирањето на дисперзивната ефективна крива, како и утврдување на причинителите за појава на повеќе модови форми.

Во **Поглавје 5** е презентирана теренската аквизиција и процесирањето на податоците со примена на комбиниран пристап на различни методи, како што се: сеизмичка рефракција, сеизмичка рефлексивност, MASW, HVSR, итн. Секоја од методите има предности и недостатоци, но нивната примена со интегриран пристап овозможува моделирање на тлото со голема резолуција. За активните методи, истата опрема и во повеќето случаи истите параметри за аквизиција се користени, овозможувајќи брзи и економични истражувања за карактеризација на тло. Прикажани се резултатите од истражувањата на различни карактеристични локации на територијата на Северна Македонија, како и дел од резултатите од многубројните истражувања изведени во урбанистичкото подрачје на Град Скопје.

Во **Поглавје 6** се презентирани резултатите од извршеното крајно 3Д стратиграфско моделирање врз основа на вкупно 180 бушотини изведени во урбанистичкото подрачје на Скопје. Врз основа на 3Д-моделот, селектирани се мапи на варијација на дебелината на кварталните депозити, како и плиоценските седименти. 3Д-моделот овозможува издвојување на 2Д-секции, 3Д-мапи итн., кои овозможуваат поголема прегледност и подетални информации за геолошката градба и варијацијата на седиментите. Исто така, прикажани се резултатите од извршеното 3D Vs моделирање врз основа на дефинираните просечни вредности на брзините на смолкнување. 3D Vs моделот овозможува, исто така, издвојување на 2Д-секции и детален приказ на варијацијата на сеизмичките брзини во длабочина и латерално.

Поглавје 7 ги содржи донесените заклучоци од изведените истражувања во рамки на оваа дисертација, од аспект на развој на процедурата и примена на интегриран пристап на различни геофизички методи и од аспект на креирање база на податоци и 3Д геолошко и сеизмичко моделирање на басенот.

Поглавјето насловено како „Литература“, ги систематизира научните и стручните трудови користени при изработката на дисертацијата, додека прилозите ги содржат резултатите од изведените геофизички истражувања и сеизмо-геолошкото моделирање.

Предмет на истражување

Моделирањето на геометријата и физичко-механичките карактеристики на седиментарните басени е од големо значење за евалуација на локалните почвени влијанија врз сеизмичкиот одговор на тлото. Податоците од голем број случени катастрофални земјотреси укажуваат на фактот дека сеизмо-геолошкиот склоп на теренот претставува амплитудно-фреквентен модификатор на сеизмичкото дејство.

Неконсолидираните седименти кои лежат врз основната стена, како и варијациите на топографијата на основната стена може да го зголемат потенцијалот за амплификација на сеизмичкото движење во зависност од физичките својства и дебелината на седиментите. Како резултат на неговото влијание, може да дојде до амплификација или во одредени случаи деамплификација на сеизмичкото дејство на површината.

Потребата за добивање на што е можно пореална слика на градбата на теренот со поддршка на современата компјутерската технологија, во последните децении придонесува за наглиот пораст на примената на 3Д-моделирањето од страна на истражувачите во различни дисциплини од областа на геонауките.

Предмет на истражување во оваа докторска дисертација е Скопскиот седиментен басен. Скопскиот басен е изграден од квартерни депозити и неогени седименти, кои достигнуваат максимална дебелина и до 2500 m. Во нивната основа се застапени старо-палеозојски кристалести шкрилци, кварцити и мермери.

Во рамките на дисертацијата извршено е 3Д-моделирање на варијацијата на дебелината на квартерните депозити кои го сочинуваат Скопскиот басен, а достигнуваат максимална дебелина над 200 m, односно дефинирање на топографијата на неогените седименти и генерирање на 3D Vs модел врз основа на геолошкиот модел и геофизичките податоци.

Најпрвин е извршено прелиминарно 3Д геолошко моделирање врз достапни податоци од изведени инженерско-геолошки истражувања, од кои што поголемиот дел се во печатена форма, нивна корекција и дигитализација. Извршено е стратиграфско моделирање, поради тоа што квартерните депозити, како и неогените седименти имаат хетероген состав, односно литолошките единици кои се застапени во градбата на теренот наизменично се менуваат и од тој аспект се отфрла можноста за литографско моделирање. Извршено е моделирање врз основа на 3 стратиграфски единици: квартал, плиоцен и мио-плиоцен како основа на теренот.

Понатаму, развиен е интегриран пристап на геофизички истражувања со примена на активни и пасивни сеизмички методи. Посебен акцент е ставен на развојот на процедурата за брза, економична и ефикасна реализација на геофизичките истражувања со примена на комбиниран пристап на различни методи, која овозможува моделирање на градбата на теренот на различна скала, како и споредбена анализа на резултатите и верификација на нивната точност.

Врз основа на добиените резултати од геофизичките истражувања, развиени се криви на корелација помеѓу длабочината на седиментите и брзината на ширење на сеизмичките бранови на смолкнување, за неколку карактеристични локации на територијата на Скопје. Овие корелациски криви се искористени понатаму за генерирање на 3D Vs модел.

Податоци за состојбата на подрачјето во коешто е работена дисертацијата

На територијата на Град Скопје извршени се голем број на инженерско-геолошки истражувања по катастрофалниот земјотрес во 1963 година од страна на Завод за геолошки и геофизички истражувања, Белград. Во периодот од 1963 – 64 година изведени се околу 200 бушотини во урбанистичкото подрачје на Град Скопје, со минимална длабочина од 30 m и максимална до 280 m. До изработката на оваа докторска дисертација податоците беа достапни само во печатена форма.

Последните децении од страна на УКИМ – ИЗИИС се изведени голем број на геофизички истражувања на територијата на Град Скопје со примена на сеизмички методи. Институтот располага со геофизичка опрема уште од почетокот на осумдесеттите години за кој период се изведени геофизички истражувања на повеќе локации во урбанистичкото подрачје на Скопје. Последните децении извршена е надградба на геофизичката опрема и унапредување на методологиите. Изведени се голем број на геофизички истражувања со примена на интегрирани сеизмички методи. За 3Д-моделирањето, во рамките на оваа дисертација се користени, освен податоците од современите истражувања, и постојните податоци од истражувањата применувани во подолг временски период.

Во рамките на оваа дисертација извршено е дигитализација на податоците од изведените инженерско-геолошки истражувања и креирање на база на податоци која може да се надградува со податоци од понатамошни истражувања. Извршено е интеграција и интерполација на податоците од геолошките и геофизичките истражувања што придонесува развивање на 3Д сеизмо-геолошки модел кој овозможува добивање на глобална слика за сеизмо-геолошката градба на теренот,

дефинирање на поврзаноста на различни геолошки структури, како и дефинирање на одредени внатрешни геолошки процеси.

Краток опис на применетите методи

Со цел реализирање на поставените цели и задачи, во докторската дисертација соодветно се применети повеќе методи.

ЗД сеизмо-геолошкото моделирање претставува процедура за која е неопходна примена на различни техники и методологии која вклучува повеќе дисциплини, како што се геологијата, геофизиката и ЗД-визуелизацијата.

Методологијата применета во оваа докторска дисертација ги опфаќа следните фази:

- Фаза 1: Собирање и анализа на постојните инженерско-геолошки, геофизички и геомеханички податоци за Скопската котлина. Трансформирање на податоците во соодветен формат за анализа и создавање на база на податоци; Прелиминарно ЗД геолошко моделирање со цел дефинирање на процедурата за креирање на база на податоци, избор на алгоритам за интерполација за понатамошното моделирање и утврдување на потребните дополнителни истражувања за надградба и уточнување на моделот.

- Фаза 2: Дефинирање на континуиран ЗД стратиграфски модел на Скопската котлина врз основа на инженерско-геолошката карта и профилите добиени како резултат на интерполација на изведените бушотини. Според постоечките профили, изведени се околу 200 бушотини, со минимална длабочина од 30 м и максимална до 280 м.

Со цел зголемување на точноста и надградба на ЗД-моделот, изведени се следните теренски и научноистражувачки работи:

- Геофизички истражувања со примена на активни и пасивни сеизмички методи: сеизмичка рефракција/рефлексија, MASW (Multichannel Analysis of Surface Waves), HVSR (Horizontal to vertical spectral ratio).

Од аспект на геофизичките истражувања, во периодот на подготовката на дисертацијата, во почетната фаза извршено е испитување на можностите и развој на интегриран пристап со примена на повеќе сеизмички методи за што поекономична, побрза и поедноставна изведба.

Извршени се голем број на истражувања со цел оптимизација на параметрите за аквизиција и процесирање, како и генерирање и регистрација на сеизмичката енергија која ги содржи сите потребни информации за процесирање и анализа на добиените записи со примена на различни методи. Користен е интегриран пристап со примена на едни од најпопуларните активни и пасивни сеизмички методи.

- Во третата фаза од истражувањата дефинирани се репрезентативни корелации помеѓу брзината на смолкнување (V_s) за даден геолошки слој и неговата дебелина. Извршено е ЗД V_s моделирање со цел континуирано покривање со репрезентативна V_s (shear-wave velocity) брзина на целата истражувана област.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Примената на различни сеизмички методи во текот на истражувањата овозможува развој на процедура за брза, економична и ефикасна реализација на геофизичките истражувања со примена на комбиниран пристап на различни методи, со тоа и моделирање на градбата на теренот на различна скала, како и споредбена анализа на резултатите и верификација на нивната точност.

Резултатите од геофизичките истражувања за секоја од локациите се прикажани преку дисперзивни спектри, 1Д и 2Д-моделите кои ја прикажуваат варијацијата на брзината на ширење на сеизмичките бранови во длабочина и латерално, како и HVSR спектри кои ја дефинираат предоминантната фреквенција за истражуваната локација. Активните методи овозможуваат карактеризација на првите 30 метри, додека комбинираната примена со HVSR-спектарот, како резултат на регистрација на микротремори, овозможува моделирање на подлабоките слоеви.

Бидејќи застапеноста на литографските единици кои ги сочинуваат кварталните и неогените седименти најчесто наизменично се менува и поради сличноста во физичко-механичките карактеристики, генерирани се репрезентативни криви и корелациски равенки

помеѓу брзината на смолкнување (V_s) за даден геолошки слој и длабочината на која се јавува за локации каде што се изведени поголем број профили, односно подетални истражувања.

Резултатите од стратиграфското моделирање се прикажани на неколку начини односно: 3Д компактни модели, 3Д-модели со расчленети стратиграфски единици, топографија на секоја од стратиграфските единици, со интегрирани 3Д-бушотини со цел контрола на интерпретацијата итн. Од визуелизацијата на компактните модели може да се заклучи дека кварталните депозити достигнуваат најголема длабочина во југоисточниот дел на урбанистичкото подрачје на Град Скопје. Во централниот и периферниот дел, дебелината се намалува, додека во правец на северозапад повторно се јавуваат на поголема длабочина.

За дефинирање на варијацијата на неконсолидираните седименти со поголема точност издвоени се 2Д и 3Д-мапи на дебелината на депозитите. Дебелината на кварталот во југоисточниот дел на урбанистичкото подрачје достигнува од 80 м до максимални 260 м, во правец кон северозапад во средишниот дел опаѓа на 10 – 20 м, додека на северозапад повторно се зголемува дебелината и достигнува максимална длабочина од 100 м. Оваа појава индицира на можна раседна структура која се протега во овој правец.

Плиоценските седименти најголема длабочина достигнуваат на периферните делови на басенот, додека во централниот дел дебелината опаѓа или воопшто не е застапена. Најзастапени и со најголема длабочина се во северниот и североисточниот дел на локацијата каде што достигнуваат длабочина и над 100 м. На останатите делови од истражуваната локација каде што се јавуваат, југоисточниот дел и северозападниот се со дебелина од 10 – 50 м.

Основата на теренот ја градат миоплиоценските седименти кои се дистрибуирани на целата површина на истражуваната локација.

Податоците од многубројните истражувања извршени на територијата на Град Скопје овозможуваат развивање на криви на корелација помеѓу брзината на смолкнување (V_s) и длабочината. За секоја бушотина користена за интерполација, дефинирани се интервални вредности на сеизмичките брзини V_s , така што, корелацијата е извршена помеѓу податоците од геофизичките истражувања и истражните бушотини користени за стратиграфско моделирање. Резултатот од истражувањата претставува 3Д V_s модел кој овозможува детално мапирање на варијацијата на брзините на смолкнување. Дигиталниот 3Д-модел овозможува издвојување на засебни 2Д и 3Д-секции за кој било дел на територијата на урбанистичкото подрачје на Град Скопје.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Ирена Ѓорѓеска, со наслов: „3Д сеизмо-геолошко моделирање на Скопскиот седиментарен басен“, претставува оригинално истражување во областа на земјотресното инженерство, поточно во дефинирањето на локалните почвени услови и нивното влијание врз сеизмичкиот одговор. Извршените истражувања во рамките на оваа дисертација овозможуваат дефинирање на дебелината на неконсолидираните седименти кои го градат Скопскиот седиментарен басен, а кои имаат најголемо влијание врз сеизмичкиот одговор. 3Д-моделирањето на седиментарниот басен овозможува добивање на глобална слика на комплексната градба на теренот, како и поврзаноста на различните структури и појавата на раседи, што е од голем придонес за понатамошна проценка на повеќедимензионалните влијанија на басенот врз одговорот на тлото во услови на земјотрес.

Докторската дисертација на кандидатката м-р Ирена Ѓорѓеска, со наслов: „3Д сеизмо-геолошко моделирање на Скопскиот седиментарен басен“, според мислењето на Комисијата за оценка, ги исполнува условите и стандардите за докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила следниве рецензирани трудови:

- (1) **I. Gjorgjeska**, V. Sesov, M. Stojmanovska, J. Bojadjieva, D. Dojchinovski, K. Edip, M. Poposka (2022). Multi-method approach for seismic site characterization. Proceedings of the 3rd European Conference on Earthquake Engineering and Seismology (3ECEE), Bucharest, Romania.
- (2) **I. Gjorgjeska**, V. Sesov, K. Edip, J. Bojadjieva - Combined Seismic Methods for 3D Modeling of Quaternary Deposits: Application to Skopje Sedimentary Basin 1st Croatian Conference on Earthquake Engineering, 1CroCEE Zagreb 22-24 March 2021, DOI: 10.5592/CO/1CroCEE.2021.168.
- (3) **I. Gjorgjeska**, V. Mircevska, M. Nastev, Optimization of Masw Field Acquisition Parameters – A Case Study in the Skopje Urban Area – Proceedings of the 16ECEE, Thessaloniki, Greece, 2018.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси:

Процедура за сеизмо-геолошко моделирање на басенот претставува комплексен пристап којшто се состои од повеќе чекори, при што овозможува развој и имплементација на различни методи со цел добивање на поверлив резултат базиран на научни докази.

Во текот на истражувањата, детално се анализирани позитивните и негативните можности на секоја од применетите методи, со што е утврден нивниот потенцијал, како поединечни така и во комбинација со другите методи за решавање на оваа проблематика.

Една од главните цели на овие истражувања е развојот на стандардизирана методологија за моделирање на седиментарен басен со интеграција на геолошки и геофизички податоци и примена на различни методи.

Од големо значење и придонес е што развојот и примената на интегрираниот пристап на активни и пасивни методи во комбинација со геолошкиот модел овозможува определување и мапирање на вредностите на V_s сеизмичката брзина, освен за површинските слоеви, исто така и за подлабоките слоеви над 100 м, што е голем предизвик кога станува збор за Скопскиот седиментарен басен, и е од голема важност за понатамошни истражувања.

Примената на овој концепт на територијата на Град Скопје е од големо значење за подобро разбирање и добивање на пореална слика на сеизмо-геолошката градба на теренот, дефинирање на поврзаноста на различни структури, како и дефинирање на внатрешните процеси и проценка на геохазардот на регионот.

Долгорочната цел на истражувањата е примена на 3Д-моделот за нумеричка симулација на ширење на сеизмичките бранови и евалуација на повеќедимензионалните влијанија на тлото врз сеизмичкиот одговор.

Подрачје на примена и ограничувања:

Комплексните истражувања во рамките на докторската дисертација овозможуваат развој на процедури кои во понатамошните истражувања можат да се користат засебно или со примена на интегриран пристап.

Примената на интегриран пристап на различни геофизички методи со користење на оптимални параметри овозможува временски и економски ефикасни истражувања и комплексна карактеризација на тло.

Развојот на стандардизирана методологија за структурирање и креирање на дигитална база на податоци овозможува исто така можност за понатамошна примена.

Интегрираното 3Д-моделирање на геолошките и геофизичките податоци претставува краен чекор во истражувањата. 3Д сеизмо-геолошкиот модел е од големо значење и придонес кога станува збор за проценка на геохазардите на испитуваното подрачје.

Можни понатамошни истражувања:

Во рамките на оваа дисертација моделирањето е извршено врз основа на постоечки геолошки и геофизички податоци. Во тек на изработката на дисертацијата направени се дополнителни геофизички истражувања со примена на современ пристап. Иако се постигнати задоволителни резултати со достапните податоци, од голема важност е и понатамошна надградба и уточнување на моделот.

Крајна цел на 3Д-моделирањето на Скопскиот басен е примена за 3Д-симулација на ширење на сеизмички бранови и евалуација на сеизмичкиот одговор при повеќедимензионално влијание на локалните почвени услови.

Согласно горенаведеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (УКИМ – ИЗИИС) во Скопје да ја прифати позитивната оценка и да закаже усна одбрана на докторската дисертација на кандидатката **м-р Ирена Ѓорѓеска**, со наслов: **„ЗД сеизмо-геолошко моделирање на Скопскиот седиментарен басен“**.

Комисија за оцена на докторската дисертација

Проф. д-р Влатко Шешов,
ИЗИИС – УКИМ (претседател), с.р.

Вонр. проф. д-р Јулијана Бојациева,
ИЗИИС – УКИМ (член), с.р.

Проф. д-р Кемал Едип,
ИЗИИС – УКИМ (член), с.р.

Проф. д-р Carlo Lai,
University of Pavia, Italy (член), с.р.

Проф. д-р Виолета Мирчевска,
ИЗИИС – УКИМ (член и ментор), с.р.

R E V I E W
FOR EVALUATION OF THE DOCTORAL DISSERTATION
„3D SEISMOGEOLOGICAL MODELING OF THE SKOPJE SEDIMENTARY BASIN”
OF IRENA GJORGJESKA, MSc, SUBMITTED TO THE INSTITUTE OF EARTHQUAKE
ENGINEERING AND ENGINEERING SEISMOLOGY
(UKIM-IZIIS) IN SKOPJE

The Scientific Council of the Institute of Earthquake Engineering and Engineering Seismology (UKIM-IZIIS) in Skopje, at the 159th session held on January 30, 2024, with Decision no. 09-244/1 of 06.02.2024, formed a Commission for the evaluation of the doctoral dissertation of candidate Irena Gjorgjeska, M.Sc. entitled "3D Seismogological Modeling of the Skopje Sedimentary Basin", consisted of: prof. Dr. Vlatko Sheshov (president), associate professor Dr. Juliana Boyadzieva (member), prof. Dr. Kemal Edip (member) prof. Dr. Carlo Lai "University of Pavia" - Italy (external member), prof. Dr. Violeta Mirchevska (member and mentor).

The Commission, as listed, thoroughly reviewed, and evaluated the doctoral dissertation. The Scientific Council of the Institute of Earthquake Engineering and Engineering Seismology (IZIIS) in Skopje hereby submits the following.

R E P O R T

Thesis Analysis

The doctoral dissertation of candidate Irena Gjorgjeska, entitled "3D seismogological modeling of the Skopje sedimentary basin", contains 152 pages of computer-processed text in Georgia font, with 1.0 spacing and 12pt letter size (10 pt for image titles and text in tables).

The dissertation is structured in 7 chapters, which include the introduction, research and concluding observations, as well as 5 appendices. At the end, a list of literature is given in which 66 bibliographic references are listed, among them scientific papers, articles, books, reports, reports. The parts are systematized in points and sub-points with titles and sub-titles, which ensures proper tracking of the matter that is dealt with in the research.

Chapter 1 presents an introduction to the subject and purpose of the research carried out within the framework of this dissertation, as well as the methods and procedure used during the research, their advantages and disadvantages in individual application and in the application of an integrated approach.

Chapter 2 shows the procedure and results of the performed preliminary stratigraphic 3D modeling of part of the Skopje sedimentary basin. The data used to create a digital base for modeling are presented, as well as the procedure of their digitization, the software used and the interpolation algorithm. The final results of the modeling are discussed and conclusions are drawn regarding the application of the overall procedure and methodology for further upgrade application with additional data and generate a final 3D model.

In Chapter 3, a brief overview of the theoretical basis of the seismic methods applied for site characterization and shear wave velocity (V_s) estimation is provided. The principles of refraction and reflection of the body waves in a homogeneous half-space and layered medium, as well as the behavior of the Rayleigh surface waves in a homogeneous and heterogeneous medium, are explained. An overview of the basic principles of the surface wave methods is given, with accent to the methodology and algorithms used for the dispersion curve estimation and inversion for the MASW (Multichannel Analysis of Surface Waves) method surveys. The chronological development of the HVSR (Horizontal to Vertical Spectral Ratio) method is briefly shown, its application for defining parameters that are of key importance for defining local soil conditions, as well as the principles defined by different authors the HVSR analysis results interpretation.

Chapter 4 shows the procedure and results of the investigations carried out at several locations in the urban area of the city of Skopje in order to define the optimal parameters for acquisition for MASW method surveys, such as the minimum source-receiver distance,

distance between receivers, and recording time, for construction of an high resolution effective dispersion curve. Field surveys has been performed using different acquisition parameters in order to determine the influence of the seismic spread configuration as well as the recording length, on the quality of the dispersion spectrum.

The effective dispersion curves are extracted from the dispersion spectra as a combination of the fundamental and higher modes of the Rayleigh waves. The dispersion curve, which contains the largest percentage of the seismic energy, is usually considered as the fundamental mode. Conventional methods of seismic refraction and reflection were also used for the research for the results comparison and to avoid an misinterpretation of the dispersive spectra and inaccurate definition of the effective dispersive curve, as well as determining the causes of the multiple mode occurrence.

In Chapter 5 are presented the field acquisition and data processing using an integrated approach of different methods such as: seismic refraction, seismic reflection, MASW, HVSR, etc. Each of the methods has advantages and disadvantages, but their application using an integrated approach allows high resolution site characterization. For the active methods, the same equipment and in most cases the same acquisition parameters are used, enabling fast and cost-effective soil characterization surveys. The results of the surveys at different characteristic locations in the territory of North Macedonia are shown, as well as part of the results of the numerous surveys carried out in the urban area of the city of Skopje.

Chapter 6 presents the results of the final 3D stratigraphic modeling based on a total of 180 boreholes drilled in the urban area of Skopje. Based on the 3D model, thickness variation maps of the Quaternary deposits, as well as the Pliocene sediments, were extracted. The 3D model allows the extraction of 2D sections, 3D maps, etc., which provide greater visibility and more detailed information about the geological structure and variation of the sediments. The results of the performed 3D Vs modeling based on the defined average values of the shear velocities are shown as well in this chapter. The 3D Vs model also allows the extraction of 2D sections and a detailed display of the variation of seismic velocities in depth and laterally.

Chapter 7 contains the conclusions drawn from the research carried out within the framework of this dissertation in terms of developing the procedure and applying an integrated approach of different geophysical methods and in terms of creating a database and 3D geological and seismic modeling of the basin.

The chapter entitled "Literature" systematizes the scientific and professional papers and reports used for the dissertation preparation, while the appendices contain the results of the performed geophysical research and seismo-geological modeling.

Research topic

The modeling of the geometry and physical-mechanical characteristics of the sedimentary basins is of great importance for the evaluation of the local site effects on the seismic response of the ground. The data from a large number of catastrophic earthquakes indicate that the seismo-geological structure of the terrain is an amplitude-frequency modifier of the seismic action. The unconsolidated sediments overlying the bedrock as well as the variations of the bedrock topography may increase the potential for amplifying seismic motion depending on their physical properties and thickness.

The need for obtaining as realistic as possible insight into the terrain structure, i.e., definition of the geometry of the sedimentary basins, contributes to the development of 3D modeling methods and software in recent decades, by researchers in various disciplines of the field of geosciences,

The subject of research in this doctoral dissertation is the Skopje sedimentary basin. The Skopje Basin consists of Quaternary deposits and Neogene sediments, which reach a maximum thickness of up to 2500m. In their base, old-Paleozoic crystalline shists, quartzites and marbles are represented.

Within the framework of the dissertation, 3D modeling of the variation of the Quaternary deposits thickness that compose the Skopje Basin and can reach a maximum thickness of over 200m,

i.e. defining the topography of the Neogene sediments and generating a 3D Vs model based on the geological model and geophysical data, was performed.

First, a preliminary 3D geological modeling was performed based on available data from the engineering-geological surveys, most of which were available in hard copy, their correction and digitization. Stratigraphic modeling was performed regarding the fact that the Quaternary deposits as well as the Neogene sediments have a heterogeneous composition, that is, the lithological units that are represented in the terrain structure alternately change, and from that aspect the lithographic modeling was not taken into consideration. The modeling was performed based on 3 stratigraphic units: Quaternary, Pliocene and Mio-Pliocene sediments.

Furthermore, an integrated approach for geophysical surveys using active and passive seismic methods has been developed. A special emphasis is given on the development of the procedure for time and cost effective realization of geophysical surveys by application of an integrated approach of different seismic methods, which enables modeling of the terrain structure on a different scale, as well as comparative analysis of the results and verification of their accuracy.

Based on the results obtained from the geophysical surveys, correlation curves of the sediments depth as a function of the shear waves velocity propagation, for several characteristic locations on the territory of Skopje. were developed. These correlation curves are further used to generate a 3D Vs model.

Data on the dissertation thesis field condition

Numerous engineering-geological surveys were carried out after the catastrophic earthquake in 1963 in Skopje, by the Institute for Geological and Geophysical Research, Belgrade. In the period from 1963-64, about 200 boreholes were drilled in the urban area of the city of Skopje, with a minimum depth of 30m and a maximum depth of 280m. Prior to the research within this doctoral dissertation, the data were only available in hard copy.

In recent decades, UKIM-IZIIS has carried out a large number of geophysical surveys on the territory of the city of Skopje using seismic methods. The institute has had geophysical equipment since the beginning of the eighties, during which period geophysical surveys were carried out at several locations in the urban area of Skopje. In recent decades, the geophysical equipment has been upgraded as well and the methodologies have been improved. A large number of geophysical surveys have been performed using integrated seismic methods. For the 3D modeling within this dissertation, apart from the data from the modern surveys, the existing data from the surveys applied over a longer period of time were used.

Во рамките на оваа дисертација извршено е дигитализација на податоците од изведените инженерско-геолошки истражувања и креирање на база на податоци која може да се надградува со податоци од понатамошни истражувања. Извршена е интеграција и интерполација на податоците од геолошките и геофизичките истражувања што придонесува развивање на 3D сеизмо-геолошки модел кој овозможува добивање на глобална слика за сеизмо-геолошката градба на теренот, дефинирање на поврзаноста на различни геолошки структури, како и дефинирање на одредени внатрешни геолошки процеси.

Within the framework of this dissertation was performed digitization of the existing data from the engineering-geological investigations were and database creation with possibility for further data upgrade. Integration and interpolation of data from both geological and geophysical surveys has been carried out, which contributes to the development of a 3D seismo-geological model that allows obtaining global visualization of the seismo-geological terrain structure, defining the connection between different geological structures, as well as defining certain internal geological processes.

Short description of the applied methods

For realization of the set goals and tasks, several methods have been applied in the doctoral dissertation.

3D seismo-geological modeling is a procedure that requires the application of various techniques and methodologies that includes multiple disciplines such as geology, geophysics and 3D visualization.

The methodology applied in this doctoral dissertation covers the following stages:

- Phase 1: Collection and analysis of the available engineering-geological, geophysical and geomechanical data for the Skopje basin. Transforming the data into an adequate format for analysis and creating a database; Preliminary 3D geological modeling in order to define the procedure for creating a database, choosing an interpolation algorithm for further modeling as well as determining the necessary further surveys for upgrading and improving the model accuracy.
- Phase 2: Creating a continuous 3D stratigraphic model of the Skopje basin based on the engineering-geological map and the profiles obtained as a result of the interpolation of the boreholes. According to the existing profiles, about 200 boreholes have been performed, with a minimum depth of 30m and a maximum depth of 280m.

In order to increase the accuracy and upgrade the 3D model, the following field and scientific research works were performed:

- Geophysical survey using active and passive seismic methods: seismic refraction/reflection, MASW (Multichannel Analysis of Surface Waves), HVSr (Horizontal to vertical spectral ratio)

From the aspect of geophysical surveys, during the initial phase of the dissertation preparation, an examination of the possibilities and development of an integrated approach was carried out using several seismic methods for a more cost and time effective performance.

- Numerous surveys have been carried out for optimization of the acquisition and processing parameters, as well as generation and registration of seismic wavefield which contains all the necessary information for processing and analysis using different methods. An integrated approach was used, applying some of the most popular active and passive seismic methods. In the third phase of the research, representative correlation curves and equations between the shear wave velocity (V_s) for a given geological layer and its thickness are defined. 3D V_s modeling was performed with the aim of continuous coverage with a representative V_s (shear-wave velocity) of the entire researched area.

Short description of the research results

The application of different seismic methods enables the development of a procedure for fast, economical and efficient realization of the site characterization using an integrated approach, modeling of the terrain structure on a different scale, as well as a comparative analysis of the results and verification of their accuracy.

The results from the geophysical surveys for each of the locations are shown as dispersion spectra, 1D and 2D models that show the variation of the velocity of propagation of seismic waves in depth and laterally, as well as HVSr spectra that define the predominant frequency for the survey location. Active methods enable the characterization of the first 30 meters, while the combined application with the HVSr spectrum as a result of the registration of microtremors enables the modeling of the deeper layers.

Since the representation of the lithographic units that compose the Quaternary and Neogene sediments often alternates and because of the similarity in the physical-mechanical characteristics, representative curves and correlation equations have been constructed as a function of the shear wave velocity (V_s) for a given geological layer and the depth at which it occurs, mainly for the locations where more detailed research have been performed.

The results from the stratigraphic modeling are displayed in several ways, i.e: 3D compact models, “exploded” 3D models, topography of each of the stratigraphic units, with integrated 3D boreholes in order to control the interpretation, etc. From the visualization of the compact models, it

can be concluded that the Quaternary deposits reach the greatest depth in the south-eastern part of the urban area of the city of Skopje. In the central and peripheral part, the thickness decreases, while in the north-west direction they occur at a greater depth.

To define the variation of the unconsolidated sediments with higher accuracy, 2D and 3D maps of the thickness of the deposits are extracted. The thickness of the quaternary deposits in the southeastern part of the urban area reaches from 80m to a maximum of 260m, in the direction to the north-west in the central part it decreases to 10-20m, while in the north-west the thickness increases again and reaches a maximum depth of 100m. This thickness variation indicates a possible fault structure extending in this direction.

Pliocene sediments reach the greatest depth in the peripheral parts of the basin, while in the central part the thickness decreases or is not present at all. The most abundant and with the greatest depth are in the northern and northeastern part, where they reach a depth of over 100m. In the south-eastern part and the north-western part the Pliocene sediments have a thickness of 10-50m.

The terrain basement consists of Miopliocene sediments, which are distributed over the entire research area.

The data from the numerous investigations carried out in the territory of the city of Skopje allow the development of correlation curves between the shear wave velocity (V_s) and the depth. For each borehole used for interpolation, interval values of the seismic velocities V_s are defined, so that the correlation is performed between the geophysical survey data and the exploratory boreholes used for stratigraphic modeling.

The result of the research is a 3D V_s model which enables detailed mapping of the shear wave velocity variation. The digital 3D model enables the separation of 2D and 3D sections for any part of the territory of the urban area of the city of Skopje.

THESIS EVALUATION

The doctoral dissertation of candidate MSc Irena Gjorgjeska, entitled: "3D seismological-geological modeling of the Skopje sedimentary basin", represents original research in the field of earthquake engineering, specifically in the definition of local soil conditions and their influence on the seismic response. The research carried out within the framework of this dissertation enables mapping of the unconsolidated sediments thickness variation that constitute the Skopje sedimentary basin, which have greatest influence on the seismic response. The 3D modeling of the sedimentary basin enables obtaining a global picture of the complex terrain structure as well as the connection between different geological structures and faults, which is of great contribution to the further assessment of the multi-dimensional sedimentary basin influences on the seismic response during an earthquake. According to the opinion of the Evaluation Commission, the doctoral dissertation of candidate Irena Gjorgjeska, with the title: "3D seismological-geological modeling of the Skopje sedimentary basin", fulfils the conditions and standards for a doctoral thesis.

FULFILLMENT OF LEGAL REQUIREMENTS FOR THESIS DEFENSE

The candidate, prior to the doctoral thesis defense, has published the following reviewed papers:

- (4) **I.Gjorgjeska**, V.Sesov, M. Stojmanovska, J.Bojadjeva, D.Dojchinovski, K.Edip, M.Poposka (2022). Multi-method approach for seismic site characterization. Proceedings of the 3rd European Conference on Earthquake Engineering and Seismology (3ECEES), Bucharest, Romania
- (5) **I.Gjorgjeska**, V.Sesov, K.Edip, J.Bojadjeva - Combined Seismic Methods for 3D Modeling of Quaternary Deposits: Application to Skopje Sedimentary Basin 1st Croatian Conference on Earthquake Engineering, 1CroCEE Zagreb 22-24 March 2021, DOI: 10.5592/CO/1CroCEE.2021.168
- (6) **I.Gjorgjeska**, V.Mircevska, M, Nastev, Optimization of Masw Field Acquisition Parameters – A Case Study in the Skopje Urban Area – Proceedings of the 16ECEE, Thessaloniki, Greece, 2018

CONCLUSION AND SUGGESTION

Main scientific contributions:

The procedure for seismo-geological modeling of the sedimentary basin is a complex approach consisting of several steps, which enables the development and implementation of different methods in order to obtain a more reliable result based on scientific evidence.

During the research, the positive and negative possibilities of each of the applied methods were analyzed in detail, which determined their potential both individually and in combination with other methods for solving this problem.

One of the main goals of these research is the development of a standardized methodology for modeling a sedimentary basin with the integration of geological and geophysical data and the application of different methods.

It is of great importance and contribution that the development and application of the integrated approach of active and passive methods in combination with the geological model enables the determination and mapping of Vs shear wave velocity values, for surface layers, as well as for a deeper layers above 100m, which is a large challenge when it comes to the Skopje sedimentary basin, and is of great importance for further research.

The application of this concept on the territory of the city of Skopje is of great importance for a better understanding and obtaining a more realistic image of the seismogological terrain structure, defining the connection of different geological structures as well as defining the internal processes and geohazard assessment of the region.

The long-term goal of the research is the application of the 3D model for the numerical simulation of the seismic waves propagation and evaluation of the multi-dimensional influences of the sedimentary basin on the seismic response.

Scope and limitations:

Performed complex research within the framework of the doctoral dissertation enables the development of procedures that can be used in further surveys, separately or by applying an integrated approach.

The application of an integrated approach of different geophysical methods using optimal parameters enables time and cost effective research and complex site characterization.

The development of a standardized methodology for structuring and creating a digital database also provides the possibility for further application.

The integrated 3D modeling of geological and geophysical data represents the final step in research. The 3D seismo-geological model is of great importance and contribution when it comes to the geohazards assessment in the examined area.

Possible further research:

Within the framework of this dissertation, the modeling was performed on the basis of existing geological and geophysical data. During the preparation of the dissertation, additional geophysical surveys were carried out using a modern approach. Although satisfactory results have been achieved with the available data, further upgrading and accuracy improvement of the model is of great importance. The final goal of the 3D modeling of the Skopje Basin is the application for 3D simulation of seismic wave propagation and evaluation of the seismic response under multi-dimensional influence of local soil conditions.

According to the above, the Commission has the honor and pleasure to propose to the Scientific Council of the Institute for Earthquake Engineering and Engineering Seismology (UKIM-IZIIS) in Skopje to accept the positive evaluation and to schedule an oral defense of the doctoral dissertation of candidate Irena Gjorgjeska, M.Sc. with the title: **3D seismo-geological modeling of the Skopje sedimentary basin.**

Committee for evaluation of the doctoral dissertation

**Prof. Dr.sc Vlatko Sheshov,
IZIIS - UKIM (president),**

**Assoc. Prof. Dr.sc Julijana Bojadjieva,
IZIIS - UKIM (member),**

**Prof. Dr.sc Kemal Edip,
IZIIS - UKIM (member),**

**Prof. Dr.sc Carlo Lai,
University of Pavia, Italy (external member),**

**Prof. Dr.sc Violeta Mirchevska,
IZIIS - UKIM (member and supervisor),**

ПРЕГЛЕД
НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ НА ИНСТИТУТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И
ИНЖЕНЕРСКА СЕИЗМОЛОГИЈА-ИЗИИС, СКОПЈЕ

Исправка на претходно направена техничка грешка

Во Билтенот на УКИМ бр. 1303 од 15.03,2024г. е објавен преглед на прифатена тема за докторски труд на кандидатот М-р Елена Делова. Во објавениот табеларен преглед е направена грешка во името на менторот каде стои проф. д-р Вероника Шендова. Ментор на кандидатот е проф. д-р Живко Божиновски.

1. Докторски труд

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на одлука на НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	М-р Елена Делова	Проценка на временска рамка и средства за враќање на функционалноста на постојни АБ објекти	Functional and cost recovery for existing reinforced concrete structures	Проф. д-р Живко Божиновски	09-455/1 од 29.02.2024

ПРЕГЛЕД

**НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА Институтот за социолошки и политичко -
правни истражувања, Скопје во состав на Универзитет Св. Кирил и
Методиј - Скопје
Магистерски трудови**

Ред. Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. На Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Глигор Јовевски	Анализа на клучни сегменти за успешност на процесот на медијација	Analysis of key segments for the success of the mediation process	Проф. д-р Елеонора Серафимовска	02-327/5 од 25.4.2024
2.	Ленче Мирковска	Важноста на перцепцијата на имиџот на спортските клубови при регрутација и задржување на членовите	The importance of the perception of sport club image for recruitment and retention of members	Проф. д-р Марија Топузовска Латковиќ	02-327/5 од 25.4.2024

Прилог бр. 5**ПРЕГЛЕД****НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ИНСТИТУТОТ ЗА СТОЧАРСТВО И РИБАРСТВО - СКОПЈЕ**

При срамнување на насловот на темата за одбрана на магистерскиот труд на дипл.инж.техн. Бодан Ѓорговски, на македонски и на англиски јазик, констатирана е техничка грешка во насловот на англиски јазик (објавено во Билтен бр.1293 од 15.10.2023 г.) врз основа на што се дава следнава ИСПРАВКА

2. МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Бодан Ѓорговски Дипл.инж. техн.	Влијанието на минералот зеолит врз растот и развојот на комерцијално одгледувана виножитна пастрмка	Effect of the mineral zeolite of the growth and development of the commercially grown rainbow trout	Проф. д-р Родне Настова	21.09.2023 Одлука бр. 02-489/2